

בנק אגוד לישראל

בערבון מוגבל

תמצית דוחות כספיים

31 במרס 2012

3	דוח הדירקטוריון
95	סקירת ההנהלה
108	הצהרות המנהל הכללי הראשי והחשבונאית הראשית
113	תמצית דוחות כספיים

דוח הדירקטוריון לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 במרס 2012

בישיבת הדירקטוריון של הבנק, אשר התקיימה ביום 31 במאי 2012, הוחלט לאשר את תמצית הדוחות הכספיים ביניים הבלתי מבוקרים של הבנק והחברות המאוחדות שלו ליום 31 במרס 2012. הדוחות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

מידע צופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח הדירקטוריון, שאינו מתייחס לעובדות ההיסטוריות מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. תוצאות הבנק בפועל עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע צופה פני עתיד כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בחקיקה והוראות גורמי פיקוח, התפתחויות מאקרו כלכליות ובעיקר התפתחויות המשבר הפיננסי העולמי ואי הוודאות הכרוכה בהשלכותיו, אירועים כלכליים חריגים כגון שינויים קיצוניים בריבית, שערי חליפין ואינפלציה, התנהגות המתחרים ושינויים ספציפיים שיפורטו להלן.

מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "מתעתד", "צפי", "אמור", "חזוי", "להערכת הבנק", "בכוונת הבנק", "מתכננים", וביטויים דומים להם כגון: "יכול", "יהיה". השימוש בביטויים צופי עתיד אלו, כרוך בסיכונים ובחוסר וודאות משום שהוא מבוסס על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים אשר עשויים לא להתממש או להתממש בצורה שונה מהצפוי.

המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר על תחזיות לעתיד בנושאים הקשורים להתפתחות הכלכלית בארץ ובעולם ועל תוכניות העבודה ותקציב הבנק לשנת 2012. הבנק אינו מתחייב לפרסם עדכון למידע צופה פני עתיד הנכלל בדוחות אלה, לרבות בגין השפעת נסיבות או אירועים שיקרו לאחר פרסום הדוחות על מידע כאמור.

התפתחויות כלכליות

כללי

בתחילת הרבעון הראשון של שנת 2012 נמשכה מגמת ההתאוששות האיטית של הכלכלה העולמית על רקע התמתנות החששות מהשפעות משבר החוב באירופה בראשית הרבעון. לאור זאת, עדכנה באפריל קרן המטבע הבין-לאומית כלפי מעלה את תחזית הצמיחה והיקפי הסחר העולמיים לשנים 2012-2013 תוך הדגשת אי הוודאות לגבי יציבותה של המגמה.

לקראת סוף הרבעון, לאחר תקופת רגיעה יחסית, שבו ועלו החששות הנובעים מהשפעות משבר החוב באירופה על הכלכלה העולמית.

בארצות הברית, נתוני המאקרו שהתפרסמו לאורך הרבעון ובעיקר נתוני הצמיחה והאבטלה, משקפים שיפור קל בתמונת המצב הכלכלית. שיעור האבטלה ירד קלות במקביל לעלייה, לראשונה מזה זמן רב, בשיעור ההשתתפות בשוק העבודה. אל השיפור בתמונת המצב בשוק העבודה הצטרפו נתוני מאקרו נוספים המצביעים על שיפור בפעילות העסקית כגון עליה במדדי אמון הצרכנים ומנהלי הרכש ועלייה באשראי הצרכני. כמו כן, נרשם גידול במכירות הקמעונאיות, היצוא והיבוא והצריכה הפרטית. מנגד, שוק הדיור אינו מראה סימנים להתאוששות. בנאום שנשא נגיד הבנק המרכזי בקונגרס בחודש מרץ הודיע כי הריבית תישאר ברמה אפסית עד 2014. עם זאת, מחירי הנפט, אשר נמצאים במגמת עליה ועלולים לזנק עקב החששות העולים מתגובה אפשרית של איראן להתגברות הלחץ הכלכלי והאיומים הצבאיים עליה, יש בהם כדי להגביל את יכולת המשק האמריקאי לשמור על המגמה החיובית.

באירופה, לקראת סוף הרבעון שבו ועלו החששות הנובעים מהשפעות משבר החוב. עקב כך החליטה סוכנות הדירוג S&P על הורדת דירוג האשראי של ספרד לרמת BBB+. גם ההשפעות האפשריות של החתימה על האמנה הפיסקאלית אשר עלולה להקשות על כלכלות אירופה הסובלות מרמות שיא באבטלה וצמיחה שלילית, מגבירות את החשש, כמו גם נתוני המאקרו החלשים, בעיקר בגרמניה וצרפת, אשר מסמנים על המשך תהליך ההתכווצות הכלכלית במדינות הגוש לאחר נתון צמיחה שלילית ברבעון הרביעי של 2011. בהמשך לכך, הבנק האירופאי המרכזי עדכן כלפי מטה את תחזית הצמיחה לשנת 2012 וצופה כעת התכווצות נוספת. עם זאת, הבנק המרכזי הותיר את הריבית ברמה של 1% עקב ציפייה לעליית מחירים בעקבות מחירי האנרגיה. בתחילת חודש מאי נערכו בחירות לנשיאות צרפת ולפרלמנט ביוון. תוצאות הבחירות הן בצרפת והן ביוון הגבירו את החששות לגבי סיכויי היישום של הפתרונות למשבר אשר הובילו צרפת וגרמניה, וכן הגדילו את הסיכוי לפרישת יוון מגוש הירור.

ביחס לבריטניה, התברר במהלך חודש אפריל כי הכלכלה הבריטית נמצאת שוב במיתון בעקבות נתוני צמיחה לרבעון הראשון של שנת 2012 אשר מצביעים על התכווצות של 0.2%. זהו רבעון שני ברציפות שבו מציגה הכלכלה הבריטית נתוני התכווצות.

בשווקים המתעוררים, סין מציגה נתוני צמיחה נמוכים מהצפוי ומסתמנת מגמת האטה בצמיחה, על אף ששיעור הגידול במדדי הליבה נותר דו ספרתי. המשבר באירופה, יעד היצוא העיקרי של סין, הביא לקיטון ביצוא כאשר מנגד צמח היבוא בשיעור חד אשר תרם לנתוני היצוא של המשק האמריקאי. ממשלת סין הודיעה על הורדת יעד הצמיחה מ-8% מאז 2005, ל-7.5% תוך שימת הדגש על צמיחה מבוססת צריכה פנימית. בהודו פורסם נתון שיעור הצמיחה ברבעון הרביעי של שנת 2011 אשר עמד על 6.1%, הנמוך ביותר בשנתיים האחרונות, על רקע הירידה בביקושים המקומיים, העלייה בשיעור הריבית בהודו והשפעות המשבר הגלובאלי.

בישראל חלה האטה בקצב התרחבות הפעילות העסקית במהלך הרבעון הראשון של שנת 2012 ביחס לשיעור הצמיחה שאפיין את שנת 2011 כולה. בחודש מאי פרסמה הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה את האומדן הראשון לצמיחה ברבעון הראשון של שנת 2012 אשר עמד על 3.0% לעומת 3.2% ברבעון הקודם. הצמיחה התבססה בעיקר על גידול בשיעור של 4.2% בצריכה הפרטית ועלייה ביצוא. עם זאת, כבר בחודש מרץ, עדכנה חטיבת המחקר של בנק ישראל את תחזית צמיחת התוצר לשנת 2012 כלפי מעלה כך שהתוצר צפוי לצמוח בשנה זו ב-3.1% ובשנת 2013 ב-3.5%. תחזית זו דומה להערכות מעודכנות של חברת הדירוג פיץ' אשר אשררה במהלך חודש אפריל את דירוג האשראי של ישראל ברמת A. יש לציין כי דירוג זה נמוך בדרגה אחת מהדירוג שניתן למדינת ישראל בספטמבר 2011, על ידי חברת הדירוג S&P. אשרור הדרוג הוסבר בעיקר על ידי הביצועים המקרו כלכליים החיוביים כמו הירידה ביחס החוב לתוצר והמשמעת הפיסקאלית ומנגד הסיכונים הנובעים מהמתיחות מול איראן. עם זאת צוין כי נתוני תגליות הגז והשפעתם על המשק לא הובאו בחשבון. כמו כן, חברת הדירוג מודיס הודיעה בחודש מאי על הורדת תחזית הדירוג של המערכת הבנקאית בישראל. מודיס התייחסה בהודעתה הן לגורמים בסביבה הכלכלית והגיאופוליטית שבה פועלת המערכת הבנקאית, והן למאפיינים של מערכת הבנקאות עצמה, ובפרט יחסי ההון של הבנקים וריכוזיות תיק האשראי. בנק ישראל התייחס להודעת מודיס וציין כי מרבית הגורמים שהוזכרו בהודעה ידועים ונלקחו בחשבון במבחני הלחץ שנערכו לאחרונה על ידי הפיקוח על הבנקים בשיתוף עם קרן המטבע הבינלאומית.

תעסוקה וצריכה פרטית

בסוף חודש אפריל פורסם סקר כוח האדם של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה במתכונת חדשה בהתאם לדרישות ה-OECD. לפי סקר זה שיעור האבטלה עלה בחודש מרץ ועמד על 6.9% לעומת 6.7% במהלך הרבעון הראשון של 2012 ו-6.8% ברבעון האחרון של 2011 (זאת לעומת 5.4% ברבעון האחרון של 2011, במתכונת הסקר הקודמת).

הרכישות באמצעות כרטיסי האשראי עלו מתחילת השנה בשיעור של 5.6% בחישוב שנתי, בהמשך לעלייה של 6.0% בשלושת החודשים האחרונים של שנת 2011. החל מספטמבר אשתקד קיימת יציבות בנתוני הפדיון הכולל בסך ענפי המשק. גם לאחר שנת שיא ביציאות ישראלים לחו"ל ב-2011, חל ברבעון הראשון של 2012 גידול בשיעור של 4% ביציאת ישראלים לחו"ל ביחס לתקופה המקבילה אשתקד.

סחר חוץ, תנועות הון ושערי חליפין

הגירעון המסחרי ברבעון הראשון של השנה הסתכם ב-6.9 מיליארדי ש"ח בממוצע לחודש, 82.6 מיליארדי ש"ח במונחים שנתיים, לעומת 52.2 מיליארדי ש"ח בשנת 2011. הנתונים ברבעון הראשון מצביעים על עלייה ביבוא הסחורות (למעט אניות, מטוסים ויהלומים) בשיעור של 9.1% בחישוב שנתי לעומת הרבעון המקביל אשתקד, לאחר עלייה של 5.4% בחישוב שנתי ברבעון האחרון אשתקד למול התקופה המקבילה. העלייה ביבוא נבעה בעיקר מגידול בהיקף יבוא חומרי הגלם לתעשייה במקביל להאטה ביבוא מוצרי השקעה וירידה ביבוא מוצרי צריכה. ברבעון הראשון חלה ירידה ביצוא הסחורות (למעט אניות, מטוסים ויהלומים) בשיעור של 5.6% בחישוב שנתי, לאחר עלייה של 3.1% בחישוב שנתי ברבעון האחרון אשתקד, למול התקופה המקבילה לו. היצוא התעשייתי, המהווה כ-79% מסך היקף היצוא, ירד בשיעור שנתי של 5.5%. עיקר הירידה ביצוא התעשייתי נובעת מקיטון ביצוא טכנולוגיה עילית בשיעור של 6.4% בחישוב שנתי על רקע ירידה ביצוא ענף התרופות בשיעור של 18.4% בחישוב שנתי, למול התקופה המקבילה.

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2012 חל תיסוף בשערו של השקל אל מול הדולר, והיין היפני בשיעורים של 2.8% ו-8.2%, בהתאמה. התחזקות השקל למול הדולר חלה בעיקר לקראת סוף הרבעון ולאחר מספר חודשים בהם המגמה הייתה הפוכה. לעומת זאת, באותה תקופה, פחת שערו של השקל למול האירו והליש"ט בשיעורים של 0.3% ו-0.8%, בהתאמה.

מדיניות פיסקאלית

הגרעון הממשלתי לרבעון הראשון של השנה הסתכם בכ-0.4 מיליארדי ש"ח לעומת עודף של כ-2.4 מיליארדי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. רמה זו גבוהה במעט לעומת התוואי החזוי של יעד הגרעון השנתי העומד על 3.3% מהתוצר ועולה בהרבה על יעד הגרעון הקבוע בחוק העומד על 2% מהתוצר. עיקר החריגה נובע מתקבולי מיסים נמוכים מהצפוי וכן מהתחייבויות הממשלה (הסכמי שכר, הוצאות ביטחוניות ועוד) הגבוהות בכ-6 מיליארדי ש"ח מתקרת ההוצאה בתקציב.

מחירים ומדיניות מוניטארית

לאור המגמה השלילית בכלכלה העולמית בסוף שנת 2011, והתחזיות לגבי המשכה, הוחלט בבנק ישראל בסוף חודש ינואר על הורדת הריבית בשיעור של 0.25 נקודות האחוז, לרמה של 2.5%. זאת, בהמשך להורדת הריבית הקודמת בסוף נובמבר 2011 ולהמשך המגמה של הורדת הריבית החל מהמחצית השנייה אשתקד, על מנת לתמוך בהמשך הצמיחה במשק תוך שמירה על רמת האינפלציה בתוך תחומי היעד. בהסתכלות על 12 החודשים האחרונים, במהלך כל הרבעון קצב האינפלציה השנתי היה בסביבת מרכז יעד האינפלציה. מדד המחירים לצרכן נותר ללא שינוי בחודשים ינואר ופברואר כאשר רק בחודש מרץ חלה עלייה של 0.4%, אשר נבעה בעיקר מהסעיפים הבאים: תחבורה, אנרגיה ודיור. לאחר תום הרבעון חלה התמתנות מסוימת במחירי האנרגיה אשר באה לידי ביטוי גם בירידה במחיר הדלק לצרכן אשר הגיע לרמת שיא במהלך הרבעון הראשון אך מנגד חלה עלייה במחירי החשמל.

שוק ההון

הרבעון הראשון של שנת 2012 התאפיין בירידה של כ-20% במחזורי המסחר היומיים לעומת המחזור הממוצע ברבעון הקודם ובכ-35% לעומת המחזור היומי הממוצע בכל שנת 2011. בסיכום הרבעון עלו מדדי "ת"א 25" ו-"ת"א 100" בשיעורים של 3.6% ו-5.5% בהתאמה. בסיכום רבעוני בלטו מדדי "ת"א בלוטק-50" ו-"ת"א 75" עם עלייה של כ-16% ו-12%, בהתאמה. כמו כן, מגמה חיובית נצפתה במדדי מניות הבנקים וחברות הביטוח אשר עלו בחודש מרץ בשיעור של כ-8%-9% בעקבות פרסום דרישת בנק ישראל להלימות הון בשיעור נמוך מהמצופה.

בשוק המניות הראשוני נמשכה מגמת ההאטה בפעילות כאשר גויסו ברבעון הראשון כ-1.1 מיליארדי ש"ח, נמוך במעט לעומת הרבעון המקביל אשתקד.

שוק אגרות החוב ברבעון הראשון של 2012, התאפיין בעליות שערים בכל סוגי אגרות החוב כך שבסיכום הרבעון נרשמו עליות בשיעור של 1.9% ו-0.5% במדד הכללי של אגרות החוב ובמדד אגרות החוב הצמודות למדד המחירים לצרכן בהתאמה, וזאת במקביל לעליה בשיעור של 1.0% במדד אגרות החוב הצמודות למט"ח. במהלך הרבעון הראשון של 2012 רשם מדד האג"ח הקונצרני ה"תל בונד 20" עליה בשיעור של 2.0% ובמקביל מדד ה"תל בונד 40" עלה בשיעור של 1.9%.

היקפי המסחר בשוק אגרות החוב רשמו מגמה הפוכה לזו שבשוק המניות וברבעון הראשון מחזור המסחר היומי הממוצע באגרות החוב הסתכם ב-4.0 מיליארדי ש"ח, גבוה במעט ממחזור המסחר היומי הממוצע בשנת 2011 כולה. העלייה במחזור נובעת מגידול במחזורי המסחר באג"ח ממשלתיות לא צמודות מסוג "שחר", בהשפעת משקיעי החוץ, עקב השוואת שיעור המס המוטל על תושבי חוץ לזה של תושבי ישראל במכשירי חוב קצרים החל מחודש יולי אשתקד. במקביל, בפעילות המק"מ חלה ירידה חדה ובסיכום הרבעון הראשון של שנת 2012 עמד המחזור היומי הממוצע על 620 מיליוני ש"ח, מחזור הנמוך בכ-47% מהמחזור היומי הממוצע בשנת 2011. במהלך הרבעון הראשון של 2012 גייס הסקטור העסקי מהציבור וממשקיעים מוסדיים כ-12 מיליארדי ש"ח באמצעות הנפקות והקצאות אג"ח, בדומה לרבעון המקביל אשתקד. הבנקים בולטים עם הנפקות בהיקף של כ-5 מיליארדי ש"ח המהווים כמחצית מכלל הסכום שגויס בהנפקות אג"ח, ע"י חברות, מתחילת השנה. הממשלה הגבירה את פעילותה בשוק האג"ח החל מחודש ספטמבר 2011, כאשר ברבעון הראשון של 2012 הסתכמו היקפי הגיוס בכ-20 מיליארדי ש"ח. במקביל חלו פדיונות גדולים אשר הביאו את היקף הגיוס נטו לסכום של כ-3.5 מיליארדי ש"ח. בסיכום הרבעון הראשון של שנת 2012 עלה מדד אגרות החוב הממשלתיות בכ-0.8%.

בניה ונדל"ן

ברבעון הראשון של 2012 נמשכה מגמת ההאטה בתחום. מגמה זו באה על רקע ההשפעה הנמשכת של צעדי בנק ישראל בתחום המשכנתאות והצעדים שנקט משרד האוצר במיסוי על נדל"ן, כמו גם מאמצי הממשלה לשיווק מוגבר של קרקעות. מנגד, העלאת דרישות הלימות ההון מהמערכת הבנקאית, הביאה להגבלת היקף האשראי, לרבות לענף הנדל"ן, ולמעשה מגבילות את יכולת הקבלנים לממש את מאמצי הממשלה להגדלת היצע הדירות.

רווח ורווחיות (מאוחד)

הרבעון הראשון של שנת 2012 הסתכם ברווח נקי בסך 35 מיליון ש"ח, לעומת רווח נקי בסך 39 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 10.3%.

תשואת הרווח הנקי להון (לפי בסיס הון ממוצע) לרבעון הראשון של שנת 2012 הסתכמה ב- 7.2% לעומת 8.3% ברבעון המקביל אשתקד.

השינויים העיקריים ברווח הנקי ברבעון הראשון של שנת 2012 לעומת הרבעון המקביל אשתקד, נבעו מהגורמים הבאים:

- יציבות בהכנסות ריבית נטו.
- ירידה בשיעור של 55.6% בהוצאות בגין הפסדי אשראי.
- ירידה בשיעור של 12.5% בהכנסות שאינן מריבית.
- עליה בשיעור של 2.1% בהוצאות התפעוליות והאחרות.
- ירידה בשיעור ההפרשה למסים מ- 38.1% ל- 36.4%.

הרווח לפני מיסים הסתכם ברבעון הראשון של השנה ב- 55 מיליון ש"ח לעומת 63 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, קיטון של 12.7%. תשואת הרווח לפני מיסים על ההון הסתכמה ב- 11.5% לעומת 13.8% ברבעון המקביל אשתקד.

התפתחות ההכנסות, ההוצאות וההפרשה למיסים

הרווח מהכנסות ריבית נטו הסתכם ברבעון הראשון של השנה ב- 160 מיליון ש"ח בדומה לרבעון המקביל אשתקד. חל גידול ביתרות הממוצעות במגזר הלא צמוד, אשר קוזז על ידי ירידה בפער הריבית הן במגזר הלא צמוד והן במגזר המט"ח (יצוין כי מתכונת הצגת שיעורי הכנסה והוצאה על פי בסיסי הצמדה בתוספת א' טרם הותאמה ליישום לראשונה של ההוראה בדבר המתכונת החדשה של דוח רווח והפסד).

ההוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו ברבעון הראשון של השנה ב- 8 מיליון ש"ח לעומת 18 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, ירידה בשיעור של 55.6%. ברבעון הראשון של השנה גביית חובות שהופרשו בעבר הסתכמה בסך של 16 מיליון ש"ח לעומת 14 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

הכנסות ריבית נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכם ברבעון הראשון של השנה ב- 152 מיליון ש"ח לעומת 142 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של כ- 7%.

ההכנסות שאינן מריבית הסתכמו ברבעון הראשון של השנה ב- 98 מיליון ש"ח לעומת 112 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של 12.5%.

הכנסות מימון שאינן מריבית הסתכמו ב- 25 מיליון ש"ח לעומת 30 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, ירידה בשיעור של 16.7%. הקיטון נובע בעיקרו מהצגת פעילות הבנק במכשירים פיננסיים נגזרים על פי שווים ההוגן (כנדרש לפי כללי חשבונאות) אשר גרמה ברבעון הראשון של שנת 2012 להכנסות בסך של 5 מיליון ש"ח לעומת

הכנסות בסך 19 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. קיטון זה קוזז בחלקו על ידי גידול של כ- 8 מיליון ש"ח ברווחים ממימוש והתאמת ערך של אגרות חוב (לאחר ירידות ערך בעלות אופי אחר מזמני).

הכנסות מעמלות הסתכמו ב- 73 מיליון ש"ח לעומת 80 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, ירידה בשיעור של 8.8%. הירידה נובעת בעיקרה מקיטון בעמלות מפעילות לקוחות בניירות ערך, עקב ירידה משמעותית במחזור הפעילות בבורסה.

הוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ברבעון הראשון של השנה ב- 195 מיליון ש"ח לעומת 191 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, עליה בשיעור של 2.1%.

הוצאות השכר הסתכמו ב- 112 מיליון ש"ח בדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

הוצאות פחת ואחזקת בניינים וציוד הסתכמו ב- 37 מיליון ש"ח לעומת 34 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה של 8.8%. העלייה נובעת בעיקרה מגידול בפחת מחשב.

ההוצאות האחרות הסתכמו ב- 46 מיליון ש"ח לעומת 45 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, עליה בשיעור של 2.2%.

שיעור ההוצאות התפעוליות והאחרות מתוך סך ההכנסות (הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית) עמד ברבעון הראשון של השנה על 75.6% לעומת 70.2% ברבעון המקביל אשתקד, ולעומת 81.5% בכל שנת 2011.

הפרשה למיסים ברבעון הראשון של השנה הייתה בשיעור של 36.4% לעומת 38.1% ברבעון המקביל אשתקד ו- 13.2% בכל שנת 2011. שיעור המס הסטטוטורי ברבעון הראשון לשנת 2012 הוא 35.34% לעומת 34.48% ברבעון המקביל אשתקד. הפרשה למס בשנת 2011 כללה קיטון של כ- 29 מיליון ש"ח כתוצאה מהשפעת ביטול הפחתת שיעורי המס העתידיים על יתרות נכס המס הנדחה לטווח ארוך.

התפתחות הנכסים וההתחייבויות

מאזן הבנק הסתכם ביום 31 במרס 2012 ב- 38,502 מיליון ש"ח לעומת 38,915 מיליון ש"ח בסוף שנת 2011, ירידה בשיעור של 1.1% ולעומת 35,598 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2011, עליה בשיעור של 8.2%.

האשראי לציבור, נטו (לאחר ניכוי יתרת ההפרשה להפסדי אשראי) הסתכם ביום 31 במרס 2012 ב- 23,815 מיליון ש"ח לעומת 22,868 מיליון ש"ח בסוף שנת 2011, עליה בשיעור של 4.1% ולעומת 22,703 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2011, עליה בשיעור של 4.9%. היתרה הממוצעת של האשראי לציבור נטו ברבעון הראשון של שנת 2012 עמדה על 23,072 מיליון ש"ח, לעומת 21,159 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 9%.

יתרת ההפרשה להפסדי אשראי הסתכמה ביום 31 במרס 2012 ב- 272 מיליון ש"ח בדומה ליתרה בסוף שנת 2011, לעומת יתרת ההפרשה להפסדי אשראי ביום 31 במרס 2011 אשר הסתכמה ב- 315 מיליון ש"ח, ירידה בשיעור של 13.7%. הקיטון נובע ממחיקות בגין חובות פגומים, הקטנת הפרשה וגביות. כמו כן, ליום 31 במרס 2012, קיימת הפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי חוץ מאזני בסך 48 מיליון ש"ח (המוצגת במסגרת סעיף התחייבויות אחרות) לעומת 44 מיליון ש"ח בסוף שנת 2011 ולעומת 38 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2011.

א. סך סיכון האשראי הבעייתי*:

יתרה ליום			
31 במרס 2012	31 במרס 2011	31 בדצמבר 2011	
במיליוני ש"ח			
1,025	995	997	סיכון אשראי מסחרי בעייתי
77	106	79	סיכון אשראי בעייתי בגין אנשים פרטיים
1,102	1,101	1,076	סך סיכון אשראי בעייתי

* הנתונים מוצגים לאחר ניכוי יתרת מחיקות חשבונאיות ולפני ניכוי יתרת ההפרשה בגין הפסדי אשראי ולא כוללים ניכוי ביטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

ב. פילוח יתרת החוב הרשומה של החובות הבעייתיים:

31 במרס 2012			31 במרס 2011			31 בדצמבר 2011			
מאזני	חוץ מאזני	סך הכל	מאזני	חוץ מאזני	סך הכל	מאזני	חוץ מאזני	סך הכל	
במיליוני ש"ח									
601	21	622	*638	-	638	565	3	568	סיכון אשראי פגום
72	1	73	*71	30	101	69	39	108	סיכון אשראי נחות
359	48	407	275	87	362	329	71	400	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת
1,032	70	1,102	984	117	1,101	963	113	1,076	סך הכל

* סווג מחדש.

ג. מדדי סיכון:

31 בדצמבר 2011	31 במרס 2011	31 במרס 2012	
2.2%	2.4%	2.3%	שיעור יתרת אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית מיתרת אשראי לציבור
0.3%	0.3%	0.3%	שיעור יתרת אשראי לציבור שאינו פגום שנמצא בפיגור של 90 יום או יותר מיתרת האשראי לציבור
1.2%	1.4%	1.1%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת האשראי לציבור
53.6%	56.7%	50.3%	שיעור יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית
2.8%	2.5%	2.9%	שיעור סיכון אשראי מסחרי בעייתי בגין הציבור מסיכון אשראי כולל בגין הציבור
0.1%	0.08%	0.1%	שיעור ההוצאות בגין הפסדי אשראי מהיתרה הממוצעת של אשראי לציבור
0.3%	0.07%	0.07%	שיעור המחיקות החשבונאיות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת אשראי לציבור הממוצעת
23.2%	5.4%	6.0%	שיעור המחיקות החשבונאיות נטו בגין אשראי לציבור מיתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור

ד. נכסים שאינם מבצעים, חובות פגומים צוברים הכנסות ריבית, סיכון אשראי מסחרי בעייתי וחובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר (יתרת חוב רשומה):

יתרה ליום 31 בדצמבר 2011 במיליוני ש"ח	יתרה ליום 31 במרס 2011 במיליוני ש"ח	יתרה ליום 31 במרס 2012 במיליוני ש"ח	
507	556	541	נכסים שאינם מבצעים:
-	-	-	אשראי לציבור פגום שאינו צובר הכנסות ריבית:
40	62	52	שנבדק על בסיס פרטני
-	-	-	שנבדק על בסיס קבוצתי
547	618	593	איגרות חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות ריבית ⁽¹⁾
-	-	-	חובות פגומים אחרים שאינם צוברים הכנסות ריבית ⁽²⁾
547	618	593	סך הכל חובות שאינם צוברים הכנסות ריבית
-	-	-	נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו
547	618	593	סך הכל נכסים שאינם מבצעים
17	17	8	<u>חובות פגומים בארגון מחדש של חוב בעייתי שצוברים הכנסות ריבית</u>

יתרה ליום 31 בדצמבר 2011 במיליוני ש"ח	יתרה ליום 31 במרס 2011 במיליוני ש"ח	יתרה ליום 31 במרס 2012 במיליוני ש"ח
886	*898	955
111	97	70
997	995	1,025
-	-	-
997	995	1,025
69	*71	72
49	54	49
11	6	15

סיכון אשראי מסחרי בעייתי: (3)

סיכון אשראי מאזני

סיכון אשראי חוץ מאזני (4)

סך הכל סיכון אשראי מסחרי בעייתי בגין הציבור

סך הכל סיכון אשראי מסחרי בעייתי בגין אחרים (2)

סך הכל סיכון אשראי מסחרי בעייתי

חובות שאינם פגומים בפיגור של 90 ימים או יותר

מזה: הלוואות לדיוור בגין קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור

הלוואות לדיוור בגין לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור (5)

* סווג מחדש.

הערה: סיכון אשראי מאזני וחוזי מאזני מוצג לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קבוצת לווים.

(1) אגרות חוב פגומות שאינן צוברות אינן נכללות בהפרשה להפסדי אשראי. ראה באור 2.ג.

(2) חובות אשראי בגין ממשלות ובנקים.

(3) סיכון אשראי מאזני (אשראי, אג"ח, חובות אחרים שהוכרו במאזן ונכסים בגין מכשירים נגזרים) וסיכון אשראי חוץ מאזני שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, למעט סיכון אשראי מאזני וחוזי מאזני בגין אנשים פרטיים.

(4) כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים, למעט בגין ערבויות שנתן לווה להבטחת חבות של צד שלישי, לפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי.

(5) הלוואות לדיוור אשר הפרשה מזערית בגין מחושבת לפי עומק הפיגור שנמצאות בפיגור מעל 3 חודשים ועד 6 חודשים, והלוואות לדיוור אחרות, שאינן פגומות, אשר הינן בפיגור של 90 ימים או יותר וההפרשה המזערית בגין לא מחושבת לפי עומק הפיגור.

פקדונות הציבור הסתכמו ביום 31 במרס 2012 ב- 31,131 מיליון ש"ח לעומת 31,158 מיליון ש"ח בסוף שנת 2011, ירידה בשיעור של 0.1% ולעומת 28,825 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2011, עליה בשיעור של 8%. היתרה הממוצעת של פקדונות הציבור ברבעון הראשון של שנת 2012 עמדה על 31,739 מיליון ש"ח, לעומת 29,520 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 7.5%.

ניירות ערך הסתכמו ביום 31 במרס 2012 ב- 6,044 מיליון ש"ח, לעומת 6,785 מיליון ש"ח בסוף שנת 2011, ירידה בשיעור של 10.9% ולעומת 5,519 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2011, עליה בשיעור של 9.5%.

היתרה נכון ליום 31 במרס 2012 מתפלגת כדלקמן:

כ- 67% מתיק ניירות הערך מושקע באגרות חוב ממשלתיות. כ- 16.7% מושקעים באגרות חוב של בנקים וכ- 14.1% מושקעים באגרות חוב קונצרניות בעיקר של חברות ישראליות.

כ- 83.8% מהתיק מסווג כניירות ערך זמינים למכירה (ראה פירוט נוסף בבאור 2 לדוחות הכספיים). ניירות הערך בתיק הזמין למכירה מוצגים במאזן לפי שוויים ההוגן, כאשר הפער בין השווי ההוגן לעלות המופחתת נזקק לקרן הון, למעט ירידות ערך בעלות אופי אחר מזמני אשר אינן נזקפות לקרן הון אלא לדוח רווח והפסד.

ברבעון הראשון של שנת 2012 נזקפו לרווח והפסד ירידות ערך בעלות אופי אחר מזמני בגין אגרות חוב בסך של כ- 6 מיליון ש"ח ובגין מניות בסך של כ- 2 מיליון ש"ח, זאת לעומת סך של 3 מיליון ש"ח ו- 1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, בהתאמה.

קרן ההון נטו ליום 31 במרס 2012 הינה חיובית ועומדת על כ- 38 מיליון ש"ח (לפני השפעת המס), ומורכבת מקרן הון חיובית בסך 90 מיליון ש"ח, בקיזוז קרן הון שלילית בסך 52 מיליון ש"ח. בסוף דצמבר 2011 קרן ההון נטו היתה שלילית ועמדה על כ- 7 מיליון ש"ח (לפני השפעת המס), והיתה מורכבת מקרן הון חיובית בסך 84 מיליון ש"ח, בקיזוז קרן הון שלילית בסך 91 מיליון ש"ח.

להלן התפלגות קרן ההון והשווי ההוגן בתיק הזמין למכירה ליום 31 במרס 2012 (במיליוני ש"ח):

קרן הון נטו	קרן הון חיובית (רווחים שטרם מומשו)	קרן הון שלילית (הפסדים שטרם מומשו)	הערך במאזן (המהווה שווי הוגן)	
11	13	(2)	115	מניות ¹
49	51	(2)	3,125	אגרות חוב ממשלת ישראל
-	-	-	4	אגרות חוב ממשלות זרות
1	5	(4)	783	אגרות חוב מוסדות פיננסיים בישראל ²
-	2	(2)	236	אגרות חוב מוסדות פיננסיים זרים ³
				אגרות חוב קונצרניות:
(10)	1	(11)	201	חברות ממשלתיות ⁵
(1)	6	(7)	124	ענף הנדל"ן ⁶
(12)	12	(24)	476	אחרות ⁷
(23)	19	(42)	801	סה"כ אג"ח קונצרניות ⁴
*38	90	(52)	5,064	סה"כ תיק זמין למכירה

* קרן הון זו משקפת רווחים שטרם מומשו, נטו, והיא כלולה בדוחות הכספיים בהון של הבנק, בסך של כ- 26 מיליון ש"ח, לאחר השפעת מס. ראה דו"ח על השינויים בהון - התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן.

¹ כולל 28 מנפיקים, כאשר היתרה הגבוהה ביותר הינה 33 מיליון ש"ח.

² כולל 13 מנפיקים, כאשר היתרה הגבוהה ביותר היא 605 מיליון ש"ח בגין אג"ח בנק הפועלים.

³ כולל 14 מנפיקים שהינם בנקים (לרבות חברות אחזקה של בנקים) מארה"ב, בריטניה, הולנד, גרמניה, צרפת ואוסטרליה. היתרה הגבוהה ביותר היא 74 מיליון ש"ח.

⁴ כל אגרות החוב הקונצרניות הינן של חברות ישראליות למעט יתרה של 18 מיליון ש"ח אשר הונפקה על ידי מנפיק זר.

⁵ כולל 2 מנפיקים, כאשר היתרה הגבוהה ביותר היא 180 מיליון ש"ח.

⁶ כולל 50 מנפיקים, כאשר היתרה הגבוהה ביותר היא 14 מיליון ש"ח.

⁷ כולל 66 מנפיקים, כאשר היתרה הגבוהה ביותר היא 47 מיליון ש"ח.

להלן התפלגות קרן ההון השלילית (הפסדים שטרם מומשו), לפי שיעור הירידה מתחת לעלות ולפי טווחים של משך הזמן* בו השווי ההוגן נמוך מהעלות ליום 31 במרס 2012 (במיליוני ש"ח):

סך הכל	מעל 12 חודשים	9-12 חודשים	6-9 חודשים	עד 6 חודשים	
					אגרות חוב זמינות למכירה:
					אחרות -
44	11	16	12	5	עד 20%
2	-	-	-	2	20%-30%
46	11	16	12	7	
					מגובי נכסים -
1	1	-	-	-	עד 20%
3	3	-	-	-	20%-30%
4	4	-	-	-	
					מניות -
2	1	1	-	-	20%-30%
2	1	1	-	-	
52	16	17	12	7	סך הכל

* נקודת ההתייחסות לקביעת משך הזמן בו השקעה הייתה בפוזיציית הפסד שטרם מומש הוא תאריך המאזן של תקופת הדוח שבמהלכה ארעה ירידת הערך לראשונה, ללא קשר לשיעור הירידה.

מדיניות ונהלי הבנק בדבר בחינת הצורך בביצוע הפרשה לירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, מפורטים בפרק "מדיניות חשבונאית קריטית ואומדנים חשבונאיים קריטיים" בדו"ח השנתי של 2011.

להלן התפלגות קרן ההון והשווי ההוגן בתיק הזמין למכירה ליום 31 בדצמבר 2011 (במיליוני ש"ח):

קרן הון נטו	קרן הון חיובית (רווחים שטרם מומשו)	קרן הון שלילית (הפסדים שטרם מומשו)	הערך במאזן (המהווה שווי הוגן)	
9	12	(3)	125	מניות ¹
42	48	(6)	3,778	אגרות חוב ממשלת ישראל
(1)	-	(1)	3	אגרות חוב ממשלות זרות
(9)	8	(17)	828	אגרות חוב מוסדות פיננסיים בישראל ²
(7)	1	(8)	230	אגרות חוב מוסדות פיננסיים זרים ³
				אגרות חוב קונצרניות:
(10)	1	(11)	186	חברות ממשלתיות ⁵
(7)	3	(10)	122	ענף הנדל"ן ⁶
(24)	11	(35)	458	אחרות ⁷
(41)	15	(56)	766	סה"כ אג"ח קונצרניות ⁴
*(7)	84	(91)	5,730	סה"כ תיק זמין למכירה

* קרן הון זו משקפת הפסדים שטרם מומשו, נטו, והיא כלולה בדוחות הכספיים בהון של הבנק. בסך של כ- 5 מיליון ש"ח, לאחר השפעת מס. ראה דו"ח על השינויים בהון - התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן.

¹ כולל 28 מנפיקים, כאשר היתרה הגבוהה ביותר הינה 36 מיליון ש"ח.

² כולל 14 מנפיקים, כאשר היתרה הגבוהה ביותר היא 624 מיליון ש"ח בגין אג"ח בנק הפועלים.

³ כולל 11 מנפיקים שהינם בנקים מארה"ב, בריטניה, הולנד, גרמניה, צרפת ואוסטרליה. היתרה הגבוהה ביותר היא 63 מיליון ש"ח.

⁴ כל אגרות החוב הקונצרניות הינן של חברות ישראליות למעט יתרה של 26 מיליון ש"ח אשר הונפקה על ידי מנפיק זר.

⁵ כולל 3 מנפיקים, כאשר היתרה הגבוהה ביותר היא 167 מיליון ש"ח.

⁶ כולל 55 מנפיקים, כאשר היתרה הגבוהה ביותר היא 13 מיליון ש"ח.

⁷ כולל 68 מנפיקים, כאשר היתרה הגבוהה ביותר היא 47 מיליון ש"ח.

להלן התפלגות קרן ההון השלילית (הפסדים שטרם מומשו), לפי שיעור הירידה מתחת לעלות ולפי טווחים של משך הזמן* בו השווי ההוגן נמוך מהעלות ליום 31 בדצמבר 2011 (במיליוני ש"ח):

סך הכל	מעל 12 חודשים	9-12 חודשים	6-9 חודשים	עד 6 חודשים	
אגרות חוב זמינות למכירה:					
					אחרות -
72	8	8	36	20	עד 20%
8	4	1	2	1	20%-30%
5	-	4	-	1	30%-40%
<u>85</u>	<u>12</u>	<u>13</u>	<u>38</u>	<u>22</u>	
					מגובי נכסים -
3	3	-	-	-	עד 20%
<u>3</u>	<u>3</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	
					מניות
2	-	1	-	1	עד 20%
1	-	1	-	-	מעל 40%
<u>3</u>	<u>-</u>	<u>2</u>	<u>-</u>	<u>1</u>	
<u><u>91</u></u>	<u><u>15</u></u>	<u><u>15</u></u>	<u><u>38</u></u>	<u><u>23</u></u>	סך הכל

* נקודת ההתייחסות לקביעת משך הזמן בו השקעה הייתה בפוזיצית הפסד שטרם מומש הוא תאריך המאזן של תקופת הדוח שבמהלכה ארעה ירידת הערך לראשונה, ללא קשר לשיעור הירידה.

להלן פירוטים נוספים בגין התיק למסחר ליום 31 במרס 2012 (במיליוני ש"ח):

הערך במאזן (המהווה שווי הוגן)	מניות ⁽¹⁾ : חברות ישראליות חברות זרות
16	
8	
<u>24</u>	
919	אגרות חוב ממשלתיות - ישראליות
37	אגרות חוב אחרות
<u>956</u>	
<u>980</u>	סה"כ תיק למסחר

(1) בעיקר תעודות סל.

הנכסים בגין מכשירים נגזרים הסתכמו ביום 31 במרס 2012 ב- 514 מיליון ש"ח לעומת 846 מיליון ש"ח בסוף שנת 2011 ו- 596 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2011.

ההתחייבויות בגין מכשירים נגזרים הסתכמו ביום 31 במרס 2012 ב- 586 מיליון ש"ח לעומת 907 מיליון ש"ח בסוף שנת 2011 ו- 717 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2011.

התנודתיות בשווי ההוגן של מכשירים נגזרים נובעת בעיקר מפעילות בעסקאות בחוזי מט"ח ועסקאות בנגזרי מעו"ף.

הנכסים האחרים הסתכמו ביום 31 במרס 2012 ב- 893 מיליון ש"ח לעומת 1,041 מיליון ש"ח בסוף שנת 2011 ו- 293 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2011.

ההתחייבויות האחרות הסתכמו ביום 31 במרס 2012 ב- 1,775 מיליון ש"ח לעומת 1,710 מיליון ש"ח בסוף שנת 2011 ו- 1,395 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2011.

התנודתיות בנכסים אחרים והתחייבויות אחרות נובעת בעיקרה מפעילות בשוק המעוף במכשירים שאינם עונים להגדרת נגזר.

ביום 31 במרס 2012 לבנק **נכס המוחזק למכירה** (רכוש קבוע) בסך 9 מיליון ש"ח. העברת הזכויות ומועד מסירת החזקה מיועדים להסתיים ברבעון הרביעי של שנת 2012.

הון הבנק הסתכם ביום 31 במרס 2012 ב- 2,051 מיליון ש"ח לעומת 1,986 מיליון ש"ח בסוף שנת 2011 ו- 1,956 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2011.

הגידול בהון לעומת סוף התקופה המקבילה אשתקד נובע מרווחי הבנק ומגידול בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו. הגידול לעומת הרבעון המקביל אשתקד נובע מרווחי הבנק, אשר קוזזו חלקית מירידה בסעיף התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן, נטו.

יחס ההון לרכיבי סיכון (באחוזים)

31 בדצמבר 2011	31 במרס 2011	31 במרס 2012	
8.09	7.52	8.17	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון (הון ליבה)
13.82	12.87	13.99	יחס הון כולל לרכיבי סיכון

לפירוט נוסף בדבר נכסי הסיכון וההון- ראה באור 4 לדוחות הכספיים ופרק "הלימות ההון".

פירוט בדבר מדיניות הבנק בנושא יחס הלימות ההון ראה בפרק "הלימות ההון".

השליטה בבנק

במהלך חודש מרץ 2012 פורסם בציבור מידע בדבר התקשרות של אחד מבעלי השליטה בבנק לרכישת השליטה במגדל אחזקות ביטוח ופיננסים בע"מ. יובהר, למען הזהירות, כי ככל שתצא לפועל העסקה בהתאם למידע שפורסם כאמור לעיל, יכולות להיות לדבר השלכות על הרכב גרעין השליטה בבנק, באופן שאין בידי הבנק יכולת להעריך נכון למועד הדוחות הכספיים.

השקעות בהון הבנק ועסקאות במניותיו

א. ביום 18 במרס 2012 הודיעה חברת "מידרוג" כי דירוג הבנק ואופק הדירוג נותר ללא שינוי לעומת שנה קודמת והינו כדלקמן:

Aa3	פקדונות לזמן ארוך ואג"ח
P-1	פקדונות לזמן קצר
A1	כתבי התחייבויות נדחים (הון משני תחתון)
A2	שטרי הון נדחים (הון משני עליון)
יציב	אופק הדירוג

כמו כן הודיעה חברת מדרוג על מתן דירוג **A1** למסגרת גיוס כתבי התחייבויות נדחים (הון משני תחתון) בסך של עד 500 מיליון ש"ח ע.ג.

ב. בעניין מכתב המפקח שנמסר ביום 10 באוגוסט 2011 לגב' רות מנור, הנמנית על קבוצת בעלי השליטה בבנק, ולעניין השלכותיו, בין היתר, על הפעלת הזכויות המוקנות לגב' רות מנור מכח שליטתה והחזקתה במניות הבנק, מינוי מיפופה כח לצורך הפעלת זכויותיה האמורות והוראות נוספות של המפקח המתייחסות לשליטתה של הגב' רות מנור בחברה מנהלת או בתאגיד שעיסוקו בניהול תיקי השקעות (להלן "חברות מנהלות") או בתאגיד השולט בחברות מנהלות (החזקה ושליטה בעקיפין עקב שליטתה באי די בי אחזקות בע"מ) במקביל לשליטתה של גב' רות מנור בבנק - ראה בדוח השנתי לשנת 2011- פרק "השקעות בהון הבנק ועסקאות במניותיו".

הסכמים מהותיים

פרט להסכמים בדרך העסקים הרגילה, התקשר הבנק בהסכמים הבאים, העשויים להיחשב כהסכמים מהותיים:

- ראה פירוט הסכמים מהותיים משנים קודמות בדוח השנתי של 2011.
- בדבר התקשרות הבנק בהסכם עם מימון ישיר מקבוצת ישיר (2006) בע"מ במסגרתו רוכש הבנק זכויות בתיקי הלוואות כמפורט בדוח השנתי של 2011, יצוין כי הבנק מבצע עסקאות המחאה מעת לעת עד גובה המסגרת שנקבעה בהסכם.

הליכים משפטיים והתחייבויות תלויות

בדבר תביעות משפטיות תלויות אשר לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטית אפשרות התממשותן אינה קלושה, ראה ביאור 6.ב.5.א. לדוחות הכספיים.

להלן מידע בדבר הליכים משפטיים אשר הינם בסכומים מהותיים העולים על 1% מהון הבנק, תביעה לסעד הצהרתי ותביעה ייצוגית:

א. התחייבות תלויה בקשר עם החברה המאוחדת כרמל - אגוד למשכנתאות והשקעות בע"מ (להלן "החברה"): ביום 2 בנובמבר 1997 הוגש בבית המשפט המחוזי בתל אביב כתב תביעה נגד החברה ושלושה בנקים אחרים למשכנתאות בסכום כולל של כ-500 מיליון ש"ח. כמו כן הוגשה בקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית. התביעה עוסקת בנושא עמלות בגין ביטוח חיים ורכוש. פרטים נוספים ראה בבאור 6.ב.5.ה.1. לדוחות הכספיים ובדוח הסקירה של רואי החשבון המבקרים.

ב. בחודש דצמבר 2007 הוגשה לבנק דרישת תשלום על סך של 10 מיליון דולר, בקשר עם פעילות בשוק ההון של מיופה כוח בחשבון ("הדרישה"). הדרישה הוגשה על-ידי הנאמן בפשיטת רגל על נכסי מיופה הכוח. עיקר הטענות כפי שפורטו בדרישה הינן בקשר להתנהלות מיופה הכוח בחשבונות הבנק הרלבנטיים. לטענת הנאמן, הבנק הפר את אמון לקוחות הבנק ואת חובת הזהירות כלפי לקוחותיו של מיופה הכוח והפר חובות חקוקות שאפשרו למיופה הכוח לבצע מעשי מרמה המיוחסים לו כלפי לקוחותיו. לאחר שהבנק דחה את הדרישה, הגיש הנאמן בפשיטת רגל של מיופה הכוח דוח לביהמ"ש, ובו העלה טענות כנגד הבנק בקשר לניהול החשבונות, ובכללן כי הבנק הפר חובות זהירות ונאמנות המוטלות עליו כבנק, והפר הוראות הנוגעות לאיסור הלבנת הון ו/או למיסוי. בדוח האמור לא נתבקש סעד כספי כנגד הבנק אלא הבנק נתבקש להגיב על הדוח, ולהמציא דוחות ומסמכים ספציפיים שונים. הבנק הגיש תגובה מטעמו ולאחר מכן הוגשו תגובות חוזרות, הן של הנאמן והן של הבנק. עפ"י החלטת ביהמ"ש, על הבנק להמציא לנאמן דוחות ומסמכים הקשורים לחשבונו של מיופה הכוח עצמו (ככל שאלה קיימים) ולא לחשבונות אחרים כלשהם. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על יועציה המשפטיים, בהיעדר ביסוס לחבות של הבנק ובהיעדר פירוט ו/או כימות לטענות ולאופן בו הן מבססות זכות לסעד, לא ניתן עדיין להעריך את סיכויי התממשות החשיפה לסיכון בעניין זה. בסוף חודש אוקטובר 2011 הוגשה כנגד הבנק בבית המשפט המחוזי מרכז תביעה כספית בסך 12 מיליון ש"ח על ידי שני תובעים שאינם לקוחות הבנק הטוענים כי נפגעו כתוצאה מפעילותו של מיופה הכוח כאמור לעיל. הואיל והתביעה האמורה נמצאת עדיין בשלביה המוקדמים ביותר, הרי שלדעת הנהלת הבנק

בהסתמך על דברי יועציו המשפטיים של הבנק, לא ניתן להעריך בשלב זה את תוצאותיה. בחודש דצמבר 2011 הוגשה נגד הבנק בבית המשפט המחוזי בת"א תביעה נוספת בסך 6 מיליון ש"ח בקשר עם חשבון שנפתח ע"ש התובע מכוח ייפוי כוח שניתן למיפיה הכוח הנ"ל, ובמסגרתה הוא טוען כי נפגע כתוצאה מפעילותו.

ג. התחייבות תלויה בקשר עם הבנק והחברה המאוחדת - חברה לנאמנות של בנק אגוד בע"מ (להלן "החברה"): ביום 22 ביוני 2009 הוגש בבית המשפט המחוזי במחוז מרכז כתב תביעה מתוקן נגד הבנק ונגד החברה על ידי שתי חברות אמריקאיות (האחת מהן בפירוק בישראל), בטענה לשחרור מטעני פלדה אשר יובאו לישראל עבור צד ג' וזאת מבלי שצד ג' ישלם עבורם. כתב התביעה המתוקן הוגש לאחר דיונים ממושכים בהליכי פטור מאגרה. סכום התביעה המצוין בו הוא כ-155 מיליון דולר ארה"ב, אך הועמד לצרכי אגרה על 10 מיליון ש"ח. בשלב מסוים הוגשה בקשה מחודשת להגדלת סכום התביעה לכ- 22 מיליון דולר בצרוף ריבית מיום 7 באוגוסט 1992 בשיעור שלטענת התובעות נקבע בהסכם בין התובעות לבנק ולחברה לנאמנות של בנק אגוד לישראל בע"מ, הן הנתבעות, ולמתן פטור מאגרה לסכום המוגדל אך בסמוך לאחר מכן היא נמחקה לבקשת התובעות. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת מהיועצים החיצוניים המטפלים בתביעה, המסתמכת על העובדות הידועות להם, הערכת סיכויי התביעה להתקבל קלושים. כמו כן לבנק הסדר עם מבטחיו בקשר לכיסוי חלק עיקרי מהסכומים העלולים להיות משולמים על ידו בגין התביעה, לרבות הוצאות משפטיות בגין ניהולה. פרטים נוספים ראה בבאור 6.ב.5.ה.2 לדוחות הכספיים ובדוח הסקירה של רואי החשבון המבקרים.

ד. ביום 29 לאוקטובר 2009 הוגשה בבית המשפט המחוזי – מרכז, על ידי זאבי תקשורת אחזקות בע"מ (בכינוס) וזאבי תקשורת – מימון וניהול בע"מ (בכינוס), תובענה לסעד הצהרתי נגד הבנק ושישה בנקים אחרים שעניינה, על פי הנטען בה, ניסיון של הבנקים לגבות מהמבקשות הפרשים בגין מה שמכונה בתובענה "ריבית הפרה" על הלוואה שניתנה להן על ידי הבנקים ואשר מניות "בזק" שימשו לה כבטוחה. ההפרשים מצטברים על-פי הטענה, נכון ליום הגשת התובענה, לסכום של כ-840 מיליון ש"ח לכל הבנקים (להלן: "סכום ההפרש בגין ריבית הפרה"), מעבר לריבית ההסכמית כהגדרתה בתובענה. אין בתובענה התייחסות ל"חלקו" של כל אחד מהבנקים בסכום ההפרש בגין ריבית הפרה, אך מצויינים אחוזי ההשתתפות של הבנקים במימון, כאשר חלקו של הבנק הוא 4%. בחודש ינואר 2010 נתקבלה החלטת בית המשפט המורה על ברור התובענה בדרך של תביעה כספית רגילה, בגינה על התובעת לשלם אגרה מלאה בתוך המועד שקצב להן בית המשפט וזו הוגשה לבית המשפט במהלך חודש פברואר 2010. לפי חוות דעת יועציו המשפטיים של הבנק, ניתן להניח כי חלקו של כל אחד מהבנקים בהפרש הנטען הוא כאחוז ההשתתפות שלו במימון. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת יועציו המשפטיים החיצוניים המטפלים בתובענה, על יסוד המידע והנתונים הידועים להם, הערכת סיכויי התובענה להתקבל קלושים. פרטים נוספים ראה בבאור 6.ב.5.ג.

ה. בחודש דצמבר 2011 הוגש בבית המשפט המחוזי בת"א כתב תביעה נגד הבנק וכן הוגשה בקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית, בסכום כולל של כ-5.4 מיליון ש"ח. בכתב התביעה נטען כי בפעולות של משיכת/הפקדת/פריטת מזומן בסכום העולה על 10 אלפי ש"ח, הבנק רשאי לגבות העמלה הנגזרת באחזים רק מההפרש שבין הסכום המטופל לבין 10 אלפי ש"ח ולא ממלוא סכום המזומנים שטופל. עוד נטען כי אם באותו יום בוצעו מס' פעולות מהסוג האמור, הבנק מחשב את העמלה לפי הסכום הכולל במצטבר וזאת בניגוד להוראות הדין. לדעת הנהלת הבנק, הואיל והתובענה האמורה נמצאת עדיין בשלביה המוקדמים ביותר ואף טרם נדונה הבקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית, אין בידי הנהלת הבנק בהסתמך על היועצים המשפטיים, להעריך בשלב זה את תוצאות התובענה.

פעילות חברות מוחזקות עיקריות

חלקו של הבנק ברווח הנקי של חברות מוחזקות עיקריות לשלושת החודשים הראשונים של שנת 2012 הסתכם בסך של כ- 7 מיליון ש"ח לעומת 8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

- החברות המוחזקות העיקריות של הבנק הינן:

אגוד השקעות וייזום (א.ש.י) בע"מ - החברה משמשת כזרוע ההשקעות הריאליות של הבנק. חלקו של הבנק ברווח הנקי של החברה הסתכם בשלושת החודשים הראשונים של השנה ב- 2.1 מיליון ש"ח, לעומת 3.9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הרווח כלל את רווחי חברת הבת שלה **אגוד שוקי הון והשקעות בע"מ** (חברת האם של אגוד חיתום פיננסים בע"מ- ראה פירוט בהמשך) שהסתכם בשלושת החודשים הראשונים של השנה ב- 0.2 מיליון ש"ח לעומת 0.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

אגוד חיתום פיננסיים בע"מ (להלן: "אגוד חיתום") - חברת בת של אגוד שוקי הון והשקעות בע"מ, עוסקת במתן שירותי הפצה וחיתום, כהגדרתם בתקנות ניירות ערך (חיתום) תשס"ז- 2007 (להלן "תקנות החיתום"). אגוד חיתום יצרה שיתוף פעולה עם גורמים בעלי מומחיות ומוניטין בתחומי פעילותה, במסגרת שיתוף פעולה זה יחדו לנותני השירותים אחזקות, בשיעורים שלא יעלו על 30% מהונה המונפק של אגוד חיתום. מתוך שיעור זה הוקצו עד כה כ- 20% לחברה בשליטת מנכ"ל אגוד חיתום, שהתקשרה עם אגוד חיתום בהסכם מתן שירותים כאמור, מתוכם הוקצו ביום 1 בינואר 2012 כ- 5% נוסף על 15% שהוחזקו על ידי החברה בשליטת מנכ"ל אגוד חיתום קודם לכן. כמו כן, ביום 1 בינואר 2012 הוקצו 5% נוספים ממניותיה של אגוד חיתום לנותן שירותים נוסף שהתקשר עם אגוד חיתום, כאשר ובהתקיים תנאים מסוימים שנקבעו בהסכם עם נותן השירותים הנוסף, עשויים להיות מוקצים לו 5% נוספים ממניות אגוד חיתום. הרווח הנקי של החברה אשר נכלל ברווחי אגוד השקעות וייזום הסתכם בשלושת החודשים הראשונים של השנה ב- 0.2 מיליון ש"ח לעומת 0.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

חברה לנאמנות של בנק אגוד בע"מ - החברה עוסקת במתן שירותי נאמנות לקרנות נאמנות (על-פי חוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד- 1994), למחזיקי ניירות ערך הנסחרים בבורסה, להנפקות פרטיות ובמתן שירותי נאמנות פרטיים (נאמנויות כספיות, שמירת מניות ועוד). בשנת 2009 התקשרה החברה בהסכם להעברת שירותי הנאמנות לחלק מסדרות תעודות ההתחייבות לכלל פיננסיים נאמנויות 2007 בע"מ - לפירוט ראה פרק "פעילות חברות מוחזקות" בדוח השנתי של 2011.

חלקו של הבנק ברווח הנקי של החברה הסתכם בשלושת החודשים הראשונים של השנה ב- 0.6 מיליון ש"ח לעומת 0.9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

אימפקט ניהול תיקי השקעות בע"מ - החברה עוסקת ביעוץ ובניהול תיקי השקעות עבור לקוחות מוסדיים, עסקיים ופרטיים. חלקו של הבנק ברווח הנקי של החברה הסתכם בשלושת החודשים הראשונים של השנה ב- 0.1 מיליון ש"ח לעומת 0.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

אגוד ליסינג בע"מ - החברה עוסקת במימון כלי רכב וציוד בשיטת הליסינג המימוני ללקוחות הבנק ולקוחות אחרים. יתרת המימון שהעמידה החברה ללקוחותיה הסתכמה ביום 31 במרס 2012 ב- 305 מיליון ש"ח לעומת 303 מיליון ש"ח בסוף שנת 2011. חלקו של הבנק ברווח הנקי של החברה הסתכם בשלושת החודשים הראשונים של השנה ב- 1.8 מיליון ש"ח לעומת 2.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

אגוד הנפקות בע"מ (להלן: "אגוד הנפקות") – החברה הוקמה על מנת לעסוק בהנפקה של תעודות התחייבות והפקדת תמורתן בבנק. אגוד הנפקות הינה תאגיד מדווח כמשמעו בחוק ניירות ערך, וזאת כל עוד יוחזקו בידי הציבור ניירות ערך שהונפקו על ידה. לעניין הודעת מידרוג מיום 18 במרס 2012 ראה פרק "השקעות בהון הבנק ועסקאות במניותיו".

- הסכמים, עסקאות ותשלומים בין חברות הקבוצה- ראה פירוט בפרק "פעילות חברות מוחזקות" בדוח השנתי של 2011 .

הון אנושי

- ביום 29 באפריל 2012 אישר דירקטוריון הבנק, לאחר אישור ועדת הביקורת ביום 24 באפריל 2012 ולאחר קבלת המלצת ועדת התגמול של הדירקטוריון (ועדת אד הוק המורכבת מדח"צים ודירקטורים חיצוניים (בלתי תלויים) שמונתה לצורך קביעת תגמול לנושאי המשרה הבכירים בבנק) והמלצות ועדת שכר ותגמולים, כי תכנית המענקים למנהלים הבכירים בבנק: יו"ר הדירקטוריון (בכפוף לאישור האסיפה הכללית), המנכ"ל, חברי הנהלת הבנק, היועצת המשפטית ומבקר הבנק (10 מנהלים בסה"כ) ("תכנית המענק"), כפי שאושרה על ידי דירקטוריון הבנק ביום 10 באפריל 2011 ביחס לשנים 2010-2011 תחול גם בשנים 2012-2013. יובהר, כי במסגרת אישור תכנית המענק לשנים 2010-2011 הוחלט על ידי דירקטוריון הבנק, כי תכנית המענק תבחן מחדש על ידי דירקטוריון הבנק לאחר יישומה בשנים 2010-2011, וכי במסגרת הבחינה יבדקו, בין היתר, היקף המענק הכולל, מדרגות התגמול, הפרמטרים השונים והמשקלות אשר ניתנו לכל פרמטר. בהתאם לכך, שבה ובחנה ועדת התגמול של הדירקטוריון שגיבשה את תכנית המענק מלכתחילה את תכנית המענק לאחר יישומה לשנים 2010-2011 והמליצה להאריכה ולהחילה בשנים 2012-2013. תכנית המענק לשנים 2012-2013 בהתייחס ליו"ר הדירקטוריון כפופה, כאמור, גם לאישור האסיפה הכללית של הבנק. לפירוט נוסף לרבות בדבר הנימוקים לאישור החלטת תכנית המענק לשנים 2012-2013, ראה דיווח מיידי של הבנק מיום 30 באפריל 2012 (אסמכתא- 2012-01-110784). בנוסף לעניין תנאיה המפורטים של תכנית המענק, אופן אישורה ונימוקי הדירקטוריון וועדותיו לאישור התכנית, ראה דו"ח מיידי של הבנק מיום 11 באפריל 2011 (אסמכתא 2011-01-116199).
- ביום 29 באפריל 2012 החליט דירקטוריון הבנק, בהתאם להמלצת ועדת שכר ותגמולים מיום 22 באפריל 2012 ואישור ועדת הביקורת של הדירקטוריון מיום 24 באפריל 2012, לאשר תיקון תנאי העסקתו של יו"ר דירקטוריון הבנק, מר זאב אבלס, בכפוף לאישור האסיפה הכללית של הבנק, כמפורט להלן:
 - הבנק ישלם 2.5% נוספים מן המשכורת החודשית של יו"ר הדירקטוריון, כפי שתהיה מעת לעת, לשם ביטוח יו"ר הדירקטוריון מפני אובדן כושר עבודה.
 - עם סיום העסקתו של יו"ר הדירקטוריון בבנק (למעט בנסיבות בהן תישלל זכאותו לפיצויי פיטורין), יהיה היו"ר זכאי לפיצויים כקבוע בדין בסך המהווה 100% ממשכורתו האחרונה של היו"ר נכון למועד סיום העסקתו בבנק כפול מספר שנות עבודתו של היו"ר בבנק (לרבות חלק מתוך שנה- באופן יחסי, להלן - "100% פיצויים") וזאת חלף הסכומים שהיו צריכים להיות מופקדים עבורו לקופת גמל לפיצויים אישית על שמו לפי סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורים התשכ"ג-1964. לפיכך, בעת סיום העסקתו של היו"ר, יהיה זכאי היו"ר לכל הכספים והזכויות שנצברו ויצברו בקופת הפיצויים האישית, והבנק יוסיף וישלם ליו"ר כספים בגובה ההפרש שבין זכאותו ל- 100% פיצויים לבין הכספים והזכויות בקופת הפיצויים האישית (לא קיימת השפעה על ההפרשות בדוחות הכספיים למועד הדיווח).

מובהר, למען הסר ספק, כי יו"ר הדירקטוריון זכאי בעת סיום העסקתו בבנק, בנוסף על 100% הפיצויים הנ"ל, גם לפיצויים נוספים בסכום של 100% ממשכורתו האחרונה של היו"ר כפול מספר שנות עבודתו בבנק (לרבות חלק מתוך שנה- באופן יחסי), כפי שאושר באסיפה הכללית של הבנק מיום 28 בפברואר 2006.

- לאפשר ליו"ר הדירקטוריון זכות בחירה לעניין העברת סכומי הפקדות המעביד (לרכיב התגמולים) מעל תקרת המס לעניין הכרה בהפקדה לקופות גמל לתגמולים, כתשלום ישיר "חלף תגמולים" שישולם ליו"ר הדירקטוריון. תשלום "חלף תגמולים" לא יהווה בסיס לתשלום אחר כלשהו, לרבות לא פיצויי פיטורים.

ככל שהיו"ר יבחר בחלופה המפורטת, לא ינוכו משכרו במקביל הפרשות העובד לתגמולים. זכות הבחירה תחול בכפוף לכך שלא תושט עקב ניצולה עלות נוספת על הבנק. בחר היו"ר בהסדר האמור, לא תעמוד לו עוד זכות לעבור להסדר ביצוע הפרשת התגמולים לקופת תגמולים או לכל הסדר אחר. למרות האמור לעיל, ככל שיחול שינוי רגולטורי שבגיניו תחול עלות נוספת כלשהי על הבנק בגין החלת ההסדר האמור או שתהיה כל מניעה לביצוע ההסדר או כל חלק הימנו, לבנק זכות לבטל ההסדר.

לפירוט נוסף בדבר מכלול תנאי העסקתו של יו"ר הדירקטוריון (לרבות מענק בגין 2011 הכפוף לאישור האסיפה הכללית) ופירוט הנימוקים העיקריים לעדכונים ראה דיווח מידי שהוציא הבנק מיום 30 באפריל 2012 (אסמכתא 110784-01-2012). לעניין מכלול תנאי העסקה (לרבות מענק בגין 2011 הכפוף לאישור האסיפה הכללית) ראה גם באור 3.ה.15. בדוח השנתי של 2011.

• בשנת 1997 נחתם הסכם בין המנהלים ומורשי החתימה וההסתדרות לבין הבנק בו נקבע בין היתר כי המנהלים ומורשי החתימה הותיקים של הבנק, הזכאים לבחור לפרוש לפנסיה תקציבית במתכונת מסוימת שהונהגה בבנק עד אותו זמן (להלן - "הפנסיה המחייבת"), ואשר בוחרים בפנסיה הזו (ולא בקבלת פיצויים ותגמולים, שהיא האופציה השנייה העומדת לרשותם), יקבלו פנסיה מקרן הפנסיה "עמית" (עימה התקשרו הבנק והעובדים) ומהבנק באופן משולב, כאשר ההסכם קובע את נוסחת השילוב. על נוסחת שילוב זו קיימת מחלוקת בין ועד המנהלים ומורשי החתימה לבין הבנק. עמדת הבנק היא שחבות הבנק לגמלאי היא בגובה הפרש שבין סכום הפנסיה הראשונה שהגמלאי יקבל מ"עמית" עם צאתו לגמלאות לבין סכום הפנסיה המחייבת (ככל שיתקיים הפרש כזה באותו מועד), ואשר אותו יהיה על הבנק לשלם לגמלאי מידי חודש כשהוא צמוד במלואו למדד המחירים לצרכן. עמדת המנהלים היא שחבות הבנק לגמלאי היא בגובה הפרש (ככל שיתקיים כזה) בין סכום הפנסיה שהגמלאי יקבל מעמית לבין סכום הפנסיה המחייבת, כפי שיהיה אותו הפרש מידי חודש (סכומי הפרש שעל הבנק לשלם כאמור להלן - "סכומי ההשלמה"). המחלוקת האמורה אינה רלבנטית לאלו מהמנהלים ומורשי החתימה הוותיקים הבוחרים בעת פרישה בקבלת פיצויים ותגמולים ולא בקבלת פנסיה. בשנת 2008 ניהלו הבנק וועד המנהלים הליך של יישוב חילוקי דעות בעניין באמצעות בורר. ההליך הוקפא על ידי הצדדים. בחודש יולי 2011 נתקבל בבנק מכתב מועד המנהלים בדרישה לחידוש הבוררות. ההליכים הפרוצדורליים לחידוש הבוררות לא הושלמו נכון למועד הדוחות הכספיים. להערכת הנהלת הבנק, בהתבסס על חוות דעת יועציו המשפטיים, לא ניתן לכמת כיום את מידת והיקף הסיכון באשר לחבות אפשרית של הבנק בתשלום סכומי ההשלמה, הן נוכח קיומה של המחלוקת האמורה

לעיל בקשר לפרשנות נוסחת השילוב, והן כיוון שלא ניתן לצפות את תדירותם או היקפם של המצבים בהם ייווצר הפרש בין סכום הפנסיה המחייבת לבין סכום הפנסיה המשולם על ידי קרן "עמית", אשר עלול לחייב תשלום של סכומי השלמה כאמור.

נציין כי נכון למועד הדוחות הכספיים לא קיים פער מהותי בין יתרת ההפרשה האקטוארית בגין הגמלאים בהתאם לעמדת הבנק לבין יתרתה בהתאם לעמדת המנהלים, וזאת בהתבסס על הערכות אקטואר הבנק (רלבנטי לאוכלוסייה של 28 איש).

• **תוכנית פרישה ושינוי מדיניות פרישה**

ביום 26 בפברואר 2012 אישר דירקטוריון הבנק מסגרת לתוכנית פרישה בתנאים מועדפים (להלן: "התוכנית"), במסגרת זמן קצובה. התוכנית מיועדת ככלל לעובדים בטווח גילאים שבין 57-64.

על פי התוכנית, יתאפשר לעובדים אשר תוכנית הפרישה רלוונטית לגביהם להודיע בתוך פרק זמן קצוב (החל מ- 8 במאי 2012 ועד 10 ביוני 2012, כפי שנקבע במהלך הרבעון הראשון של 2012), אם ברצונם לפרוש במסגרת התוכנית, כאשר להנהלת הבנק שיקול דעת בלעדי לאשר פרישה בתנאי התוכנית. תהליך הפרישה בפועל של עובדים להם תאושר פרישה מוקדמת במסגרת התוכנית, יבוצע באופן הדרגתי ויתפרס על פני כשנתיים. כמו כן, אישר דירקטוריון הבנק, כי בד בבד עם אישור המסגרת לתוכנית הפרישה תיכנס לתוקף מדיניות לפיה לא תתאפשר פרישה מוקדמת בתנאים מועדפים בשבע השנים הבאות (עד לסוף שנת 2018).

על פי הערכת הנהלת הבנק יפרשו במסגרת המבצע כ- 40 עובדים, כאשר העלות הכוללת של הפיצויים העודפים שישולמו לעובדים שיפרשו במסגרת התוכנית (מעבר לפיצויים המחויבים על פי דין), על פי חישובים ממוצעים, מוערכת בכ- 50 מיליון ש"ח. עלות מוערכת זו באה לידי ביטוי בדוחות הכספיים לשנת 2011 ובמקביל הוקטנו העתודות האקטואריות בהתאם להערכות ההנהלה דלעיל ולשינוי המדיניות האמור.

ראה פירוט נוסף בדוח השנתי של 2011 הן בפרק "הון אנושי" והן בפרק "מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים" תת פרק "זכויות עובדים".

חלק מהמידע שבפסקה זו הינו **מידע צופה פני עתיד** כהגדרתו בחוק ניירות ערך אשר מבוסס על תוכניות העבודה של הבנק. הצפי עלול שלא להתממש, כולו או חלקו, או להתממש באופן שונה מהותית מהצפוי, בעיקר כתוצאה ממידת ההצלחה של הבנק להגשים את תוכניותיו הפנים ארגוניות.

תיאור מצב המיסוי

במסגרת ביקורת שנערכה על ידי רשות המיסים (מחלקת ביקורת מע"מ) בחברה בת של הבנק - אגוד מערכות בע"מ, חברה פרטית העוסקת במתן שירותים בתחום המחשוב לבנק (להלן - "החברה"), נבחנה פעילותה של החברה כעוסק לצרכי מע"מ. ביום 18 ביוני 2008 התקבלה בחברה שומת מס עסקאות לתקופות חיוב ספטמבר 2005 עד מרס 2008. ביום 18 באוגוסט 2011 נמסר לחברה מכתב מאת רשות המסים, על פיו החליטה הרשות לשנות את סיווגה של החברה מ"עוסק" ל"מוסד כספי", וזאת החל מיום 1 בספטמבר 2011. משמעות שינוי הסיווג היא "מכירה רעיונית" של נכסי החברה (ציוד המחשוב) שבעת רכישתם נוכה מס התשומות בגינם, והטלת מע"מ בגינה. מועד ה"מכירה" יהיה בהתאם למועד שינוי הסיווג ומחיר המכירה יהיה לפי שווי השוק של נכסי החברה. להערכת יועציה המשפטיים של החברה שינוי הסיווג ככל שיתבצע, צפוי להתבצע לפי היתרה הבלתי מופחתת המתואמת של הנכסים אשר נרכשו בחודש אפריל 2008 ואילך ולא נכללו במסגרת השומה הנ"ל. החברה חולקת על החלטת שינוי הסיווג והגישה כתב השגה ביום 1 בדצמבר 2011. להערכת הבנק, במידה והשגת הבנק לא תתקבל לא צפויה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2012. לפירוט נוסף ראה באור ב.ב.6.(6).

תיאור עסקי הבנק לפי מגזרי פעילות

אפיון המגזרים מתבסס על סוגי הלקוחות ותחומי פעילות הכלולים בכל מגזר ומגזר. תיאור מפורט של מגזרי הפעילות ואופן מדידתם ניתן בדוחות השנתיים ליום 31 בדצמבר 2011. פרטים נוספים בדבר מגזרי פעילות ראה בביאור 11 לדוחות הכספיים.

פעילות הבנק מתמקדת במגזרי פעילות כמפורט להלן:

מגזר פרטי – מספק מגוון של שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים למשקי בית וללקוחות פרטיים בעלי עושר פיננסי, לרבות שירותי ייעוץ להשקעות. כמו כן, כולל המגזר עסקים קטנים אשר מנוהלים במסגרת אגף קמעונאות (עד ליום 31.12.2011 בעלי אובליגו עד 400 אלף ש"ח, החל מיום 1.1.2012 עד 500 אלף ש"ח), ואת פעילות המימון לדירור.

מגזר עסקי – המגזר מספק מגוון שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים ללקוחות עסקיים ממגוון ענפי משק – לרבות ענפי הבניה והנדל"ן ושוק ההון.

מגזר יהלומים – המגזר כולל לקוחות פעילים בענף היהלומים אשר רובם חברים בבורסת היהלומים ברמת גן.

מגזר ניהול פיננסי – כולל את פעילות הבנק על חשבון עצמו בתחום ניירות הערך, ניהול נכסים והתחייבויות, ניהול סיכוני השוק הנזילות והסליקה, פעילות חדרי העסקאות של הבנק ופעילות החברה המאוחדת אגוד השקעות וייזום (א.ש.י), המהווה את זרוע ההשקעות הריאליות של הבנק. תוצאות המגזר כוללות גם את השפעת הרישום של מכשירים פיננסיים נגזרים לפי שוויים ההוגן.

אחרים והתאמות - כולל פעילויות אשר לא ניתן לשייכן באופן ספציפי למגזרים.

להלן תמצית התפתחות הרווח הנקי לפי מגזרי פעילות, במיליוני ש"ח:

לשלושה חודשים שהסתיימו		מגזר
ביום 31 במרס		
2011*	2012	
2	8	פרטי
21	27	עסקי
** -	(2)	יהלומים
15	2	ניהול פיננסי
1	-	אחרים והתאמות
<u>39</u>	<u>35</u>	סך הכל

* נתוני השוואה סווגו מחדש בגין יישום למפרע של הוראה בדבר מתכונת דוח רווח והפסד (לפירוט ראה בביאור 1.1.1).

** סכומים נמוכים מ-500 אלפי ש"ח.

להלן תמצית תוצאות הפעילות של המגזר הפרטי***

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2012			
לקוחות פרטיים	עו"ש עסקי (1)	מימון לדיור	סך הכל
במיליוני ש"ח			
45	7	18	70
24	4	3	31
- **	-	-	- **
69	11	21	101
1	1	- **	2
4	1	3	8

הכנסות ריבית נטו:
 - מחיצוניים
 הכנסות שאינן מריבית:
 - מחיצוניים
 - בינמיגזרי
 סך ההכנסות
 הוצאות בגין הפסדי אשראי
 רווח נקי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2011****			
לקוחות פרטיים	עו"ש עסקי (1)	מימון לדיור	סך הכל
במיליוני ש"ח			
40	8	16	64
28	4	3	35
- **	-	-	- **
68	12	19	99
6	1	1	8
- **	- **	2	2

הכנסות ריבית נטו:
 - מחיצוניים
 הכנסות שאינן מריבית:
 - מחיצוניים
 - בינמיגזרי
 סך ההכנסות
 הוצאות בגין הפסדי אשראי
 רווח נקי

- * נתוני השוואה סווגו מחדש בגין יישום למפרע של הוראה בדבר מתכונת דוח רווח והפסד, לפירוט ראה באור 1.1.1.
- ** סכומים נמוכים מ-500 אלפי ש"ח.
- *** עקב חוסר מהותיות תוצאות תת-מגזר שוק ההון אוחדו עם תוצאות תת-מגזר לקוחות פרטיים.
- **** סווג מחדש (ראה ביאור 3.1.1).
- (1) לקוחות עסקיים המטופלים במסגרת אגף קמעונאות. עד ליום ה-31.12.2011 לקוחות עסקיים בעלי אובליגו עד 400 אלפי ש"ח. החל מה-1.1.2012 לקוחות עסקיים בעלי אובליגו עד 500 אלפי ש"ח.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי בשלושת החודשים הראשונים של השנה הסתכם ב-8 מיליון ש"ח לעומת 2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סך הכנסות המגזר הסתכמו ב-101 מיליון ש"ח לעומת 99 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של כ-2%.

ההכנסות מריבית נטו הסתכמו ב-70 מיליון ש"ח לעומת 64 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של כ-9%, הנובעת בעיקרה מעליה בהכנסות המימוניות בתחום האשראי והפקדונות, כתוצאה מעליה בהיקפים ומגידול במרווחים, בין היתר בעקבות עליית הריבית השקלית. ההכנסות שאינן מריבית הסתכמו ב-31 מיליון ש"ח לעומת 35 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאות הסתכמו ב-86 מיליון ש"ח לעומת 88 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה בשיעור של 2%, בין היתר כתוצאה מקיטון בהוצאות שיווק ופרסום לתקופה. ההוצאה בגין הפסדי אשראי הסתכמה ב-2 מיליון ש"ח בהשוואה ל-8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, בעיקר כתוצאה מקיטון בהפרשה הקבוצתית של כ-5 מיליון ש"ח.

מימון לדיור – הרווח הנקי הסתכם ב-3 מיליון ש"ח לעומת 2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההכנסות הסתכמו ב-21 מיליון ש"ח גידול בשיעור של כ-11% ביחס לתקופה המקבילה אשתקד, אשר נובע מהמשך גידול ביתרת התיק הממוצעת במקביל לעליה במרווח. מנגד חלה עליה בהוצאות בשיעור של כ-7%. יתרת האשראי המאזני להלוואות לדיור הסתכמה ביום 31 במרס 2012 בכ-6.7 מיליארד ש"ח (לרבות משכנתאות לקבוצות רכישה), גידול בשיעור של כ-2% לעומת 31 בדצמבר 2011 ובשיעור של כ-10% לעומת 31 במרס 2011. ההלוואות שהועמדו במהלך שלושת החודשים הראשונים של השנה הסתכמו ב-368 מיליון ש"ח לעומת 446 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

מידע על הלוואות חדשות שבוצעו לרכישת דירת מגורים בביטחון משכנתא והיקפי מיחזור הלוואות:

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
	2011	2012	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח		
1,641	407	343	כספי הבנק
2	-	-	כספי האוצר
*	-	-	הלוואות עומדות
1,643	407	343	סה"כ הלוואות חדשות
109	39	25	הלוואות שמוחזרו
1,752	446	368	סה"כ הלוואות שבוצעו

* סכומים נמוכים מ-500 אלפי ש"ח.

לקוחות פרטיים – הרווח הנקי הסתכם ב-4 מיליון ש"ח, לעומת רווח לא מהותי בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה ברווח הנקי נובעת בעיקרה מקיטון של כ-5 מיליון ש"ח בהוצאה בגין הפסדי אשראי, כתוצאה מקיטון בהיקף ההפרשה הקבוצתית, כאמור לעיל. ההכנסות הסתכמו ב-69 מיליון ש"ח לעומת 68 מיליון ש"ח, עליה בשיעור של כ-1%, הנובעת בעיקר מגידול בהכנסות מריבית בקיזוז חלקי של ירידה בהכנסות שאינן מריבית, בעיקר בתחום עמלות ניירות הערך, עקב הירידה בהיקף המחזורים בשוק. במקביל, חל קיטון בהוצאות של כ-2%, כמפורט לעיל.

שירותים ומוצרים חדשים במגזר

גיוס לקוחות חדשים והגדלת נתח פעילות הלקוחות מתבצעים, בין היתר, באמצעות פיתוח מוצרים חדשים והתאמת פעילות על פי צרכי הלקוחות.

• פיתוח שירותים:

הבנק פועל להרחבת הפריסה הסניפית, הרחבת פעילויות, הרחבת תשתיות ומערכות מחשוב, וכל זאת על מנת להעמיק את הפעילות בקרב הלקוחות הפרטיים. הבנק ממשיך בפיתוח והטמעת מערכת ניהול קשרי הלקוחות המהווה נדבך משמעותי במתן תמיכה לתהליכי השיווק והמכירה. במסגרת זו, הוטמעה מערכת מבצעים המאפשרת מתן הצעות שיווקיות ללקוח בעת פניה טלפונית או פרונטלית. כמו כן הוטמעה בבנק שגרת סקרי מעקב שירות, המשמשים כאחד הכלים לבחינת רמת השירות ושיפורו. הבנק נערך להטמעת מעטפת שירות מתאימה לצוותי הבנקאות הקמעונאית תוך מיקוד באוכלוסיות היעד שהוגדרו בתוכנית העבודה, וזאת במטרה לחזק ולהתאים את השירות לצרכי הלקוחות הקמעונאיים.

• פיתוח מוצרים:

הבנק מפתח ומשווק **מוצרים חדשניים**, בתחומים השונים של הפעילות הבנקאית והשירותים הניתנים ללקוחות הפרטיים ובכלל זה בתחום הפקדונות, המאפשרים גיוון השקעות ופיזור סיכונים. הבנק ממשיך בתהליך רחב היקף לגיוס לקוחות פרטיים. לשם כך, מציע הבנק חבילת הטבות ייחודית תחת הכותרת "עו"ש פי 3", במקביל נמשכת הטמעת "**חשבון חופשי**"- חבילת ההטבות ללקוחות ותיקים הכוללת הטבות בנקאיות בניהול חשבון עו"ש למעבירי משכורת. להערכת הבנק חבילת "עו"ש פי 3" נותנת מענה מיטבי לצרכי הלקוחות מקבלי המשכורת: פטור מריבית חובה, ריבית זכות אוטומטית, ריבת גבוהה על פקדונות ופטור מעמלות העו"ש המרכזיות – עמלת פקיד ועמלת ערוץ ישיר. ההטבות ניתנות ללקוחות חדשים מעבירי משכורת. מסלול "חשבון חופשי" מאפשר ללקוחות ותיקים ליהנות מפטור מעמלות העו"ש המרכזיות. קבלת ההטבות מותנית בהעברת משכורת בסכום מינימלי ובהיקף הפעילות בחשבון. מהלך זה הינו ייחודי ונוגע בליבת פעילות הלקוח הפרטי עם הבנק ומהווה שלב נוסף ביישום האסטרטגיה העסקית של הבנק.

לפירוט לגבי תיק המשכנתאות ראה גם פרק "החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם".

חלק מהמידע שבפסקה זו הינו מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך אשר מבוסס על תוכניות העבודה של הבנק, הנערכות בהתאם להערכת הגורמים העסקיים בבנק וכוללות, בין השאר, הסתמכות על פילוח נתוני הבנק. המידע עלול שלא להתממש, כולו או חלקו, או להתממש באופן שונה מהותית מהצפוי, כתלות בגורמים העיקריים שלהלן: תנאי המקרו של השוק, שינויים רגולטורים המשפיעים על הכנסות מגזר זה ומידת ההצלחה של הבנק בהגשמת תוכניותיו הפנים ארגוניות.

להלן תמצית תוצאות הפעילות של המגזר העסקי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2012			
עסקיים	בניה	שוק	סך
במיליוני ש"ח	ונדל"ן	ההון (1)	הכל
53	21	15	89
17	9	6	32
1	-	8	9
71	30	29	130
13	(14)	-	(1)
2	18	7	27

הכנסות ריבית נטו:
 - מחיצוניים
 הכנסות שאינן מריבית:
 - מחיצוניים
 - בינמיגרי
 סך ההכנסות
 הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
 רווח נקי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2011****			
עסקיים	בניה	שוק	סך
במיליוני ש"ח	ונדל"ן	ההון (1)	הכל
47	21	17	85
16	10	8	34
1	-	4	5
64	31	29	124
11	(7)	2	6
1	13	7	21

הכנסות ריבית נטו:
 - מחיצוניים
 הכנסות שאינן מריבית:
 - מחיצוניים
 - בינמיגרי
 סך ההכנסות
 הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי
 רווח נקי

- * נתוני השוואה סווגו מחדש בגין יישום למפרע של הוראה בדבר מתכונת דוח רווח והפסד, לפירוט ראה באור 1.1.1.
 ** סכומים נמוכים מ-500 אלפי ש"ח.
 *** סוג מחדש (ראה ביאור 3.ד.1).
 (1) מתן שירותים בתחום שוק ההון.

המגזר העסקי

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי בשלושת החודשים הראשונים של השנה הסתכם ב-27 מיליון ש"ח לעומת 21 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סך הכנסות המגזר הסתכמו ב-130 מיליון ש"ח לעומת 124 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של כ-5%.

הכנסות מריבית נטו הסתכמו ב-89 מיליון ש"ח לעומת 85 מיליון ש"ח, גידול של כ-5%, הנובע בעיקרו מעליה בהכנסות בתחום התיווך בין אשראי לפקדונות כתוצאה מגידול בהיקפים ומעליה במרווח הממוצע. ההכנסות שאינן מריבית הסתכמו ב-41 מיליון ש"ח לעומת 39 מיליון ש"ח. הוצאות המגזר הסתכמו ב-89 מיליון ש"ח, עליה בשיעור של כ-7%. בשלושת החודשים הראשונים של השנה נרשמו הכנסות נטו בגין הפסדי אשראי בסך של כ-1 מיליון ש"ח (ראה התייחסות ב"לקוחות הפועלים בתחום הבניה והנדל"ן" בהמשך) לעומת הוצאות בגין הפסדי אשראי בסך כ-6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

לקוחות הפועלים בתחום הבניה והנדל"ן – הרווח הנקי בפעילות תחום הבניה והנדל"ן הסתכם ב-18 מיליון ש"ח לעומת 13 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. נרשמה הכנסה מהפסדי אשראי של כ-14 מיליון ש"ח, בעיקר כתוצאה מהקטנת הפרשה בגין לקוח בודד, לעומת הכנסה של כ-7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההכנסות הסתכמו ב-30 מיליון ש"ח לעומת 31 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, בעיקר כתוצאה מירידה בעמלות הקשורות בליווי פרויקטים, עקב ירידה במספר הפרויקטים בליווי הבנק לעומת התקופה המקבילה. ההוצאות הסתכמו בכ-16 מיליון ש"ח, קיטון של 6% ביחס לתקופה המקבילה אשתקד. היקף האשראי המאזני בענף זה (לא כולל אשראי לקבוצות רכישה) הסתכם ביום 31 במרס 2012 ב-3.3 מיליארד ש"ח לעומת 3.4 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2011 ו-3.2 מיליארד ש"ח ליום 31 במרס 2011. היקף הערבויות לרוכשי דירות הסתכם ביום 31 במרס 2012 ב-2.0 מיליארד ש"ח לעומת היקף ערבויות של 2.2 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2011 ולעומת 2.5 מיליארד ש"ח ביום 31 במרס 2011.

לאור המצב בשווקים ממשיך הבנק במעקב שוטף אחר מצב האשראי בכלל וענף הנדל"ן בפרט. יצוין כי במחצית השנייה של שנת 2011, במסגרת הדיון בדירקטוריון על דגשי מדיניות האשראי של הבנק, הוחלט להחמיר בחלק מהפרמטרים בתחום, בין היתר, הגדלת דרישות ההון העצמי לגבי הלוואות הניתנות לרכישת קרקעות המיועדות לליווי. כמו כן, הבנק צמצם את היקף הפרויקטים בליווי, כאמור לעיל.

לקוחות הפעילים בתחום שוק ההון – הרווח הנקי הסתכם ב-7 מיליון ש"ח בדומה לתקופה המקבילה אשתקד. הכנסות המגזר הסתכמו ב-29 מיליון ש"ח, תוך גידול בהכנסות שאינן מריבית בעיקר כתוצאה מגידול בהכנסות הנובעות מפעילות לקוחות בחדר עסקות, אשר קוזז על-ידי קיטון בהכנסות מריבית נטו. הוצאות המגזר הסתכמו ב-18 מיליון ש"ח לעומת 15 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

לקוחות עסקיים אחרים – הרווח הנקי הסתכם ב-2 מיליון ש"ח, לעומת 1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההכנסות הסתכמו ב-71 מיליון ש"ח לעומת 64 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של כ-11%, בעיקר כתוצאה מגידול בהכנסות מריבית בתחום התיאור בין אשראי לפקדונות כתוצאה מעליה בהיקפים וגידול במרווחים. מנגד נרשם גידול בהוצאות בשיעור של כ-8% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. ההוצאה להפסדי אשראי הסתכמה בכ-13 מיליון ש"ח לעומת 11 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

מגזר היהלומים

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

ההפסד בשלושת החודשים הראשונים של השנה הסתכם ב-2 מיליון ש"ח לעומת רווח לא מהותי בתקופה המקבילה אשתקד.

הירידה ברווח הנקי נובעת בעיקרה מגידול בהוצאה בגין הפסדי אשראי, שהסתכמה בשלושת החודשים הראשונים של השנה ב-7 מיליון ש"ח בהשוואה ל-4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הכנסות המגזר הסתכמו ב-13 מיליון ש"ח לעומת 12 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. יש לציין כי הכנסות המגזר מושפעות מתנודתיות שער החליפין של השקל אל מול הדולר. היקף האשראי המאזני ליהלומים הסתכם ביום 31 במרס 2012 ב-1.3 מיליארד ש"ח, בדומה ליתרה ביום 31 בדצמבר 2011 ובדומה ליתרה ביום 31 במרס 2011. היקף סיכון האשראי החוץ מאזני הסתכם ביום 31 במרס 2012 ב-0.8 מיליארד ש"ח, לעומת 1.1 מיליארד ש"ח ביום 31 בדצמבר 2011 ולעומת 0.7 מיליארד ש"ח ביום 31 במרס 2011.

מגזר ניהול פיננסי

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי בשלושת החודשים הראשונים של השנה הסתכם ב-2 מיליון ש"ח לעומת רווח נקי של 15 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הכנסות המגזר נטו כוללות בעיקר: הכנסות מפעילות הבנק עבור עצמו הן בניירות ערך (בתיק הזמין למכירה ובתיק למסחר) והן במכשירים פיננסיים נגזרים, עלות הנובעת מהצורך לשמור על רמת נזילות עסקית ורמת פיזור נאותה של מפקידים. הכנסות (הוצאות) מפוזיציות מטבע והכנסות (הוצאות) הנובעות מהצגת פעילות הבנק במכשירים פיננסיים נגזרים על פי שווים ההוגן (כנדרש על פי כללי החשבונאות).

ההכנסות נטו בשלושת החודשים הראשונים של השנה הסתכמו בכ-14 מיליון ש"ח לעומת כ-36 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נובע בעיקרו מהצגת פעילות הבנק במכשירים פיננסיים נגזרים על פי שווים ההוגן (כנדרש לפי כללי חשבונאות) אשר גרמה ברבעון הראשון של שנת 2012 להכנסות בסך של 5 מיליון ש"ח לעומת הכנסות בסך 19 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, וכן מגידול בעלות הנובעת מהצורך לשמור על רמת נזילות עסקית במט"ח

היקף תיק ניירות הערך הממוצע לתקופה הסתכם ב-5.8 מיליארד ש"ח לעומת 4.5 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה.

סכומים שלא הוקצו והתאמות

המגזר כולל פעילויות אשר לא ניתן לשייכן באופן ספציפי למגזרים.

הלימות ההון

הלימות ההון של תאגיד בנקאי הינה מרכיב מרכזי בהערכת יציבותו של התאגיד. הלימות ההון נבחנת באמצעות היחס בין בסיס ההון לבין הסכום המשוקלל של רכיבי הסיכון בעסקי הבנק, כהגדרתם בהוראות באזל 2.

מסגרת העבודה למדידה והלימות ההון, פורסמה על ידי המפקח על הבנקים בדצמבר 2008 (להלן "הוראת באזל 2"). הוראת באזל 2 שמה דגש על ניהול הסיכונים תוך קישור בין פרופיל הסיכונים של הבנק ואיכות ניהולם לבין הקצאת ההון הנדרשת. חישוב נכסי הסיכון ונתוני הלימות ההון מבוצעים על פי עקרונות הגישה הסטנדרטית בבאזל 2.

מסגרת העבודה של באזל 2 מיושמת על בסיס מאוחד וחלה על הבנק וחברות הבנות שלו (לפירוט בדבר החברות המוחזקות העיקריות ותחום פעילותן ראה פרק "פעילות חברות מוחזקות"). כמו כן, לגבי החברות המוחזקות להן הבנק העמיד כתב שיפוי בהתאם להוראות באזל 2, לא קיים ולא חזוי מכשול להעברה מיידית של מקורות או לביצוע החזר התחייבויות של החברות המוחזקות על ידי הבנק.

לפירוט בדבר עיקרי הוראת באזל 2 על שלושת נדבכיה ויישומם בבנק וכן לגבי טבלת הפניות לגילויים האיכותיים והכמותיים הנדרשים במסגרת הנדבך השלישי, ראה פירוט בפרק "הלימות ההון" בדוחות הכספיים לשנת 2011. בנוסף, ראה התייחסות לתהליך ה-ICAAP בתת הפרק "תכנון ההון" בהמשך.

באזל 3 - בחודש דצמבר 2010 פורסמה על ידי ה-BIS (Bank for international settlements) מסגרת העבודה של באזל 3. מטרת ההוראות היא להביא לחיזוק עמידותה של המערכת הבנקאית בעתות משבר. הוראה זו מציבה סטנדרטים מחמירים יותר להשגת הלימות ההון וכן דרישות חדשות בתחום הנזילות, בתחומי הרכב החשיפות וההון הנדרש בגינם, הרחבת השיטות לניהול הסיכונים ועוד.

ביום ה-30 בנובמבר 2011 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטת תרגום של מסמך המקור – "מסגרת פיקוחית גלובאלית לחיזוק עמידות המערכת הבנקאית" (להלן "באזל 3"). טיוטת התרגום כוללת את ההוראות המעבר המקוריות כלשונו. הוראות המעבר של הפיקוח על הבנקים, אשר יחייבו את התאגידים הבנקאיים בישראל, לא נכללו בתרגום המסמך והמפקח על הבנקים הצהיר בהקשר זה, כי בדעת הפיקוח להחיל את הנחיות באזל 3, החל מתחילת 2013, לאחר השלמת סבב הפגישות עם הבנקים וגיבוש הנחיות סופיות. הבנק נערך לקראת ההשלכות האפשריות של יישום עקרונות באזל 3 החל משנת 2013 (ראה פירוט נוסף בפרק "הלימות ההון" בדוח הכספי לשנת 2011).

במסגרת ההערכות ליישום באזל 3 במערכת הבנקאית בישראל, נדרשים הבנקים לבחון השלכות כמותיות של יישום ההוראות החדשות, כפי שעולה מטיטת התרגום, כמו גם ממסמכים העוסקים בתוספות להוראת באזל 2 (התוספת הוגדרה על ידי בנק ישראל כהוראת באזל 2.5) באמצעות סקר (QIS-Quantitative Impact Study) על בסיס נתוני 31.12.2011. בהתאם למכתב בנק ישראל מיום ה-30 בינואר 2012, יש להגיש את תוצאות הסקר עד ליום ה-30 באפריל 2012. באפריל השנה ניתנה דחייה להגשת התוצאות, וזאת עד ליום ה-15 ביוני 2012.

הבנק לומד את האמור בפרסומים השונים של בנק ישראל בנושא באזל 3, ועוקב אחר עדכונים בנושא. ההשלכות המרכזיות העולות מפרסומים אלו שולבו במסגרת תכנון ההון התלת שנתי, כמפורט בהמשך.

ביום ה-14 במרס 2012 פרסם הפיקוח על הבנקים טיוטא המסדירה את דרישת הלימות ההון במערכת הבנקאית. בטיוטא נקבע כי התאגידים הבנקאיים בישראל נדרשים לעמוד ביחס הון ליבה מינימאלי בשיעור של 9% (במונחי באזל 3), וזאת עד ליום ה-1.1.2015. יחס זה כולל כרית לשימור הון בשיעור של 2.5%, כמשמעותה בבאזל 3, וכפי שתאומץ בהוראות המפקח (ראה גם פירוט בהמשך). תאגידים בנקאיים גדולים, שסך נכסיהם המאזניים על בסיס מאוחד מהווים לפחות 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל, ידרשו לעמוד ביחס הון ליבה מינימאלי של 10% עד לסוף שנת 2016. דרישה זו תחליף את הדרישה הנוכחית לעמידה ביחס הון ליבה מינימאלי של 7.5% (במונחי באזל 2).

יעדי הלימות ההון

במרס 2012, במסגרת הדיונים על מסמך ה-ICAAP של הבנק, קבע הדירקטוריון כי יחסי הון הליבה לסופי השנים 2012, 2013 ו-2014 יעמדו על 8.25%-8.39% (במונחי באזל 2), 8.60%-8.75% (במונחי באזל 3) ו-9.10%-9.25% (במונחי באזל 3), בהתאמה.

לגבי יחסי ההון שנקבעו במסגרת התוכנית האסטרטגית, לרבות יחס הון כולל ויחסי הון בתרחישי קיצון, ראה פירוט בפרק "הלימות ההון" בדוח הכספי לשנת 2011.

חלק מהמידע שבפסקה זו הינו מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, אשר מבוסס על תוכניות העבודה של הבנק בכל הקשור לעמידה בדרישות ולשיפור יחס הלימות ההון והרכבו, לרבות הקטנת רכיבי סיכון, או הגדלת ההון הראשוני באמצעות צבירת רווחים ו/או הנפקת הון משני. המידע עשוי שלא להתממש, כולו או חלקו, או להתממש באופן שונה מהותית מהצפוי, כתלות בעיקר בגורמים אלה: שינויים רגולטורים שיחולו (ככל שיחולו) בנושא דרישות יחס ההון בו על הבנק לעמוד, פגיעה ברווחיות הבנק ומידת ההצלחה של הבנק לגייס הון באמצעות ביצוע הנפקות.

יחסי ההון על פי באזל 2

בביאור 4 לדוחות הכספיים ניתן מידע מפורט בדבר מדידת ההון ושקלול הסיכונים.

להלן תמצית¹ הנתונים מתוך הביאור (במיליוני ש"ח):

31.12.2011	31.3.2011	31.3.2012	
1,986	*1,898	2,025	הון רובד 1
1,408	1,352	1,442	הון רובד 2 ^{1,2}
-	-	-	הון רובד 3 ²
<u>3,394</u>	<u>3,250</u>	<u>3,467</u>	סה"כ הון
22,664	*23,135	22,783	נכסי סיכון אשראי ³
208	472	277	נכסי סיכון שוק
<u>1,680</u>	<u>1,643</u>	<u>1,722</u>	נכסי סיכון תפעולי
<u>24,552</u>	<u>25,250</u>	<u>24,782</u>	סה"כ נכסי סיכון

* נתוני השוואה הוצגו מחדש בגין יישום למפרע של הוראה בדבר זכויות עובדים, ראה באור 1.ח.

1. לפירוט נוסף ראה באור 4.
2. בהתאם להוראות המפקח על הבנקים, סך הון רובד 2 והון רובד 3 לא יעלו על 100% מסך הון רובד 1, לאחר הניכויים הנדרשים מהון רובד זה בלבד. בנוסף, כתבי התחייבות נדחים או מכשירי הון אחרים הכלולים בהון רובד 2 תחתון לא יעלו על 50% מהון רובד 1 שאינו מוקצה לסיכונים שוק, לאחר הניכויים הנדרשים מהון רובד 1 בלבד.
3. לפני ניכוי הפרשה כללית בסך 52 מיליון ש"ח.

להלן פירוט ליחס ההון בבנק לפי באזל 2 (במיליוני ש"ח):

31.12.2011		31.3.2011		31.3.2012		
דרישות הון ³ (9%)	נכסי סיכון	דרישות הון ³ (9%)	נכסי סיכון	דרישות הון ³ (9%)	נכסי סיכון	
						סיכון אשראי
12	135	10	111	12	137	חובות של ריבוניות
19	213	21	235	20	218	חובות של ישויות סקטור ציבורי
79	880	93	1,031	76	849	חובות של תאגידים בנקאיים
1,501	16,675	1,569	17,432	1,489	16,548	חובות של תאגידים*
25	275	20	224	29	322	חובות בבטחון נדל"ן מסחרי
115	1,273	87	972	128	1,421	חשיפות קמעונאיות ליחידים
7	78	17	185	8	86	עסקים קטנים
211	2,344	198	2,205	215	2,392	משכנתאות לדירור
71	791	**67	**740	73	810	נכסים אחרים
2,040	22,664	2,082	23,135	2,050	22,783	
						סיכונים שוק¹
9	92	8	85	10	110	סיכון ריבית
5	57	3	34	4	47	סיכון מניות
4	46	10	113	8	91	סיכון שער חליפין של מטבע חוץ
1	13	22	240	3	29	סיכון אופציות
19	208	43	472	25	277	
151	1,680	148	1,643	155	1,722	סיכון תפעולי²
2,210	24,552	2,273	25,250	2,230	24,782	סך נכסי הסיכון בגין הסיכונים השונים
	3,394		3,250		3,467	סך בסיס ההון
	13.82%		**12.87%		13.99%	יחס ההון הכולל לרכיבי הסיכון
	8.09%		**7.52%		8.17%	יחס הון רובד 1 לרכיבי הסיכון
	9.0%		9.0%		9.0%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש לפי המפקח על הבנקים ³

* לפני ניכוי הפרשה כללית בסך 52 מיליון ש"ח.

** נתוני השוואה הוצגו מחדש בגין יישום למפרע של הוראה בדבר זכויות עובדים, ראה באור 1.ח.

1. סיכונים שוק מחושבים בהתאם לגישה הסטנדרטית בגין עסקאות בתיק למסחר של הבנק. הקצאת ההון הינה בגין סיכונים ריבית, שערי חליפין, אופציות ומניות.

2. סיכונים תפעוליים מחושבים לפי גישת האינדיקטור הבסיסי, על בסיס ההכנסה הגולמית של הבנק, כהגדרתה בהוראה.

3. דרישת ההון בגין נדבך 1 הינה 8.0% ובגין נדבך 2 מינימום של 1.0% ובסה"כ יחס ההון המינימאלי הנדרש לפי המפקח על הבנקים הינו 9.0%.

מכשירים הנכללים בבסיס ההון

להלן הרכב מכשירי ההון המרכיבים את בסיס ההון של הבנק:

הון רובד 2 עליון – נכון ליום 31 במרס 2012 שטרי הון נדחים בסך של 371 מיליון ש"ח .

הון רובד 2 תחתון - נכון ליום 31 במרס 2012 כתבי התחייבות נדחים בסך של 1,001 מיליון ש"ח לפי החלוקה הבאה:

1. כתבי התחייבות נדחים סחירים בסך של 902 מיליון ש"ח שהונפקו במספר סדרות על ידי אגוד הנפקות.
2. כתבי התחייבות נדחים לא סחירים בסך של 99 מיליון ש"ח שהונפקו במספר סדרות על ידי הבנק.

כתבי התחייבות אלו קיבלו את אישורו של המפקח על הבנקים להיכלל כחלק מההון המשני של הבנק, ותקפות בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין 202 "מדידה והלימות הון – רכיבי ההון". ראה התייחסות לאישור בנק ישראל לכתבי ההתחייבויות הנדחים שהונפקו ביולי 2011, בפרק "פעילות חברות מוחזקות"- תת פרק "אגוד הנפקות בע"מ" בדוח הכספי לשנת 2011.

כמו כן, ראה התייחסות לבאזל 3 בפרק "הלימות ההון" בדוח הכספי לשנת 2011.

סיכון אשראי בגישה הסטנדרטית

הסיכון להפסד כספי כתוצאה מחדלות פירעון או ירידה באיכות האשראי של לווים אשר לא יעמדו בהתחייבויותיהם כלפי הבנק, והעדר בטחונות נאותים לכיסוי חובות של לקוחות אלו.

הקצאת ההון בנדבך הראשון בגין סיכון האשראי בתיק מחושבת בהתאם לגישה הסטנדרטית. סיכון ריכוזיות האשראי והביטחונות, כמו גם סיכון איכות האשראי מוערכים במסגרת הנדבך השני.

לצרכי קביעת שווי הוגן, הבנק מבצע הערכת שווי לאג"ח לא סחיר, המבוסס בין היתר, על דירוגי סוכנויות דירוג, כפי שמתפרסם במקורות מידע ציבוריים. כמו כן ראה פירוט בפרק "מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים ואומדנים חשבונאיים קריטיים".

לצרכי עמידה בנדבך הראשון של הוראות באזל 2 על פי הגישה הסטנדרטית, הבנק משתמש בדירוגי מדינות בלבד (לרבות לצורך הערכת סיכון בנקים), מתוך מקורות מורשים המציגים את דירוגי סוכנויות דירוג בינלאומיות מוכרות עפ"י ההוראה. הבנק אינו משתמש במידע מסוכנויות אשראי ליצוא.

להלן התפתחות החשיפות בתיק לפי יתרת תקופה חוזית לפירעון¹:

ליום 31 במרס 2012			
סה"כ	מעל חמש שנים ³	מעל שנה עד חמש שנים	עד שנה
במיליוני ש"ח			
30,789	8,024	4,453	18,312
4,949	2,580	1,552	817
454	131	60	263
8,576	39	2,634	5,903
3,706	2,210	283	1,213
1,004	397	-	607
49,478	13,381	8,982	27,115

⁴ אשראי ופקדונות בבנקים ובממשלה
² ניירות ערך
 מכשירים פיננסיים נגזרים⁶
 מסגרות לא מנוצלות
 חשיפות חוץ מאזניות אחרות⁵
 נכסים אחרים
סך הכל

ליום 31 במרס 2011			
סה"כ	מעל חמש שנים ³	מעל שנה עד חמש שנים	עד שנה
במיליוני ש"ח			
29,000	7,488	3,668	17,844
4,265	2,205	1,179	881
464	148	98	218
10,267	164	2,381	7,722
4,123	2,553	266	1,304
949	373	-	576
49,068	12,931	7,592	28,545

⁴ אשראי ופקדונות בבנקים ובממשלה
² ניירות ערך
 מכשירים פיננסיים נגזרים⁶
 מסגרות לא מנוצלות
 חשיפות חוץ מאזניות אחרות⁵
 נכסים אחרים
סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2011			
סה"כ	מעל חמש שנים ³	מעל שנה עד חמש שנים	עד שנה
במיליוני ש"ח			
29,959	8,060	4,169	17,730
5,605	3,051	1,300	1,254
570	214	64	292
9,115	31	1,900	7,184
3,954	2,291	265	1,398
1,037	408	-	629
50,240	14,055	7,698	28,487

⁴ אשראי ופקדונות בבנקים ובממשלה
² ניירות ערך
 מכשירים פיננסיים נגזרים⁶
 מסגרות לא מנוצלות
 חשיפות חוץ מאזניות אחרות⁵
 נכסים אחרים
סך הכל

1. הטבלאות לעיל מציגות את יתרת המוצרים בהתאם למועד הפירעון החוזי הסופי של המוצר. החל מדיווח יוני 2011 שונתה מתכונת ההצגה כך שהיתרות המוצגות מבוססות על היקף החשיפות כפי שמוגדרות לצורך באזל 2 (בעבר היו מבוססות על היקף החשיפות כפי שמוגדרות לצורך ענפי משק). מספרי השוואה לתקופה המקבילה אשתקד הוצגו מחדש.
2. ללא מניות בתיק למסחר ופריטים שאינם כספיים דוגמת פעילות בשוק המעוף, הכלולה בחשיפות חוץ מאזניות אחרות.
3. לרבות יתרות ללא תקופה לפירעון.
4. אשראי לאחר מחיקות חשבונאיות ולפני הפרשה להפסדי אשראי.
5. לרבות פעילות לקוחות בשוק המעוף שאינה עונה על הגדרת נגזר.
6. כפי שמחושב לפי נספח ג' להוראה 203.

להלן התפלגות החשיפות בתיק לפי מוצרים וצד נגדי*:

ליום 31 במרס 2012

חשיפת אשראי ברוטו ממוצעת ²	חשיפת אשראי ברוטו	נכסים אחרים	חשיפות חוץ מאזניות אחרות ⁴	מסגרות לא מנוצלות	נגזרים	ניירות ערך ¹	אשראי ³	
במיליוני ש"ח								
9,319	8,729	-	-	-	-	3,129	5,600	ריבוניות
481	460	-	8	20	1	233	198	ישויות סקטור ציבורי
2,620	2,431	-	115	6	217	993	1,100	תאגידים בנקאיים
27,247	26,710	-	3,479	7,105	236	594	15,296	תאגידים
367	478	-	24	-	-	-	454	בבטחון נדל"ן מסחרי
2,543	2,771	-	45	1,001	-	-	1,725	קמעונאיות ליחידים
275	255	-	35	126	-	-	94	עסקים קטנים
6,513	6,640	-	-	318	-	-	6,322	משכנתאות לדיור
999	1,004	1,004	-	-	-	-	-	נכסים אחרים
50,364	49,478	1,004	3,706	8,576	454	4,949	30,789	סך הכל

ליום 31 במרס 2011

חשיפת אשראי ברוטו ממוצעת ²	חשיפת אשראי ברוטו	נכסים אחרים	חשיפות חוץ מאזניות אחרות ⁴	מסגרות לא מנוצלות	נגזרים	ניירות ערך ¹	אשראי ³	
במיליוני ש"ח								
6,863	6,712	-	-	-	-	2,373	4,339	ריבוניות
505	656	-	6	226	3	265	156	ישויות סקטור ציבורי
2,797	2,882	-	64	4	197	1,048	1,569	תאגידים בנקאיים
27,796	28,688	-	3,977	8,627	264	579	15,241	תאגידים
244	433	-	8	-	-	-	425	בבטחון נדל"ן מסחרי
2,360	2,217	-	42	942	-	-	1,233	קמעונאיות ליחידים
342	367	-	26	131	-	-	210	עסקים קטנים
5,868	6,164	-	-	337	-	-	5,827	משכנתאות לדיור
904	949	949	-	-	-	-	-	נכסים אחרים
47,679	49,068	949	4,123	10,267	464	4,265	29,000	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2011

חשיפת אשראי ברוטו ממוצעת ²	חשיפת אשראי ברוטו	נכסים אחרים	חשיפות חוץ מאזניות אחרות ⁴	מסגרות לא מנוצלות	נגזרים	ניירות ערך ¹	אשראי ³	
במיליוני ש"ח								
8,815	9,373	-	-	-	-	3,782	5,591	ריבנויות
530	456	-	8	32	3	218	195	ישויות סקטור ציבורי
2,733	2,548	-	112	2	216	1,044	1,174	תאגידים בנקאיים
27,741	27,090	-	3,753	7,658	351	561	14,767	תאגידים
356	317	-	14	-	-	-	303	בבטחון נדל"ן מסחרי
2,405	2,610	-	41	974	-	-	1,595	קמעונאיות ליחידים
303	227	-	26	115	-	-	86	עסקים קטנים
6,394	6,582	-	-	334	-	-	6,248	משכנתאות לדיר
985	1,037	1,037	-	-	-	-	-	נכסים אחרים
50,262	50,240	1,037	3,954	9,115	570	5,605	29,959	סך הכל

* החל מדיווח יוני 2011 שונתה מתכונת ההצגה כך שהיתרות המוצגות מבוססות על היקף החשיפות כפי שמוגדרות לצורך באזל 2 (בעבר היו מבוססות על היקף החשיפות כפי שמוגדרות לצורך ענפי משק). מספרי השוואה לתקופה המקבילה הוצגו מחדש.

1. ללא מניות בתיק למסחר ופריטים שאינם כספיים דוגמת פעילות בשוק המעוף הכלולה בחשיפות חוץ מאזניות אחרות.
2. ממוצע רבעוני לתקופה.
3. לרבות אשראי לציבור לאחר מחיקות חשבונאיות ולפני הפרשה להפסדי אשראי, פקדונות בבנקים ובממשלה.
4. לרבות פעילות לקוחות בשוק המעוף שאינה עונה על הגדרת נגזר.

להלן חשיפת האשראי לפי הגישה הסטנדרטית * בחלוקה למשקלות הסיכון^{1,2} (במיליוני ש"ח):

ליום 31 במרס 2012

חשיפת אשראי נטו	בטחונות פיננסיים כשירים	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	
8,729	-	-	-	-	-	-	686	8,043	ריבנויות
452	7	-	-	-	459	-	-	-	ישויות סקטור ציבורי
2,482	3	-	7	-	1,214	-	1,264	-	תאגידים בנקאיים
22,754	3,634	63	26,325	-	-	-	-	-	תאגידים
332	145	-	477	-	-	-	-	-	בבטחון נדל"ן מסחרי
2,570	191	6	457	2,298	-	-	-	-	קמעונאיות ליחידים
216	38	-	-	254	-	-	-	-	עסקים קטנים
6,601	-	4	110	392	-	6,095	-	-	משכנתאות לדיר
1,004	-	14	788	-	-	-	-	202	נכסים אחרים
45,140	4,018	87	28,164	2,944	1,673	6,095	1,950	8,245	סך הכל

ליום 31 במרס 2011

חשיפת אשראי נטו	בטחונות פיננסיים כשירים	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	
6,711	-	-	-	-	-	-	555	6,156	ריבנויות
650	5	-	-	-	655	-	-	-	ישויות סקטור ציבורי
2,954	-	-	3	-	1,520	-	1,431	-	תאגידים בנקאיים
25,046	**3,260	138	28,168	-	-	-	-	-	תאגידים
228	200	-	428	-	-	-	-	-	בבטחון נדל"ן מסחרי
2,028	175	4	136	2,063	-	-	-	-	קמעונאיות ליחידים
324	35	1	74	284	-	-	-	-	עסקים קטנים
6,128	-	3	81	434	-	5,610	-	-	משכנתאות לדיור
949	-	13	721	-	-	-	-	215	נכסים אחרים
<u>45,018</u>	<u>3,675</u>	<u>159</u>	<u>29,611</u>	<u>2,781</u>	<u>2,175</u>	<u>5,610</u>	<u>1,986</u>	<u>6,371</u>	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2011

חשיפת אשראי נטו	בטחונות פיננסיים כשירים	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	
9,373	-	-	-	-	-	-	675	8,698	ריבנויות
449	7	-	-	-	456	-	-	-	ישויות סקטור ציבורי
2,596	-	-	10	-	1,224	-	1,362	-	תאגידים בנקאיים
23,278	3,513	172	26,619	-	-	-	-	-	תאגידים
281	36	-	317	-	-	-	-	-	בבטחון נדל"ן מסחרי
2,397	191	6	304	2,278	-	-	-	-	קמעונאיות ליחידים
196	30	-	-	226	-	-	-	-	עסקים קטנים
6,540	-	-	82	398	-	6,060	-	-	משכנתאות לדיור
1,037	-	13	772	-	-	-	-	252	נכסים אחרים
<u>46,147</u>	<u>3,777</u>	<u>191</u>	<u>28,104</u>	<u>2,902</u>	<u>1,680</u>	<u>6,060</u>	<u>2,037</u>	<u>8,950</u>	סך הכל

- * החל מדיווח יוני 2011 שונתה מתכונת ההצגה כך שהיתרות המוצגות מבוססות על היקף החשיפות כפי שמוגדרות לצורך באזל 2 (בעבר היו מבוססות על היקף החשיפות כפי שמוגדרות לצורך ענפי משק). מספרי השוואה לתקופה המקבילה הוצגו מחדש.
- ** הנתון הוצג מחדש. הן בטחונות פיננסיים כשירים והן סכום החשיפה מוצגים לאחר מקדמי בטחון (Haircut), המשקפים תנודות עתידיות אפשריות בערכו של אחד מהם, העשויות להיגרם על ידי תנועות בשוק. לשינוי אופן ההצגה אין כל השפעה על חישוב הלימות ההון.
1. חשיפה ברוטו, לאחר הפרשה להפסדי אשראי, בהתאם לסיכון הסופי של החשיפה, לאחר קיזוזים חשבונאיים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים, מבלי להביא בחשבון את ההשפעות של שיטות הפחתת סיכון אשראי, לדוגמה ביטחון וקיזוז, וכן לפני הכפלה במקדמי המרה.
2. לא כולל תיק למסחר. הצגת מכשירים פיננסיים נגזרים לפי הגישה הסטנדרטית.

הערכת שווי וניהול בטחונות – במסגרת באזל 2 הבנק מכיר בביטחונות על פי הגישה המקיפה, כהגדרתה בהוראה. בגישה זו, ערך הביטחון נטו מופחת בהתאם למקדמים לפי סוג הנכס, התאמת מטבע או תקופה לפירעון.

מפורטים להלן סוגי הביטחונות הפיננסיים הכשירים בהם הבנק עושה שימוש לצורך חישוב הלימות ההון ואופן הערכתם לצרכי הפחתת סיכון:

– **ניירות ערך** – ניירות ערך אשר שועבדו לטובת בעליהם או לטובת צד ג'. על מנת שנייר ערך יהיה כשיר לשמש כמפחית סיכון עליו להיות נייר ערך חוב שהונפק על ידי ממשלה או בנק, או נייר מדורג הרשום למסחר בבורסה מוכרת כאשר על המניות להשתייך למדד מניות מוכר, כמפורט בהוראה. הערכת השווי לביטחון מבוססת על מחיר השוק של נייר הערך המשועבד ובהתאם למקדמי הפחתה משווי הביטחון המושפעים בין היתר ממספר ימי ההחזקה ואופי פעילות הלקוח. שיעור ההפחתה המיושם בבנק נבחן לגופו של עניין, כך שבחלק מהמקרים השיעור הינו 50% בהתאם לחלופה בסעיף 151 א.ג' להוראת ניהול בנקאי תקין 203 ובחלק אחר מיושם מנגנון להפחתה בשיעורים ספציפיים לפי פעילות הלקוח, בהתאמה להסכמים, בכפוף לתנאים המצוינים בסעיף 151 א.ב' להוראה.

– **פקדונות ותוכניות חיסכון** – אמצעים נזילים שניטלו כבטוחה על דרך של כתב קיזוז או שעבוד, לפי הצורך, ולא ניתן למשכם כל עוד לא הפסיקו לשמש כבטוחה. שווי הבטוחה נקבע לפי השערוך בגין משיכה טרם מועד הפירעון הנקוב שלה.

– **ערביות בנקאיות (בנקים ישראלים ובנקים זרים)** – ערביות שניתנו על ידי בנקים כנגד חשיפה של לקוח. עם מתן הערבות הבנקאית, הבנק הערב הופך להיות הצד הנגדי לחשיפה כך שמשקל הסיכון בגין החשיפה משתנה. ערבות מסוג זה מאפשרת את הפחתת נכסי הסיכון הנובעים מהחשיפה, בהתאם לסיכון הבנק הערב (הנגזר מדירוג המדינה בה התאגד). לגבי ערבות שניתנה על ידי בנקים בחו"ל כנגד חשיפות הלקוח, השימוש מבוצע בכפוף לבדיקה משפטית פרטנית לגבי תקפות הערבות לפי הדין החל עליה (על פי רוב, דין מדינת התאגדות הבנק מנפיק הערבות).

להלן חשיפת האשראי המכוסה על ידי ביטחון פיננסי כשיר ו/או ערביות או נגזרי אשראי:

ליום 31 במרס 2012					
חשיפת אשראי ברוטו ^{1,2}	סך החשיפה המכוסה על ידי ביטחון פיננסי כשיר ⁴	סך הכל סכומים שנוספו ³	סך החשיפה המכוסה על ידי ערביות שנגרעו ³	חשיפת אשראי נטו	
8,729	-	-	-	8,729	חובות של ריבונות
452	(7)	-	-	459	חובות של ישויות סקטור ציבורי
2,482	(3)	56	-	2,429	חובות של תאגידי בנקאיים
22,754	(3,634)	-	(56)	26,444	חובות של תאגידי
332	(145)	-	-	477	חובות בבטחון נדל"ן מסחרי
2,570	(191)	-	-	2,761	חשיפות קמעונאיות ליחידים
216	(38)	-	-	254	עסקים קטנים ⁵
6,601	-	-	-	6,601	משכנתאות לדיור
1,004	-	-	-	1,004	נכסים אחרים
45,140	(4,018)	56	(56)	49,158	סך הכל

ליום 31 במרס 2011

חשיפת אשראי נטו	סך החשיפה המכוסה על ידי ביטחון פיננסי כשיר ⁴	סך הכל סכומים שנוספו ³	סך החשיפה המכוסה על ידי ערבויות שנגרעו ³	חשיפת אשראי ברוטו ^{1,2}	
במיליוני ש"ח					
6,711	-	-	-	6,711	חובות של ריבונות
650	(5)	-	-	655	חובות של ישויות סקטור ציבורי
2,954	-	72	-	2,882	חובות של תאגידים בנקאיים
25,046	*(3,260)	-	(72)	28,378	חובות של תאגידים
228	(200)	-	-	428	חובות בבטחון נדל"ן מסחרי
2,028	(175)	-	-	2,203	חשיפות קמעונאיות ליחידים
324	(35)	-	-	359	עסקים קטנים ⁵
6,128	-	-	-	6,128	משכנתאות לדיור
949	-	-	-	**949	נכסים אחרים
45,018	(3,675)	72	(72)	48,693	סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2011

חשיפת אשראי נטו	סך החשיפה המכוסה על ידי ביטחון פיננסי כשיר ⁴	סך הכל סכומים שנוספו ³	סך החשיפה המכוסה על ידי ערבויות שנגרעו ³	חשיפת אשראי ברוטו ^{1,2}	
במיליוני ש"ח					
9,373	-	-	-	9,373	חובות של ריבונות
449	(7)	-	-	456	חובות של ישויות סקטור ציבורי
2,596	-	48	-	2,548	חובות של תאגידים בנקאיים
23,278	(3,513)	-	(48)	26,839	חובות של תאגידים
281	(36)	-	-	317	חובות בבטחון נדל"ן מסחרי
2,397	(191)	-	-	2,588	חשיפות קמעונאיות ליחידים
196	(30)	-	-	226	עסקים קטנים ⁵
6,540	-	-	-	6,540	משכנתאות לדיור
1,037	-	-	-	1,037	נכסים אחרים
46,147	(3,777)	48	(48)	49,924	סך הכל

* הנתון הוצג מחדש. הן בטחונות פיננסיים כשירים והן סכום החשיפה מוצגים לאחר מקדמי בטחון (Haircut), המשקפים תנודות עתידיות אפשריות בערכו של אחד מהם, העשויות להיגרם על ידי תנועות בשוק. לשינוי אופן ההצגה אין כל השפעה על חישוב הלימות ההון.

** נתוני השוואה הוצגו מחדש בגין יישום למפרע של הוראה בדבר זכויות עובדים.

1. סיכון אשראי חוץ מאזני הינו לפני המרה לשווה ערך אשראי (לפני הכפלה במקדמי המרה לאשראי).
2. סיכון האשראי בגין עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים מוצג במונחי שווה ערך אשראי (לאחר השפעת Netting ולאחר הכפלה במקדם התוספת (Add-on)).
3. סכום החשיפה המכוסה על ידי ערבויות המועבר לחובות הצד הנגדי שנתן את הערבות.
4. לאחר, כאשר רלוונטי, קיזוז מאזני או חוץ מאזני, ולאחר הכפלה במקדמי בטחון (haircuts), כולל התאמות חיוביות שנוספו לחשיפה.
5. עסקים קטנים המנוהלים במסגרת אגף קמעונאות (עד ליום 31.12.2011 בעלי אובליגו עד 400 אלף ש"ח, החל מיום 1.1.2012 עד 500 אלף ש"ח).

סיכון אשראי של צד נגדי – הבנק חשוף לסיכון אשראי, הנובע מסיכון שוק של צד נגדי, כתוצאה מפעילות לקוחותיו בנגזרים מעבר לדלפק ונגזרי בורסה (לפירוט נוסף ראה פרק "החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם"). ההון המוקצה בדיווח מחושב בהתאם לעקרונות המפורטים בנספח ג' להוראת ניהול בנקאי תקין 203.

מעבר להקצאת ההון אשר בוצעה לסיכון אשראי צד נגדי בנדבך 1 בהתאמה להוראה הרגולטורית, הבנק בחן במפורט את הסיכון הכלכלי ואת הצורך לבצע הקצאת הון נוספת לסיכון זה במסגרת נדבך 2. חשיפות האשראי לצד נגדי מופו למספר מגזרים כלכליים ועבור כל מגזר נקבעה תקופת האחזקה המתאימה עד לסגירת הפוזיציה החשופה לאותו המגזר.

אמידת סיכון אשראי צד נגדי במסגרת הנדבך השני (ליום 31 בדצמבר 2011) בוצעה בהתאם להפעלת תרחישים כלכליים המתחשבים בהשתנות של נכסי הבסיס השונים במט"ח והרכב העסקאות בתיק הצד הנגדי. בהתאם לחשיפת הצד הנגדי בתרחישים אלו, בוצעה הקצאת ההון הנוספת בגין סיכון זה.

להלן חשיפות סיכון אשראי של צד נגדי בגישה הסטנדרטית:

ליום 31 בדצמבר 2011	ליום 31 במרס 2011	ליום 31 במרס 2012	
במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
680	419	432	שווי הוגן ברוטו חיובי
310	343	348	ערך נקוב (לאחר המרה לאשראי)
420	299	326	בניכוי הטבות קיזוז
<u>570</u>	<u>463</u>	<u>454</u>	סך חשיפות האשראי לאחר קיזוז בניכוי בטחונות
113	89	122	מזומנים ופקדונות
1	1	-	אגרות חוב ממשלתיות
9	3	2	מניות (לרבות אג"ח להמרה)
<u>447</u>	<u>370</u>	<u>330</u>	סך חשיפות אשראי נטו בגין נגזרים

להלן חשיפות סיכון אשראי של צד נגדי הנובעות ממכירה או רכישה של הגנות אשראי:

ליום 31 בדצמבר 2011		ליום 31 במרס 2011		ליום 31 במרס 2012		
הגנות שנמכרו	הגנות שנרכשו	הגנות שנמכרו	הגנות שנרכשו	הגנות שנמכרו	הגנות שנרכשו	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
*134	-	*122	-	*130	-	חוזי החלפת כשל אשראי (CLN/CDS)
-	-	**488	-	-	-	חוזי החלפה של תשואה כוללת (TRS)
-	-	-	-	-	-	אופציות אשראי
-	-	-	-	-	-	אחר
פעילות תיווך						
-	-	-	-	-	-	חוזי החלפת כשל אשראי (CLN/CDS)
-	-	-	-	-	-	חוזי החלפה של תשואה כוללת (TRS)
-	-	-	-	-	-	אופציות אשראי
-	-	-	-	-	-	אחר
<u>134</u>	<u>-</u>	<u>610</u>	<u>-</u>	<u>130</u>	<u>-</u>	סה"כ נגזרי אשראי (ערך נקוב)

* נובע מ-CLN בלבד - בהם נמכרה הגנה כנגד סיכון מדינת ישראל.
** נובע ממכירת הגנה כנגד סיכון מדינת ישראל.

קיזוז – נכון ליום 31 במרס 2012 היקף הקיזוזים המאזניים (קיזוז בין נכסים להתחייבויות) אינו מהותי (בדומה ליום 31 בדצמבר 2011).

מניות בתיק הבנקאי – הבנק מחזיק במניות בתיק הבנקאי, כמפורט בפרק "החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם".
להלן הפוזיציות במניות בתיק הבנקאי:

ליום 31 במרס 2011			ליום 31 במרס 2012			
דרישות ההון (9%)	שווי הוגן	יתרה מאזנית במיליוני ש"ח	דרישות ההון (9%)	שווי הוגן	יתרה מאזנית במיליוני ש"ח	
6	70	70	6	67	67	מניות
-	-	-	-	-	-	תעודות סל על מניות
-	-	-	-	-	-	תעודות סל קרנות עוקבות מדד
-	-	-	-	-	-	קרנות גידור / הון סיכון / הון פרטיות
-	-	-	-	-	-	אחרים
<u>6</u>	<u>70</u>	<u>70</u>	<u>6</u>	<u>67</u>	<u>67</u>	נסחרות על ידי הציבור
2	18	18	1	16	16	מניות
-	-	-	-	-	-	תעודות סל על מניות
-	-	-	-	-	-	תעודות סל קרנות עוקבות מדד
3	32	32	4	31	31	קרנות גידור / הון סיכון / הון פרטיות ³
-	1	1	-	1	1	אחרים ¹
<u>5</u>	<u>51</u>	<u>51</u>	<u>5</u>	<u>48</u>	<u>48</u>	מוחזקות באופן פרטי²

ליום 31 בדצמבר 2011			
דרישות ההון (9%)	שווי הוגן	יתרה מאזנית במיליוני ש"ח	
7	73	73	מניות
-	-	-	תעודות סל על מניות
-	-	-	תעודות סל קרנות עוקבות מדד
-	-	-	קרנות גידור / הון סיכון / הון פרטיות
-	-	-	אחרים
<u>7</u>	<u>73</u>	<u>73</u>	נסחרות על ידי הציבור
2	17	17	מניות
-	-	-	תעודות סל על מניות
-	-	-	תעודות סל קרנות עוקבות מדד
4	35	35	קרנות גידור / הון סיכון / הון פרטיות ³
-	1	1	אחרים ¹
<u>6</u>	<u>53</u>	<u>53</u>	מוחזקות באופן פרטי²

1 השקעה בחברה כלולה בסך של כ-1 מיליון ש"ח.

2 לא סחירים.

3 דרישת ההון בגין קרנות הון סיכון והון פרטיות מחושבת בהתאם לנכסי סיכון בהיקף של 150% מהשווי ההוגן של האחזקה.

תכנון ההון

הבנק מקיים מעקב שוטף אחר התפתחות יחסי ההון ועמידה בתכנון ההון, וזאת במסגרת פורום תכנון הון, שתפקידו מדידה וניטור יחס הלימות ההון, נכסי הסיכון ובסיס ההון. הפורום בראשות המנכ"ל, וחברים בו עובדים בכירים בבנק, ממגוון תחומים. הפורום מתכנס בתדירות חודשית, ותוצאות הדיונים מדווחות להנהלת הבנק ולדירקטוריון. בנוסף, אחת לרבעון מתבצעת בדיקה של עמידה ביעדי ההון בהתממש תרחיש הקיצון אשר מוגדר על ידי דירקטוריון הבנק אחת לשנה במסגרת תהליך ה-ICAAP.

במסגרת הדיון על תוכנית העבודה לשנת 2012, שהתקיים בדירקטוריון בסוף דצמבר 2011, נקבע תכנון ההון לשנה זו. תכנון ההון השנתי נגזר מיעדי ההון שנקבעו בתכנית האסטרטגית התלת שנתית לשנים 2012-2014 (ראה פירוט בתת פרק "יעדי ההון").

בהתאם לתכנון ההון ל-2012 צפוי בסיס ההון של הבנק לגדול בשנה זו כתוצאה מגידול צפוי בסעיף העודפים במקביל להכרה בשטרי הון שהונפקו בעבר (לפי פוטנציאל מקסימאלי להכרה בהון משני תחתון, תחת ההנחיות הרגולטוריות המחייבות). עם זאת, היקף נכסי הסיכון של הבנק צפוי להישאר ברמה דומה לזו של שנת 2011, וזאת על מנת לתמוך בהגדלת יעדי ההון של הבנק, כפי שקבע הדירקטוריון.

השלמת תכנון ההון לשנים 2013-2014 בוצעה במסגרת הדיונים בדירקטוריון על מסמך ה-ICAAP ליום 31 בדצמבר 2011. תכנון ההון לשנים אלו בוצע על פי הוראות באזל 3 (בהתאם להבנתו של הבנק), כפי שעולה מטיטוט התרגום, כמפורט לעיל.

תכנון ההון לשנים אלו הושפע בעיקר מהפרמטרים הבאים:

- גידול ביעדי ההון של הבנק, בהתאם לקביעת הדירקטוריון, ובהתאמה לטיטוט מכתב המפקח על הבנקים מיום ה-14 במרס 2012 בדבר הסדרת דרישת הלימות ההון במערכת הבנקאית במסגרת באזל 3.
- גידול בנכסי הסיכון של הבנק כתוצאה מיישום הוראות באזל 3. גידול זה נובע משלושה סעיפים מרכזיים: מסים נדחים (נלקח בחשבון שיקלול ב-250% לעומת 100% בבאזל 2), הכרה בהפרשה הקבוצתית כהון משני ומנגד הגדלת נכסי הסיכון בגינה, והגדלת נכסי סיכון הנובעים מסיכון אשראי צד נגדי בעסקאות נגזרים (CVA – Credit Value Adjustment).
- גידול בבסיס ההון כתוצאה מגידול צפוי בסעיף העודפים, במקביל להסרת המגבלה הרגולטורית להיקף שטרי ההון המוכרים לבסיס ההון, כך שמתאפשרת הכרה בשטרי הון עודפים שהנפיקה חברת הבת "אגוד הנפקות". תכנון ההון מניח כי במהלך השנים 2012-2014 לא תבוצע הנפקת הון משני מוכר לבאזל 3.

מתכנון ההון עולה כי יישום הוראות באזל 3 והעלייה הצפויה ביחסי הון הליבה של הבנקים בישראל, אינם מאפשרים לבנק להגדיל את היקף נכסי הסיכון המשמשים לפעילותו העסקית. מאידך, מתכנן הבנק להמשיך את תהליך טיוב היחס שבין חשיפות לנכסי סיכון.

חלק מהמידע שבפסקה זו הינו מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך אשר מבוסס על תוכניות העבודה של הבנק ועל הערכותיו לגבי תנאי השוק, מידת היענות של הציבור להנפקה וכן לקיומם של תנאי שוק מתאימים להנפקה. המידע והצפי לגביו עשויים שלא להתממש, כולם או חלקם, או להתממש באופן שונה מהותית מהצפוי, כתלות בגורמים העיקריים הבאים: תנאי השוק, מידת היענות הציבור להנפקה, אי קיום תנאי השוק התומכים בהנפקה, פגיעה ברווחיות הבנק ושינויים רגולטורים בנושא יחס ההון.

נדבך 2

במסגרת **נדבך 2** נדרש הבנק לקיים תהליך פנימי להערכת הסיכונים והקצאת הון על מנת להבטיח כי הבנק מקצה הון מספיק כנגד מכלול הסיכונים (להלן ICAAP). במסגרת תהליך ה-ICAAP הבנק מבצע תהליך יזום של זיהוי והערכת כל אחד מהסיכונים המהותיים בכל אחת מהפעילויות המרכזיות בבנק. כמו כן נסקרים במסגרת זו מרכיבי המדיניות והמגבלות הקיימות, כלי המדידה והניטור, מערכות הדיווח, תהליכים ומוצרים עיקריים ומרכיבי הממשל התאגידי. ההערכה מסתייעת בסקירה איכותית וניתוח הנתונים הכמותיים, תוך בחינת יכולת ההישענות על מודלים פנימיים.

מסמך ה-ICAAP ליום 31 בדצמבר 2011 הוגש לבנק ישראל בתחילת מאי 2012, לאחר שנדון ואושר בדירקטוריון ביום 29 באפריל 2012, וכלל את תכנון ההון המעודכן לשלוש השנים 2012-2014, כנדרש בהוראה, בהתבסס על האסטרטגיה התלת שנתית המעודכנת של הבנק. במסגרת זו נבחנה מידת העמידה של הבנק ביחסי ההון גם בתרחישי קיצון.

במסמך ה-ICAAP לשנת 2011 התייחס הבנק להערות הפיקוח שניתנו במסגרת תהליך ה-SREP (Supervisory Review and Evaluation Process) על דוח ה-ICAAP ליום ה-31 בדצמבר 2010.

חלק מהמידע שבפסקה זו הינו מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך אשר מבוסס על תוכניות העבודה של הבנק ועל הערכותיו לגבי תנאי השוק, מידת היענות של הציבור להנפקה וכן לקיומם של תנאי שוק מתאימים להנפקה. המידע והצפי לגביו עשויים שלא להתממש, כולם או חלקם, או להתממש באופן שונה מהותית מהצפוי, כתלות בגורמים העיקריים הבאים: תנאי השוק, מידת היענות הציבור להנפקה, אי קיום תנאי השוק התומכים בהנפקה, פגיעה ברווחיות הבנק ושינויים רגולטורים בנושא יחס ההון.

החשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם

פעילותו העסקית של הבנק כרוכה בסיכונים אשראי, סיכונים שוק, סיכונים נזילות, סיכונים תפעוליים ובכללם סיכונים משפטיים, סיכונים ציית וכן סיכונים מוניטין וסיכונים אסטרטגיים.

מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק מכוונת לעמידה ביעדים האסטרטגיים והעסקיים שנקבעו, תוך הטמעת תרבות ניהול סיכונים ובקרתם. מדיניות ניהול הסיכונים מסייעת לבנק לממש את יעדיו אלה, תוך הגדרת סוגי הסיכונים והיקפם, במסגרת תאבון וסיבולת הסיכון שנקבעו על ידי הדירקטוריון, והפעלתם של מערכות דיווח ומנגנוני פיקוח ובקרה בהתאמה.

ממשל תאגידי

תהליכי ניהול הסיכונים והלימות ההון בבנק מוסדרים ומפוקחים באמצעות הדירקטוריון וועדותיו, מנכ"ל הבנק והנהלה, ועדות הנהלה, האגפים העסקיים יוצרי הסיכון, אגף בקרות וניהול סיכונים, המערך לייעוץ משפטי והביקורת הפנימית.

הדירקטוריון מתווה את האסטרטגיה העסקית ומדיניות הבנק, מנחה ומכוון את הנהלת הבנק בתחום האסטרטגיה והמדיניות העסקית, היעדים והקווים העקרוניים לפעילות הבנק. הדירקטוריון קובע את תאבון וסיבולת הסיכון בכל תחומי הפעילות ואת מדיניות החשיפות לסיכונים. הדירקטוריון מפקח על יישום האסטרטגיה והמדיניות, על עמידה ביעדים שנקבעו ועל עמידה בגבולות תאבון וסיבולת הסיכון וכל זה תוך הקפדה על קיום הפרדה ברורה בהנהלה בין יוצרי הסיכון, מנהלי הסיכונים ותהליכי הבקרה הבלתי תלויים המתבצעים אודותיהם. את מדיניות החשיפה הכוללת מבטא הדירקטוריון במסגרת מסמך ה-ICAAP ומסמך החשיפות הרבעוני, על ידי הגדרת תאבון וסיבולת הסיכון, ובמסגרת מסמכי מדיניות ספציפיים נוספים.

בדירקטוריון ובוועדותיו נערכים דיונים אודות אופי ומאפייני הסיכונים השונים אליהם חשופה פעילות הבנק, הדרך לאמוד אותם ומידת אפקטיביות הפיקוח עליהם, לרבות דיונים לגבי הכלים ואופן השימוש בהם, אמידה, מדידה וניטור הסיכונים.

כמו כן, הדירקטוריון קובע את מדיניות החשיפה לסיכונים של הבנק תוך דיון בתמהיל החשיפות המשקפות את פרופיל הסיכון של הבנק והיקף ההון הנדרש תוך הקצאתו לפעילויות העסקיות השונות. במסגרת תכנון פעילות הבנק לשנים הקרובות קבע דירקטוריון הבנק את תאבון וסיבולת הסיכון בכל תחומי הפעילות והחשיפות לסיכונים. תחומים אלו כללו: יעדי ההון, סיכונים אשראי, סיכונים שוק, סיכון נזילות, סיכונים תפעוליים ובכלל זה סיכונים משפטיים וסיכונים ציית, וסיכונים ריכוזיות. פותחו כלי מעקב לבחינה שוטפת של העמידה בתאבון וסיבולת הסיכון ובחינת התפתחות החשיפה לסיכונים לאורך זמן.

המעקב אחר עמידה בתאבון וסיבולת הסיכון בכל תחומי הפעילות מבוצע באמצעות מסמך החשיפות הרבעוני הנדון בוועדה לניהול סיכונים של הדירקטוריון ובמליאת הדירקטוריון.

בנוסף, הדירקטוריון אישר מסגרת להפעלת תרחישי קיצון על החשיפות לסיכונים שוק, נזילות ואשראי והשפעותיהם על יחסי ההון תוך הגדרת העקרונות לקביעת תרחישי הקיצון והדיווח על תוצאותיהם.

הדירקטוריון הגדיר את תחומי האחריות, התפקידים והסמכות של המנכ"ל אשר אחראי בין היתר, על יישום האסטרטגיה והמדיניות העסקית של הבנק שנקבעו על ידי הדירקטוריון, הניהול העסקי והארגוני השוטף של הבנק תוך דאגה להבטחת יציבותו ורווחיותו, הכנת תכנית עבודה שנתית ותקציב שנתי ובכלל זה תקציב השקעות, הבאתם לדיון ואישור הדירקטוריון, קיום פיקוח ובקרה ניהוליים על המערכת הארגונית של הבנק ועל ביצוע תכנית העבודה בהלימה למדיניות ניהול הסיכונים של הבנק ולתיאבון הסיכון שלו. תשומת לב מיוחדת מוקדשת לתחום הציות, על ענפיו השונים, תוך הקפדה על קיום מערך נהלים ראוי, טיפול במניעת הפרות דין וכשלים אחרים והפקת לקחים נדרשת.

בבנק קיימת הפרדה בין מנהלי הסיכונים ויוצרי החשיפות לבין האחראים על הבקרה עליהם. חלק מחברי הנהלת הבנק הינם יוצרי הסיכונים המממשים את מדיניות ותאבון הסיכון כפי שנקבעו על ידי הדירקטוריון. לצורך מימוש תפקידם, מקבלים המנכ"ל וחברי ההנהלה דיווחים יומיים ותקופתיים, המאפשרים מעקב אחר הסיכונים בבנק, זאת בנוסף לדיונים ייעודיים בפורומים וועדות שונות העוסקים באלה. בדיונים אלו משתתפים חברים קבועים על פי קביעתו של המנכ"ל ובעלי תפקידים נוספים על פי הצורך.

ניהול **חשיפות האשראי העסקי** בבנק, לרבות סיכוני האשראי ללקוחות הפעילים במגזר הפיננסי ובמגזר היהלומים, **סיכונים סביבתיים וסיכוני ריכוזיות האשראי** הינו באחריות ראש אגף עסקים, גב' שבי שמר.

ניהול **חשיפות האשראי למגזר הצרכני ולמגזר המשכנתאות**, הינו באחריות ראש אגף קמעונאות, נכסי לקוחות וייעוץ, גב' עדנה פרס-לכיש.

ניהול **החשיפות לסיכוני השוק והנזילות** הינו באחריות ראש האגף לניהול פיננסי, מר אפרים אברהם. יצירת החשיפות מתבצעת בעיקר באמצעות חדרי העסקות, היחידה לניהול נכסים והתחייבויות, ויחידת הנוסטרו באגף. בנוסף באחריות האגף ניהול סיכוני האשראי הנובעים מהשקעות הבנק **באג"ח קונצרני** וכן **סיכון אשראי בגין מדינות ובנקים וסיכון הסליקה**.

כמנהלת ה**סיכונים המשפטיים וסיכוני הציות** משמשת היועצת המשפטית הראשית של הבנק, ד"ר מוריה הופטמן-דורון, עו"ד.

כמנהל **סיכון המוניטין והסיכון האסטרטגי** משמש מנכ"ל הבנק, מר חיים פרייליכמן.

כמנהל ה**סיכונים הראשי (CRO)** משמש ראש אגף בקרות וניהול סיכונים, ד"ר עקיבא שטרנברג. ד"ר שטרנברג משמש גם כמנהל ה**סיכונים התפעוליים**.

מערך ניהול הסיכונים - אחראי לזיהוי, הגדרה, מיפוי ומדידה של הסיכונים השונים וכן יצירת תמונת הסיכון הכוללת והדיווחים אודותיה להנהלת הבנק ולדירקטוריון. תפקידו כולל פיתוח ויישום מתודולוגיות ומודלים פנימיים למדידת והערכת הסיכונים השונים. למערך אחריות מקצועית לניתוח ויישום הוראות באזל 2, ראש מערך ניהול הסיכונים הינו מר עמי שושני, המשמש גם כסגן ראש אגף בקרות וניהול סיכונים.

תחום בקרות - אחראי על בקרת הסיכונים בבנק, בקרת סיכוני שוק ונזילות, בקרת חשיפות לחו"ל, בקרות על פעילויות היחידות הסוחרות של הבנק, בקרה ותיקוף מודלים.

במהלך הרבעון השלישי של שנת 2010 פרסם המפקח על הבנקים הנחיה בנושא תיקוף מודלים. מטרת הנחיה זו למזער את הסיכונים הגלומים בפיתוח ותחזוקת מודלים באמצעות תהליך מבוסס של בניית מודל ונהלים קפדניים לתיקוף מודלים. בהנחיה זו נקבעו לוחות זמנים במסגרתם הבנקים נדרשו להשלים את תהליכי תיקוף המודלים לכלל המודלים, באופן מדורג, עד ליום ה-30 ליוני 2013. הבנק מיישם את הנחיה על פי לוח הזמנים שנקבע.

תחום בקרת אשראי אחראי על ביצוע בקרת אשראי המקיפה את הלוחים העיקריים של הבנק תוך הערכת טיב הלווה, טיב מסמכי היסוד והבטוחות בתיק הלקוח, איכות תיק האשראי ובחינת מהימנות דירוג האשראי בבנק. יחידת בקרת האשראי פועלת במסגרת תוכנית עבודה שנתית ורב שנתית המוגשת לאישור ועדת האשראי של הדירקטוריון.

במסגרת יישום הנדבך ה-2 של באזל 2, פרסם בנק ישראל סדרת מסמכים של ה-BIS הקובעים אמת מידה לניהול נאות של סוגי הסיכונים השונים בתאגיד הבנקאי. הבנק ביצע סקר פערים מעמיק באשר להתנהלות בפועל למול האמור במסמכים אלו. מהסקירה עולה כי ככלל הממשל התאגידי בבנק תואם את האמור במסמכי ה-BIS והפערים העיקריים שנתרו פתוחים אינם חושפים את הבנק לסיכונים נוספים משמעותיים.

סיכוני אשראי

סיכון אשראי הינו הסיכון המשמעותי ביותר אליו נחשף הבנק במסגרת פעילותו, בעיקר מבחינת היקפו ביחס לסיכונים האחרים. סיכון זה יכול לגרום לבנק הפסד כספי כתוצאה מחדלות פירעון או ירידה בכושר הפירעון של צד נגדי של הבנק לעסקה, תוך אי עמידה בהתחייבויותיו ביחס לתנאים שסוכמו.

א. סיכון איכות תיק האשראי

מדיניות האשראי הכוללת נדונה ומאושרת על ידי הדירקטוריון לפחות אחת לשנה. בעת הצורך מתקיימים דיונים במדיניות זו כולה או חלקה גם במהלך השנה. מטרת מדיניות האשראי הינה להגביל סיכון זה בהתאם לתיאבון וסיבולת הסיכון שנקבעו על ידי הדירקטוריון ובאמצעות קביעת דרכים לניהולו.

מסמך המדיניות מתייחס לעקרונות וכללים לדירוג החייב, להעמדת אשראי, ניהולו והבקרה עליו, על מנת לשפר את איכותו ולהקטין את הסיכון הגלום בניהולו. במסגרת זו נקבעים שיעורי ההסתמכות על בטחונות המתקבלים בבנק. בנוסף מציג מסמך המדיניות את המתודולוגיה להסדרת פעילות הבנק במתן אשראי לרבות היבטי תפעול, דיווח ובקרה, תוך שימת דגש לעקרונות לניהול סיכון אשראי המפורטות בהמלצת ועדת באזל. כמו כן, מתייחסת המדיניות לאופן האיתור, הזיהוי והטיפול בלוויים אצלם אותר פוטנציאל לבעייתיות, טיפול בחובות בעייתיים, וכן למתודולוגיה לחישוב ההפרשה להפסדי אשראי.

במהלך השנה נבחנת העמידה במדיניות באמצעות דיווחים חודשיים ורבעוניים על מצב האשראי להנהלה ולדירקטוריון.

במקביל מושקעים אמצעים ומאמצים רבים בעדכון ופיתוח כלי בקרה ממוכנים ובשיפור מערכות המידע בתחום האשראי, על מנת להתאימם לסביבה העסקית המשתנה ולהוראות הרגולטוריות.

ביום ה-29 בדצמבר 2010 פרסם המפקח על הבנקים תיקון להוראת ניהול בנקאי תקין מס' 301 – "דירקטוריון". בין השאר מתייחסת ההוראה למעורבות דירקטוריון תאגיד בנקאי באישור אשראים. ביום ה-30 ביוני 2011 אישר דירקטוריון הבנק מתווה ליישום ההוראה על פי לוחות הזמנים הקבועים בה ובמסגרת מדיניות הבנק לשנים 2012-2013 יעודכנו כללים, מדדים, פרמטרים ותהליכים הנוגעים לאישור אשראים, לניהול תהליכי אשראי ולבקרה עליו בבנק, בהתאם למתווה שאושר.

כמו כן, במסגרת הערכות הבנק ליישום הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 301 ולצמצום מעורבות הדירקטוריון בתחום אשראים, ועל מנת לייעל את תהליכי אישור האשראי בבנק, אישר דירקטוריון הבנק במהלך שנת 2011 עדכון סמכויות לאישור אשראים בבנק, החל מדרג ועדת האשראי של הדירקטוריון, המשך בדרגי ההנהלה ועד לדרגים המאשרים אשראים באגף עסקים ובסניפי הבנק. במהלך שנת 2011 אף בוצע שינוי ארגוני באגף עסקים שתכליתו, בין היתר, לתמוך בעדכון הסמכויות לאישור אשראים כפי שאושר על ידי דירקטוריון הבנק ולשפר תהליכי האישור, הניהול והבקרה על האשראי בבנק.

• ניהול האשראי

השיקולים במתן אשראי מתבססים בעיקרם על טיב הלקוח, כושר החזר, חוסנו הפיננסי, נזילותו, מהימנותו, ותק בענף, ותק בבנק, טיב הביטחונות שהוא יכול להעמיד ועוד. הבנק פועל להתאים את סוג האשראי לצרכיו ופעילותו של הלקוח.

במסגרת היערכות הבנק ליישום מודלים פנימיים לשיפור הערכת סיכוני האשראי, משכלל הבנק את תהליכי הדירוג של הלקוחות העסקיים והלווים הקמעונאיים ופועל להתאמת המרווח הכולל לסיכון הלקוח והעסקה.

- סמכויות למתן אשראי:

מתן האשראי מבוסס על סמכויות אשראי ברמות השונות עד לדרג של ועדת האשראי של הדירקטוריון. החלטות למתן אשראי מעל סמכותם האישית של מנהלי הסניפים והנהלת אגף עסקים, מתבצעות ברמה של ועדות אשראי, במטרה למזער הסיכון של הסתמכות על שיקול דעת של אדם יחיד. במסגרת סמכויות האשראי נקבעו מגבלות על היקף האשראי ללא בטוחות אותו רשאי לאשר כל בעל סמכות.

- בקרה על האשראי:

הבנק מפעיל כלי בקרה ממוכנים רבים ומגוונים, הן בסניפים והן במטה, במטרה לאתר מוקדם ככל האפשר שינויים בהתנהגות הלקוח, היווצרותם של פערי בטחונות, חריגה ממסגרות האשראי המאושרות וחריגה מסמכות. הבנק משלב בכלי הבקרה מידע מגורמים חיצוניים במטרה לאתר פעילויות ואירועים העשויים להשפיע על יכולתו של הלקוח להחזיר את חובו.

לצורך איתור מוקדם של בעייתיות אצל לקוחות הבנק, מופעלות בבנק מערכות ממוכנות המאתרות פוטנציאל לבעייתיות אצל לקוחות שאינם מסווגים כחובות בעייתיים.

כמו כן, מתבצע ביחידת בקרת אשראי באגף בקרות וניהול סיכונים, תהליך של בדיקת לווים המתבסס על הוראות ניהול בנקאי תקין ובנוסף נבדקות אוכלוסיות לווים נוספות המוגדרות מעת לעת.

- הדרכה:

הבנק משקיע משאבים רבים בהכשרת העובדים העוסקים בתחום האשראי, ובכלל זה הכשרת עובדים חדשים בקורסים ייעודיים, קורסים מתקדמים לעובדים ותיקים בתחום, פורום של מנהלי מחלקות עסקיות, הפקת לקחים מאירועים שונים ועוד.

כמו כן, מתבצעת הכשרה ומתקיימים מפגשי רענון בנושאי הרגולציה הקשורים לתחום האשראי.

• סיכון אשראי במתן הלוואות לדיור

התרחבות בתחום המשכנתאות כחלק מהתכנית האסטרטגית - במסגרת התכנית האסטרטגית ממשיך הבנק באימוץ מדיניות של התרחבות בתחום הקמעונאי בכלל ובתחום המשכנתאות בפרט. כהיערכות להתרחבות נבנו כלים מתאימים שכללו בין השאר הגדרות מפורטות של מרכיבי ניהול הסיכונים ובקרתם, קביעת תאבון סיכון וסיבולת סיכון למרכיבי הפעילות השונים, הטמעת מערכות מיכוניות התומכות הן ברמת הסיף והן ברמת המטה, פעילות הדרכה ייעודית ומתכונת לדיווח ובקרה בכל הרמות בבנק.

מדיניות הלוואות לדיור - המדיניות מפרטת את דרכי השגתם של היעדים העסקיים הנגזרים מהתכנית האסטרטגית ואת המתודולוגיה להעמדת האשראי וניהולו. המדיניות קובעת את תאבון וסיבולת הסיכון הן לגבי העסקה הספציפית והן לגבי סיכון התיק בכללותו וזאת על מנת להגביל את החשיפה לסיכונים האשראי במטרה לשמר את איכותו של תיק האשראי ולמזער את הסיכון הגלום בו. סיכון אשראי במתן הלוואות לדיור הינו סיכון של הבנק להפסד כתוצאה מהאפשרות שהלווה יפגר בתשלומים או לא יעמוד בהתחייבויותיו ובמקרי כשל, הסיכון הוא שהביטחונות שהועמדו להבטחת האשראי לא יכסו את החוב. מדיניות האשראי מתורגמת לנהלים והנחיות מפורטות להעמדת האשראי, לניהול תיק האשראי ולתהליכי הבקרה עליו. יישום הנהלים וההנחיות מאפשרים ניהול מבוקר של הסיכונים הכרוכים במתן הלוואות לדיור. המדיניות נבחנת על ידי הדירקטוריון לפחות אחת לשנה ומותאמת למציאות הכלכלית וההתפתחויות בסביבה העסקית, תוך בחינת הסיכונים, הסיכונים והשינויים בהנחיות הרגולטוריות. על מנת לתת ביטוי לשינויים אלו מעדכן הבנק מעת לעת את תמהיל המוצרים, הקריטריונים העסקיים, המגבלות ותמחור המשכנתאות.

סמכויות למתן הלוואות לדיור - תהליך קבלת ההחלטות בנוגע להעמדת האשראי מתבסס על מדרג סמכויות לבעלי תפקידים ברמות השונות, בסניף, במערך המשכנתאות, בועדות אשראי ועד ועדת אשראי בראשות המנכ"ל התואמות את תיאבון וסיבולת הסיכון שקבע הדירקטוריון.

בחינת הסיכונים בתהליך אישור הלוואה לדיור - לבנק מדיניות הקובעת קריטריונים ברורים לבחינת איכות הלקוח וסיכוני העסקה המאפיינים את תחום המשכנתאות, כגון – זהות המוכר והקונה, שווי הנכס הנרכש, מיקום הנכס, מצבו המשפטי, שעבודים שונים, שיעור המימון משווי הנכס (LTV) ויכולת הלווה לעמוד בתנאי העסקה.

במסגרת בקשת האשראי נבחנים פרמטרים הנקבעים ומעודכנים מעת לעת, כמו גם עמידה במגבלות רגולטוריות, בין השאר בהתאם למגבלות הסיכון:

- דגש מיוחד ניתן לבחינת יכולת ההחזר, ההכנסה הפנויה של הלווים ועושרם הפיננסי.
- שיעור המימון ביחס לנכס (LTV).
- יחס ההחזר מההכנסה.
- מימון דירות להשקעה.
- נבחן מיקום הנכס ומוערכת סחירותו.
- בכל בקשת אשראי מתבצעות בדיקות תקינות אוטומטיות ממאגרי מידע שונים, המוצגות לקצין האשראי כפרמטר מקדמי לבחינת העסקה ואישורה.
- הלוואות לדיור עם מאפייני סיכון משמעותיים נבחנות על פי קריטריונים ספציפיים. לדוגמא - בהלוואות המועמדות במסלול ריבית משתנה, נבחנת יכולת ההחזר של הלקוח בסימולציה של עליית ריבית בשיעור העולה על הריבית המוצעת ללקוח בכל המסלולים בהם רכיב ריבית משתנה.
- בחינת סיכוי התיק - בחינת התיק נעשית על ידי בחינת מגזרים וחתכים שונים (לדוגמא, קבוצות רכישה, דירות להשקעה), בחינת איכות הלווים וכן בחינת הסיכונים בסדרת תרחישי קיצון. מערך המשכנתאות עוקב באופן שוטף ורציף אחר התפתחות האשראי לדיור, כמו גם אחר התפתחות השינויים בהחזרי תשלומי המשכנתא, הן ברמת הסינף והן ברמת כלל התיק ובוחן את המשמעויות השונות הנגזרות מכך.
- דירוג לווים – הבנק בוחן באופן תקופתי את הערכת סיכון איכות תיק המשכנתאות על פי 11 רמות סיכון. במסגרת מסמך החשיפות הרבעוני, אשר מובא לדין מדי רבעון להנהלת הבנק, לוועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים ולדירקטוריון הבנק, נבחנים ומדווחים בתחומי האשראי למשכנתאות, כגון: התפתחות התיק, העמידה במרכיבי תיאבון הסיכון וסיבולת הסיכון למשכנתא הבודדת, בחינת איכות הניהול במשכנתאות, בחינת עמידת התיק במערכת תרחישי קיצון ספציפים למגזר המשכנתאות, ניתוח התפלגות תיק המשכנתאות על פי קבוצות דרוג והשינויים למול תקופה קודמת והפרשות ונתוני חובות בעייתיים.
- חשיפה לתרחישי קיצון - כל ששה חדשים נבחן תיק המשכנתאות באמצעות תרחישי קיצון על מנת לאמוד את התפתחות הסיכון בתיק.
- לצורך בחינת תוצאות התרחישים הוגדר כי לווים המושפעים מהתרחיש בתחום המשכנתאות הינם לווים אשר עונים על 3 תנאים מצטברים לגבי שיעור המימון, היקף ההכנסה החודשית ויחס ההחזר החודשי מההכנסה. ההנחה הינה כי ככל שההכנסה של הלווה גבוהה יותר כך הלווה יכול לעמוד בהחזרי הלוואה בשיעור גדול לעומת ההכנסה כפונקציה של שיעור המימון מתוך שווי הנכס (LTV).
- על מנת לבחון את רגישות תיק המשכנתאות לתרחישים שונים, הבנק הגדיר 7 תרחישים מובילים. נבחנו מספר הלקוחות והיקף ההלוואות הצפויות להיות מושפעות כתוצאה מהתממשות של כל תרחיש.
- הפעלת תרחישי הקיצון החצי שנתי נכון ליום 31 בדצמבר 2011 מעלה כי החשיפה לתרחישי קיצון אינה מהותית, ואינה חושפת את תיק המשכנתאות לסיכונים מהותיים.
- תהליכי הפיקוח והבקרה על מרכיבי הסיכון - בבנק קיימים מנגנונים שונים של בקרות, הן פנימיות ובשרשרת הניהול של מערך המשכנתאות, והן חיצוניות לתהליכי האשראי.

הפחתת סיכון האשראי – מבוצעת באמצעות התאמת תיאבון הסיכון וטיפול באשראי בעייתי כמפורט:
 - התאמת תאבון הסיכון – לאור התפתחות הסיכונים בשוק הנדל"ן לדיור נוספו במסגרת מדיניות
 האשראי לשנת 2012 מגבלות סיכון כמפורט להלן:

1. מגבלת שיעור ביצוע שנתי למשכנתאות הניתנות בשיעור העולה על 75%.
2. מגבלת שיעור ביצוע שנתי למשכנתאות הניתנות לדירות להשקעה.

- טיפול באשראי בעייתי לדיור וגביית חובות – הטיפול באשראי זה דורש התמקדות והתמקצעות
 מיוחדת. לפיכך, מרוכז הטיפול בלקוחות אלו בסקטור נפרד במערך המשכנתאות שאינו קשור לדרג
 המאשר או המטפל בביצוע האשראי ובקבלת הבטוחות.

משאבים - הבנק משקיע מאמץ מתמיד לשיפור המקצועיות והמומחיות של העוסקים בתחום באמצעות
 קורסים והדרכות בנקאיות. במקביל, מושקעים אמצעים רבים למיפוי תהליכי העבודה ולשיפור ושכלול כלי
 הבקרה ומערכות המידע הממוחשבות, העומדים לרשות פקידי המשכנתאות ומקבלי ההחלטות בתחום.

התפתחות התיק - להלן התפתחות היתרות בתיק ההלוואות לדיור של הבנק (כספי הבנק, במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר			ליום 31 במרס	
2009	* 2010	2011	2012	
4,944	6,001	6,763	6,794	היקף אשראי
22.6%	21.4%	12.7%	0.5%	גידול מתקופה קודמת

* נתוני פרפורמה.

הערות: 1. היקף האשראי לדיור כולל קבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה.

2. היקף האשראי לדיור הינו בניכוי מחיקות חשבונאיות ולפני הפרשה להפסדי אשראי.

להלן התפתחות חלקו של בנק אגוד בכלל המערכת הבנקאית (במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר			ליום 31 במרס	
2009	* 2010	2011	2012	
4,944	6,001	6,763	6,794	היקף אשראי
172,637	200,317	224,914	227,896	היקף אשראי כלל המערכת
2.9%	3.0%	3.0%	3.0%	שיעור הבנק מכלל המערכת

* נתוני פרפורמה.

חלקו של הבנק מכלל המערכת הבנקאית בשלוש השנים האחרונות עומד על כ-3%, בדומה לחלקו
 מהמערכת בכלל האשראי.

פריסה גיאוגרפית - כ- 70% מהמשכנתאות ניתנות באזור ת"א, ירושלים והמרכז (בהם מרוכזים רוב
 סניפי הבנק). התפלגות גיאוגרפית זו מצביעה על סיכון נמוך יחסית, לאור רמת התעסוקה באזורים אלו,
 נתוני הביקוש וההיצע ולאור העובדה שמדובר באוכלוסיה מבוססת יותר.

הלוואות בשיעור מימון העולה על 60% - להלן ביצועי הלוואות לדיור בשיעור מימון העולה על 60% בשתי המחציות של שנת 2011 ובשלושת החודשים הראשונים של 2012 (במיליוני ש"ח):

1-6/2011	7-12/2011	1-3/2012	
193	198	65	ביצועים לתקופה בשיעור מימון גבוה מ-60%
848	795	343	סה"כ ביצועים של הלוואות לדיור לתקופה
23%	25%	19%	שעור ביצועים לדיור מעל 60% מתוך סה"כ ביצועים לדיור

נכון ליום 31 במרס 2012 מתוך המשכנתאות שניתנו בשיעור מימון העולה על 60%, רובן ניתנו בשיעורים שבין 60%-70%. שיעור הביצועים בהם שיעור המימון עולה על 70% אינו מהותי.

הלוואות לתקופות ארוכות - ככלל הבנק אינו נוהג להעמיד הלוואות בהן מועדי הפירעון גבוהים מ-25 שנה, למעט במקרים חריגים עד 30 שנה.

הלוואות בריבית משתנה - נכון לסוף הרבעון הראשון של שנת 2012 שיעור ההלוואות בריבית משתנה עומד על 67.8% מכלל הלוואות לדיור בבנק (נכון ל-31.12.2011 - 69.2%).

חשיפה למגזרי הצמדה - להלן ביצועי המשכנתאות במהלך כל שנה לפי חלוקה למגזרי הצמדה:

מט"ח	פריים*	משתנה לא צמוד	קבועה לא צמודה	משתנה צמודה למדד	קבועה צמודה למדד	
1.60%	62.58%	5.25%	5.39%	7.32%	17.86%	2009
4.36%	62.64%	1.58%	3.77%	9.39%	18.26%	2010
2.02%	40.70%	-	11.15%	30.45%	15.68%	2011
2.44%	44.72%	-	13.54%	25.75%	13.55%	Q1/2012

* החל משנת 2011 ישנה מגמת ירידה בביצוע במסלול הלוואות על בסיס ריבית הפריים כתוצאה מהוראת בנק ישראל מיום ה-4 במאי 2011, בדבר הגבלת שיעור הריבית המשתנה עד חמש שנים ל-33% מההלוואה. יש לציין כי העלייה ברבעון הראשון 2012 בביצוע הלוואות על בסיס ריבית הפריים נובעת מגידול בשיעור העמדת האשראי לקבוצות רכישה מסך הביצועים לתקופה, שהאשראי בגינן אושר טרם הנחיית בנק ישראל בנושא.

מידע לגבי הלווים/בטוחה - כמדיניות, הבנק אינו נוהג להעמיד אשראי במשכנתאות המובטחות בשעבוד משני, כאשר זכות הביטחון של הבנק אינה מובטחת. כמדיניות, הבנק נוהג להעמיד אשראי למשכנתאות רק במקרים בהם המידע על הלווים ועל הביטחון במועד מתן ההלוואה שלם, מעודכן ומאומת.

הפרשה להפסדי אשראי - החלטה על הפרשה להפסדי אשראי מבוצעת במערך המשכנתאות על בסיס סריקה של כלל תיק האשראי לדיור, על פי נוהל מובנה, הקובע בין היתר את הסמכויות לבחינה ולהחלטה על הפרשה כאמור. ההפרשה להפסדי אשראי בהלוואות לדיור נערכת לפי עומק הפיגור, למעט הלוואות שחלות

לגביהן נסיבות מיוחדות, כפי שהוגדרו בניהול בנקאי תקין, שלגביהן נערכת הפרשה על בסיס בחינה פרטנית או קבוצתית בהתאם להוראת חובות פגומים.

להלן התפתחות נתוני יתרות הפיגור וההפרשות להפסדי אשראי על פני התקופות (במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר			ליום 31 במרס		
2009	2010 ¹	2011	2012		
46	43	40	40		יתרת פיגור ברוטו (כולל ריבית פיגור)
0.93%	0.72%	0.59%	0.59%		שיעור מהתיק
22	22	² 30	30		יתרת הפרשה לפי עומק פיגור
-	8	9	9		יתרת הפרשה קבוצתית ³
5	12	⁴ -	-		יתרת הפרשה פרטנית
<u>27</u>	<u>42</u>	<u>39</u>	39		סה"כ יתרת הפרשה להפסדי אשראי
0.55%	0.70%	0.58%	0.57%		שיעור מהתיק

1. נתוני פרפורמה.
2. כולל גידול בסך של כ- 7 מיליון ש"ח הנובע מהרחבת האוכלוסיה בגינה מבוצעת הפרשה לפי עומק פיגור, בהתאם להוראות רגולטוריות מיום 28 באפריל 2011.
3. מזה: 8 מיליון ש"ח הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי בגין הלוואות לדיור מעבר לנדרש לפי עומק הפיגור – ראה פירוט בהמשך.
4. הפרשה פרטנית להפסדי אשראי שהופרשה ונמחקה חשבונאית בהתאם לקריטריונים בהוראת חובות פגומים.

מבחינת נתוני יתרות הפיגור מתוך התיק על פני התקופות, עולה כי שיעורן ירד מכ- 0.93% נכון לסוף שנת 2009 עד לכ-0.59% נכון לסוף הרבעון הראשון של שנת 2012. במסגרת בחינת הנאותות הכוללת של ההפרשה להפסדי אשראי, כנדרש בהוראה החדשה של בנק ישראל בנושא "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי", רשם הבנק הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי בגין הלוואות לדיור (מעבר לנדרש לפי עומק פיגור) בסך כ-8 מיליון ש"ח, וזאת לנוכח הגידול המהיר שחל בשנים האחרונות באשראי לדיור שעדיין לא קיבל ביטוי בהפרשות לפי עומק הפיגור.

• בטחונות

במסגרת מדיניות האשראי נקבעו עקרונות וכללים באשר לסוגי הבטחונות והיקפם. דרישת הבטחונות ושיעורם נגזרים מרמת הסיכון שהבנק מוכן לקבל על עצמו בעת העמדת האשראי. דגש מיוחד ניתן לדירוג הלווים ולכושר החזר של הלקוח כקריטריון למתן האשראי בנוסף למשקל שניתן לבטחונות המקובלים. הבטחונות מותאמים לסוגי האשראי שהם אמורים להבטיח תוך התייחסות לטווח הזמן, סוג ההצמדה, אופי האשראי ומטרתו. קביעת השווי לביטחון של סוגי בטחונות שונים נגזרת מאופיים ונזילותם, איכותם ומהירות יכולת המימוש שלהם, לרבות שינויים בערכם כתוצאה ממצבי האטה או צמיחה בסביבה העסקית של הלווה. הבנק נוהג לבחון את שווי הבטחונות, על פי הצורך ועל פי אופי הבטחון, על ידי קבלת הערכות שמאי או הערכות שווי עדכניות. בבנק קיימת מערכת ממוחשבת המאפשרת ניהול הבטחונות מבחינת שוויים, תוקפם, הפקת דוחות התראה למיניהם והפקת מידע אודותם.

• טיפול באשראי בעייתי וגביית חובות

מערך אשראים מיוחדים שבאגף עסקים מרכז את הטיפול במרבית הלקוחות הבעייתיים של הבנק. מטרת הטיפול, בראש ובראשונה, היא שיפור כושר ההחזר של הלקוח ושיפור היכולת לשרת את חובו. בהעדר יכולת כזו פועל המערך לגביית החוב, תוך ניסיון להגיע להסדר עם החייב או הפעלת הליכי גבייה משפטיים לגביית החוב ומזעור הנזק לבנק. לצורך איתור מוקדם ככל האפשר של לווים בהם עלתה רמת הסיכון והחשיפה, מופעלים בבנק שני תהליכים. האחד, לאיתור לווים עד סכום מסוים עם פוטנציאל לבעייתיות והשני, לאיתור לווים מסכום מסוים עם פוטנציאל להכללתם ברשימת לווים במעקב. בתהליך הראשון נעשה שימוש במערכת ממוכנת המאתרת פוטנציאל לבעייתיות אצל לקוחות על פי פרמטרים שונים. הלקוחות המאותרים על ידי המערכת נבדקים באופן יסודי ומועלים לדיון וועדה פנימית, הדנה בצעדים הנדרשים לטיפול בלקוחות ובוחנת את הצורך בסיווגם כחוב בעייתי, כולל את הצורך בביצוע הפרשה להפסדי אשראי בגינם. התהליך השני, אשר הופעל בבנק במהלך שנת 2011, מטרתו הינה בחינה וטיפול באוכלוסיית לקוחות נרחבת ככל האפשר, בתדירות גבוהה וביצוע מעקב וטיפול נאותים בלקוחות אלה. הלקוחות אשר חובם יוגדר כחוב ברשימת מעקב בעקבות הסקירה בהתאם לכללי הסיווג שנקבעו, בתוספת לקוחות שהוכנסו לרשימה זו במסגרת ועדות אשראי שוטפות, יידונו בתדירות רבעונית בוועדה מיוחדת שהוקמה לצורך נושא זה. הוועדה תדון בלוויים הנכללים ברשימת לקוחות במעקב הן מהיבט התפעולי בקרתי והן מהיבט האשראי. הדיון בלוויים אלה כולל גם דיון במבנה האשראי הקיים, החלטות לגבי סטאטוס החוב וסיווגו, בקשות אשראי של לקוחות אלה והארכת מסגרות קיימות. לקוחות במעקב שבסמכות הדירקטוריון נדונים בוועדת האשראי הדירקטוריונית.

בנוסף, מובאים לדיון לקוחות בעייתיים מעל סכום מסוים אחת לרבעון לוועדה לבחינת הדוחות הכספיים.

החל מיום 1 בינואר 2011 הבנק מיישם את הוראת הפיקוח על הבנקים בנושא "מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי, והפרשה להפסדי אשראי". התנועה ביתרת הפרשה להפסדי אשראי מפורטת בבאור 3.ד לדוחות הכספיים. פירוט נוסף לעקרונות ההוראה ויישומם בבנק - ראה ביאור 1.ה.5 בדוח הכספי ליום 31 בדצמבר 2011.

• תרחישי קיצון

הבנק מפעיל מגוון תרחישי קיצון על החשיפות לסיכונים אשראי תוך התייחסות לניתוחי רגישות ומבחני תרחישים מקרו כלכליים וספציפיים לקווי עסקים שונים. תרחישי קיצון אלו מסייעים לבנק בניתוח החשיפה לסיכונים ובתהליך תכנון ההון. במסגרת זו, הבנק בוחן את מידת רגישותו לאירועים בקווי העסקים השונים וההשפעה של תרחישי הקיצון על היקף נכסי הסיכון, ההכנסות והעמידה ביעדי ההון וההון הנדרש. תכנון ההון הנכלל במסגרת התהליך המיושם של ה-ICAAP הינו תכנון תלת שנתי ובהתאם לכך תרחישי הקיצון מתייחסים אף הם לאופק של 3 שנים.

תוצאות תרחישי הקיצון מוצגות בתדירות רבעונית בהנהלה ובדירקטוריון. התרחישים המשמשים לצורך תכנון ההון, מוצגים בפירוט כדלקמן:

- הנחות היסוד בכל תרחיש

- פירוט ההשפעה של התרחיש על הרווחיות בקווי העסקים

- חישוב יחס ההון בתרחיש

- מסקנות ניהוליות ועסקיות העולות מניתוח תרחישי הקיצון

כמו כן, מוצגים נתוני רקע של הסביבה המקרו כלכלית על מנת לבחון האם מתפתחים תנאי משבר.

לצורך גיבוש הנחות היסוד בתרחישי הקיצון בוצעה בחינה של השינויים בשיעורי הצמיחה על איכות תיק האשראי וכנגזרת מכך על שיעורי ההפרשה להפסדי אשראי (ברמת כלל הבנק וענפים שונים). כמו כן, הבנק מבצע תהליך של בחינת סבירות תוצאות תרחישי הקיצון אל מול מדדי benchmark שונים. כמו כן, עקב אי הוודאות לגבי עיתוי התממשות תרחישי הקיצון במהלך שלוש שנות התכנון, מבוצעת הערכה לגבי יחסי ההון בתרחישים המשמשים לצורך תכנון ההון עם הנחות שונות לגבי עיתוי תחילת התממשות התרחיש בכל אחת משנות התכנון (שלוש השנים הקרובות). בנוסף לתרחישי הקיצון הנ"ל, הבנק חישב תרחיש קיצון הופכי אשר נועד לבחון את עוצמת האירועים אשר עלולים להביא לפגיעה בתוצאות הכספיות של הבנק כך שיחס הון הליבה ירד מתחת לתיאבון וסיבולת הסיכון שנקבעו על ידי הבנק לתרחיש קיצון.

• חשיפה לאג"ח קונצרני

הבנק רואה בחלק מהשקעת הנוסטרו באג"ח קונצרני כתחליף למתן אשראי. מסגרת ההשקעה והכללים לביצועה נדונים ומאושרים בדירקטוריון, וכוללים את היקף החשיפה, סוגי האג"ח המותרים להשקעה, דירוגם, חשיפה מרבית למנפיק בודד, מגבלות פיזור ומרווח מינימלי לפי דירוג. תהליך קבלת ההחלטות לגבי השקעות בתחום זה מבוצע באגף ניהול פיננסי ובהתאם למדרג סמכויות. המגבלות לגבי ההשקעה באג"ח הקונצרני מבוקרות באופן שוטף ומדיניות הבנק בתחום זה מותאמת להתפתחות בשווקים. מידע נוסף בדבר הרכב תיק האג"ח הקונצרני ראה בפרק "התפתחות הנכסים וההתחייבויות" – בניתוח סעיף "ניירות ערך". כמו כן ראה בדוח השנתי של 2011 התייחסות בפרק "מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים ואומדנים חשבונאיים קריטיים" בדבר בחינת הצורך בביצוע הפרשה לירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני.

• סיכון אשראי צד נגדי בגין סיכון שוק

הסיכון שהצד הנגדי בעסקת OTC (Over the Counter) יכנס לכשל לפני הסילוק הסופי של זרמי המזומנים בעסקה. הפסד ייגרם אם בעת כניסת הצד הנגדי לכשל, יהיו מול הלקוח עסקאות בעלות ערך כלכלי חיובי.

חשיפות אלו מרוכזות בפעילות הבנק מול לקוחות, בנקים בארץ ובנקים בחו"ל. הפעילות מתבצעת לאחר קביעת מסגרת פעילות ללקוחות תוך מעקב שוטף אחר העמידה במסגרות אלו. מעקב זה כולל שערך שוטף של עסקות מול הלקוחות למחיר השוק (Mark to Market), אמידת הסיכון הפוטנציאלי בהתאמה לסוגי המכשירים והסיכונים בשווקים ודרישת בטחונות מתאימה. מתבצעת בדיקה שוטפת מול מסגרות ובטחונות. נקבעו נהלים וכללים לבקרה וטיפול בלקוחות. הבנק מיישם שיטת תרחישים היסטוריים ומודלים פנימיים נוספים, ברמת העסקה והלקוח, על פיהם נקבעת דרישת הבטחונות. תרחישים אלו עוברים תהליכי תיקוף תקופתיים, כגון בחינת עמידתם בתקופות של משברים פיננסיים.

הפעילות במכשירים נגזרים מוצגת בבאור 7 לדוחות הכספיים. להלן פירוטים נוספים לסעיף "שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים":

צד נגדי "בנקים", ליום 31 במרס 2012:

סך כל היתרה בגין צד נגדי "בנקים" הינה בסך 245 מיליון ש"ח, כאשר היתרה הגבוהה ביותר לגוף בודד הינה בסך 36 מיליון ש"ח.

צד נגדי "אחרים", ליום 31 במרס 2012:

סך כל היתרה בגין צד נגדי "אחרים" הינה בסך 230 מיליון ש"ח, כאשר היתרה הגבוהה ביותר לגוף בודד, מתחום המדיה, הינה בסך 106 מיליון ש"ח.

הפעילות עם בנקים בחו"ל

חשיפת האשראי בפעילות עם בנקים בחו"ל נובעת בעיקרה מהפעילויות הבאות: הפקדת עודפי נזילות, קבלת ערבויות כבטחון ללקוחות, פעילות FX, פעילות בנגזרים, לרבות נגזרי אשראי, פעילות סליקה ורכישת אג"ח של בנקים.

פעילות הבנק מול בנקים בחו"ל מבוססת על מגבלות חשיפה המאושרות אחת לשנה הנבחנות באופן שוטף ומעודכנות בהתאם לצורך. הבנק פועל בעיקר מול בנקים עמם נחתמו הסכמי ISDA והסכמי CSA. לבנק הסדרי סליקה של עסקאות במטבע חוץ מול ה-CLS (Continuous Linked Settlement) באמצעות בנק בינלאומי גדול בעל דירוג גבוה.

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים¹ על בסיס מאוחד ליום 31 במרס 2012 (במיליוני ש"ח):

דרוג אשראי חיצוני*	סיכון אשראי מאזני ²	סיכון אשראי חוץ מאזני ³	חשיפת אשראי
AAA עד AA-	403	103	506
A+ עד A-	817	7	824
BBB+ עד BBB-	4	-	4
ללא דרוג	4	-	4
סה"כ חשיפה⁴	1,228	110	1,338

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים¹ על בסיס מאוחד ליום 31 במרס 2011 (במיליוני ש"ח):

דרוג אשראי חיצוני*	סיכון אשראי מאזני ²	סיכון אשראי חוץ מאזני ³	חשיפת אשראי
AAA עד AA-	915	98	1,013
A+ עד A-	625	5	630
BBB+ עד BBB-	3	-	3
ללא דרוג	4	1	5
סה"כ חשיפה⁴	1,547	104	1,651

- מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, חברות אחזקה של בנקים, בנקים להשקעות וברוקרים.
 - פקדונות ויתרות עו"ש בבנקים, השקעות באגרות חוב, ונכסים אחרים בגין שווי הוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים המוצגים לפני קיזוז דו צדדי כהגדרתו בנספח ג' בהוראת ניהול בנקאי תקין 203.
 - ערבויות להבטחת חבות של צד ג'.
 - לא קיימים מוסדות פיננסיים אשר מסווגים כחוב פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת וכן לא קיימת הפרשה להפסדי אשראי.
- * הדרוג הינו ברמת קבוצה בנקאית מאוחדת.

לפירוט לגבי היקף החשיפה לקבוצת לווים בנקאית ראה תת פרק "ריכוזיות לווים".

הערות:

- חשיפות האשראי אינן כוללות חשיפות למוסדות פיננסיים שיש להם ערבות מפורשת ומלאה של ממשלות, ואינן כוללות השקעות בניירות ערך מגובי נכסים (ראה פירוט בבאור 2. א לדוחות הכספיים).
- למידע נוסף לגבי הרכב חשיפות האשראי בגין מכשירים נגזרים מול בנקים ודילרים/ברוקרים (מקומיים זרים) ראה באור 7. ב לדוחות הכספיים.

המוסדות הנכללים בטבלה לעיל כוללים בעיקר בנקים הפועלים במדינות OECD. עיקר החשיפות ליום 31 במרס 2012 הינן למוסדות הפועלים בארצות הברית, שוויץ, בריטניה, גרמניה וקנדה. לבנק אין חשיפה לבנקים הפועלים ביוון, אירלנד, פורטוגל וספרד. קיימת חשיפה זניחה של פחות מ-0.1 מיליון ש"ח לבנקים הפועלים באיטליה.

לא קיימת חשיפה למוסדות פיננסיים זרים העולה על 15% מבסיס ההון של הבנק, כהגדרתו בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 202 בדבר רכיבי ההון.

הבנק עוקב אחר שינויים בדירוגים של מוסדות אלו המתפרסמים על ידי סוכנויות הדרוג S&P ו-Moody's. לאור המשבר הפיננסי וההתפתחויות המהירות במצבם של מוסדות פיננסיים שונים, הבנק עוקב אחר פרמטרים נוספים המצביעים על מצבם של מוסדות אלו. פרמטרים אלו כוללים שינויים מהירים במחירי המניות, שינויים במרווחי אג"ח ו-Credit Default Swaps, עלויות גיוס מקורות ומידע נוסף המתפרסם אודות המוסדות הפיננסיים. על בסיס מכלול המידע הנאסף, הבנק מתאים את היקף החשיפה למוסדות הפיננסיים השונים.

הבנק קבע מגבלות חשיפה למוסדות הפיננסיים השונים תוך התייחסות לחשיפת אשראי ישירה, לחשיפה הנובעת ממכשירים פיננסיים נגזרים ולסיכון סליקה. מגבלות חשיפה אלו מתעדכנות לפחות אחת לשנה, ועל פי ההתפתחויות בשווקים הפיננסיים ומצבם של המוסדות הפיננסיים השונים. חשיפת האשראי הישירה הינה ברובה לטווח קצר ומהווה חלק מניהול עודפי הנזילות של הבנק במטבע חוץ. החשיפה ממכשירים פיננסיים נגזרים נובעת בעיקר מפעילות עם לקוחות והינה ברובה לטווחים של עד שנה.

לאור משבר החוב במדינות אירופה והעליה במרווחי ה-CDS במדינות שונות הוחלט בשנת 2012 על התאמה נוספת של החשיפה לבנקים השונים.

הבנק בוחן את מדיניות החשיפה לבנקים ומדינות בתדירות גבוהה בהתאם להתפתחויות שונות, (דוגמת ההתפתחויות הפוליטיות האחרונות בצרפת ויוון) ומבצע התאמות על פי הצורך.

בתוספת ג' - סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק, בענף "שירותים פיננסיים" - לא נכללות חשיפות לבנקים. לאור זאת אין זהות בין שני הדיווחים.

מימון ממונף

הבנק מעמיד מעת לעת אשראי ללקוחותיו למימון רכישת אמצעי שליטה בתאגידים, המתאפיין לעיתים בסכומים או שיעורי מימון גבוהים, כאשר יכולת פירעון האשראי מבוססת בעיקרה על התאגיד הנרכש. האשראי הניתן מאפשר בין היתר, מימון של מיזוגים ורכישות, התרחבות עסקית וכד'. כל בקשה לאשראי מסוג זה נבחנת לגופה, תוך התחשבות בטיב הלקוח, יכולת ההחזר והביטחונות המוצעים. ככלל מקפיד הבנק לקבוע שיעור מימון ביחס לשווי שוק שמעליו נדרש הלקוח להשלים ביטחונות. מתן אשראי זה הינו בכפוף למגבלות רגולטוריות.

להלן התפלגות החשיפה לעסקאות מימון ממונף לפי ענפי משק ולפי אזור גיאוגרפי (במיליוני ש"ח):

ליום 31 בדצמבר 2011			ליום 31 במרס 2011			ליום 31 במרס 2012			
סה"כ (2)	חוץ מאזני	מאזני (1)	סה"כ (2)	חוץ מאזני	מאזני (1)	סה"כ (2)	חוץ מאזני	מאזני (1)	
									ישראל:
50	-	50	51	-	51	46	-	46	בינוי ונדל"ן
295	-	295	298	-	298	290	-	290	מסחר
135	-	135	172	-	172	137	-	137	תקשורת
60	-	60	-	-	-	61	-	61	שירותים פיננסיים
96	-	96	96	-	96	95	-	95	שירותים עסקיים
636	-	636	617	-	617	629	-	629	סה"כ
									אירופה ⁽³⁾ :
74	2	72	74	2	72	74	2	72	שירותים פיננסיים
74	2	72	74	2	72	74	2	72	סה"כ
710	2	708	691	2	689	703	2	701	סה"כ מימון ממונף*

(1) יתרה מאזנית נטו לאחר ניכוי ביטחונות, המותרים לניכוי לפי סעיף 5 בהוראת ניהול בנקאי תקין 313.

(2) יתרת חבות נטו העולה על סכום החבות המפורט בסעיף 2 (א) בהוראת ניהול בנקאי תקין 323 - בסך של 25 מיליון ש"ח, צמוד למדד יוני 1998.

(3) אין חשיפה למדינות פורטוגל, אירלנד, יוון, ספרד או איטליה.

* לא קיימים לקוחות, להם ניתן אשראי למימון רכישת אמצעי שליטה, המסווגים כחובות פגומים, נחותים או השגחה מיוחדת.

• הפרשה להפסדי אשראי, אשראי לציבור פגום, בפיגור ומחיקות לפי צד נגדי

ליום 31 במרס 2012			
סה"כ	ציבור	בנקים	ממשלות במיליוני ש"ח
549	549	-	-
72	72	-	-
76	76	-	-
320	320	-	-
8	8	-	-
4	4	-	-

אשראי לציבור פגום
אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 90 יום או יותר
אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי (מאזני חוץ מאזני)
הפרשה להפסדי אשראי פרטנית בדוח רווח והפסד
מחיקות חשבונאיות נטו במהלך התקופה

ב. סיכון ריכוזיות תיק האשראי

סיכון ריכוזיות הינו אחד מסוגי הסיכון העומדים בפני תאגיד בנקאי בפעילותו העסקית. בניגוד לרכיבי הסיכון האחרים המוגדרים בדרך כלל ברמת עסקה בודדת, או ברמת צד נגדי יחיד, החשיפה לסיכון הריכוזיות נובעת מהרכב תיק נכסי הסיכון של הבנק או מהרכב החשיפות שלו.

ניתן לחלק את סיכון התיק לשני רכיבים: סיכון שיטתי (systematic risk factor) וסיכון ספציפי אקראי (idiosyncratic risk factor).

הסיכון השיטתי מייצג השפעת אירועים מקרו-כלכליים ופיננסיים על איכות תיק הנכסים של תאגיד בנקאי ובפרט על איכות תיק האשראי שלו. ייתכן כי רגישות הלווים לאירועים מקרו-כלכליים תהיה שונה, אך ההנחה הבסיסית הינה שאין לווה בעל חסינות מוחלטת בפני אירוע מהסוג הזה. כתוצאה מכך, הסיכון השיטתי הינו בהגדרה בלתי נמנע ולא ניתן להפחתה על ידי ניהול או גידור יעיל.

לעומתו, **הסיכון הספציפי** מוגדר ברמת לווה ספציפי ותלוי ברמת הניהול ובביצועים העסקיים של הפירמה. כתוצאה מכך, ככל שמשקלה היחסי של החשיפה ללווה בודד פוחתת, כך פוחת הרכיב הספציפי בסיכון התיק.

ככל שתיק האשראי מפוזר יותר, חשיפת הבנק לסיכון הספציפי הולכת ופוחתת, מאידך חשיפתו לסיכון השיטתי נשארת ללא שינוי.

מדיניות האשראי של הבנק מבוססת על פיזור סיכונים אשראי וניהולם באופן מבוקר. הדבר מתבטא בחתירה לפיזור תיק האשראי בין ענפי המשק השונים ובין מספר גדול של לווים ובמגזרי הצמדה שונים. הבנק קבע תיאבון סיכון לריכוזיות האשראי בחתכים שונים.

• ריכוזיות ענפית

ככלל, מדיניות האשראי של הבנק הינה להגדיל את הפיזור בתיק האשראי בין ענפי המשק השונים. בדירקטוריון הבנק נערכים, לפחות אחת לשנה, דיונים בנושא אשראי לענפים מסוימים, בפרט אלו הרגישים לתנודות ואלו בהם הסיכון הענפי גבוה ביחס לענפי משק אחרים, ונקבעת מדיניות בהתבסס על ההתפתחויות החזויות בענפים אלה.

אשראי לענפים בהם ממקד הבנק את פעילותו, כמו נדל"ן למגורים, פיננסים ויהלומים מטופל על ידי יחידות מקצועיות המתמחות בענפים אלה. לענפים אלה נקבעו נהלי עבודה ספציפיים ובקורות מיוחדות, בנוסף לנהלים והבקורות הרגילים, המיועדים להתמודד עם סיכונים האשראי המיוחדים להם. הבנק עומד בהוראות בנק ישראל לעניין מגבלות אשראי לענף ספציפי, ומנהל בצורה אקטיבית את ריכוזיות החשיפה לענפים, תוך התאמת היקף האשראי בכל ענף למפת הסיכונים המשתנה. דירקטוריון הבנק קבע תיאבון וסיבולת סיכון למדד ריכוזיות לענפי משק. ראה גם תוספת ה' לסקירת הנהלה בדבר סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי המשק.

• ריכוזיות לווים

ככלל, מדיניות האשראי של הבנק הינה להגדיל את הפיזור בתיק האשראי בין הלווים השונים. על פי הוראת ניהול בנקאי תקין 313 (שעודכנה החל מה-31 בדצמבר 2011 כפי שפורט בדוח השנתי בפרק זה) סך האשראי ללווה בודד לא יעלה על 15% מהון הבנק, סך האשראי לקבוצת לווים ולקבוצת לווים בנקאית לא יעלה על 25% מהון הבנק והחשיפה של סך כל החבויות נטו (לאחר ניכוי הסכומים המפורטים בסעיף 5 להוראה) של "הלווים", "קבוצות הלווים" ו"קבוצות הלווים הבנקאיות", שחבות כל אחד מהם נטו, עולה על שיעור של 10% מהון הבנק, לא יעלה על שיעור של 120% מהון הבנק. דירקטוריון הבנק קבע תיאבון וסיבולת סיכון הכוללים שמירת מרווח מסוים ממגבלות בנק ישראל אלה. הבנק עומד בהנחיות אלה ואינו חורג מהן.

הבנק בודק באופן שוטף את העמידה בתיאבון וסיבולת הסיכון שקבע הדירקטוריון לחשיפות ללווה בודד וקבוצת לווים לרבות עמידה במגבלות על רמת הריכוזיות באמצעות מדדים ותרמישים שונים. מגבלות אלה נמוכות כאמור מהמגבלות שנקבעו בנוהל בנקאי תקין 313. הבנק עוקב באופן שוטף אחר התפתחות היתרות בקבוצות הלווים הגדולות. עם זאת, על רקע ההתפתחויות בשווקים בארץ ובעולם והגידול בחוסר הודאות, ערך הבנק ב-2011 בחינה לגבי מצבם של קבוצות הלווים הגדולות בבנק, תוך בחינת ההשפעה של התנודתיות בשווקים על נפילת קבוצה אחת מעשרת קבוצות הלווים הגדולות. לא עלו ממצאים חריגים מבדיקות אלה.

להלן פירוט יתרות האשראי לציבור וסיכון האשראי החוץ מאזני ליום 31 במרס 2012 לקבוצות הלווים בבנק אשר חבותן נטו, על בסיס מאוחד, לאחר הפחתת הניכויים המותרים לפי סעיף 5 להוראת ניהול בנקאי תקין 313, עולה על 15% מהון התאגיד הבנקאי במיליוני ש"ח:

סיכון אשראי נוכחי למועד הדיווח				
סה"כ סיכון אשראי נטו ⁽²⁾	חשיפת אשראי חוץ		סיכון אשראי מאזני ⁽¹⁾	
	מאזני בגין מכשירים נגזרים	סיכון אשראי חוץ מאזני ⁽¹⁾	מאזני ⁽¹⁾	ענף משק עיקרי של הקבוצה
678	6	37	640	א' תעשייה
546	-	80	656	ב' שירותים פיננסיים

1. סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני לפני הפחתת הניכויים המותרים ולאחר הפחתת הפרשות פרטניות להפסדי אשראי.
2. סיכון אשראי לאחר הפחתת הפרשות פרטניות להפסדי אשראי והפחתת ניכויים מותרים.

כמו כן, קיימת חשיפה לקבוצת לוויים בנקאית בסך כולל של 637 מיליון ש"ח, הנובעת בעיקרה מאג"ח.

להלן פירוט יתרות אשראי לציבור וסיכון אשראי חוץ מאזני ללווים שיתרת חבותם מעל 200 מיליון ש"ח, לפי ענפי משק, ליום 31 במרס 2012 במיליוני ש"ח:

ענף	מספר לוויים	אשראי מאזני*	סיכון אשראי חוץ מאזני	סה"כ
תעשייה	1	283	11	294
בינוי ונדל"ן	3	444	342	786
שירותים פיננסיים	7	1,932	26	1,958
סך הכל	11	2,659	379	3,038

* אשראי לציבור, ונכסים הנובעים ממכשירים פיננסיים נגזרים.

הערות:

1. האשראי המאזני וסיכון האשראי החוץ מאזני סווגו לפני ניכוי ההפרשות להפסדי אשראי (יתרת חוב רשומה).
2. סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, חושב בהתאם להגדרות שהינן לצורך חישוב מגבלות חבות של לווה.
3. הנתונים מוצגים לפני ניכוי הביטחונות המותרים בקיזוז לצורך מגבלת לווה בודד וקבוצת לוויים.

• ריכוזיות בטחונות

סיכון ריכוזיות בטחונות מוגדר כסיכון להפסדים פוטנציאליים בתיק האשראי הנובעים מריכוז יתר או תלות של הרכב תיק בטחונות של הבנק, במספר קטן של נכסים ספציפיים או סוגי בטחונות. סיכון זה נותח במסגרת יישום הנדבך השני של באזל 2 ושולב במסמך ה-ICAAP השנתי.

• ריכוזיות גיאוגרפית

עיקר פעילות האשראי של הבנק הינה ללקוחות בישראל. לבנק אין סניפים מחוץ לישראל. הבנק לא העמיד אשראי ישיר ללקוחות אשר עיקר פעילותם במדינות LDC (ארצות פחות מפותחות), אשר לגביו הוא נסמך על נכסים במדינות אלה כמקור סילוק לאשראים. כמו כן לא קיימת חשיפה ישירה כאמור ללקוחות אשר עיקר פעילותם במדינות יוון, פורטוגל, ספרד, איטליה ואירלנד.

להלן התפלגות החשיפה לפי אזורים גיאוגרפיים לפי סיכון סופי של הלקוח ^{1,2} (ראה גם תוספת ד' לסקירת הנהלה בדבר חשיפה לסיכון מדינות) (במיליוני ש"ח):

ליום 31 במרס 2012					
ישראל	ארה"ב	איטליה ^{4,5}	אחרות ⁶	סה"כ	
23,083	93	6	633	23,815	אשראי
5,951	304	-	578	6,833	פקדונות בבנקים
5,792	46	-	206	6,044	ניירות ערך
5	-	-	-	5	ניירות ערך שנשאלו
892	77	-	135	1,104	שווי הוגן נגזרים ³
2,153	8	-	-	2,161	ערבויות
7,670	180	3	164	8,017	התחייבות למתן אשראי
501	90	-	63	654	נגזרים סיכון חוץ מאזני ³
46,047	798	9	1,779	48,633	

ליום 31 במרס 2011					
ישראל	ארה"ב	אחרות ⁶	סה"כ		
21,658	129	916	22,703		אשראי
4,577	806	325	5,708		פקדונות בבנקים
5,231	45	243	5,519		ניירות ערך
405	-	-	405		ניירות ערך שנשאלו
399	70	171	640		שווי הוגן נגזרים ³
2,508	3	1	2,512		ערבויות
9,421	74	372	9,867		התחייבות למתן אשראי
1,299	668	1,732	3,699		נגזרים סיכון חוץ מאזני ³
45,498	1,795	3,760	51,053		

ליום 31 בדצמבר 2011					
ישראל	ארה"ב	שוויץ	איטליה ^{4,5}	אחרות	סה"כ
22,145	84	92	8	539	22,868
5,949	441	381	-	190	6,961
6,535	50	-	-	200	6,785
5	-	-	-	-	5
1,308	64	39	-	174	1,585
2,146	7	-	-	1	2,154
8,172	177	1	2	220	8,572
579	75	20	-	46	720
46,839	898	533	10	1,370	49,650

1. הנתונים מבוססים על תוספת ד', תוך השלמה של חשיפות בישראל.
2. ההקצאה לאזורים גיאוגרפיים בוצעה בהתאם לסיכון הסופי לחשיפה, כמפורט בהוראות תוספת ד' בהוראות הדיווח לציבור לרבעון.
3. לרבות פעילות לקוחות בשוק המעוף שאינה עונה על הגדרת נגזר.
4. החל מהדיווח ליום 30 בספטמבר 2011, על פי הוראות המפקח על הבנקים, לאור ההתפתחויות האחרונות בשווקים, נדרש לגלות בשורה נפרדת חשיפה למדינות פורטוגל, אירלנד, איטליה, יוון וספרד. ליום 31 במרס 2012 אין לבנק חשיפה למדינות פורטוגל, אירלנד, יוון וספרד.
5. היות ועל פי כללי ההוראה הסיכון מסווג על פי מקום תושבות, נכללו בסכום זה לווים אשר הערבים לחוב (במקרה זה הם גם הבעלים) הינם בעלי דרכון איטלקי. הבנק אינו מסתמך רק על ערבות זו אלא בעיקר על בטחונות אחרים כולל בטחונות שאינם נזילים. הבנק אינו נותן באופן ישיר אשראי או מממן פרויקטים של מדינות PIIGS.
6. כולל בריטניה, צרפת ושוויץ אשר ליום 31 במרס 2012 ו-2011 החשיפה להן נמוכה מ-1% מסך נכסי המאזן המאוחד.

סיכוני שוק

סיכונים לפגיעה בהכנסות הבנק ובהונו כתוצאה משינויים של מחירים ושערים בשווקים הפיננסיים, ובעיקר שינויים בשערי הריבית, בשערי החליפין, באינפלציה, בשערי המניות וברמת התנודתיות של השערים בתחומים השונים.

דירקטוריון הבנק קובע את מגבלות החשיפה לסיכוני שוק הכוללים גם את תאבון הסיכון וסיבולת הסיכון לסיכוני השוק (בסיס, ריבית, אופציות ומניות) במטרה למזער את ההפסד הפוטנציאלי העלול לנבוע מסיכונים אלו. על רקע בחינת הסיכונים בשווקים הוחלט ברבעון השלישי 2011 על הקטנת תאבון הסיכון לסיכון שוק (ללא קיזוזים) במונחי VAR מ-80 מיליון ש"ח ל-60 מיליון ש"ח. בנוסף, אחת לרבעון מובא לדין בועדה לניהול סיכונים ולאחר מכן בדירקטוריון מסמך החשיפות שכולל, בין היתר, התייחסות לסיכוני שוק. כמו כן מקיימת הועדה לניהול סיכונים דיון רבעוני בתוצאות מבחני BACK TEST לבחינת תקפות המודלים להערכת סיכוני שוק, בתוצאות מבחני הקיצון לסיכוני שוק ובמבחני ההכנסה לעומת הסיכון. בנוסף, הדירקטוריון מקבל דווח תקופתי על תוצאות תהליך בדיקת כלל המודלים בבנק, ובכללם המודלים לניהול סיכוני שוק.

ראש אגף ניהול פיננסי, מר אפרים אברהם, מנהל את החשיפות לסיכוני השוק של הבנק.

תמונת סיכון השוק נבחנת במפורט אחת לשבוע בפורום ההנהלה לעניינים פיננסיים אשר בראשותו של ראש אגף ניהול פיננסי ובהשתתפות חברי הנהלה ובעלי תפקידים נוספים רלוונטיים. במסגרת זו מתקיים דיון במכלול חשיפות השוק, חשיפות הריבית וחשיפות הנדילות של הבנק וכן בחינה ואישור של מוצרים פיננסיים חדשים או פעילויות חדשות. כמין כן, הפורום קובע מסגרות פנימיות למגבלות שנקבעו על ידי הדירקטוריון. דיוני הפורום והחלטותיו מובאים לאישור הנהלת הבנק. ביצוע ההחלטות הינו רק לאחר דיון ואישור בפורום ההנהלה השבועי בראשות מנכ"ל הבנק ובמקרה הצורך לאחר דיון ואישור בדירקטוריון הבנק. חברי ההנהלה אחראים ליישום ההחלטות (כל אחד בתחום אחריותו).

יצירת החשיפות לסיכוני שוק נעשית באגף לניהול פיננסי בעיקר על ידי חדר עסקות ועל ידי יחידת הנוסטרו, במסגרת המגבלות שקבע הדירקטוריון. כמו כן, יחידת ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק מבצעת פעולות אשר מטרתן טיפול בפוזיציות הנוצרות מהפעילות הבנקאית השוטפת של הבנק.

חדר עסקות יוצר חשיפות שוק (בסיס, ריבית, אופציות) על בסיס המגבלות שהדירקטוריון קבע.

יחידת הנוסטרו באגף הינה יחידה המשפיעה בצורה מהותית על סיכוני השוק של הבנק, בעיקר לנושא פוזיציות הבסיס המדדית סיכוני ריבית וסיכוני מניות. פעולת יחידה זו נבחנת בתדירות יומית על ידי אגף בקרות וניהול סיכונים ואחת לשבוע במסגרת הפורום לעניינים פיננסיים.

יחידת הננ"ה אחראית על קביעת פרסום מחירי המעבר (Benchmark) בשקלים במגזר הצמוד והלא צמוד וניהול הפער (חשיפה) בין הנכסים להתחייבויות הנובע מפעילויות הבנק השוטפות.

תחום הבקרות באגף בקרות וניהול סיכונים מרכז את בקרת סיכוני השוק הכוללת בין השאר בדיקת העמידה והתאמת הפעילות והחשיפות של אגף ניהול פיננסי במגבלות החשיפה שנקבעו ואושרו על ידי הדירקטוריון (הכוללות גם את חשיפות הננ"ה).

תוצאות המדידות מועברות למנכ"ל ולחברי הפורום לעניינים פיננסיים.

מערך ניהול הסיכונים אחראי לזיהוי, הגדרה ומיפוי של סיכוני השוק וכן יצירת תמונת הסיכון הכוללת והדיווחים אודותיה לפורום ההנהלה לעניינים פיננסיים. כולל פיתוח המודלים הפנימיים למדידת הסיכונים בכל מגזרי סיכון השוק.

הבנק מודד את סיכוני השוק, בין השאר, באמצעות מודל הערך שבסיכון (VAR) אשר מציג את הסיכון הפוטנציאלי (ירידה אפשרית בשווי בתקופת זמן נתונה). ככלל, החישוב מבוצע בשיטה הפרמטרית לתקופת אחזקה של 10 ימים וברמת ביטחון של לפחות 99%.

דירקטוריון הבנק קבע מגבלות VAR לכל אחד מהרכיבים של סיכון השוק (סיכון בסיס, סיכון ריבית וסיכון אופציות), כמפורט בהמשך.

יודגש כי כל בדיקות ה-VAR מבוצעות ברמה יומית ובתחומים מסוימים (לרבות באופציות), העמידה במגבלת ה-VAR נמדדת ברזולוציה תוך-יומית. במהלך הרבעון הראשון של שנת 2012 לא נצפו חריגות ממגבלות ה-VAR. הבנק מפעיל מגוון תרחישי קיצון (Stress) על סיכוני השוק. תרחישי קיצון אלו נוגעים למגוון סיכוני השוק וכוללים התייחסות לסיכוני בסיס, סיכוני ריבית וסיכוני אופציות ומתבססים על תנודות במטבעות ובשווקים בהם הבנק פועל. התרחישים מתבססים גם על משברים בשווקים הפיננסיים שהתרחשו בעבר, כולל המשבר שהתרחש בשנת 2008.

בתחום סיכוני השוק הבנק מפעיל 4 תרחישים שוטפים:

1. תרחיש משבר אוקטובר 1998 (מתבסס על תצפית של שינויים שחלו בשווקים במשך כחודש במהלך המשבר).

2. תרחיש משבר 2008 (מתבסס על תצפית של שינויים שחלו בשווקים הפיננסיים במשך כשלושה חודשים במהלך המשבר).

3. תרחיש משבר נזילות בשווקים הפיננסיים.

4. תרחיש קיצון המבוסס על ערכים שנקבעו במהלך שנת 2011 על ידי הבנק האירופאי המרכזי (ECB) לבחינת תרחישים לסיכוני שוק (תרחיש זה נוסף בחודש דצמבר 2011).

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2012 לא נצפו חריגות מערכי תרחישי הקיצון לעומת המגבלות שנקבעו, רשימת התרחישים נבחנת בתדירות של אחת לשנה לפחות, וכן מתעדכנת מעת לעת על רקע התפתחויות בשווקים. התרחישים מובאים לדיון בהנהלה ובדירקטוריון לצורך בחינה ואישור, בהתאם לצורך ולפחות אחת לשנה.

הרצת התרחישים מתבצעת בתדירות שבועית לפחות ואחת לרבעון מתקיים דיון בפורום הנהלה לעניינים פיננסיים, בהנהלת הבנק, בועדה לניהול סיכונים של הדירקטוריון ובמליאת הדירקטוריון על:

- רשימת תרחישי הקיצון.

- ערכי התרחישים.

- תוצאות התרחישים בפועל תוך השוואה לעומת המגבלות שנקבעו.

- מסקנות ניהוליות ועסקיות העולות מהתרחישים.

כמו כן, מוצגים נתונים על מגמות ב-market risk factors אשר יכולים להצביע על מגמות בשוק ואפשרות להתפתחות תרחיש קיצון העלול להשפיע על ערך פוזיציות השוק של הבנק.

כהשלמה לבדיקות ה-VAR וקתיקוף למודל זה, מבצע הבנק בדיקות Back test. מטרת בדיקות אלו לבחון את הלימות ואמינות מודל ה-VAR למדידת סיכונים, וזאת באמצעות התאמת תוצאות חיזוי מודל ה-VAR לשינויים שנצפו בפועל, על פני תקופה.

סיכון בסיס - מתייחס לאפשרות של הפסד הנובע משינויים בשערי המטבע, בסיס הצמדה או מניות, כאשר אין הקבלה בין הבסיס אליהם צמודים הנכסים לבין בסיס ההתחייבויות. ניהול סיכונים הבסיס נועד, בין השאר, למקסם את רווחיות הבנק תוך ניצול הזדמנויות בשווקים השונים. במסגרת זו יוצר הבנק חשיפות בשווקי המטבע המקומיים והבינלאומיים וכן חשיפות בשוק הצמוד למדד. מדיניות ההנהלה היא לנהל באופן מבוקר את הסיכונים הנובעים מחשיפות הבסיס במסגרת תאבון הסיכון שהגדיר הדירקטוריון.

תאבון הסיכון לסך חשיפות הבסיס במגזר הצמוד מדד ובמטבעות עיקריים במט"ח עודכן לערך בסיכון בסך 20 מיליון ש"ח במהלך הרבעון הרביעי אשתקד.

א. חשיפות מט"ח: פעילות הבנק כעושה שוק בתחום המט"ח מחייבת חשיפה לסיכון שער חליפין במהלך המסחר. נקבעו נהלי עבודה ומגבלות לגבי היקפי החשיפות ואופן ניהולן במהלך המסחר. בנוסף, מעת לעת, מתקבלות החלטות להיכנס לחשיפות על פי הערכות להתפתחויות במחירים היחסיים של המטבעות השונים. החשיפות מתבצעות בתוך המסגרות שנקבעו על ידי הדירקטוריון תוך קביעת מגבלות הפסד מרביות. לבנק מערכת ממוחשבת המצביעה על חשיפות המט"ח הכוללות בכל רגע נתון. מגבלת הדירקטוריון לסך החשיפה מט"ח/ש"ח לסוף יום נקבעה במונחי ערך בסיכון לסך של 13 מיליון ש"ח. החשיפה בפועל ביום 31 במרס 2012 הייתה ערך בסיכון של 0.4 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2011 – 0.3 מיליון ש"ח). הערך בסיכון הגבוה ביותר (לסוף יום עסקים) במהלך הרבעון הראשון של שנת 2012 היה 1.74 מיליון ש"ח (בשנת 2011 – 4.3 מיליון ש"ח). פעילותו של הבנק במטבעות חוץ מתבצעת בעיקר במטבעות דולר ארה"ב, יורו, יין, ליש"ט ופר"ש.

בנוסף, נקבעו מגבלות נוספות לערך בסיכון למט"ח - שקל (ללא דולר) ולמטבעות שאינם עיקריים ומגבלות פוזיציה במהלך יום ובסוף יום.

כמו כן נקבעה מגבלה כמותית של עודף/חסור נכסים על התחייבויות בהיקף של 40 מיליון דולר, מזה במט"ח ללא מטבע דולר – 15 מיליון דולר, ובמטבעות שאינם עיקריים – 10 מיליון דולר (המטבעות העיקריים הינם: דולר, יורו, ליש"ט, פר"ש, יין).

ב. חשיפת מדד: מגבלת חשיפת בסיס המדד במונחי ערך בסיכון עודכנה במהלך הרבעון הרביעי אשתקד ל- 10 מיליון ש"ח. כמו כן נקבעה מגבלה כמותית של עודף נכסים על התחייבויות בהיקף של +1000/-750 מיליון ש"ח. החשיפה בפועל ליום 31 במרס 2012 הייתה ערך בסיכון של 3.9 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2011 – 1.42 מיליון ש"ח). הערך בסיכון הגבוה ביותר (לסוף יום עסקים) במהלך הרבעון הראשון של שנת 2012 היה 4.8 מיליון ש"ח (בשנת 2011 – 5.2 מיליון ש"ח).

להלן הרגישות לשינויים בשערי החליפין של מטבעות החוץ והמדד במיליוני ש"ח (סוגריים מייצגים הפסד):
(המדידה כוללת הן את הפעילות המאזנית והן את החוץ מאזנית)

<u>ליום 31 במרס 2012:</u>						
<u>מט"ח אחר</u>	<u>פר"ש</u>	<u>יין</u>	<u>ליש"ט</u>	<u>יורו</u>	<u>דולר</u>	<u>מדד</u>
(0.7)	(0.5)	0.7	0.1	0.9	1.0	27.7
						עליה של 5%
(1.5)	(1.1)	1.5	0.2	3.8	(1.9)	55.5
						עליה של 10%
0.7	0.5	(0.7)	(0.1)	5.1	(2.4)	(27.7)
						ירידה של 5%
1.5	1.1	(1.5)	(0.2)	11.4	(7.4)	(55.5)
						ירידה של 10%
<u>ליום 31 במרס 2011:</u>						
<u>מט"ח אחר</u>	<u>פר"ש</u>	<u>יין</u>	<u>ליש"ט</u>	<u>יורו</u>	<u>דולר</u>	<u>מדד</u>
1.2	(0.3)	(0.7)	0.4	1.6	0.4	24.2
						עליה של 5%
2.3	(0.7)	(1.5)	0.7	5.1	1.3	48.5
						עליה של 10%
(1.2)	0.3	0.7	(0.4)	(3.7)	(4.2)	(24.2)
						ירידה של 5%
(2.3)	0.7	1.5	(0.3)	(6.0)	(9.1)	(48.5)
						ירידה של 10%
<u>ליום 31 בדצמבר 2011:</u>						
<u>מט"ח אחר</u>	<u>פר"ש</u>	<u>יין</u>	<u>ליש"ט</u>	<u>יורו</u>	<u>דולר</u>	<u>מדד</u>
0.1	0.1	0.8	-	2.3	(0.8)	12.5
						עליה של 5%
0.2	0.3	1.5	(0.1)	5.7	(2.9)	24.9
						עליה של 10%
(0.1)	(0.1)	(0.8)	-	(2.4)	3.0	(12.5)
						ירידה של 5%
(0.2)	(0.3)	(1.5)	0.1	(5.1)	9.5	(24.9)
						ירידה של 10%

להלן תמצית מאזני ההצמדה במיליוני ש"ח:

<u>ליום 31 במרס 2012:</u>				
<u>סה"כ</u>	<u>פריטים לא כספיים</u>	<u>מט"ח כולל צמוד מט"ח</u>	<u>צמוד מדד</u>	<u>לא צמוד</u>
38,502	836	5,586	5,535	26,545
				נכסים
36,451	761	7,244	4,550	23,896
				התחייבויות
<u>2,051</u>	<u>75</u>	(1,658)	985	2,649
		1,678	(281)	(1,397)
		(56)	-	56
		<u>*(36)</u>	<u>704</u>	<u>1,308</u>

* מזה: דולר – (22) מיליון ש"ח, יורו – (5) מיליון ש"ח, מטבעות אחרים – (9) מיליון ש"ח.

<u>ליום 31 במרס 2011:</u>				
<u>סה"כ</u>	<u>פריטים לא כספיים</u>	<u>מט"ח כולל צמוד מט"ח</u>	<u>צמוד מדד</u>	<u>לא צמוד</u>
35,598	749	6,088	5,402	**23,359
				נכסים
33,642	194	6,641	4,405	**22,402
				התחייבויות
<u>1,956</u>	<u>555</u>	(553)	997	957
		227	(488)	261
		310	-	(310)
		<u>*(16)</u>	<u>509</u>	<u>908</u>

* מזה: דולר – (46) מיליון ש"ח, יורו – 28 מיליון ש"ח, מטבעות אחרים – 2 מיליון ש"ח.

** הוצג מחדש בגין יישום למפרע של הוראות בדבר זכויות עובדים, ראה באור 1.ח.

ליום 31 בדצמבר 2011:

סה"כ	פריטים לא כספיים	מט"ח כולל צמוד מט"ח	צמוד מדד	לא צמוד	
38,915	949	6,046	5,441	26,479	נכסים
36,929	738	7,412	4,604	24,175	התחייבויות
1,986	211	(1,366)	837	2,304	
		1,308	(425)	(883)	עסקות עתידיות, נטו
		(28)	-	28	אופציות (שווי דלתא)
		*(86)	412	1,449	

* מזה: דולר – (87) מיליון ש"ח, יורו – 1 מיליון ש"ח.

פרטים נוספים בדבר חלוקת הנכסים וההתחייבויות לפי בסיסי הצמדה ראה באור 5 לדוחות הכספיים.

ג. חשיפת בסיס מניות ותעודות סל: לבנק אחזקות במניות בתיק הבנקאי ובתיק למסחר. חלק מהשקעות הבנק נמצאות בתעודות סל על מניות או ETF (קרנות עוקבות מדד).

הבנק חשוף לסיכון במידה שאירעו תנודות בשערי המניות. דירקטוריון הבנק הגדיר מגבלות סיכון נפרדות במונחי היקף ובמונחי VAR הן עבור מדד המעו"ף, תעודות סל ישראליות ומניות, והן עבור תעודות סל על מדדי חו"ל או ETF.

תאבון הסיכון על מדד המעו"ף, תעודות סל ישראליות ומניות ישראליות עודכן במהלך הרבעון הרביעי אשתקד לערך בסיכון של 16 מיליון ש"ח. נכון ליום 31 במרס 2012 הניצול בפועל היה ערך בסיכון של 7 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2011 – 6.2 מיליון ש"ח).

תאבון הסיכון על תעודות סל וקרנות עוקבות מדד (ETF) בשווקי חו"ל עודכן במהלך הרבעון הרביעי אשתקד לערך בסיכון של 16 מיליון ש"ח. נכון ליום 31 במרס 2012 הניצול בפועל היה ערך בסיכון של כ-3 מיליון ש"ח (31 בדצמבר 2010 – 4.15 מיליון ש"ח).

דירקטוריון הבנק קבע מגבלות VAR נוספות ברמת ETF בודד וברמת תיקי ETF ובחלוקה למגזרים ולשווקים.

סך תאבון הסיכון לחשיפת מניות בשווקים ובמכשירים אשר אושרו על ידי הדירקטוריון עודכן במהלך הרבעון הרביעי אשתקד לערך בסיכון כולל בסך 25 מיליון ש"ח.

סיכון ריבית - נובע מהשפעתם האפשרית של שינויים בעקומי ריבית על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות.

סיכוי הריבית לתיק הכולל של הבנק מהווים את סיכון השוק העיקרי אליו חשוף הבנק. המכשירים המרכיבים את סיכון הריבית בבנק נחלקים בין מוצרים בתיק הבנקאי בהם אין לבנק כוונת מסחר ובין מוצרים בתיק למסחר, כאשר בתיק זה המכשירים המוחזקים הינם עם כוונת מסחר או במטרה לגדר רכיבים אחרים בתיק למסחר. האחזקות בתיק זה הינן ברמת נזילות גבוהה יותר מאשר בתיק הבנקאי.

הבנק מודד ומנהל את סיכון הריבית על התיק הכולל המשלב את המכשירים בתיק הבנקאי ובתיק למסחר תוך התייחסות לסיכונים הנובעים מפעילות ניהול הנכסים וההתחייבויות כתוצאה מפעילות נוסטרו וחדר עסקאות.

מדיניות ניהול חשיפת הריבית מכוונת להשגת רמות חשיפה רצויות בכל אחד ממגזרי ההצמדה אליהם חשוף הבנק, בהתאמה לתחזיות בשווקים ולרמות הסיכון הרצויות ועל סמך המגבלות שנקבעו על-ידי הדירקטוריון.

החשיפות העיקריות נלקחות במגזר השקלי ובמגזר צמוד מדד. קיימות חשיפות ריבית שאינן מהותיות במטבעות החוץ העיקריים.

חשיפת הריבית נמדדת בתדירות יומית למטבעות הבאים: ש"ח לא צמוד, צמוד מדד, דולר, יורו, יין, פר"ש וליש"ט.

מידת חשיפת הריבית מתבצעת בעזרת שתי טכניקות מדידה עיקריות:

א. $DV1\%$ (Delta Value 1%) - מייצג את השינוי האפשרי בתיק בהינתן שינוי מקביל בעקום הריבית של 1%.
 ב. VAR (Value at Risk) - מודל "ערך בסיכון" מודד את הסיכון הפוטנציאלי בתיק ברמת בטחון 99% ולתקופת אחזקה של 10 ימים. במהלך הרבעון הרביעי, בהתאם לתוצאות התיקוף, רמת הביטחון למטבע ליש"ט נקבעה על 99.99%.

במגזר צמוד המדד מדידת חשיפת הריבית מביאה בחשבון, בין השאר, הנחות עבודה לשיעורי הפירעונות המוקדמים במשכנתאות בריבית קבועה והנחות עבודה לשיעורי המשיכות בנקודות היציאה בתכניות חסכון. הנחות אלו מתבססות על סמך ניסיון העבר.

חשיפת הריבית במגזר השקלי מביאה בחשבון הנחות עבודה למח"מ באג"ח מסוג גילון, פירעונות מוקדמים למשכנתאות בריבית קבועה והנחות עבודה לעניין היקף ומח"מ מוצרי עו"ש ללא תאריך פירעון מוגדר (קיום יתרה יציבה של חלק מחשבונות העו"ש כאשר החלק האחר של חשבונות העו"ש מוגדר ללא תאריך פירעון ומחושב כבעל מח"מ של יומיים). אין התאמות ייחודיות למגזר המט"ח.

הנחות המפורטות לעיל מאושרות בועדה לניהול סיכונים של הדירקטוריון, ומהוות מרכיב בשיטת חישוב החשיפה.

דירקטוריון הבנק קבע מגבלות במונחי ערך בסיכון לגבי ההשפעה האפשרית של שינויים בשיעורי הריבית. נקבעה מגבלה לגבי סה"כ סיכוני הריבית ולגבי כל בסיס הצמדה לרבות כל מטבע חוץ בנפרד. עבור מגזרי המטבעות שקל צמוד מדד ושקל לא צמוד, נקבעה, בנוסף למגבלת VAR , גם מגבלה במונחי $DV1\%$. פירוט המגבלות והחשיפה בפועל ליום המאזן מוצג בטבלה להלן.

החשיפה בפועל ביום 31 במרס 2012 הייתה ערך בסיכון (VAR כולל קורלציות) של 25.1 מיליון ש"ח (ביום 31 בדצמבר 2011 – 18.3 מיליון ש"ח). הערך בסיכון הגבוה ביותר (לסוף יום עסקים) במהלך הרבעון הראשון של שנת 2012 היה 25.6 מיליון ש"ח (בשנת 2011 – 29 מיליון ש"ח).

להלן תיאבון הסיכון והחשיפה בפועל במיליוני ש"ח:

בפועל			מגבלה	סוג מגבלה	מגזר
31.12.2011	31.3.2011	31.3.2012	31.3.2012		
18.3	33.3	25.1	60	VAR ריבית מקוזז*	סה"כ
5.5	25.4	9.9	40	VAR	צמוד מדד
37.8	41.9	52.9	60	$DV1\%$	
13.9	7.4	14.5	30	VAR	לא צמוד
39.9	22.5	35.9	90	$DV1\%$	
3.9	5.5	6.6	20	VAR לכל המטבעות	מט"ח

* בחישוב הסה"כ מובאים בחשבון הקטנות סיכוני הריבית בגין מתאמים (קורלציות) בחשיפות הריבית בין מטבעות שונים על פי התקופות.

מפורט להלן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים
(לפני השפעת שינויים היפותטיים בשערי ריבית):

31.3.2012					
סך הכל	מטבע חוץ ²			מטבע ישראלי	
	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא צמוד
37,163	627	843	3,763	5,485	26,445
39,993	9,489	2,649	16,790	328	10,737
35,622	517	1,238	5,072	4,649	24,146
40,085	9,620	2,289	15,505	609	12,062
1,449	(21)	(35)	(24)	555	974

נכסים פיננסיים¹
 סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים³
 התחייבויות פיננסיות¹
 סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים³
 שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

*31.3.2011					
סך הכל	מטבע חוץ ²			מטבע ישראלי	
	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא צמוד
34,104	663	884	4,175	5,334	23,048
37,715	10,974	2,649	13,819	271	10,002
32,715	563	1,269	4,464	4,381	22,038
37,842	11,077	2,222	13,601	878	10,064
1,262	(3)	42	(71)	346	948

נכסים פיננסיים¹
 סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים³
 התחייבויות פיננסיות¹
 סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים³
 שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

31.12.2011					
סך הכל	מטבע חוץ ²			מטבע ישראלי	
	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא צמוד
37,238	726	1,064	3,615	5,359	26,474
38,307	9,142	2,758	15,794	227	10,386
35,665	505	1,169	5,031	4,593	24,367
38,382	9,361	2,650	14,468	652	11,251
1,498	2	3	(90)	341	1,242

נכסים פיננסיים¹
 סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים³
 התחייבויות פיננסיות¹
 סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ מאזניים³
 שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

לפירוט נוסף בדבר ההנחות והפרמטרים ששימשו לחישוב השווי ההוגן – ראה באור 8 בדוחות הכספיים.

* סווג מחדש.

השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא כספיים:

31.3.2012

שינוי בשווי הוגן		שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית ⁴							
		מטבע חוץ ²				מטבע ישראלי			
		סך הכל	השפעות מקזזות	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא צמוד	
סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל		
במיליוני באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני באחוזים	
(5.6%)	(81)	1,368	-	(24)	(38)	(22)	509	943	השינוי בשיעורי הריבית
(0.6%)	(8)	1,441	-	(22)	(36)	(23)	550	972	גידול מידי מקביל של 1%
6.1%	88	1,537	-	(20)	(32)	(22)	601	1,010	גידול מידי מקביל של 0.1%
									קיטון מידי מקביל של 1%

**31.3.2011

שינוי בשווי הוגן		שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית ⁴							
		מטבע חוץ ²				מטבע ישראלי			
		סך הכל	השפעות מקזזות	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא צמוד	
סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	
במיליוני באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני באחוזים	
(8.6%)	(108)	1,154	-	(5)	39	(72)	271	921	השינוי בשיעורי הריבית
(0.8%)	(10)	1,252	-	(3)	41	(69)	338	945	גידול מידי מקביל של 1%
10.5%	132	1,394	-	(3)	42	(65)	440	980	גידול מידי מקביל של 0.1%
									קיטון מידי מקביל של 1%

31.12.2011

שינוי בשווי הוגן		שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית ⁴							
		מטבע חוץ ²				מטבע ישראלי			
		סך הכל	השפעות מקזזות	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא צמוד	
סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	סך הכל	
במיליוני באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני באחוזים	
(4.7%)	(70)	1,428	-	(2)	(6)	(75)	299	1,212	השינוי בשיעורי הריבית
(0.3%)	(5)	1,493	-	-	2	(85)	336	1,240	גידול מידי מקביל של 1%
5.2%	78	1,576	-	1	12	(98)	384	1,277	גידול מידי מקביל של 0.1%
									קיטון מידי מקביל של 1%

1. כולל מכשירים פיננסיים מורכבים, לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים.
 2. לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
 3. סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים, כשהם מהווים בריביות אשר שימשו לחישוב השווי ההוגן המוצג בבאור 8 בדוחות הכספיים.
 4. שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים שמוצג בכל מגזר הצמדה הוא השווי ההוגן נטו במגזר זה בהנחה שחל השינוי שצויין בכל שיעורי הריבית במגזר ההצמדה. סך הכל שווי הוגן נטו של המכשירים פיננסיים הוא השווי ההוגן נטו של כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא כספיים) בהנחה שחל השינוי שצויין בכל שיעורי הריבית בכל מגזרי ההצמדה.
- * האופציות הגלומות במכשירים המובנים (31.3.2012 - בשווי של כ- 17 מיליון ש"ח, 31.12.2011 - 12 מיליון ש"ח) וכן אופציה מסוג FLOOR (31.3.2012 - בשווי של כ- 86 מיליון ש"ח, 31.12.2011 - 155 מיליון ש"ח), (לפני השפעת סיכון אשראי) הוצגו ביתרתם המאזנית, ללא פתיחה לרגליים חוץ מאזניות, לאחר שהתקיימו בהן התנאים המפורטים בסעיף קטן 11(ב) להוראה סווג מחדש.

הערה: לא ארע בעשר השנים האחרונות שינוי שבועי מצטבר אשר לו היה מתרחש במועד הדיווח היה פוגע בהנחת העסק החי ששימשה בבסיס עריכת הדוחות הכספיים.

סיכון תיק אופציות - עיקר פעילות הבנק באופציות מט"ח/מט"ח נעשה תוך התכסות Back To Back במסחר וללא יצירת סיכונים שוק לאורך זמן. תיק זה נכלל במסגרת "נגזרים אחרים" בבאור 7 בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2012 (הערך הנקוב הסתכם לסך של 6,800 מיליון ש"ח ויתרת השווי ההוגן לסך של 87 מיליון ש"ח והוצגה הן תחת סעיף נכסים בגין מכשירים נגזרים והן תחת סעיף התחייבויות בגין מכשירים נגזרים). באופציות מט"ח/ש"ח, ובמידה מוגבלת באופציות מט"ח/מט"ח, הבנק מנהל את תיק האופציות ובכך נחשף גם לסיכונים של שינויים בתנודתיות בין המטבעות שונים. במסגרת תיק זה נכללת גם פעילות מסוימת באופציות לצורך התכסות על חשיפות בסיס, המהווה חלק קטן מהתיק. תיק זה נכלל במסגרת "נגזרים ALM" בבאור 7 בדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2012.

להלן התפלגות התיק לפי מטבעות ליום 31 במרס 2012 (במיליוני ש"ח):

ערך נקוב					
סך הכל	אחר	דולר/ש"ח	יורו/דולר	יורו/ש"ח	
2,671	444	1,056	98	1,073	אופציות שנקנו
2,898	464	1,345	-	1,089	אופציות שנכתבו
5,569	908	2,401	98	2,162	סך הכל

שווי הוגן					
סך הכל	אחר	דולר/ש"ח	יורו/דולר	יורו/ש"ח	
36	10	13	*-	13	אופציות שנקנו
36	8	14	*-	14	אופציות שנכתבו

* סכומים נמוכים מ-500 אלפי ש"ח.

בחינת הסיכונים של תיק האופציות המנוהל על ידי הבנק נעשית באמצעות מודל הערך בסיכון (VAR) המתבסס על תרחישים סימולטניים לשערי המטבעות והתנודתיות. תרחישים אלו מבוססים על סימולציה היסטורית של שינויים בתנודתיות ובשערי החליפין שנה אחורה על פני 10 ימי עסקים, ומציאת האחוזון ה-99%. ניהול תיק האופציות מבוצע באמצעות מערכת ממוחשבת המאפשרת ניתוח ובחינת הסיכונים בתיק על פי השינויים המתרחשים בשוק. המגבלה הכוללת במונחי ערך בסיכון לניהול תיק האופציות כפי שנקבעה על ידי הדירקטוריון הינה 8 מיליון דולר. החשיפה לסיכון זה בפועל ביום 31 במרס 2012 הייתה ערך בסיכון של 0.45 מיליון דולר (ביום 31 בדצמבר 2011 – 0.3 מיליון דולר). הערך בסיכון הגבוה ביותר (לסוף יום עסקים) במהלך הרבעון הראשון של שנת 2012 היה 1 מיליון דולר (בשנת 2011 – 2 מיליון דולר). כמו כן מתוך מסגרת ה-VAR לאופציות נקבעה מסגרת פעילות באופציות אקזוטיות של 1.6 מיליון דולר במונחי VAR ומסגרת לפעילות באופציות מט"ח/מט"ח של 1.5 מיליון דולר. הערך בסיכון לסוף הרבעון הראשון של שנת 2012 בגין פעילות באופציות אקזוטיות עמד על 41 אלפי דולר, ובגין אופציות מט"ח/מט"ח על 31 אלפי דולר. הערך בסיכון הגבוה ביותר (לסוף יום עסקים) במהלך הרבעון הראשון של שנת 2012 בגין פעילות באופציות אקזוטיות היה 0.11 מיליון דולר (בשנת 2011 – 0.5 מיליון דולר) ובגין אופציות מט"ח/מט"ח היה 0.17 מיליון דולר (בשנת 2011 – 0.9 מיליון דולר).

פוזיציות במניות בתיק הבנקאי - נכון ליום 31 במרס 2012 לבנק שני סוגי אחזקה עיקריים במניות בתיק הבנקאי:

א. השקעה במגוון מניות, ברובן סחירות, בבורסה הישראלית באמצעות יחידת הנוסטרו של הבנק במסגרת התיק הזמין למכירה. פעילות זו מתבצעת תחת המגבלות והיקף מסגרות שאושרו בדירקטוריון הבנק, ותכליתן שיפור בתשואת הבנק. השקעה זו רשומה במאזן ליום 31 במרס 2012 בסך של 20 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2011 – 25 מיליון ש"ח).

ב. השקעות דרך חברת הבת - אגוד השקעות וייזום (א.ש.י.), המשמשת כזרוע ההשקעות הריאליות של הבנק. החברה מתמקדת בשיפור התשואה על ההון של הבנק, על ידי השקעה בחברות העוסקות בתחומי פעילות שונים, שאינם בתחום הבנקאות ותחומים משלימים לו. בהתאם, מבצעת החברה השקעות מתוך כוונה להשתתף ברווחי החברות לאורך זמן ובמקרים מסוימים לממשן ברווח תוך תקופה מסוימת (על ידי הנפקתן או מכירתן לצד שלישי). ההשקעות מתבצעות בהתאם למדיניות השקעות ותכנית העבודה, בה נקבעו מסגרות ויעדים, כולל תחומים מועדפים. המגבלות הקבועות בחוק הינן עד 20% מההון של חברה בודדת, ועד 15% מהון הבנק בהשקעות ריאליות (בחריגים מסוימים).

נכון להיום קיימת החלטת דירקטוריון לפיה השקעת חברת הבת של הבנק, א.ש.י., בתאגידים ריאליים לא תעלה על 195 מיליון ש"ח. כמו כן, כל השקעה בודדת מעל 5 מיליון ש"ח ועד 15 מיליון ש"ח טעונה אישור נוסף של וועדת ההשקעות של דירקטוריון הבנק. כל השקעה בודדת מעל לסכום זה טעונה בנוסף גם אישור דירקטוריון הבנק.

סך ההשקעה בחברה כלולה הסתכם בסך של 1 מיליון ש"ח, בדומה ליום 31 בדצמבר 2011. היתרה המאזנית של ההשקעה בחברות אחרות באמצעות א.ש.י. (אשר מסווגות במסגרת מניות בתיק הזמין למכירה) ליום 31 במרס 2012 הסתכמה בסך 95 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2011 – 100 מיליון ש"ח).

לפירוט נוסף בדבר פוזיציות במניות בתיק הבנקאי ראה גם פרק "הלימות ההון".

סיכון נזילות

הסיכון שהבנק לא יוכל לממן את נכסיו בטווח הקצר או לא יוכל לאפשר ללקוחות למשוך את פקדונותיהם על פי דרישה. סיכון זה יכול להתפתח כתוצאה מתהליכי ניהול ושליטה פנימיים אשר אינם מביאים בחשבון את כל גורמי הסיכון או מעריכים בצורה לא נאותה את רמת הנזילות של נכסים או את זמינותם של מקורות ומפקידים במצבי שוק שונים. בנוסף, סיכון הנזילות יכול להתממש כתוצאה משינויים בהערכות של בעלי פקדונות באשר לסיכון הבנק או כתוצאה משינויים בהערכותיהם לגבי הסיכון של המערכת הבנקאית והפיננסית כולה.

הבנק מיישם מדיניות כוללת לניהול סיכונים הנזילות, על בסיס הנדרש מהוראות ניהול בנקאי תקין 342 "ניהול סיכונים נזילות". בחודש אפריל 2012 הפיץ המפקח על הבנקים טיוטה מעודכנת של הוראת ניהול בנקאי תקין 342 "ניהול סיכונים נזילות" שמועד יישומה טרם נקבע. לפירוט נוסף- ראה בפרק "עדכוני חקיקה".

דירקטוריון הבנק עדכן את מדיניות ניהול סיכון הנזילות בהתאמה לאמור בטיטת ההוראה במסמכי ה-BIS ובהתייחס לממצאים העולים מדוחות ביקורת פנימיים וחיצוניים.

הדירקטוריון קובע את תיאבון הסיכון ומדיניות ניהול סיכון הנזילות תוך קביעת מגבלות על יחס נזילות מינימלי הנדרש על פי המודל הפנימי ומבנה המקורות.

מדיניות ניהול סיכון הנזילות המאושרת בדירקטוריון נועדה להשיג את המטרות המרכזיות המפורטות להלן:

- מימון שוטף של פעילות הבנק.
- הבטחה כי לקוחות יוכלו למשוך פקדונות במהלך עסקים רגיל ובמצבי קיצון מסוימים.
- שמירה על רמת פיזור פקדונות, הן מבחינת גודל והן מבחינת טווחי פירעון.

כמו כן, מוגדרים במסגרת המדיניות תהליכים הנדרשים בעת שינויים קיצוניים במצב הנזילות או התפתחות של משבר נזילות.

אחת לרבעון מוצג מסמך החשיפות (אשר מתייחס בין השאר לסיכון הנזילות) בפני הדירקטוריון ומתקיים דיון אודות מצב הנזילות ומבנה המקורות ביחס למגבלות שנקבעו והתפתחות יחס הנזילות במהלך הרבעון. כמו כן, הדירקטוריון מקיים דיונים על מצב הנזילות הכולל וניהול הנזילות במט"ח על פי ההתפתחויות בשווקים והצורך הנגזר מכך, כולל קביעת מסגרות כוללות ופרטניות לניהול עודפי הנזילות בבנקים במט"ח.

אגף ניהול פיננסי אחראי לניהול הנזילות היומית השוטפת, דיווח על מצב הנכסים הנזילים ובחינת מגמות במצב הנזילות על מנת לוודא החזקה של הון הולם על-ידי הבנק. במסגרת זו אחראי האגף על ניהול היתרות בבנק ישראל, גיוס מקורות והשתתפות במכרזי אשראי או מכרזי פקדונות של בנק ישראל, השקעת עודף הנזילות של הבנק (פקדונות בבנקים, בנק ישראל או רכישת אג"ח לטווח קצר) וחישוב מצב הנזילות היומי והחודשי המצטבר. כמו כן, אחראי האגף לניהול מבנה המקורות ושמירה על עמידה ביחסי פיזור המפקידים.

אגף חשבונאי ראשי אחראי לדיווח על נתונים לאגף ניהול פיננסי לגבי חובת הנזילות האמורה להיות מופקדת בבנק ישראל. ראה גם פרק "עדכוני חקיקה" - הוראת בנק ישראל (נכסים נזילים), בדבר חובת נזילות של 10% על עסקאות בנגזרים על ידי משקיעים זרים.

אגף בקורות וניהול סיכונים אחראי על פיתוח מודל הנזילות הפנימי, לרבות תיקוף המודל ופיתוח תרחישי קיצון. באגף מבוצעת מדידה יומית של יחס הנזילות השוטף והיחס תחת תרחישי קיצון לפי המודל, תוך בחינת העמידה במגבלות הנזילות שנקבעו, וכן מעקב חודשי אחר מגמות במבנה המקורות. יחס הנזילות ומבנה המקורות מדווחים להנהלה ולפורום הנהלה לעניינים פיננסיים באופן שוטף.

• **מודל הנזילות הפנימי**

הבנק מנהל את רמת הנזילות שלו על פי מודל פנימי, הנגזר ממדיניות ניהול סיכון הנזילות. המודל מעריך את היקף ההתחייבויות הצפויות להיפרע אל מול היקף הנכסים הנזילים העומדים לרשות הבנק לצורך פירעון התחייבויות אלה. הנחות היסוד של מודל הנזילות נקבעות באופן שמרני, תוך התייחסות ליכולת המימוש של נכסים שונים, לאחר דיון בפורום לעניינים פיננסיים, ההנהלה והדירקטוריון, ונבחנות לפחות אחת לשנה על פי ההתפתחויות בשווקים ו/או בבנק ובמידת הצורך מובאות לדיון ואישור בדירקטוריון. המודל מעודכן מעת לעת ומרכיביו מובאים לאישור דירקטוריון הבנק, כנדרש בהוראת המפקח על הבנקים.

מטרת מודל הנזילות הפנימי הינה לבדוק את יכולת העמידה של הבנק בפירעון פקדונות, גם כאשר לא נוספים מפקידים חלופיים או כאשר קיים קושי במימוש נכסים. מתבצע חישוב של היחס בין הנכסים הנזילים שניתן לממשם בפועל בכל המגזרים לבין ההתחייבויות הצפויות להיפרע תוך חודש. המודל לוקח בחשבון את המזומנים בקופה, יכולת המימוש בפועל של תיק האג"ח של הבנק, את יכולת הפירעון ("קריאה") של אשראי On Call מחברות כרטיסי אשראי לפי דרישה, ומניח תחזית משיכות על סמך היסטוריית משיכות, תוך

אבחנה בין סוגי האג"ח ונזילותם ותוך התחשבות ברמת הריכוזיות שבתיק הפקדונות ומאפייני הפעילות של המפקידים.

יחס הנזילות על פי המודל הפנימי נמדד ומדווח בתדירות יומית להנהלת הבנק, נבחן באופן שבועי על ידי פורום ההנהלה לעניינים פיננסיים ונכלל בדיווח החודשי לדירקטוריון בנוסף לדיווח החודשי בדבר ריכוזיות הפקדונות ושינויים מהותיים במצב הנזילות. בנוסף, מבוצעות בדיקות של עמידה במגבלות לתרחישי קיצון.

ברבעון השלישי 2011, עדכן הדירקטוריון את מדיניות ניהול סיכון הנזילות. במסגרת זו עודכנו תאבון וסיבולת הסיכון, בהתייחס לתזרימים מאזניים וחץ מאזניים, ונקבע יחס נזילות מינימאלי בגובה 1 חודשי נזילות לפחות בתרחיש שוטף ותרחישי קיצון ברמת כלל פעילות הבנק ובשקלים ומט"ח בנפרד.

במהלך הרבעון הראשון של שנת 2012 יחס הנזילות לא ירד מהמגבלות שנקבעו פרט למספר חריגות לא מהותיות במספר תרחישי קיצון שנסגרו תוך מספר ימים.

הבנק בוחן באופן שוטף את מגבלות החשיפה בהתאם להתפתחויות בשווקים השונים. בנוסף, מתבצע מעקב תקופתי על מבנה המקורות בהתייחס לסוג ואופי המפקידים השונים.

בנוסף לתאבון וסיבולת הסיכון שנקבעו ליחס הנזילות, קבע הבנק תאבון וסיבולת סיכון למבנה המקורות וכן נקבעו מגבלות של תאבון וסיבולת סיכון לעניין היקף הנזילות העסקית, ריכוזיות מפקידים, משקל פקדונות קצרי טווח, משקל מפקידים פרטיים, היקף מימון המאזן באמצעות מט"ח, מדיניות השקעת עודפי הנזילות במט"ח ועוד. מבנה המקורות והעמידה במגבלות נדון בפורום ההנהלה לעניינים פיננסיים בתדירות חודשית ומדווח ונדון בוועדה לניהול סיכונים של הדירקטוריון ובמליאת הדירקטוריון, במסגרת מסמך החשיפות הרבעוני. במהלך הרבעון הראשון של 2012 נצפו מספר חריגות לא מהותיות בשני יעדים שנקבעו.

הבנק מנהל את סיכון הנזילות על פי העקרונות הנובעים מהוראות הפיקוח על הבנקים תוך ביצוע התאמה של תהליכים לרבות בעקבות דוחות ביקורת פנימיים ודוח ביקורת של בנק ישראל בנושא. הבנק ממשיך לפעול במסגרת תכנית העבודה לשנת 2012 לגיבוש ויישום של תהליכים, נהלים, מערכות מחשב ותוכניות חירום.

• תרחישי קיצון

הבנק בודק את סיכון הנזילות בין היתר באמצעות בחינת השפעת תרחישי קיצון שונים על מודל הנזילות הפנימי. תרחישי הקיצון כוללים תרחישים מערכתיים, תרחישים ממוקדי בנק, תרחיש משולב ותרחיש הופכי (הבוחר את עוצמת אירוע המביא את יחס הנזילות לסיבולת הסיכון העליונה). התרחישים כוללים תיאור עסקי, כימות השפעות התרחישים על תזרימי המזומנים ויחס הנזילות, האחריות לזיהוי התפתחות מצב משברי ודרכי ההתמודדות במקרה של התממשותו של תרחיש קיצון. בנוסף, החל מתחילת שנת 2012 מבוצעת מדידה של תרחישי קיצון לתקופות של עד חודש ומעל חודש. תרחישי קיצון אלה נמדדים בתדירות יומית ומוצגים לפורום ההנהלה לעניינים פיננסיים כחומר רקע בישיבתו השבועית. כמו כן, אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה, בוועדה לניהול סיכונים של הדירקטוריון ובמליאת הדירקטוריון על רשימת תרחישי הקיצון, ערכיהם והשוואת תוצאות התרחישים בפועל למגבלות שנקבעו.

התרחישים המערכתיים כוללים קשיים בשוק הבינבנקאי ובהם חוסר מוכנות של בנקים לסחור בנזילות הבינבנקאית והתערעורת אמון המשקיעים ביציבות המערכת הבנקאית.

התרחישים ממוקדי הבנק כוללים ירידה בדירוג או שינוי לרעה בהערכת מצבו הפיננסי ויציבותו של הבנק. התרחיש המשולב מתייחס לשינוי לרעה בהערכת היציבות הפיננסית של מדינת ישראל וקושי בגיוס מקורות במט"ח. כמו כן, הבנק בוחן תרחיש קיצון הופכי. בנוסף, נבחן מצב הנזילות הכולל של הבנק ומדדים המצביעים על התפתחות אפשרית של תנאי משבר ביחס לבנק או המערכת הבנקאית.

לבנק תוכנית חירום במסגרתה מתוארות דרכי הפעולה להתמודדות עם התממשות תרחישי קיצון, לרבות פעולות שונות שיינקטו על ידי הנהלת הבנק והסניפים.

בנוסף להגדרת תרחישי הקיצון, קביעת האחריות לזיהוי התפתחות תרחיש קיצון, הגדרת העקרונות לתכניות חירום ומדידת התרחישים בפועל, הבנק מבצע הערכה של עלות ההתמודדות עם תרחישי הקיצון ומשלב עלות זו בתכנון ההון העתידי של הבנק בתרחישי קיצון.

יחס הנזילות בתרחישי הקיצון, לרבות עמידה במגבלות לתרחישים אלו מדווח באופן שוטף להנהלה ולפורום לעניינים פיננסיים, ומתנהל דיון לגביהם בוועדה לניהול סיכונים של הדירקטוריון ובמליאת הדירקטוריון במסגרת הדיון במסמך החשיפות הרבעוני.

סיכון תפעולי

סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. סיכון זה כולל סיכון משפטי וסיכונים ציית, אך אינו כולל סיכון אסטרטגי וסיכון מוניטין. ראש אגף בקורות וניהול סיכונים הינו מנהל הסיכונים התפעוליים בבנק. ניהול הסיכון התפעולי כולל אחריות לגיבוש המדיניות לניהול הסיכונים התפעוליים, ביצוע מיפוי תקופתי של הסיכונים לפי קווי העסקים וסוגי סיכונים, הנחיית היחידות השונות וביצוע מעקב אחר תוכנית העבודה לטיפול בפערים שאותרו והסדרת נהלי מעקב, דיווח ובקרה.

לאור הרגישות בתהליכים הקשורים בניהול מערכות המידע, אבטחת מידע, בטחון וגיבויים נקבע כי לאגף משאבים אחריות ישירה לניהול הסיכונים בפעילויות אלו. כמו כן, האחריות לניהול הסיכון המשפטי וסיכון הציות הינם באחריות היועצת המשפטית הראשית.

דירקטוריון הבנק אישר מסמך מדיניות ניהול הסיכון התפעולי, לרבות סיכונים מעילות והונאות. במדיניות הוגדרו העקרונות לניהול הסיכון, חלוקת התפקידים והסמכויות לטיפול במיפוי ומזעור הסיכונים התפעוליים בבנק. מטרת מדיניות הבנק הינה למזער את הסיכונים התפעוליים ככל שניתן, תוך הפקת לקחים מאירועי כשל בפועל לצורך הקטנת הסיכון להישנות אירועי כשל בעתיד. על בסיס המדיניות שנקבעה, גובשו נהלי עבודה לניהול הסיכון התפעולי תוך הגדרת המבנה הארגוני, סמכויות, תהליכי הערכה ודיווח.

במסגרת הדיון על תאבון הסיכון הכולל של הבנק, הוגדרו תאבון וסיבולת הסיכון לסיכונים תפעוליים תוך התייחסות לסוגי הפעילויות והחשיפות האפשריות.

כמו כן, ההנהלה קובעת סדרי העדיפויות להפחתת הסיכונים שעלו מסקר הסיכונים. סדרי העדיפות להפחתת הסיכון הינם על פי העקרונות שנקבעו בדירקטוריון באפריל 2010. כמו כן נקבעו סדרי עדיפויות לטיפול בסיכון השיורי ותהליך הטיפול בסיכונים עם סיכון שיורי גבוה ובינוני.

ההנהלה מקבלת דיווחים על היקף הנזקים המצטברים מאירועי הכשל בפועל. אירועי כשל מעל 100 אלף ש"ח מדווחים גם לדירקטוריון הבנק.

על מנת לתת תמונה מלאה של החשיפה לסיכונים תפעוליים ובמסגרת היערכות להוראות באזל 2 והעמידה באמור במסמך Sound Practices for the Management and Supervision of Operational Risk, בוצע במהלך השנים 2009-2010 תהליך מקיף של מיפוי הסיכונים התפעוליים בבנק ובחברות הבנות, כולל פירוט התהליכים, תיאור סוגי הסיכונים, הבקורות, הערכת הסיכון השיורי (לאחר הפעלת הבקורות) והמלצות לשיפור או הוספת בקורות נוספות לצורך מזעור סיכונים. תהליך המיפוי בוצע על בסיס מתודולוגיה שגובשה יחד עם יועצים חיצוניים ואשר אושרה בהנהלת הבנק ובדירקטוריון. במסגרת הסקר תועדו התהליכים העסקיים העיקריים, הבקורות והערכת חומרת הסיכונים ואיכות הבקורות. במהלך הסקר התקיימו מפגשי הדרכה על מנת להעמיק את המודעות של נציגי היחידות השונות באשר למהות הסיכון התפעולי, תהליך ביצוע הסקר ומשמעותיותו.

תוצאות הסקר רוכזו במערכת מחשב ייעודית אשר מאפשרת בחינה של מכלול הסיכונים והצגת מפת הסיכונים התפעוליים הכוללת של הבנק ונדונו בהנהלה ובדירקטוריון ונקבעו יעדים וסדרי עדיפות לטיפול בממצאיו.

במסגרת העמקת המודעות למניעת התממשות סיכונים תפעוליים ושיתוף אגפי הבנק בהקטנת רמת הסיכונים השיוריים, הוקם פורום לניהול הסיכון התפעולי, כאשר בפורום מועלים בתדירות חצי שנתי אירועי כשל וכמעט

כשל ממחצית השנה שהסתיימה, מוצגת התקדמות הטיפול בממצאי סקר הסיכונים ומועלות הצעות חברי הפורום להעמקת המודעות בבנק לנושא סיכונים תפעוליים.

בשנת 2007 הגדיר הבנק והתחיל לבחון מדדי KRI's (key risk indicators) בתחומי הפעילות העסקיים. Key Risk Indicators הינם מדדי ביצוע המצביעים על התפתחויות בפעילות בבנק העלולים להשפיע על החשיפה לסיכונים תפעוליים. מדדים אלו נקבעים בהתאם למגמות בפעילות העסקית תוך התייחסות לסיכונים התפעוליים האפשריים הנובעים מכך. על סמך התוצאות של מדידת ה-KRI's, מתבצעת בדיקה מדגמית של תהליכים תפעוליים. תהליך מדידת ה-KRI's עודכן ושופר במהלך 2010 בהתאמה לתוצאות סקרי הסיכונים התפעוליים שבוצעו בבנק. על בסיס נתוני עמידה ביעדים שוטפים בסניפי הבנק נערך ברבעון הראשון של 2012 מיפוי המתייחס לרמת פעילות חריגה מעבר ליעדים שנקבעו בנושאי הפעילות. כמו כן, לכל נושא הוגדרו הסיכונים התפעוליים הרלוונטיים מתוך סקר הסיכונים התפעוליים. סניפי הבנק ביצעו בדיקה מדגמית לממצאי פעילות חריגה שאותרו והסיכונים התפעוליים הרלוונטיים שהוגדרו עבור כל נושא.

מיפוי הסיכונים של התהליכים העסקיים ושל מערכות ה-IT שבניהול הבנק הסתיים במהלך הרבעון השני של 2010. לאחריו טיפל הבנק בהפחתת כמות הסיכונים ברמת סיכון גבוה ובינוני במערכות ה-IT ובאיכות הניהול הכולל של מערך טכנולוגיית המידע. בנוסף לסקר זה, אושרו במהלך 2009 תוצאות סקר סיכונים לאבטחת מידע במערכות העצמאיות של הבנק. מאז ביצע סקר אבטחת מידע, מבוצעים באופן תדיר תהליכי סקירה נוספים, בדגש על מערכות בסיכון גבוה, המעדכנים את מיפוי הסיכונים. זאת, בנוסף לתהליכי סגירת פערים בנוגע לסיכונים שזוהו בעבר. ניהול האיכות של מערכות המידע הותאמו לתקן ISO 9001, ונבחנו על ידי מכון התקנים הישראלי אשר העניק תו תקן לבנק. כמו כן, מתקיים בבנק תהליך של איסוף נתונים לגבי התממשות בפועל של סיכונים תפעוליים תוך בחינת מהות האירוע, הנזקים הכספיים ובחינת הסיבות להתממשות אירועים.

תוצאות סקר הסיכונים התפעוליים מסייעות להנהלת הבנק להעריך את מידת החשיפה לסיכונים אלו וכן לקבוע את היקף ההון הנדרש במסגרת תהליך ה-ICAAP והערכת ההון הנדרש בנדבך ה-2. בנוסף, בוצעו במהלך השנים האחרונות סקרי אבטחת מידע שנועדו לבחון את מידת החשיפה של המערכות של הבנק לסיכונים (פנימיים וחיצוניים). כמו כן, בוצע סקר לגבי היתכנות להמשכיות עסקית במקרה של פגיעה במטה הבנק (תכנית התאוששות מאסון), לרבות מיפוי התהליכים והמערכות המרכזיות של הבנק תוך קביעת סדרי עדיפויות להתאוששות מאסון.

הבנק בוחן את החשיפה לסיכון תפעולי גם באמצעות **תרחישי קיצון** אשר מתייחסים בעיקר לשלושה סקרי סיכונים אשר נערכו בבנק בשנים האחרונות וכן לתרחישי קיצון נוספים הנוגעים למערכות המידע ותהליכים אחרים.

על מנת להעמיק את המודעות לציות ולתהליכי בקרה נוספים, גיבש ואימץ הבנק **קוד אתי**. הקוד האתי כולל ערכים ותרגומם להתנהגויות כלפי מחזיקי העניין, אשר מנחים את הבנק בכל פעילותו. הקוד האתי מביא לידי ביטוי את ערכי הליבה המנחים את הבנק בפעילותו העסקית לאורך שנות קיומו. הקוד מהווה מצפן לעבודה היומית, ונועד להנחות ולכוון את התנהגות העובד מול מחזיקי העניין, במצבים של דילמות ושאלות לגבי ההתנהגות הראויה והנכונה מבחינה ערכית ומקצועית.

ביום 14 בפברואר 2012 פורסמה הוראת ניהול בנקאי תקין 350 בנושא ניהול סיכון תפעולי על-ידי המפקח על הבנקים. ההוראה מבוססת על הנחיות ועדת באזל מחודש יוני 2011 בנושא "עקרונות לניהול נאות של סיכון תפעולי". תחילתה של ההוראה ביום 1.1.13 (למעט הסעיף בהוראה הקובע כי על הבנק להתחשב בסיכון תפעולי במנגנוני התמחור ומדידת הביצועים הפנימיים שלו שיכנס לתוקף ביום 1.1.14).

הבנק נערך לפעול בהתאם לקבוע בהוראה.

המשכיות עסקית - היערכות למצבי חרום - אירועים מסוגים שונים עלולים לפגוע או להשבית פעילויות מהותיות של הבנק ולקוחותיו, לפגוע בהמשכיות עסקיו, לחשוף את הבנק לסיכונים שונים ולגרום לבנק ו/או ללקוחותיו נזקים משמעותיים.

בנק ישראל, המתאם את פעילות המערכת הפיננסית בשעת חרום במסגרת מל"ח (משק לשעת חרום), הציב קווים מנחים חדשים לגיבוש מדיניות שתאפשר המשכיות עסקית של מערכת הבנקאות בקרות אירוע אסון. קיים אלא מפורטים בהוראה 357 לניהול בנקאי תקין, באמנת באזל 2 ובדרישות ספציפיות המופצות לבנקים על ידי בנק ישראל מעת לעת.

הבנק נמצא בתהליך של היערכות להתמודדות עם אירועים מעין אלו, ובכלל זה: היערכות למצבי אסון פוטנציאליים מסוגים שונים כך שתתאפשר המשכיות עסקית מוגדרת גם כאשר מתרחש אירוע חרום, היערכות לתהליך התאוששות מאסון כאשר האסון מתרחש, על-מנת לחזור ביעילות ובלו"ז קצר לשגרת עבודה רגילה, וניהול תקין של נכסי טכנולוגיית המידע אשר תומכים בתהליכים בעלי השפעה מהותית על התנהלות עסקי הבנק.

לצורך כך השלים הבנק בסוף הרבעון השני של שנת 2010, תוך הסתייעות ביעוץ חיצוני, עריכת סקר מקיף למיפוי הפערים המרכזיים במוכנות הבנק. בדצמבר 2010 אישר דירקטוריון הבנק מדיניות עדכנית להיערכות להמשכיות עסקית בחרום. כמו כן, נקבע מתווה עבודה, לוחות זמנים נקבעים עבור כל פרויקט בהיערכות הכוללת.

מר חמי מורג, סמנכ"ל בכיר, ראש אגף משאבים, נקבע כאחראי לפעילות בחרום. ניהול פרויקט ההיערכות מבוצע במסגרת מערך אבטחת מידע ולוגיסטיקה באגף משאבים. במסגרת זו הוקמה יחידה ייעודית לטיפול בנושא, אשר פועלת ליישום הדרישות החדשות של המפקח על הבנקים לניהול המשכיות עסקית, כמפורט בהוראת ניהול בנקאי תקין 355, ולהכנת הבנק להסמכה לתקן הבינלאומי לניהול המשכיות עסקית BS25999. בשנת 2011 החל פרויקט של התאמת תכניות התאוששות הבנק מאסון להנחיות החדשות של המפקח על הבנקים העתידות להיכנס לתוקף ביולי 2012:

בינואר 2012 הושלם תהליך כלל ארגוני לבחינת ההשלכות העסקיות של התרחישים הנוגעים למצבי חרום. במסגרת התהליך בוצעו מיפוי וניתוח של כלל השירותים הניתנים על-ידי יחידות הבנק השונות, וכן בוצעה הערכת סיכונים לשירותים.

בימים אלה מגבש הבנק אסטרטגיית המשכיות עסקית על בסיס תוצרי ניתוח ההשלכות העסקיות ותוך ניתוח התנהגות משתני סביבה כדוגמת עובדים, לקוחות, רשויות, תשתיות לאומיות וכדומה, בהתייחס לתרחישים שונים.

במסגרת האסטרטגיה תועדפו השירותים הבנקאיים ונקבעו יעדי אישוש בפרמטרים של זמן והיקף.

תכניות התאוששות חדשות תיכתבנה החל מהרבעון השני של 2012 ועד לסוף השנה, בהתאם לאסטרטגיה. התכניות תפרטנה את אופן הפעלת השירותים בחירום ואת המשאבים הנדרשים לשם כך. במקביל לכתובת התכניות, תבוצע השלמת פערים במערכי הגיבוי הקיימים למשאבים אלה.

בד בבד עם כתיבת תכניות ההתאוששות, תוכן תכנית תרגול מקיפה, במטרה להטמיע את התכניות החדשות בקרב עובדי הבנק ולבחון את יעילות מערך ההמשכיות העסקית.

בנוסף להקמת המסגרת לניהול ההמשכיות העסקית, מתבצעים פרויקטים לשיפור מוכנות הבנק למצבי חרום ובכללם, שיפורי מיגון במבני סניפי הבנק, היערכות מול ספקים התומכים בשירותים ותהליכים חיוניים, וכן בחינת מיגון המחשב המרכזי של הבנק.

דירקטוריון הבנק אישר להנהלת הבנק להתקשר בהסכם לגבי שכירת שטח למחשב הגיבוי של הבנק במתחם ממוגן המרוחק ממשרדי מטה הבנק ולשכירת שטח נוסף למטה הבנק בחירום.

הבנק מיישם **מדיניות אבטחת מידע** ובכלל זה מקיים מגוון רחב של פעילויות בתחומים טכנולוגיים, תפעוליים ותהליכיים. מדיניות אבטחת המידע הותאמה לתקן אבטחת מידע ISO 27001 ונבחנה על-ידי מכון התקנים הישראלי אשר העניק תו תקן לבנק. מכלול פעילות אבטחת המידע בא לתת מענה למתאר האימים הדינאמי, המאפיין את הסביבה הטכנולוגית בה פועלות מערכות מידע בנקאיות מודרניות וכן לאפשר עמידה בהוראות רגולטוריות.

מערך אבטחת המידע של הבנק מתבסס על המרכיבים הבאים:

- מיפוי וניהול סיכונים אבטחת מידע באופן רציף ומתמשך - המתודולוגיה של הבנק בנושא נגזרת במישורין מההוראות הרגולטוריות החלות על הבנק לעניין זה, ובעיקר מהוראה 357 להוראות המפקח;
- פיתוח, התקנה ותחזוקה של מגוון כלים ממוכנים לאבטחת מערך המחשוב והנתונים של הבנק (הן ברמת התוכנה והן ברמת החומרה), באמצעות כלים לניתוח, בקרה ואיתור אירועים חריגים בתחום אבטחת המידע;
- הגברת והטמעת המודעות לאבטחת מידע בקרב הבנק באמצעות הדרכות לעובדי הבנק ולקוחותיו;
- ביצוע תהליך רציף של הערכה והפחתת סיכונים אבטחת מידע באמצעות טיפול הדרגתי בליקויים וביצוע סקרי בטיחות על-ידי גורמים מקצועיים חיצוניים, בחינה מחודשת וטיפול בליקויים אלה לאורך זמן.
- בחינה תקופתית של עמידות מערכות המידע של הבנק במתקפות קיברנטיות מסוגים שונים ועדכון מערכי ההגנה על פי הצורך. בחינה זו כוללת סקרי בטיחות, מבדקי חדירות והתייעצות מקצועית להבטחת קדימות טכנולוגית.

ציוד - בשנת 2011 החליט דירקטוריון הבנק להקים ועדת דירקטוריון ייעודית לנושא ציוד ורגולציה, להגברת הפיקוח על ניהול תהליכי הציוד בבנק, וזאת לאור חשיבות הנושא על רקע ההתפתחויות הרגולטוריות. כן הוחלט לערוך שינוי במבנה הארגוני של פונקציית הציוד בבנק, במסגרתו הוקם ענף ציוד, הכפוף למערך לייעוץ משפטי. בראש הענף עומד קצין הציוד והוא כפוף ליועצת המשפטית הראשית של הבנק. טרם השינוי האמור, פעלה פונקציית הציוד תחת אגף בקרות וניהול סיכונים של הבנק.

בחודש מרס 2012 דן דירקטוריון הבנק במדיניות ניהול סיכון הציוד בתחום ניירות הערך ובתכנית האכיפה הפנימית הכלולה בו, ואישר אותה.

ענף הציוד אמון על סיוע לעובדי הבנק ולמנהליו לציית ולשמור על הוראות הדין החלות על הבנק, הן במישור יחסי בנק-לקוח והן במישורים אחרים הרלבנטיים לעבודת הבנק. במסגרת תפקידיו, שוקד ענף הציוד על בחינה וטיוב של תהליכי עבודת הציוד בבנק על בסיס רחבי, בממשק שוטף עם יתר יחידות ואגפי הבנק.

לענף הציות כפופות:

1. **היחידה לאיסור הלבנת הון ומימון טרור** - פועלת לאכיפת החובות המוטלות על הבנק בתחום זה ולפיקוח על מיליון, תוך יישום מדיניות הבנק בנושא זה. היחידה מעניקה ייעוץ שוטף לסניפי הבנק ולחברות הבנות שלו ומקיימת מעקב רצוף אחר פעילות בנקאית בחשבונות הלקוחות במטרה לאתר פעולות הנחזות להיות בלתי-רגילות ולנקוט לגביהן את הצעדים הנדרשים על פי דין. נושא איסור הלבנת הון ומימון טרור משולב בתכנית העבודה הרב שנתית של הביקורת הפנימית, אשר מבצעת ביקורות בסניפים השונים על מנת לוודא עמידה בהוראות הדין. כאחראית על יישום חוק **איסור הלבנת הון** וחוק איסור מימון טרור בבנק משמשת היועצת המשפטית הראשית ד"ר מוריה הופטמן-דורון, עו"ד.

בחודש אוקטובר 2011 נמסר לבנק דוח ביקורת שנערך על ידי הפיקוח על הבנקים בנושא איסור הלבנת הון, ביחס לתקופה שבין השנים 2004-2008, וחלק משנת 2009. הדוח כולל רשימת ממצאים ודרישות לביצוע פעולות על ידי הבנק. הפיקוח על הבנקים ציין בדוח, כי תישקל הגשת בקשה להטלת עיצום כספי על הבנק על פי הסמכויות הקבועות בחוק. הבנק השיב על הדוח בלוח הזמנים שנקבע לכך והציג מתווה לטיפול בנושאים הנדרשים.

2. **יחידת הציות** - אמונה על קיום הנדרש לשם ציות להוראות הדין החלות על הבנק, כאמור לעיל, לרבות דרישות הדין הנובעות מחוק ייעול הליכי אכיפה ברשות לניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011 (להלן: "**חוק ייעול הליכי אכיפה**") אשר חלות על הבנק כתאגיד הפעיל בתחום ניירות ערך וכחברה ציבורית. בתוך כך, דירקטוריון הבנק, קיבל החלטה לגבש תכנית אכיפה פנימית, בהלימה לדרישות הדין העולות מחוק ייעול הליכי אכיפה ולקריטריונים כפי שגובשו על-ידי הרשות לניירות ערך עבור הבנק וחברות הבנות הכפופים לתחולת החוק והוא פועל ליישום החלטה זו.

ביום 29 במרס 2012, אישר דירקטוריון הבנק את מדיניות ניהול סיכון הציות בתחום ניירות הערך, הכוללת בחובה גם תכנית אכיפה פנימית בתחום דיני ניירות הערך (ובראש ובראשונה חוק ניירות ערך, התשכ"ח – 1968, חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, שיווק השקעות וניהול תיקי השקעות, התשנ"ה- 1995 וחוק השקעות משותפות בנאמנות, התשנ"ד- 1994 והוראות והנחיות מחייבות של רשות שלטונית מכחם). תכנית האכיפה הפנימית בתחום ניירות הערך מהווה מנגנון וולונטרי המיועד, בין היתר, לאתר ולמנוע הפרות ועבירות בתחום דיני ניירות הערך, לטפל בהפרות ובמפרים ולעודד ולוודא ציות של הבנק, נושאי המשרה בו ושל היחידים המועסקים בו לדיני ניירות הערך, ועל ידי כך למזער את הסיכונים הכרוכים בהפרת הוראות הדין בתחום דיני ניירות הערך. תכנית האכיפה הפנימית בתחום ניירות הערך מהווה נדבך של הממשל התאגידי התקין בבנק, משתלבת במנגנוני הפיקוח והבקרה הקיימים בו וגיבושה ואימוצה נעשים על בסיס "הקריטריונים להכרה בתכנית אכיפה פנימית בתחום ניירות הערך וניהול ההשקעות" שפרסמה רשות ניירות ערך בחודש אוגוסט 2011.

3. **היחידה לפניות הציבור** - עוסקת בטיפול בפניות לקוחות בכל נושא הקשור ליחסי בנק-לקוח.

על פי הגדרות בנק ישראל, סיכון משפטי הוא סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם. העדר אפשרות זו, כאמור, יכולה לנבוע מסיבות שונות כדוגמת העדר פרטים מהותיים ונחוצים בהסכמים, חוסר סמכות של צד להסכם וליקויים משפטיים נוספים.

המקורות העיקריים להיווצרותם של סיכונים משפטיים הינם פעילות של הבנק, ככל שאינה תואמת הוראות דין ורגולציה לסוגיהן, ולרבות פסיקת ערכאות שיפוטיות מוסמכות, פעילות של הבנק מול צדדים עמם לבנק התקשרויות חוזיות, ובכלל זה, לקוחות, מתקשרים עסקיים אחרים, ספקים, יועצים ונותני שירותים שונים, אם הפעילות אינה נתמכת בייעוץ משפטי, או בהסכם הניתן לאכיפה מלאה.

מדיניות ניהול הסיכון המשפטי של הבנק נדונה ואושרה בדירקטוריון הבנק בתחילת שנת 2011. המערך המשפטי של הבנק אחראי לניהול הסיכון המשפטי בבנק ומעניק תמיכה ומענה לכלל ההיבטים המשפטיים של פעילות הבנק וקבוצתו, והיועצת המשפטית הראשית משמשת כמנהלת הסיכון המשפטי של הבנק.

במסגרת זו, ניהולו השוטף של הסיכון המשפטי מתבטא בעיקר במתן ייעוץ משפטי שוטף מאת המערך לייעוץ משפטי לאורגנים המוסמכים בבנק, ליחידותיו השונות ולחברות הבנות שלו בנושאים השונים הכרוכים בפעילות הבנק, בהכנת מסמכי התקשרות והסכמים בנקאיים, בכתיבתם של נהלים בתחומים המצויים באחריותו של המערך לייעוץ משפטי, ובתמיכה משפטית בהכנתם ובעדכוןם של נהלים המצויים באחריות אחרים בבנק, בניהול הידע המשפטי בבנק, ובכלל זה עדכון הגורמים הרלבנטיים בארגון בשינוי הוראות דין ורגולציה לסוגיהם, אשר יש להם השלכה על עבודת הבנק, במתן הדרכה שוטפת בנושאים משפטיים מגוונים, לרבות הפקת לקחים מאירועים שונים, בהתאמת מערך ההסכמים והנהלים לשינויים אלה, ובעדכונים שוטפים של מערכות ההסכמים והמסמכים שבשימוש הבנק ככלל, ובריכוז התביעות נגד הבנק והפיקוח על הגורמים המקצועיים המטפלים בהן מטעם הבנק.

התייחסות הבנק לסיכונים המשפטיים הינה על דרך ההרחבה ולפיכך נוקט הבנק, לרבות בקרב חברות הבת שלו, פעולות על מנת למזער סיכונים הנובעים מן המקורות השונים, על מנת למנוע את התממשותם של סיכונים אלה.

במערך לייעוץ משפטי קיימת ועדה לניהול סיכונים משפטיים המתכנסת על בסיס תקופתי. תפקידיה כוללים בחינה שוטפת של הסיכונים והחשיפות המשפטיות המהותיות, קביעת מדיניות משפטית בסוגיות שונות, הפקת לקחים מהאירועים והנושאים השונים, מתן המלצות לקביעת תיאבון הסיכון של הבנק בנושאים המשפטיים המהותיים וקביעת מדיניות משפטית והנחלתה לעורכי הדין במערך לייעוץ משפטי וביחידות הבנק השונות.

סיכון מוניטין

סיכון מוניטין מוגדר כסיכון הנובע מתפיסה שלילית מצד לקוחות, צדדים נגדיים, בעלי מניות, משקיעים, מחזיקי אגרות חוב, אנליסטים, גורמים רלוונטיים אחרים או רגולטורים, אשר עשויה להשפיע לרעה על אמון הציבור בבנק ועל יכולתו של הבנק לשמור על קשרים עסקיים קיימים או ליצור קשרים חדשים וליהנות מנגישות רציפה למקורות מימון (כגון באמצעות שווקים בין-בנקאיים או שוקי איגוח). סיכון מוניטין מאופיין ברב ממדיות ומשקף את תפיסתם של משתתפים אחרים בשוק. יתרה מכך, הוא מתקיים בכל רוחב הארגון ובמהותו הוא פונקציה של הלימות תהליכי ניהול הסיכונים הפנימיים של הבנק, כמו גם של האופן והיעילות של תגובות ההנהלה להשפעות חיצוניות על עסקאות הקשורות לבנק.

מנכ"ל הבנק אחראי לניהול סיכון המוניטין. הבנק עושה כל מאמץ לשמר את המוניטין החיובי הקיים. תיאבון סיכון המוניטין הוא אפס וסיבולת הסיכון קטנה במיוחד.

סיכון אסטרטגי

סיכון אסטרטגי מוגדר כסיכון של ההשלכות הנוכחיות והעתידיות על רווחים, הון, מוניטין או מעמד הנובעים מהחלטות עסקיות שגויות, מיישום בלתי נאות של החלטות או מהעדר תגובה לשינויים ענפיים, כלכליים או טכנולוגיים. סיכון זה הינו פונקציה של התאימות בין היעדים האסטרטגיים של התאגיד הבנקאי, האסטרטגיות העסקיות שפותחו להשגת יעדים אלו, המשאבים שהוקצו לעמידה ביעדים אלו, איכות היישום והבקורות על תהליכי העבודה בבנק.

בחודש נובמבר 2011 אישר הדירקטוריון תכנית אסטרטגית לשלוש השנים 2012-2014 תוך דיון ביעדי ההון של הבנק ותיאבון וסיבולת הסיכון לסוגי החשיפות ומרכיבי הסיכון השונים. יעדי ההון שהוצגו לקחו בחשבון את הצורך בשמירה על יציבות ונזילות והשגת רווחיות לבעלי המניות לאורך זמן תוך התייחסות למגבלות תיאבון וסיבולת הסיכון שאושרו.

הדירקטוריון מתווה קווים עיקריים ומנחים לקביעת התוכנית האסטרטגית. קווים אלה, שהופכים לתוכנית מפורטת בידי ההנהלה על בסיס דיונים פנימיים שמתקיימים. התוכנית המפורטת מובאת לדיון ולאישור הדירקטוריון וממנה נגזרת תוכנית העבודה השנתית.

מנכ"ל הבנק אחראי לניהול הסיכון האסטרטגי. במסגרת אחריות זו, התוכנית האסטרטגית נדונה על בסיס דיונים פנימיים שהתקיימו בפורום אסטרטגיה בראשות המנכ"ל ובשיתוף נציגים של מרבית האגפים. בבנק, גיבוש התוכנית התבסס על הערכת העוצמות והחולשות של הבנק מול המתחרים וכן הערכת ההתפתחויות הצפויות במערכת הבנקאית בשנים הקרובות.

התוכנית האסטרטגית של הבנק אינה כוללת פעילויות חורגות ממהלך העסקים הנוכחי, כך שהסיכונים האסטרטגיים הגלומים ביעדי התוכנית הנם נמוכים, כמו גם הסיכון האסטרטגי הנגזר מתוכנית זו.

סיכון סביבתי

סיכון סביבתי מוגדר כסיכון להפסד כתוצאה מהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה ואכיפתן. בנקים יכולים להיחשף לסיכונים סביבתיים בהיבטים שונים של פעילותם וסיכונים אלו עלולים להיכלל במסגרת הסיכונים האחרים (כמו:

סיכון אשראי, סיכון שוק, סיכון תפעולי, סיכון משפטי וסיכון הנזילות) תיתכן גם חשיפה לסיכון מוניטין כתוצאה מהאפשרות שייחוס לבנק קשר לגורם היוצר מפגע סביבתי.

סיכון אשראי הנובע מסיכון סביבתי מוגדר כסיכון לפגיעה ביכולת החזר האשראי של הלווה עקב הפרת חוק המביאה להטלת קנסות כספיים משמעותיים, עלויות בלתי צפויות לשם עמידה בדרישות הדין, פגיעה ברווחיות הלווה ובמוניטין שלו עקב תוצאות פעילותו בהיבט הסביבתי, חשיפה לתביעות משפטיות וכו'. במסגרת סיכון האשראי נכלל גם סיכון לחשיפה בביטחונות - חשיפה לפגיעה בערך בטוחה כתוצאה ממפגעים סביבתיים שונים.

בשנים האחרונות הולכת וגוברת המודעות בעולם ובארץ לפוטנציאל חשיפתם של מוסדות פיננסיים לסיכון הנובע ממפגעים סביבתיים ומאי קיום הוראות הנוגעות לאיכות הסביבה.

בחודש יוני 2009 פרסם המפקח על הבנקים מכתב לעניין הסיכונים הסביבתיים בתאגידים בנקאיים ועל פיו על התאגיד הבנקאי לפעול להטמעת ניהול החשיפה לסיכון הסביבתי במכלול הסיכונים.

הבנק מכיר בכך שזיהוי והערכת הסיכון הסביבתי הינם חלק מתהליך נאות של הערכת הסיכונים להם חשוף הבנק.

האחריות לניהול החשיפה לסיכונים סביבתיים בהיבטי אשראי בבנק הינה של ראש אגף עסקים. ההיבטים של הסיכונים הסביבתיים הכרוכים בתפעול הבנק הינם באחריות אגף משאבים.

על רקע זה קיימת בבנק ועדת היגוי בראשות ראש אגף עסקים, אשר הגדירה את היעדים המרכזיים להשגה במהלך השנים הקרובות תוך פירוט המשימות בתכנית העבודה השנתית. מאז מינויה הועדה מגישה דיווח חצי שנתי להנהלת הבנק בו היא סוקרת את פעילותה במהלך התקופה.

להלן מפורטת הערכת הבנק בדבר השפעת גורמי הסיכון בבנק ליום 31 במרס 2012:]

גורם הסיכון	השפעת הסיכון (גדולה, בינונית, קטנה)
1 השפעה כוללת של סיכונים האשראי*	בינונית
1.1 סיכון בגין איכות לווים ובטחונות	קטנה
1.2 סיכון בגין ריכוזיות ענפית	בינונית
1.3 סיכון בגין ריכוזיות לווים/קבוצת לווים	בינונית
2 השפעה כוללת של סיכונים שוק	קטנה
2.1 סיכון ריבית	קטנה
2.2 סיכון אינפלציה	קטנה
2.3 סיכון שערי חליפין	קטנה
2.4 סיכון מחירי מניות	קטנה
3 סיכון נזילות	קטנה
4 סיכון תפעולי	קטנה
5 סיכון משפטי	קטנה
6 סיכון מוניטין	קטנה
7 סיכון סליקה	קטנה
8 סיכון אסטרטגי	קטנה
9 ממשל תאגידי	קטנה

* השפעה כוללת של סיכונים האשראי נקבעה על פי הערכת הסיכון הגבוהה ביותר מבין סיכון בגין איכות לווים ובטחונות, סיכון בגין ריכוזיות ענפית וסיכון בגין ריכוזיות לווים/קבוצת לווים.

הערה: הערכת דרגות ההשפעה של הסיכונים איננה ניתנת להשוואה בין הבנקים השונים.

הערכת הסיכון מתבססת על שאלונים מובנים לפי קווי עסקים בהם מוצגים בכל קו עסקים נושאים המשקפים את הסיכונים הגלומים בקו העסקים.

גיבוש השאלות נעשה במסגרת דיונים אשר התקיימו עם האחראים לניהול הסיכונים בקווי העסקים השונים. התשובות לשאלות התבססו על המידע הקיים בבנק ונסקרו אף הם על ידי המנהלים בקווי העסקים השונים. הערכת הסיכון הכוללת לכל גורם סיכון ברמת הבנק שוקללה בהתאם לסוג הסיכון. בספטמבר 2011 עודכנה מתודולוגיית שקלול התשובות בשאלוני הערכת הסיכון.

עדכון התשובות לשאלונים מבוצע בתדירות רבעונית, ומהווה בסיס גם להערכת הסיכון במסמך החשיפות של הבנק וכן כבסיס לקביעת תוכנית העבודה ולהערכת הסיכון במסמך ה-ICAAP.

לא חל שינוי בטבלת גורמי הסיכון ליום 31 במרס 2012 לעומת 31 בדצמבר 2011.

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים ואומדנים חשבונאיים קריטיים

כללי החשבונאות המשמשים לעריכת הדוחות הכספיים מפורטים בבאור 1 לדוחות כספיים אלו ולדוחות הכספיים לשנת 2011. יישום כללים אלה על ידי הנהלת הבנק כרוך בהנחות ובאומדנים שונים המשפיעים על ערכם של הנכסים, ההתחייבויות והתוצאות העסקיות של הבנק. פרוט התייחסות הבנק לנושאים, אשר האומדנים וההערכות ששימשו בהכנתם רגישים לשינויים במשתנים שונים ועלולים להשפיע על התוצאות העסקיות, ניתן בדוח הדירקטוריון לשנת 2011. הנושאים בהם האומדנים וההנחות קריטיים לדעת הנהלה הינם:

הפרשה להפסדי אשראי, הפרשה לירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני של אגרות חוב זמינות למכירה, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים - מדידה ובקרה, חישובים אקטואריים להתחייבויות בנושא זכויות עובדים, מכשירים פיננסיים נגזרים, תביעות תלויות, השקעות בתאגידים ריאליים, בניינים וציוד ומסים נדחים.

הנהלת הבנק סבורה כי האומדנים וההערכות שיושמו בהכנת הדוחות הכספיים הינם נאותים ונעשו על פי מיטב ידיעתה ושיקול דעתה המקצועי.

במהלך שלושת החודשים הראשונים של שנת 2012 לא חלו שינויים במדיניות החשבונאית של הבנק בנושאים קריטיים.

עדכוני חקיקה

האמור בפרק זה הינו מבלי לגרוע מהאמור ביתר פרקי וסעיפי הדוח, מקום שקיימת בו התייחסות נוספת לעדכוני החקיקה שלהלן ולעדכוני חקיקה אחרים. עדכוני חקיקה אשר התקבלו במהלך שנת 2012 ואשר פורסמו במסגרת הדוחות הכספיים לשנת 2011, אינם מופיעים בפרק זה.

עדכוני חקיקה וניהול בנקאי תקין במערכת הבנקאית:

עדכון החלטה מספר 99-4 בענין קווים מנחים לבחינת מהותיות של טעות בדוחות הכספיים והנחיה בדבר הצגה מחדש של דוחות כספיים

ביום 12 במרס 2012 פרסמה רשות ניירות ערך עדכון להחלטה מס' 99-4 מחדש דצמבר 2005 בנושא מהותיות לצורך תיקון טעות בדוחות הכספיים, אשר קובעת קווים מנחים לבחינת מהותיות כאמור. להלן עיקרי העדכונים:

- א. העלאת הסף הכמותי לבחינת הטעות ביחס להון והשוואתו לסף הכמותי לבחינת הטעות ביחס לרווח והפסד (הסף שנקבע 5%).
- ב. הוספת קווים מנחים לבחינת הפן האיכותני, הן בהתייחס לבחינת טעות שהינה מתחת לסף הכמותי וייתכן והיא מהותית והן בהתייחס לבחינת טעות שהינה מעל לסף הכמותי אך ייתכן שאינה מהותית לתיקון.
- ג. הוספת קווים מנחים לבחינת מהותיות של טעויות בדוחות הכספיים לתקופת הביניים.
- ד. הוספת קווים מנחים לאופן תיקון דוחות כספיים בגין קיומה של טעות מהותית.

ביום 11 במרס 2012 פרסמה הרשות הנחיה בדבר הגילוי בגין הצגה מחדש של דוחות כספיים בעת קיומה של טעות מהותית בדוחות הכספיים המחייב את תיקונם וזאת על מנת לייצר אחידות בפרטי הגילוי שעל חברות לתת במסגרת הדיווחים על תיקון טעות. קיומה של טעות מהותית בדוחות הכספיים המחייבת את תיקונם, הינה בגדר "אירוע או עניין" שיש לדווח עליו בדוח מיידי בהתאם לתקנה 36(א) לתקנות דוחות תקופתיים ומיידיים. במסגרת דוח מיידי זה, יכלול כל פרט החשוב למשקיע לצורך הבנת הטעות המהותית, השלכותיה על הדוחות והשפעת תיקונה, ולרבות פרטים בדבר המועד בו נודע לראשונה לתאגיד על דבר קיומה, זיהוי כל התקופות אשר הדוחות הכספיים לגביהן כוללים טעות מהותית, תיאור תיקון הטעות, לרבות סכומי התיקון ואופן תיקון הדוחות הכספיים הכוללים טעות מהותית תוך פירוט לוח הזמנים לפרסומם. בהתאם להנחיה, הדוחות המתוקנים יפורסמו מחדש לא יאוחר מחלוף עשרה ימי עסקים מן המועד בו קמה החובה לפרסם דיווח מיידי בדבר קיומה של הטעות המהותית. בנוסף, יכלול התאגיד במסגרת דוח הדירקטוריון המצורף לדוח התקופתי או הרבעוני בו בוצע תיקון הטעות המהותית, התייחסות של הדירקטוריון להצגה מחדש של הדוחות לרבות מסקנות הדירקטוריון והנהלת התאגיד בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי והגילוי, פירוט מנגנונים אותם החליט הדירקטוריון ליישם וכלים בהם החליט לנקוט בעקבות הטעות, בכדי למנוע הישנותן של טעויות בדיווח הכספי. הבנק למד את עיקרי ההוראות ונערך בהתאם.

חוק הבנקאות (תיקוני חקיקה), התשע"ב-2012

ביום 12 במארכ 2012 אישרה מליאת הכנסת בקריאה שנייה ושלישית את חוק הבנקאות (תיקוני חקיקה), התשע"ב-2012. החוק כולל תיקונים לחוק הבנקאות (רישוי) ולפקודת הבנקאות, וייעודו העיקרי הינו השלמת ההסדרים הקבועים בחוקים הנ"ל הנוגעים לאופן הצעת המועמדים לכהונה כדירקטורים בתאגיד בנקאי ללא גרעין שליטה, מינויים וכהונתם, וזאת במטרה למנוע שליטה בפועל בתאגיד בנקאי כאמור בלא קבלת היתר שליטה מבנק ישראל.

בנוסף, החוק כולל גם מספר תיקונים החלים על כלל התאגידים הבנקאיים שהינם חברות ציבוריות, כדוגמת האיסור על דירקטוריון התאגיד הבנקאי למנות דירקטורים לדירקטוריון. תיקונים נוספים נעשו אף בהליך ה-Fit & Proper.

הבנק, שהינו תאגיד בנקאי בעל גרעין שליטה וחברה ציבורית, ערוך לפעול בהתאם להוראות החוק החדשות.

יזמות חקיקה והסדרה:

תזכיר חוק המאבק בתכנית הגרעין של איראן, התשע"ב-2012

ביום 25 במרץ 2012 פורסם תזכיר חוק מטעם הממשלה העוסק במאבק בתכנית הגרעין של איראן. התזכיר מסדיר ומרחיב את הסנקציות שתוטלנה בישראל על גורמים המקיימים פעילות הפצה, כהגדרתה בתזכיר החוק, עם איראן וכן קובע סנקציות מוגברות על תאגידים המקיימים קשר עסקי עימה.

בין היתר, נקבע בתזכיר החוק, כי על גורם אשר יקיים פעילות כלכלית עם גורמים המופיעים ברשימת הגורמים שהוכרזו כעוסקים בהפצת פרויקט הגרעין האיראני, יוטלו 3 שנות מאסר.

כמו כן, מוצע להחיל במסגרת התזכיר, על כל סוג של פעילות אסורה בהתאם להוראות התזכיר, את משטר הדיווח הקיים בחוק איסור הלבנת הון, תש"ס-2000. חובות דיווח אלה יחייבו גם את התאגידים הבנקאיים לדווח על אפשרות קיומה של פעילות כלכלית עם גורמים שהוכרזו בהתאם להוראות התזכיר, כאשר התאגידים הבנקאיים יחייבו בכינון משטר אכיפה פנימי בעניין זה. זאת ועוד, תזכיר החוק מציע אף להחיל את משטר העיצומים הכספיים הקבוע בחוק איסור הלבנת הון, תש"ס-2000 על משטר הדיווח המוחל כלפי מי שכשלו במילוי חובותיהם על-פי החוק והחובות הנגזרות ממנו.

יודגש, כי נגיד בנק ישראל ושר המשפטים הוסמכו להוציא צווים מנחים לתאגידים הבנקאיים בדבר בדיקת פרטי זיהוי של צדדים לפעילות כלכלית אל מול פרטי הזיהוי של גורמים מוכרזים העוסקים בהפצה.

במסגרת התזכיר נאסר עוד להשקיע בתאגידים שהוכרזו כמקיימים "קשר עסקי עם איראן", כמוגדר בתזכיר, כאשר האיסור חל אף על תאגידים בנקאיים.

טיוטת תקנות הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (דיווחים לרשות),

התשע"א-2011

בתחילת חודש יולי 2011 הונחה על שולחן וועדת הכספים של הכנסת טיוטת התקנות האמורות. הטיוטה קובעת, כי תאגיד בנקאי הרשאי לעסוק בייעוץ השקעות יגיש לרשות לניירות ערך, אחת לחודש, דוח ובו נתונים על כל העסקאות שבוצעו במהלך החודש הקודם לדוח בניירות ערך ובנכסים פיננסיים, באמצעות יעצי ההשקעות המועסקים אצלו בחשבונות לקוחותיו החתומים על הסכם ייעוץ. התקנות תכנסנה לתוקפן 180 ימים ממועד פרסומן. התקנות אושרו על-ידי ועדת הכספים של הכנסת ביום 22 בפברואר 2012, אולם טרם פורסמו ברשומות. הבנק לומד את משמעות הטיוטה והשלכותיה לעניין הערכתו.

עסקאות עם בעלי שליטה

א. לעניין הגדרת עסקה "חריגה" ועסקה "זניחה" ולעניין פירוט עסקאות שאינן חריגות - ראה פרק "עסקאות עם בעלי שליטה" בדוחות הכספיים לשנת 2011.

ב. לעניין פירוט עסקאות חריגות- ראה פירוט בפרק "עסקאות עם בעלי שליטה" בדוחות הכספיים לשנת 2011.

גילוי בדבר המבקר הפנימי

פרטים בדבר המבקר הפנימי, דרך מינוי, כפיפותו הארגונית, תוכנית עבודת הביקורת, עריכת הביקורת, הגישה למידע והערכת הדירקטוריון את פעילות המבקר הפנימי נכללו בדוח השנתי לשנת 2011 ולא חל בהם שינוי. מספר המשרות הממוצע לשלושת החודשים הראשונים של שנת 2012:

מבקר פנימי ראשי	1
עובדי ביקורת	18
מיקור חוץ	1

הדירקטוריון

• ביום 29 בפברואר 2012 מונה מר יצחק זיסמן כחבר ועדת אשראים ליהלומנים וכחבר ועדה לנושא שכר ותעסוקה.

ביום 29 בפברואר 2012 הוקמה מחדש ועדת התגמול של הדירקטוריון, כועדת אד הוק של הדירקטוריון שתפקידה וסמכויותיה הינם לבחון את נוסחת התגמול שאומצה על ידי הדירקטוריון והוחלה על השנים 2010, 2011 ולהמליץ לדירקטוריון על שינויים בנוסחה במידת הצורך לפני החלתה על השנים 2012 - 2013.

למעט האמור לעיל, לא חל שינוי בהרכב הדירקטוריון ובוועדותיו לעומת הדוח הכספי השנתי של 2011.

במהלך שלושת החודשים הראשונים של השנה קיים הדירקטוריון 5 ישיבות במליאתו ו- 23 ישיבות של ועדות הדירקטוריון השונות.

בקורות ונהלים

בדוחות הכספיים השנתיים של 2011 פורטו בהרחבה הוראות בנק ישראל בקשר ליישום סעיפי 302 ו- 404 לחוק "Sarbanes Oxley" (להלן: "Sox"). כמו כן פורט אופן יישום בבנק. במהלך שלושת החודשים הראשונים של שנת 2012 המשיך הבנק בעדכון ותחזוקה של הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי, כפי שנקבע בתכנית עבודה ייעודית לנושא ה- Sox לשנת 2012, אשר אושרה על ידי דירקטוריון הבנק.

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת הבנק בשיתוף עם המנכ"ל והחשבונאית הראשית של הבנק, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, המנכ"ל והחשבונאית הראשית הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

שינויים בבקרה הפנימית

במהלך הרבעון המסתיים ביום 31 במרס 2012 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי, אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

חיים פרייליכמן
מנהל כללי ראשי

זאב אבולס
יו"ר הדירקטוריון

תל אביב, 31 במאי 2012.

נתונים נבחרים מהדוחות הכספיים המאוחדים (במיליוני ש"ח)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס			
שינוי	2011	2012	
			רווחיות
0.0%	160	160	הכנסות ריבית, נטו
-55.6%	18	8	הוצאות בגין הפסדי אשראי
7.0%	142	152	הכנסות ריבית נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
-12.5%	112	98	הכנסות שאינן מריבית
-8.8%	80	73	מזה: עמלות
2.1%	191	195	הוצאות תפעוליות ואחרות
-10.3%	39	35	רווח נקי
	8.3%	7.2%	תשואת הרווח הנקי על ההון ⁽¹⁾
			מאזן
	31 בדצמבר 2011	31 במרס 2012	
4.1%	22,868	23,815	אשראי לציבור, נטו
-10.9%	6,785	6,044	ניירות ערך
-0.1%	31,158	31,131	פקדונות הציבור
3.3%	1,986	2,051	סך ההון
-1.1%	38,915	38,502	סך כל המאזן
	%	%	יחסים פיננסיים
	5.10	5.33	הון לסך כל המאזן
	81.50	75.58	הוצאות תפעוליות ואחרות לסך כל ההכנסות (הכנסות ריבית נטו והכנסות שאינן מריבית)
	0.12	0.13	הוצאות בגין הפסדי אשראי מתוך האשראי לציבור, נטו ⁽¹⁾
	13.82	13.99	יחס הון כולל לרכיבי סיכון
	8.09	8.17	יחס הון ליבה לרכיבי סיכון
			(1) על בסיס שנתי.

שיעורי הכנסה והוצאה לפי בסיסי הצמדה - מאוחד (1)

סכומים מדווחים

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס (*)				שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס			
2011		2012		2011		2012	
שיעור הכנסה (הוצאה)	ללא השפעת כולל השפעת נגזרים (3)	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת (2) במיליוני ש"ח	שיעור הכנסה (הוצאה)	ללא השפעת כולל השפעת נגזרים (3)	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת (2) במיליוני ש"ח
%-ב	%-ב			%-ב	%-ב		
	3.74	217	23,522		4.01	256	25,928
		16	2,226			27	4,386
3.67		233	25,748	3.79		283	30,314
	(1.97)	(104)	21,320		(2.37)	(139)	23,619
		(13)	2,451			(32)	5,413
(1.98)		(117)	23,771	(2.38)		(171)	29,032
1.69	1.77			1.41	1.64		
	6.22	79	5,200		3.49	48	5,569
		11	305			4	245
6.70		90	5,505	3.63		52	5,814
	(6.17)	(63)	4,180		(3.14)	(35)	4,513
		(13)	915			(5)	638
(6.10)		(76)	5,095	(3.14)		(40)	5,151
0.60	0.05			0.49	0.35		
	1.83	25	5,489		(6.74)	(93)	5,375
		-	-			1	6
		(**)	143	(**)	10,674	78	15,655
4.22		168	16,163	(0.27)		(14)	21,036
	(1.61)	(26)	6,486		6.43	111	6,734
		-	-			-	6
		(**)	(106)	(**)	10,000	(64)	14,319
(3.24)		(132)	16,486	0.89		47	21,059
0.98	0.22			0.62	(0.31)		

מטבע ישראלי לא צמוד נכסים (4)

נגזרים משובצים ו-ALM סה"כ

התחייבויות נגזרים משובצים ו-ALM סה"כ

פער ריבית

מטבע ישראלי צמוד למדד נכסים (4)

נגזרים משובצים ו-ALM סה"כ

התחייבויות נגזרים משובצים ו-ALM סה"כ

פער ריבית

מטבע חוץ (5) נכסים (4)

השפעת נגזרים (3) נגזרים מגדרים

נגזרים משובצים ו-ALM סה"כ

התחייבויות נגזרים משובצים ו-ALM סה"כ

פער ריבית

מטבע חוץ - נומינלי ב- \$ ארה"ב (5)

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס				שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס			
2011		2012		2011		2012	
שיעור הכנסה (הוצאה)	ללא השפעת כולל השפעת נגזרים (3)	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת (2) במיליוני \$	שיעור הכנסה (הוצאה)	ללא השפעת כולל השפעת נגזרים (3)	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת (2) במיליוני \$
%-ב	%-ב			%-ב	%-ב		
	2.40	9	1,515		3.41	12	1,427
		-	-			-	1
		(**)	40	(**)	2,757	17	4,150
4.67		49	4,272	2.10		29	5,578
	(0.67)	(3)	1,788		(0.90)	(4)	1,785
		-	-			-	2
		(**)	(29)	(**)	2,943	(16)	3,828
(2.73)		(32)	4,731	(1.43)		(20)	5,615
1.94	1.73			0.67	2.51		

מטבע חוץ (5) נכסים (4)

השפעת נגזרים (3) נגזרים מגדרים

נגזרים משובצים ו-ALM סה"כ

התחייבויות נגזרים משובצים ו-ALM סה"כ

פער ריבית

- הערה: נתונים מלאים על שיעורי הכנסה והוצאה בכל מגזר, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- הנתונים בלוח זה ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ מאזניות של מכשירים נגזרים).
 - על בסיס יתרות פתיחה חודשיות, פרט למגזר מטבע ישראלי לא צמוד בו מחושבת היתרה הממוצעת על בסיס נתונים יומיים, ולפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשה להפסדי אשראי.
 - מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.
 - א. מהיתרה הממוצעת של הנכסים נוכתה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים/הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אג"ח. בתקופה שנסתיימה ביום 31 במרס 2012 במגזר הלא צמוד נוכה סך של 1.0 מיליוני ש"ח, במגזר הצמוד מדד נוסף סך של 2.4 מיליוני ש"ח, ובמגזר מטבע חוץ נוסף סך של 10.4 מיליוני ש"ח. (בתקופה שנסתיימה ביום 31 במרס 2011 במגזר הלא צמוד נוכה סך של 21.1 מיליוני ש"ח, במגזר הצמוד מדד נוכה סך של 53.1 מיליוני ש"ח, ובמגזר מטבע חוץ נוכה סך של 7.3 מיליוני ש"ח).
 - ב. למעט מכשירים נגזרים.
 - לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ.
 - לרבות רווחים והפסדים ממכירת השקעות באגרות חוב ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות חוב למסחר.
 - יתרות מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים (לא כולל יתרות חוץ מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים).

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס (*)							
2011				2012			
שיעור הכנסה (הוצאה)		הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת (2) במיליוני ש"ח	שיעור הכנסה (הוצאה)		הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת (2) במיליוני ש"ח
כולל השפעת נגזרים (3) ב-%	ללא השפעת נגזרים ב-%			כולל השפעת נגזרים (3) ב-%	ללא השפעת נגזרים ב-%		
	3.81	321	34,211		2.31	211	36,872
		-	-			1	6
		170	13,205			109	20,286
4.21		491	47,416	2.27		321	57,164
	(2.44)	(193)	31,986		(0.72)	(63)	34,866
		-	-			-	6
		(132)	13,366			(101)	20,370
(2.90)		(325)	45,352	(1.19)		(164)	55,242
<u>1.31</u>	<u>1.37</u>	<u>166</u>		<u>1.08</u>	<u>1.59</u>	<u>157</u>	

סך הכל
 נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון (4)
 השפעת נגזרים (3)
 נגזרים מגדרים
 נגזרים משובצים ו-ALM סה"כ נכסים
 התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון
 השפעת נגזרים (3)
 נגזרים מגדרים
 נגזרים משובצים ו-ALM סה"כ התחייבויות
 פער ריבית

34,211	36,872
424	669
(**) 4,923	5,545
(309)	(279)
<u>39,249</u>	<u>42,807</u>
31,986	34,866
579	745
(**) 5,218	5,731
<u>37,783</u>	<u>41,342</u>
1,466	1,465
729	726
256	193
<u>1,939</u>	<u>1,998</u>

סך הכל
 נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון (4)
 נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים (7)
 נכסים כספיים אחרים
 הפרשה להפסדי אשראי
 סך כל הנכסים הכספיים
סך הכל
 התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון
 התחייבויות הנובעות ממכשירים נגזרים (7)
 התחייבויות כספיות אחרות
 סך כל ההתחייבויות הכספיות
 סך הכל עודף נכסים כספיים על התחייבויות כספיות
 נכסים לא כספיים
 התחייבויות לא כספיות
 סך כל האמצעים ההוניים

* מתכונת הצגת שיעורי הכנסה הוצאה לא הותאמה ליישום לראשונה של ההוראה בדבר המתכונת החדשה של דוח רווח והפסד ולפיכך אינה כוללת את הסיווגים מחדש. חלק מהנתונים אינם ברי השוואה לנתוני דוח רווח והפסד ולביאורים 9 ו-10.
 ** סווג מחדש.

תוספת ג'

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק - מאוחד

סכומים מדווחים

ליום 31 במרס 2012

יתרת ההפרשה להפסדי אשראי	הפסדי אשראי (4)		בסיכון אשראי לציבור נכלל:				סיכון אשראי ציבור		
	מחיקות חשבונאות נטו	הוצאות בגין הפסדי אשראי	אשראי לציבור	פגום	סיכון אשראי מסחרי אשראי (3)	בנייתי (3)	סיכון אשראי כולל לציבור	סיכון אשראי חוץ מאזני (2)	סיכון אשראי מאזני (1)
1	-	-	-	-	-	217	49	168	תקלואות
84	1	3	73	162	2,816	2,816	929	1,887	תעשייה
22	4	7	30	49	2,144	2,144	824	1,320	יחלומים
76	(5)	(14)	78	205	8,303	4,504	3,799	3,799	ביתן ונדל"ן (7)
-	-	*	-	-	267	63	204	204	חשמל ומים
16	1	6	4	35	2,621	733	1,888	מסחר	
19	*	*	1	77	376	49	327	327	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
2	2	-	3	12	452	81	371	371	תחבורה ואחסנה
1	*	-	5	30	447	184	263	263	תקשורת ושרותי מחשב
38	*	3	334	417	5,994	967	5,027	5,027	שרותים פיננסיים
5	*	2	11	27	1,474	329	1,145	1,145	שרותים עסקיים אחרים
3	*	*	1	11	670	257	413	413	שרותים ציבוריים וקהילתיים
39	*	*	-	64	6,541	219	6,322	6,322	אנשים פרטיים - הלואות לדיוור
14	1	1	9	13	3,433	1,368	2,065	2,065	אנשים פרטיים - אחר
320	4	8	549	1,102	35,755	10,556	25,199	25,199	סך הכל בגין פעילות לזוים בארץ
-	-	-	-	-	29	3	26	26	בגין פעילות לזוים בחו"ל
320	4	8	549	1,102	35,784	10,559	25,225	25,225	סך הכל כללי

במיליוני ש"ח

סיכון אשראי שנקלל בענפי המשק השונים: ⁽⁵⁾	97	-	97	97	97	97	97	97	97
תנועות התיישבות ⁽⁵⁾	-	-	-	-	-	-	-	-	-
רשויות מקומיות ⁽⁶⁾	-	-	-	-	211	21	190	190	190
* סכומים נמוכים מ-500 אלפי ש"ח.									
(1) אשראי לציבור, כולל השקעות באיגרות חוב של הציבור בסך 851 מיליוני ש"ח ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור בסך 287 מיליוני ש"ח.									
(2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות החבות של לזוה.									
(3) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני בגין הציבור שהיה פגום, כמות או בהשגחה מיוחדת, למעט סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני בגין אנשים פרטיים.									
(4) מזד: סיכון אשראי מסחרי חוץ מאזני בעייתי בסך 70 מיליוני ש"ח.									
(5) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוגזרים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").									
(6) קרובים מושגים, ארגונים ואזורים ותאגידים שבשליטת תנועות התיישבות.									
(7) לרבות תאגידים בשליטתם.									
(8) כולל הלוואות לדיוור שהועמדו לקבוצות רכישה התמצאות בהליכי בנייה בגין סיכון אשראי מאזני בסך 472 מיליוני ש"ח ובגין סיכון אשראי חוץ מאזני בסך 1,285 מיליוני ש"ח.									
(9) סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני, סיכון אשראי מסחרי וחוץ מאזני, סיכון אשראי בעייתי וחוץ מאזני, סיכון אשראי לציבור פגום מוגזרים לפני השפעת להפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת בטחונות המותרים לזינוי לצורך חבות של לזוה ושל קבוצת לזוים.									

תוספת ג' (המשך)

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק - מאוחד

סכומים מדוחות

ליום 31 במרס 2014

סיכון אשראי ציבור

יורת הפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאות נטו	הוצאות בגין הפסדי אשראי	בסיכון אשראי לציבור נכלל:			סיכון אשראי כולל לציבור	סיכון אשראי מאזני (1)	סיכון אשראי מאזני (2)	סיכון אשראי מאזני (3)	סיכון אשראי מאזני (4)
			אשראי לציבור	פגום	פגיעות (3)					
*	-	-	*	-	*	225	81	144	144	תקלאות
120	2	6	116	187	3,346	1,439	1,907	1,907	1,907	תעשייה
30	(2)	4	47	68	2,005	727	1,278	1,278	1,278	יהלומים
65	(3)	(5)	74	216	9,232	5,642	3,590	3,590	3,590	בינוי ונדל"ן (7)
*	-	-	-	-	352	70	282	282	282	חשמל ומים
8	-	-	1	13	2,402	880	1,522	1,522	1,522	מסחר
24	(1)	(2)	2	100	420	99	321	321	321	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
3	-	1	5	5	508	271	237	237	237	תחבורה ואחסנה
2	-	-	4	15	420	165	255	255	255	תקשורת ושרותי מחשב
36	(6)	6	312	319	6,902	1,350	5,552	5,552	5,552	שרותים פיננסיים
3	(1)	-	4	9	1,510	480	1,030	1,030	1,030	שרותים עסקיים אחרים
1	-	-	*	-	813	456	357	357	357	שרותים ציבוריים וקהילתיים
42	(3)	1	-	-	6,203	379	5,824	5,824	5,824	אנשים פרטיים - הלוואות לידור
19	(3)	7	8	-	3,163	1,326	1,837	1,837	1,837	אנשים פרטיים - אחר
353	(17)	18	573	932	37,501	13,365	24,136	24,136	24,136	סך הכל בגין פעילות לווים בארץ
-	-	-	-	-	46	9	37	37	37	בגין פעילות לווים בחו"ל
353	(17)	18	573	932	37,547	13,374	24,173	24,173	24,173	סך הכל כללי

סיכון אשראי שנקלל בענפי
המשק השונים:

תנועות התיישבות (5)

רשויות מקומיות (6)

סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

(1) אשראי לציבור, כולל השקעות באגרות חוב של הציבור בסך 870 מיליוני ש"ח ונכסים אחרים בגין מנשייהם נגזרים כנגד הציבור בסך 285 מיליוני ש"ח.

(2) סיכון אשראי בממשלית, כולל השקעות באגרות חוב של לווה. בעקבות תיקון הוראת חבות מספרי השוואה לתקופה המקיפה לה לא הוצגו מחדש ולכן אינם ברי השוואה.

(3) סיכון אשראי מאזני וחוב מאזני בגין הציבור שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, למעט סיכון אשראי מאזני וחוב מאזני בגין אנשים פרטיים.

(4) מזר: סיכון אשראי מסחרי וחוב מאזני בעייתי בסך 97 מיליוני ש"ח.

(5) כולל בגין מנשייה אשראי וחוב מאזני (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(6) קריוצ'ים ומושבים, ארמונים איזוריים וארמנים ומואגידים שבשליטת תנועות ההתיישבות.

(7) כולל הלוואות לידור שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בחליכי בנייה בגין סיכון אשראי מאזני בסך 367 מיליוני ש"ח ובגין סיכון אשראי חוב מאזני בסך 1,731 מיליוני ש"ח.

סיכון אשראי מאזני וחוב מאזני, סיכון אשראי מסחרי בעייתי ואשראי לציבור פגום מוצגים לפני השפעת להפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ועל קבוצת לווים.

תוספת ג' (המשך)

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק - מאוחד

סכומים מדוחותים

ליום 31 בדצמבר 2011

סיכון אשראי ציבור

הפסדי אשראי (4)

יתרת הפרשה להפסדי אשראי	מתיקות חשבונאות נטו	הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי	בסיכון אשראי לציבור נכילי:			סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי מאזני (1)	סיכון אשראי מאזני (2)	סיכון אשראי מאזני (3)
			מדה: אשראי לציבור	פגום	פגום				
1	*	-	-	-	-	235	52	183	תקלאות
82	38	7	65	166	2,954	1,124	1,830	תעשייה	
22	8	2	27	94	2,335	1,057	1,278	יהלומים	
86	9	17	74	200	8,337	4,464	3,873	ביני ונדל"ן (7)	
-	-	-	-	-	264	80	184	חשמל ומים	
10	(3)	(2)	6	12	2,481	778	1,703	מסחר	
19	*	(7)	1	79	339	21	318	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל	
4	-	1	5	15	442	67	375	תחבורה ואחסנה	
1	*	-	4	30	452	221	231	תקשורת ושרותי מחשב	
33	(1)	*	325	378	6,011	1,056	4,955	שרותים פיננסיים	
3	*	-	6	12	1,454	375	1,079	שרותים עסקיים אחרים	
3	-	3	1	11	683	254	429	שרותים ציבוריים וקהילתיים	
39	3	*	-	61	6,489	241	6,248	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור	
13	9	6	10	18	3,329	1,455	1,874	אנשים פרטיים - אחר	
316	63	27	524	1,076	35,805	11,245	24,560	סך הכל בגין פעילות לווים בארץ	
-	-	-	-	-	29	3	26	בגין פעילות לווים בחו"ל	
316	63	27	524	1,076	35,834	11,248	24,586	סך הכל כללי	

סיכון אשראי שנכרךל בענפי
המשק השונים:

תנועות התיישבות (5)

רשויות מקומיות (6)

* סכומים נמוכים מ-500 אלפי ש"ח.

(1) אשראי לציבור, כולל השקעות באיגרות חוב של הציבור. בסך 806 מיליוני ש"ח, נוספים אחרים בגין מנשרים נגזרים כנגד הציבור בסך 640 מיליוני ש"ח.

(2) סיכון אשראי במנשרים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות החבות של לווה.

(3) סיכון אשראי מאזני וחוזי מאזני בגין הציבור שהינו פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות סיכון אשראי בגין הלוואות לדיוור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.

מדה: סיכון אשראי חוץ מאזני בעייתי בסך 107 מיליוני ש"ח.

(4) כולל בגין מנשרי אשראי חוץ מאזניים (מוציא במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(5) קיבוצים ומושבים, ארמונים איזורים ומאגידים שבשליטת תנועות התיישבות.

(6) לרבות תאגידים בשליטתם.

(7) כולל הלוואות לדיוור שהועמדו לקיבוצות רכישה הנמצאות בהליכי ברייה בגין סיכון אשראי מאזני בסך 515 מיליוני ש"ח ובגין סיכון אשראי חוזי מאזני בסך 1,102 מיליוני ש"ח.

סיכון אשראי מאזני וחוזי מאזני, סיכון אשראי בעייתי ואשראי לציבור פגום מוגנים לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות של לווה ושל קיבוצת לווים.

תוספת ד'

חשיפות למדיניות זרות - מאוחד (1)

(6)

א. מידע בדבר סך כל החשיפות למדיניות זרות ודבר חשיפות למדיניות סך כסום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או מעל 20% מהון. לפי הנמון

ליום 31 במרס 2012

סכומים מדוחים

חשיפה מאזנית מעבר לגבול	חשיפה חוץ מאזנית (2),(4)		חשיפה מאזנית של השליחות של התאגיד		חשיפה מאזנית מעבר לגבול	
	מזדה:	מזדה:	חשיפה מאזנית	חשיפה מאזנית	חשיפה מאזנית	חשיפה מאזנית
לפרעון	לפרעון	סך חשיפה	סך כל	ניטו לאחר ניכוי	ניכוי ניכוי	לפני ניכוי
מעל	עד	מסחר חוץ	החשיפה	התחייבויות	התחייבויות	התחייבויות
שנה	שנה	מאזני בעיית ⁽⁴⁾	המאזנית	מקומיות	מקומיות	מקומיות
						לאחרים
						לבנקים (3)
						לממשלות (3)
						במל"יני ש"ח

127	393	-	278	-	520	-	97	423	-
1	5	-	3	-	6	-	6	*	-
527	1,032	-	228	7	1,559	-	649	906	4
655	1,430	-	509	7	2,085	-	752	1,329	4
19	47	-	54	*	66	-	62 ⁽⁵⁾	4	-

שורת "סך הכל מדיניות LDC" כוללת את סך החשיפה למדיניות הממודרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים", הסכום נכלל בשורת "אחרות" בטבלה לעיל. ראה הערה (5) להלן.

חשיפה למדינה זרה כוללת חשיפה מאזנית מעבר לגבול וחשיפה מאזנית של השליחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לחשיפה מאזנית מעבר לגבול כוללת חשיפה מאזנית של משדרי התאגיד הבנקאי בישראל לתושבי המדינה הזרה וחשיפה מאזנית של השליחות בחו"ל של התאגיד הבנקאי לתושבי המדינה הזרה, למעט החשיפה המאזנית של השליחות באותה מדינה זרה. חשיפה מאזנית של השליחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים כוללת חשיפה מאזנית של השליחות של התאגיד הבנקאי באותה מדינה זרה לתושביה, בניכוי החייבויות אותן השליחות (הניכוי מבוצע עד לגובה החשיפה).

- (1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות ובטחונות נזילים.
- (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלת חבות של לווה.
- (3) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.
- (4) סיכון אשראי מאזני וחוזי מאזני, סיכון אשראי מסחרי בעייתי וחובות פנומים מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי, ולפני השפעת בטחונות המותרים לניכוי לצורך חבות לווה ושל קבוצת ליוויים.
- (5) היות ועל פי כללי ההוראה הסיכון מסווג על פי חשבונות, נכללו בסכום זה חברות ישראליות אשר הערבים לחוב (במקרה זה הם גם הבעלים) הינם בעלי דרכון ממדינות אלה.
- (6) לגבי מדיניות LDC, הבנק אינו מסתמך רק על ערבות זו אלא בעיקר על בטחונות אחרים כולל בטחונות שאינם נזילים, הבנק אינו נותן באופן ישיר אשראי או מממן פרייקטים של מדינות LDC.
- (7) הון כמדרגתו בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 202 בדבר "מידעה והלמות החון רכיבי החון".
- (8) על פי הוראות המפקח על הבנקים, לאור התפתחויות האחרונות בשווקים, נדרש לגלות בשורה נפרדת חשיפה למדינות פורטוגל, אירלנד, איטליה, יוון וספרד.
- (9) ליום 31 במרס 2012 אין לבנק חשיפה למדינות: פורטוגל, אירלנד, יוון וספרד.
- (10) היות ועל פי כללי ההוראה הסיכון מסווג על פי חשבונות, סכומים אלו נובעים מלוויים אשר הערבים לחוב (במקרה זה הם גם הבעלים) הינם בעלי דרכון איטלקי.
- (11) הבנק אינו מסתמך רק על ערבות זו אלא בעיקר על בטחונות אחרים כולל בטחונות שאינם נזילים, הבנק אינו נותן באופן ישיר אשראי או מממן פרייקטים של מדינות LDC.

* סכומים נמוכים מ-500 אלפי ש"ח.

תוספת ד' (המשך)

חשיפות למדיניות זרות - מאוחד (1)

(6)

א. מידע בדבר סך כל החשיפות למדיניות זרות ובדבר חשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאוזן המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך

ליום 31 בדצמבר 2011

סכומים מדווחים

חשיפה מאזנית מעבר לגבול	חשיפה מאזנית (2),(4)				חשיפה מאזנית (4)				
	חשיפה מאזנית מעבר לגבול	מזה:	סך חשיפה	סיכון אשראי	חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד	חשיפה מאזנית לתושבים מקומיים	חשיפה מאזנית לפני ניכוי	חשיפה מאזנית לנכסי ניכוי	חשיפה מאזנית לתושבים מקומיים
לפרעון	לפרעון	מזה:	סך חשיפה	סיכון אשראי	חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד	חשיפה מאזנית לתושבים מקומיים	חשיפה מאזנית לפני ניכוי	חשיפה מאזנית לנכסי ניכוי	חשיפה מאזנית לתושבים מקומיים
מעל	עד	מסחר חוץ (4)	חוץ מאזנית	מסחר חוץ (4)	חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד	חשיפה מאזנית לתושבים מקומיים	חשיפה מאזנית לפני ניכוי	חשיפה מאזנית לנכסי ניכוי	חשיפה מאזנית לתושבים מקומיים
שנה	שנה	מאזני בעייתי	מאזנית	מאזנית (4)	חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד	חשיפה מאזנית לתושבים מקומיים	חשיפה מאזנית לפני ניכוי	חשיפה מאזנית לנכסי ניכוי	חשיפה מאזנית לתושבים מקומיים
					חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד	חשיפה מאזנית לתושבים מקומיים	חשיפה מאזנית לפני ניכוי	חשיפה מאזנית לנכסי ניכוי	חשיפה מאזנית לתושבים מקומיים
119	520	-	259	-	639	-	91	548	-
15	497	-	21	-	512	-	92	420	-
7	1	-	2	-	8	-	8	*	-
507	596	-	267	5	1,103	-	552	547	4
648	1,614	-	549	5	2,262	-	743	1,515	4
20	41	-	115	*	61	-	(5)	53	8

במיליוני ש"ח

חשיפה מאזנית מעבר לגבול	חשיפה מאזנית (2),(4)	חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד	חשיפה מאזנית לתושבים מקומיים	חשיפה מאזנית לפני ניכוי	חשיפה מאזנית לנכסי ניכוי	חשיפה מאזנית לתושבים מקומיים
119	520	-	639	-	91	548
15	497	-	512	-	92	420
7	1	-	8	-	8	*
507	596	-	1,103	-	552	547
648	1,614	-	2,262	-	743	1,515
20	41	-	115	*	(5)	53

סך כל החשיפות למדיניות זרות

שורת "סך הכל מדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדיניות המאוחדות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 בדבר "הפרשה נספח לחובות מסופקים"; הסכום נכלל בשורת "אחרות"

בטבלה לעיל. ראה הערה (5) להלן.

חשיפה למדינה זרה כוללת חשיפה מאזנית מעבר לגבול וחשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים; חשיפה מאזנית מעבר לגבול כוללת חשיפה מאזנית של משד"ד התאגיד הבנקאי בישראל לתושבי המדינה הזרה וחשיפה מאזנית של שלוחות בח"ל של התאגיד הבנקאי לתושבי המדינה הזרה. למעט החשיפה המאזנית של שלוחות באותה מדינה זרה. חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים כוללת חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי באותה מדינה זרה לתושביה, בנימי המתייביות אותו שלוחות (הניכוי מבוצע עד לגובה החשיפה).

על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערביות ובטחונות גדילים.

(1) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלת חבות של לווה.

(2) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.

(3) סיכון אשראי מאזני וחוזי מאזני, סיכון אשראי מסחר בעייתי וחובות פנומים מוצגים לפני השפעת ההפרשה להפסד אשראי, ולפני השפעת בטחונות המותרים ליכוי לצורך חבות לווה ושל קבוצת לווים.

(4) היות ועל פי כללי ההוראה הסיכון מסווג על פי תושבות הערב נכלל בסכום זה חברות ישראליות אשר הערבים לחוב (במקרה זה הם גם הבעלים) הינם בעלי דרכון ממדינות אלה.

(5) לגבי מדינות LDC, הבנק אינו מסתמך רק על ערבות זו אלא בעיקר על בטחונות אחרים כולל בטחונות שאינם גדילים. הבנק אינו נותן באופן ישיר אשראי או מממן פרויקטים של מדינות LDC.

(6) חוץ מהגדרתו בהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 202 בדבר "מדידה והלמות החוץ-ריב" ההון".

(7) על פי הוראות המפקח על הבנקים, לאור ההתפתחויות האחרונות בשווקים, נדרש לגלות בשורה נפרדת חשיפה למדינות פורטוגל, אירלנד, איטליה, יוון וספרד.

(8) ליום 31 בדצמבר 2011 אין לבנק חשיפה למדינות: פורטוגל, אירלנד, יוון וספרד.

(9) היות ועל פי כללי ההוראה הסיכון מסווג על פי תושבות הערב נכלל בסכום זה חברות ישראליות אשר הערבים לחוב (במקרה זה הם גם הבעלים) הינם בעלי דרכון איטלקי.

הבנק אינו מסתמך על ערבות זו אלא בעיקר על בטחונות אחרים כולל בטחונות שאינם גדילים. הבנק אינו נותן באופן ישיר אשראי או מממן פרויקטים של מדינות OIIS.

* סכומים נמוכים מ-500 אלפי ש"ח.

תוספת ד' (המשך)

חשיפות למדיניות זרות - מאוחד (4)

סכומים מדווחים

ב. מידע בדבר מדיניות שטח החשיפה לכל אחת מהן הינו בין 0.75% לבין 1% מסך הנכסים במאוחד או בין 15% לבין 20% מההון לפי הנומור (9)

ליום 31 במרס 2012:

מדינות החשיפה: שווייץ

סך החשיפה המאזנית המצרפית בחלק זה הינו 376 מיליוני ש"ח.

ליום 31 במרס 2011:

מדינות החשיפה: גרמניה, צרפת

סך החשיפה המאזנית המצרפית בחלק זה הינו 569 מיליוני ש"ח.

ליום 31 בדצמבר 2011:

מדינות החשיפה: ברטיניה

סך החשיפה המאזנית המצרפית בחלק זה הינו 301 מיליוני ש"ח (מזה סך של 251 מיליוני ש"ח לבנקים).

ג. מידע בדבר חשיפה מאזנית למדיניות זרות עם בעיות נזילות (4):

יתרות מאזניות		31 במרס 2011		31 במרס 2012	
	31 בדצמבר 2011	הודו	טורקיה	הודו	טורקיה
סכום החשיפה בתחילת תקופת הדיווח	48	48	2	42	2
שינויים נטו בסכום החשיפה לזמן קצר	(3)	69	-	12	1
שינויים אחרים	(3)	(1)	*	(2)	*
סכום חשיפה בסוף תקופת הדיווח	42	116	2	52	3

במסגרת הגילוי האמור נכללו מדיניות העונות על הקריטריונים המפורטים להלן:

- (1) מדיניות שקיבלו סיוע מקרן המטבע הבינלאומית - (IMF).
- (2) המדינות מזרחות CCC ומטה בסוכנות דירוג בינלאומית S&P.
- (3) המדינה מסוגת על ידי הבנק העולמי בקבוצת הכנסה נמוכה או בינונית.
- (4) היות ועל פי כללי ההוראה הסיכון מסווג על פי תושבות הערב נכללו בסכום זה תכונות ישראליות אשר הערבים לחובן (במקרה זה הם גם הבעלים) הינם בעלי מדיניות אלה. לגבי מדינות עם בעיות נזילות, הבנק אינו מסתמך רק על ערבות זו אלא בעיקר על בטחונות אחרים כולל בטחונות שאינם נזילים. הבנק אינו נתון באופן ישיר אשראי או מממן פרייקטיים של מדינות עם בעיות נזילות.
- (5) נכון ליום 31 במרס 2012 אין לבנק חשיפה למדינות: יוון, פורטוגל, אירלנד וספרד.
- (6) הון מהדרדרתו בהוראות ניהול בנקאי תלוי מספר 202 בדבר "מדידה והלמות ההון - רכיבי ההון".

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

הצהרה (Certification)

אני, חיים פרייליכמן, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק אגוד לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2012 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי¹. וכן:
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן;
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן;

¹ כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:

- (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן;
- (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

חיים פרייליכמן
מנהל כללי ראשי
31 במאי 2012

הצהרה (Certification)

אני, נטע אברהמוב ביטן, מצהירה כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק אגוד לישראל בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2012 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי¹. וכן;
 - (א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן;
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן;

¹ כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:

- (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן;
- (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

נטע אברהמוב ביטן
חשבונאית ראשית, סמנכ"ל
31 במאי 2012

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק אגוד לישראל בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק אגוד לישראל בע"מ וחברות בנות שלו (להלן – "הבנק"), הכולל את המאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 31 במרס 2012 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון וההנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

לא סקרנו את המידע הכספי לתקופת הביניים התמציתי של חברות שאוחדו אשר נכסיהן הכלולים באיחוד מהווים כ- 0.23% מכלל הנכסים המאוחדים ליום 31 במרס 2012, והכנסותיהן הכלולות באיחוד מהוות כ- 0.54% מכלל ההכנסות המאוחדות לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. המידע הכספי לתקופת הביניים התמציתי של אותן חברות נסקר על ידי רואי חשבון אחרים שדוחות הסקירה שלהם הומצאו לנו ומסקנתנו, ככל שהיא מתייחסת למידע הכספי בגין אותן חברות, מבוססת על דוחות הסקירה של רואי החשבון האחרים.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישמו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו ועל דוחות הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (ISRAELI GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 6.ב.5.ה' בדוחות הכספיים בדבר התחייבויות תלויות.

סומך חייקין
רואי חשבון

31 במאי 2012

תמצית מאזן מאוחד ליום 31 במרס 2012
 סכומים מדווחים

31 בדצמבר 2011 (מבוקר)	31 במרס 2011 (לא מבוקר)	31 במרס 2012 (לא מבוקר) במיליוני ש"ח	באור	נכסים
6,961	5,708	6,833		מזומנים ופקדונות בבנקים
6,785	5,519	6,044	2	ניירות ערך ⁽¹⁾
5	405	5		ניירות ערך שנשאלו
23,140	23,018	24,087	3	אשראי לציבור
(272)	(315)	(272)	3	הפרשה להפסדי אשראי
22,868	22,703	23,815		אשראי לציבור, נטו
1	1	1		השקעה בחברות מוחזקות
408	373	388		בניינים וציוד
846	596	514	7	נכסים בגין מכשירים נגזרים
1,041	* 293	893		נכסים אחרים ⁽²⁾
-	-	9	ב12	נכסים המוחזקים למכירה
38,915	35,598	38,502		סך כל הנכסים

ז. אבולס
 יושב ראש הדירקטוריון

ח. פרייליכמן
 מנהל כללי ראשי

נ. אברהמוב ביטן
 חשבונאית ראשית, סמנכ"ל

תאריך אישור הדוחות הכספיים לפרסום: 31 במאי 2012
 הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

31 בדצמבר 2011 (מבוקר)	31 במרס 2011 (לא מבוקר)	31 במרס 2012 (לא מבוקר) במיליוני ש"ח	באור	
				התחייבויות והון
31,158	** 28,825	31,131		פקדונות הציבור
392	** 384	202		פקדונות מבנקים
1	1	7		פקדונות הממשלה
2,761	2,320	2,750		כתבי התחייבות נדחים ותעודות פקדון
907	717	586	7	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
1,710	* 1,395	1,775		התחייבויות אחרות ^{(4),(3)}
<u>36,929</u>	<u>33,642</u>	<u>36,451</u>		סך כל ההתחייבויות
1,985	* 1,955	2,051		הון המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי
1	1	-		זכויות שאינן מקנות שליטה ⁽⁵⁾
<u>1,986</u>	<u>1,956</u>	<u>2,051</u>		סך כל ההון
<u><u>38,915</u></u>	<u><u>35,598</u></u>	<u><u>38,502</u></u>		סך כל ההתחייבויות וההון

- (1) מזה: ניירות ערך ששועבדו בסך 808 מיליון ש"ח (31.03.2011 - 725 מיליון ש"ח, 31.12.2011 - 870 מיליון ש"ח).
- (2) מזה: נכסים אחרים בשווי הוגן בסך 590 מיליון ש"ח (31.03.2011 - 38 מיליון ש"ח, 31.12.2011 - 739 מיליון ש"ח).
- (3) מזה: התחייבויות אחרות בשווי הוגן בסך 886 מיליון ש"ח (31.03.2011 - 38 מיליון ש"ח, 31.12.2011 - 739 מיליון ש"ח).
- (4) מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים בסך 48 מיליון ש"ח (31.03.2011 - 38 מיליון ש"ח ו-31.12.2011 - 44 מיליון ש"ח).
- (5) ישום לראשונה של מכתב בנק ישראל בנושא טיפול באופציות מכר שניתנו לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה. ראה באור 3.1.1 להלן.
- * נתוני השוואה הוצגו מחדש בגין יישום למפרע של הוראה בדבר זכויות עובדים, ראה באור 1.1.1. להלן.
- ** סווג מחדש, ראה באור 1.1.1. להלן.

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2012

סכומים מדווחים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		באור		
	* 2011	* 2011			2012
	(מבוקר)	(לא מבוקר)			(לא מבוקר) במיליוני ש"ח
1,488	337	348	9	הכנסות ריבית	
838	177	188	9	הוצאות ריבית	
650	160	160		הכנסות ריבית, נטו	
27	18	8	3	הוצאות בגין הפסדי אשראי	
623	142	152		הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי	
				הכנסות שאינן מריבית:	
4	30	25	10	הכנסות מימון שאינן מריבית	
310	80	73		עמלות	
2	2	-		הכנסות אחרות	
316	112	98		סך כל ההכנסות שאינן מריבית	
				הוצאות תפעוליות ואחרות:	
459	112	112		משכורות והוצאות נלוות	
135	34	37		פחת ואחזקת בנינים וציוד	
193	45	46		הוצאות אחרות	
787	191	195		סך כל ההוצאות התפעוליות והאחרות	
152	63	55		רווח לפני מיסים	
20	24	20		הפרשה למיסים על הרווח	
132	39	35		רווח לאחר מיסים	
** -	** -	** -		חלקו של הבנק ברווחים לאחר השפעת המס של חברות מוחזקות	
132	39	35		רווח נקי:	
** -	** -	-		לפני ייחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה	
132	39	35		המיחוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה ***	
<u>132</u>	<u>39</u>	<u>35</u>		המיחוס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי	
רווח למניה רגילה (ש"ח)					
<u>1.79</u>	<u>0.54</u>	<u>0.48</u>		רווח בסיסי ומדולל:	
רווח נקי המיוחס לבעלי מניות התאגיד הבנקאי					
<u>73,583</u>	<u>73,583</u>	<u>73,583</u>		מספר המניות הרגילות בנות 0.01 ש"ח ע.נ.	
ששימש לצורך החישוב הנ"ל (באלפים)					

* נתוני השוואה סווגו מחדש בגין יישום למפרע של הוראה בדבר מתכונת דוח רווח והפסד, לפירוט ראה באור 1.1.1.
 ** סכומים נמוכים מ-500 אלפי ש"ח.
 *** יישום לראשונה של מכתב בנק ישראל בנושא טיפול באופציות מכר שניתנו לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, לפירוט ראה באור 3.1.1.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון מאוחד לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2012

סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2012 (לא מבוקר)

סך כל ההון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	עודפים	הטבות בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן	הון מניות
1,986	1	1,985	1,012	26	(5)	952
(1)	(1)	-	-	-	-	-
35	-	35	35	-	-	-
62	-	62	-	-	62	-
(14)	-	(14)	-	-	(14)	-
(17)	-	(17)	-	-	(17)	-
2,051	-	2,051	1,047	26	26	952

יתרה ליום 31 בדצמבר 2011 (מבוקר)

אופציות מכר שאינן מקנות שליטה**
רווח נקי לתקופה
התאמות בגין הצגת ני"ע
זמינים למכירה לפי שווי הוגן
התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה
שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
השפעת המס המתייחס
יתרה ליום 31 במרס 2012

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2011 (לא מבוקר)

סך כל ההון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	עודפים	הטבות בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן	הון מניות
1,941	1	1,940	880	26	82	952
39	*	39	39	-	-	-
(25)	-	(25)	-	-	(25)	-
(11)	-	(11)	-	-	(11)	-
12	-	12	-	-	12	-
1,956	1	1,955	919	26	58	952

יתרה ליום 31 בדצמבר 2010 (מבוקר)

רווח נקי לתקופה
התאמות בגין הצגת ני"ע
זמינים למכירה לפי שווי הוגן
התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה
שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
השפעת המס המתייחס
יתרה ליום 31 במרס 2011

* סכומים נמוכים מ-500 אלפי ש"ח.

** יישום לראשונה של מכתב בנק ישראל בנושא טיפול באופציות מכר שניתנו לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, לפירוט ראה באור 3.1.1.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון מאוחד לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2012 (המשך)

סכומים מדווחים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011 (מבוקר)

סך כל ההון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סך הכל	עודפים	הטבות בשל עסקאות תשלום מבוסס מניות	התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה לפי שווי הוגן	הון מניות	במיליוני ש"ח
1,941	1	1,940	880	26	82	952	
132	*	132	132	-	-	-	
(105)	-	(105)	-	-	(105)	-	
(27)	-	(27)	-	-	(27)	-	
45	-	45	-	-	45	-	
<u>1,986</u>	<u>1</u>	<u>1,985</u>	<u>1,012</u>	<u>26</u>	<u>(5)</u>	<u>952</u>	

יתרה ליום 31 בדצמבר 2010 (מבוקר)
רווח נקי לתקופה
התאמות בגין הצגת ני"ע
זמינים למכירה לפי שווי הוגן
התאמות בגין הצגת ני"ע זמינים למכירה
שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
השפעת המס המתייחס
יתרה ליום 31 בדצמבר 2011

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על תזרימי מזומנים לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2012
סכומים מדווחים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר * 2011 (מבוקר)	מאוחד		
	לשלושה חודשים שהסתיימו		
	ביום 31 במרס * 2011 (לא מבוקר)	2012 (לא מבוקר) במיליוני ש"ח	
132	39	35	תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
			רווח נקי לתקופה
			<u>התאמות:</u>
			חלקו של הבנק (ברווחים) הפסדים בלתי מחולקים של חברות כלולות
** -	** -	** -	פחת על בנינים וציוד (לרבות ירידת ערך)
58	14	16	הוצאות בגין הפסדי אשראי
27	18	8	רווח ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה, נטו
(22)	(11)	(11)	הפסד (רווח) שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות ערך למסחר, נטו
12	2	(2)	רווח מממוש בנינים וציוד
(1)	(1)	-	מיסים נדחים, נטו
(48)	(3)	(1)	פצויי פרישה - קיטון בעודף העתודה על היעודה הפרשי צבירה שנכללו בפעולות השקעה ומימון התאמה בגין הפרשי שער על יתרות מזומנים
41	8	2	<u>שינוי נטו בנכסים שוטפים:</u>
19	24	40	קיטון פקדונות בבנקים
(8)	19	11	גידול באשראי לציבור
47	5	6	רכישת ניירות ערך שנשאלו
(1,469)	(1,165)	(734)	קיטון (גידול) בנכסים בגין מכשירים נגזרים
410	10	-	קיטון (גידול) ניירות ערך למסחר
(284)	(34)	332	קיטון (גידול) בנכסים אחרים
(293)	(361)	77	
(332)	338	132	
			<u>שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות:</u>
121	113	(190)	פקדונות מבנקים
2,314	(19)	(27)	פקדונות הציבור
(1)	(1)	6	פקדונות הממשלה
170	(20)	(321)	גידול (קיטון) בהתחייבויות בגין מכשירים נגזרים
559	296	84	גידול (קיטון) בהתחייבויות אחרות
<u>1,452</u>	<u>(729)</u>	<u>(537)</u>	מזומנים נטו מפעילות (לפעילות) שוטפת
			תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
(5,916)	(1,332)	(1,995)	רכישת ניירות ערך זמינים למכירה
3,639	656	1,861	תמורה מממוש ניירות ערך זמינים למכירה
400	54	596	תמורה מפידין ניירות ערך זמינים למכירה
(85)	(26)	(27)	רכישת בנינים וציוד
2	3	-	תמורה מממוש בנינים וציוד
<u>(1,960)</u>	<u>(645)</u>	<u>435</u>	מזומנים נטו מפעילות (לפעילות) השקעה

* בשל אימוץ לראשונה של תקן חשבונאות בינלאומי מס' 7, נתוני השוואה סווגו מחדש כדי להתאים להגדרות החדשות, לכתרות ולאופן ההצגה בתקופת הדיווח השוטפת (ראה באור 2.1.1.1).

** סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על תזרימי מזומנים לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2012 (המשך)
סכומים מדווחים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	מאוחד	
	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
* 2011 (מבוקר)	* 2011 (לא מבוקר)	2012 (לא מבוקר)
		במיליוני ש"ח
515	-	-
(139)	(26)	(9)
376	(26)	(9)
(132)	(1,400)	(111)
6,874	6,874	6,750
8	(19)	(11)
6,750	5,455	6,628

תזרימי מזומנים מפעילות מימון

הנפקת כתבי התחייבות ותעודות פקדון
פדיון כתבי התחייבות ותעודות פקדון
מזומנים נטו מפעילות (לפעילות) מימון

קיטון במזומנים
יתרת מזומנים לתחילת תקופה
השפעת תנועות בשער החליפין על יתרת מזומנים
יתרת מזומנים לסוף תקופה

ריבית ומסים ששולמו /או התקבלו:

1,600	325	371	ריבית שהתקבלה
(900)	(197)	(219)	ריבית ששולמה
5	1	2	דיבידנדים שהתקבלו
(64)	(28)	(19)	מסים על הכנסה ששולמו
15	13	40	מסים על הכנסה שהתקבלו

נספח א' - פעולות השקעות ומימון שלא במזומן:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2012

א. ברבעון הראשון של שנת 2012 הועברו ניירות ערך בסך 221 מיליון ש"ח, נטו, מתיק הזמין למכירה לתיק האשראי עקב השאלת ניירות ערך במאוחד ובבנק.
ב. ברבעון הראשון של שנת 2012 לא נרכשו נכסים שלא כנגד מזומן.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2011

א. ברבעון הראשון של שנת 2011 הועברו ניירות ערך בסך 32 מיליון ש"ח, נטו, מאשראי לציבור לתיק הזמין למכירה עקב השאלת ניירות ערך במאוחד ובבנק.
ב. נרכשו נכסים בסך של 2 מיליון ש"ח כנגד התחייבות לספקים.

לשנת 2011

א. הועברו ניירות ערך בסך 162 מיליון ש"ח, נטו, מאשראי לציבור לתיק הזמין למכירה עקב השאלת ניירות ערך במאוחד ובבנק.
ב. נרכשו נכסים בסך של 22 מיליון ש"ח כנגד התחייבות לספקים.

* בשל אימוץ לראשונה של תקן חשבונאות בינלאומי מס' 7, נתוני השוואה סווגו מחדש כדי להתאים להגדרות החדשות, לכותרות ולאופן ההצגה בתקופת הדיווח השוטפת (ראה באור 2.1.1.1).

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. כללי

תמצית הדוחות הכספיים הרבעוניים המאוחדים של הבנק וחברות הבנות ליום 31 במרס 2012 ולתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך ערוכים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו בדבר עריכת דוח כספי רבעוני של תאגיד בנקאי, ובהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP), ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לעיין בדוחות רבעוניים אלו ביחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011 והבאורים אשר נלווים אליהם (להלן: "הדוחות השנתיים"). המדיניות החשבונאית של הבנק בתמצית דוחות כספיים רבעוניים מאוחדים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות השנתיים, למעט המפורט בסעיפים ה' ו' להלן. בהתאם להנחיות המפקח על הבנקים, פרסום הדוחות הכספיים הרבעוניים הוא על בסיס דוחות מאוחדים בלבד. תמצית הדוחות הכספיים הרבעוניים המאוחדים אושר לפרסום על ידי דירקטוריון הבנק ביום 31 במאי 2012.

ב. עקרונות הדיווח הכספי

- בנושאים שבליבת העסק הבנקאי - הטיפול החשבונאי הינו בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ובהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארה"ב אשר אומצו במסגרת הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים.
- בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי - הטיפול החשבונאי הינו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל ובהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים ופרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) המתייחסות אליהם. התקינה הבינלאומית מיושמת על פי העקרונות המפורטים להלן:
 - במקרים שבהם עולה סוגיה מהותית אשר אינה מקבלת מענה בתקנים הבינלאומיים או בהוראות היישום של המפקח, הטיפול בסוגיה בהתאם לכללי חשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב שחלים ספציפית על נושאים אלו;
 - במקרים בהם לא קיימת התייחסות ספציפית בתקנים או בפרשנויות לנושאים מהותיים או שקיימות מספר חלופות לטיפול בנושא מהותי, הבנק פועל לפי הנחיות יישום ספציפיות שנקבעו על ידי המפקח;
 - במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה לתקן בינלאומי אחר שאומץ בהוראות הדיווח לציבור, הבנק פועל בהתאם להוראות התקן הבינלאומי;
 - במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה לתקן בינלאומי שלא אומץ בהוראות הדיווח לציבור, הבנק פועל בהתאם להוראות הדיווח ובהתאם לכללי חשבונאות המקובלים בישראל;
 - במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה להגדרה של מונח שמוגדר בהוראות הדיווח לציבור, תבוא הפניה להגדרה בהוראות במקום ההפניה המקורית.

ג. שימוש באומדנים

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים הרבעוניים המאוחדים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו נדרשת הנהלת הבנק להשתמש בשיקול דעת, בהערכות אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה. יישום המדיניות החשבונאית וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ד. שינוי סיווג

1. בעקבות היישום לראשונה של תקני חשבונאות מסוימים והוראות הפיקוח על הבנקים (ראה סעיף ו' להלן), סעיפים מסוימים במסגרת הדוחות הכספיים ומספרי השוואה סווגו מחדש כדי להתאים לכתרות הסעיפים ולאופן ההצגה בתקופת הדיווח השוטפת. לפירוט בדבר השפעת יישום תקני חשבונאות חדשים לראשונה וסיווג של סעיפים מסוימים בעקבות יישום ההוראות אלו, ראה סעיף ו' להלן.
2. במאזן בוצע סווג בין פקדונות הציבור לפיקדונות בבנקים ליום 31 במרס 2011 בהיקף של 196 מיליון ש"ח.
3. בביאור 11 חל סיווג מחדש של תוצאות המגזרים לתקופות השוואה, כתוצאה מטיוב מקור הנתונים המשמש להכנת הביאור. כאמור בביאור, מודל הנתונים המשמש לצורכי הדיווח על תוצאות מגזרי הפעילות של הבנק הינו בתהליך מתמשך של טיוב הנתונים, ובהתאם חל מעת לעת סיווג מחדש של התוצאות במידת האפשר.
4. בביאור 7, חל שינוי סיווג במספרי השוואה בין המכשירים הנגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק (ALM) לבין המכשירים הנגזרים האחרים. שינוי הסיווג הינו הן בהיקף המכשירים הנגזרים והן בשווי ההוגן.

ה. יישום לראשונה של חשבונאות גידור שווי הוגן

החל מהתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2012 מיישם הבנק חשבונאות גידור שווי הוגן. הבנק מחזיק מכשירים פיננסיים נגזרים לצרכי גידור סיכונים ריבית, וכן מבוצעת פעילות בנגזרים. באם מכשיר יועד לגידור, במועד יצירת הגידור הבנק מתעד באופן פורמאלי את יחסי הגידור בין המכשיר המגדר והפריט המגודר, לרבות מטרת ניהול הסיכונים והאסטרטגיה של הבנק לביצוע הגידור, וכן האופן בו הבנק יעריך את אפקטיביות יחסי הגידור. הבנק מעריך את האפקטיביות של יחסי הגידור הן בתחילת הגידור והן על בסיס מתמשך.

גידור שווי הוגן

שינויים בשווי ההוגן של מכשיר פיננסי נגזר שיועד לגידור שווי הוגן נזקפים לדוח רווח והפסד. הפריט המגודר מוצג אף הוא בשווי הוגן, בהתייחס לסיכונים שגודרו, והשינויים בשווי ההוגן נזקפים לדוח רווח והפסד. אם המכשיר המגדר אינו עונה עוד לקריטריונים לגידור חשבונאי, או שהוא פוקע, נמכר, מבוטל או ממומש, או שהבנק מבטל את הייעוד של גידור שווי הוגן, אזי נפסק הטיפול לפי חשבונאות גידור.

ו. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות המפקח על הבנקים

1. הוראות בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב

בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים מיום 29 בדצמבר 2011 בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית, מיישם הבנק את ההוראות הקשורות לאופן ההצגה של דוח רווח והפסד בלבד (לעניין אימוץ כללי מדידת הכנסות ריבית- ראה סעיף ז (1) להלן). בהתאם להוראות, התאים הבנק את אופן ההצגה של מרכיבי הרווח המימוני בגוף דוח רווח והפסד ובביאורים הנלווים באופן המפורט להלן:

- סעיף "רווח מימוני לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי" פוצל לשלושה סעיפים נפרדים "הכנסות ריבית", "הוצאות ריבית" וכן "הכנסות מימון שאינן מריבית" שהוצגו בשורות נפרדות.
- מרכיבי הרווח המימוני שאינם מריבית וכן מרכיבי רווחים (הפסדים) מהשקעות במניות סווגו במסגרת סעיף הכנסות מימון שאינן מריבית תוך אבחנה בין פעילויות למטרות מסחר לבין פעילויות שאינן למטרות מסחר.

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

- עודכנה ההגדרה של "ריבית" כך שתכלול הפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן על הריבית, הפרשי שער על הריבית והפרשי הצמדה למדד המחירים לצרכן על הקרן (מרכיב שקודם לכן לא נחשב כחלק מריבית).
 - בוטלה האבחנה בין עמלות מעסקי מימון שבעבר נכללו במסגרת הרווח המימוני לבין עמלות תפעוליות. לאור זאת, כל ההכנסות מעמלות, למעט עמלות הקצאת אשראי, נכללו בסעיף "עמלות" בדוח רווח והפסד (בעבר סעיף "עמלות תפעוליות").
 - בוטל הסעיף "רווח מפעולות בלתי רגילות" ואומצה הגישה הנהוגה בארה"ב לפיה פריטים מיוחדים מוגדרים כפריטים אשר "אינם רגילים" ו"אינם שכיחים". לאור זאת, הסיווג של אירוע כלשהו כפריט מיוחד (בלתי רגיל) בדוח רווח והפסד יבוצע רק באישור מראש של המפקח על הבנקים.
- בעקבות יישום לראשונה של הוראה זו בוצעו סיווגים מחדש המפורטים להלן בדוחות הכספיים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2011.
- כתוצאה משינויי הסיווג, הכנסות (הוצאות) שנכללו ברווח מפעילות מימון בסך של 34 מיליוני ש"ח בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2011, סווגו מחדש לסעיף "הכנסות שאינן מריבית".
- "רווחים (הפסדים) מהשקעות במניות, נטו" בסך של 6 מיליוני ש"ח בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2011, בהתאמה, סווגו לסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית".
- בנוסף, "רווחים (הפסדים) מפעולות בלתי רגילות לאחר מסים" אשר נבעו ממימוש בניינים וציוד בסך של 1 מיליוני ש"ח בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2011, בהתאמה, סווגו לסעיף "הכנסות אחרות".
- הבנק יישם את ההוראות בנוגע למתכונת דוח רווח והפסד החל מיום 1 בינואר 2012 באופן של יישום למפרע. ליישום ההוראה לראשונה לא היתה השפעה למעט שינוי הצגתי.

2. תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים והפרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) שמתייחסות ליישום תקנים אלו

בהתאם לחוזר המפקח על הבנקים מיום 30 בנובמבר 2011 בנושא אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים מיישם הבנק את תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) המפורטים להלן:

2.1 דוח על תזרימי מזומנים IAS 7 - הדוח על תזרימי המזומנים מוצג כשהוא מסווג לתזרימי מזומנים מפעילות שוטפת, מפעילות השקעה (בעבר - פעילות בנכסים) ומפעילות מימון (בעבר - פעילות בהתחייבויות ובהון).

תזרימי המזומנים הנובעים מפעילויות עיקריות של הבנק מסווגים לפעילות שוטפת. סעיף המזומנים ושווי מזומנים כולל: מזומנים, פיקדונות בבנקים, תעודות פיקדון סחירות ופיקדונות בבנקים מרכזיים לתקופה מקורית של עד שלושה חודשים.

בעקבות יישום לראשונה של הוראה זו בוצע סיווג של הפריטים השונים במסגרת הדוח הכספי בהתאם למהות הפעילות כמפורט להלן:

- שינויים נטו בתזרים בגין נכסים שוטפים (כגון: פיקדונות בבנקים, אשראי לציבור, ניירות ערך שהושאלו ניירות ערך למסחר) שנכללו בעבר במסגרת פעילות השקעה (לשעבר פעילות בנכסים) בסך של 1,511 מיליוני ש"ח, בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2011, סווגו לפעילות שוטפת. כמו כן, סכום של 1,305 מיליוני ש"ח סווגו כאמור בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011.

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

- שינויים נטו בתזרים בגין התחייבויות שוטפות (כגון: פיקדונות מבנקים, פיקדונות מהציבור, פיקדונות הממשלה) שנכללו בעבר במסגרת פעילות מימון (לשעבר פעילות בהתחייבויות ובהון) בסך של 93 מיליוני ש"ח בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2011, סווגו לפעילות שוטפת. כמו כן, סכום של 2,434 מיליוני ש"ח סווג כאמור בשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011.

הבנק יישם את הכללים שנקבעו בתקן החל מיום 1 בינואר 2012 באופן של יישום למפרע. ליישום התקן לראשונה לא הייתה השפעה למעט שינוי הצגתו.

2.2 מיסים על הכנסה IAS 12 - מיסים על הכנסה כוללים מיסים שוטפים ונדחים. מיסים שוטפים ונדחים נזקפים לדוח רווח והפסד אלא אם המסים נובעים מצירוף עסקים, או נזקפים ישירות להון במידה ונובעים מפריטים אשר מוכרים ישירות בהון.

הבנק יישם את הכללים שנקבעו בתקן החל מיום 1 בינואר 2012, באופן של יישום למפרע. ליישום התקן לראשונה לא הייתה השפעה על דוחות הבנק.

2.3 עלויות אשראי IAS 23 - התקן קובע כי על הישות להוון עלויות אשראי אשר מתייחסות ישירות לרכישה ולהקמה או לייצור של נכס כשיר. נכס כשיר הוא נכס שנדרשת תקופת זמן משמעותית להכנתו לשימוש המיועד או מכירתו והוא כולל, בין היתר, נכסי רכוש קבוע, נכסי תוכנה ונכסים אחרים הדורשים פרק זמן ממושך כדי להביאם למצב בו יוכלו לשרת בשימוש המיועד או למכירתם. עם זאת, במסגרת הוראות הפיקוח על הבנקים הובהר כי תאגיד בנקאי לא יהוון עלויות אשראי, מבלי שקבע מדיניות, נהלים ובקורות ברורים, באשר לקריטריונים להכרה בנכסים כשירים ובאשר לעלויות האשראי שהונו. ליישום התקן לראשונה לא הייתה השפעה על דוחות הבנק.

2.4 גילויים בהקשר לצד קשור IAS 24 - התקן קובע את דרישות הגילוי שעל ישות לתת על יחסיה עם צד קשור וכן על עסקאות ויתרות שטרם נפרעו עם צד קשור.

בנוסף נדרש מתן גילוי על תגמול לאנשי מפתח ניהוליים. אנשי מפתח ניהוליים מוגדרים כאנשים שיש להם סמכות ואחריות לתכנון פעילות הישות, להכוונה ושליטה עליה במישרין או בעקיפין, לרבות דירקטור כלשהו (פעיל או לא פעיל) של ישות זו.

הבנק יישם את התקן החל מיום 1 בינואר 2012 באופן של יישום למפרע. לצורך יישום התקן לראשונה, הבנק ערך מיפוי של יחסי הצדדים הקשורים. ליישום התקן לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות של הבנק, למעט שינוי הצגתי כפי שיוצג במסגרת הדוח הכספי השנתי לשנת 2012.

3. **תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי**

אופציות מכר (PUT) לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה שהונפקו לפני 1 בינואר 2012 ואשר מסולקות במזומן או במכשיר פיננסי אחר, הוכרו כהתחייבות שנמדדה בהתאם לשווי ההוגן של האופציה, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארה"ב. שינויים בשווי ההוגן של האופציה הוכרו בדוח רווח והפסד.

בהתאם למכתב הפיקוח על הבנקים מיום 18 במרס 2012 בנושא טיפול באופציות מכר שניתנו לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה הבנק מיישם את הנחיות תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים (IFRS) בנושא. ליישום ההנחיות לראשונה, לא הייתה השפעה מהותית.

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

4. הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא פעולות בין תאגיד בנקאי לבין בעל שליטה בו ולבין חברה בשליטת התאגיד

הבנקאי

בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים מיום 30 בנובמבר 2011 בנושא אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים מיישם הבנק, החל מיום 1 בינואר 2012 את כללי החשבונאות המקובלים בארה"ב לצורך טיפול חשבונאי בפעולות בין תאגיד בנקאי לבין בעל שליטה בו ובין חברה בשליטת התאגיד הבנקאי. במצבים בהם בכללים כאמור לא קיימת התייחסות לאופן הטיפול, מיישם הבנק את הכללים שנקבעו בתקן מספר 23 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות בנושא הטיפול החשבונאי בעסקאות בין ישות לבין בעל השליטה בה, זאת בעקביות לעקרונות אימוץ תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי. ליישום ההוראות לראשונה לא הייתה השפעה על דוחות הבנק.

5. עדכון תקינה חשבונאית ASU 2011-03 בנושא בחינה מחדש של שליטה אפקטיבית בעסקאות רכש חוזר, אשר

מהווה עדכון לכללים שנקבעו ב- FAS 166 (ASC 860)

החל מיום 1 בינואר 2012 מיישם הבנק את עדכון תקינה חשבונאית ASU 2011-03 בנושא בחינה מחדש של שליטה אפקטיבית בעסקאות רכש חוזר, אשר מהווה עדכון לכללים שנקבעו ב- FAS 166 (ASC 860). הערכת קיום שליטה אפקטיבית מתמקדת בזכויות החוזיות ובהתחייבויות החוזיות של המעביר, ולכן לא מובאים בחשבון:

- קריטריון שדורש שלמעביר תהיה יכולת לרכוש ניירות שהועברו גם במקרה כשל של הנעבר
 - הנחיות בנושא דרישת הביטחונות בקשר לקריטריון הנ"ל.
- בעסקאות העברת נכסים פיננסיים הבנק קובע כי למעביר נותרת שליטה אפקטיבית על הנכסים שהועברו (ולכן העברת הנכסים תטופל כחוב מובטח) אם מתקיימים כל התנאים שלהלן:
- הנכסים שיירכשו חזרה או ייפדו זהים או זהים במהות לנכסים שהועברו;
 - ההסכם הוא לרכוש אותם חזרה או לפדות אותם לפני מועד הפירעון, במחיר קבוע או במחיר הניתן לקביעה
 - ההסכם נערך בעת ובעונה אחת עם ההעברה;
- ליישום ההוראות לראשונה לא הייתה השפעה על דוחות הבנק.

6. עדכון תקינה חשבונאית ASU 2011-04 בנושא מדידת שווי הוגן (ASC 820): תיקונים להשגת מדידת שווי

הוגן ודרישות גילוי אחידות ב- U.S GAAP וב- IFRS

העדכון קובע תיקונים ל- FAS 157 (ASC 820) הנדרשים לקביעת הגדרה אחידה של מדידת השווי הוגן בתקני חשבונאות מקובלים בארה"ב (U.S GAAP) ובתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS).

בהתאם לעדכון, לא מיושמת הנחת היסוד "בשימוש" (in-use) לגבי מכשירים פיננסיים. עם זאת, בתנאים מסוימים נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות המוחזקים והמנוהלים במסגרת פורטפוליו נמדדים לפי שווי הוגן תוך שימוש במחיר שהיה מתקבל או משולם אילו פוזיציה נטו בקבוצות של נכסים פיננסיים או התחייבויות פיננסיות כאמור הייתה נמכרת או מועברת. בנוסף, בהתאם לעדכון, מדידת שווי הוגן של מכשירים פיננסיים נעשית ללא הבאה בחשבון של פקטור גודל ההחזקה (blockage factor) הן לגבי מכשירים פיננסיים המוערכים לפי נתוני רמה 1 והן לגבי מכשירים פיננסיים המוערכים לפי רמות 2 או 3, למעט מצבים בהם פרמיה או ניכיון היו מובאים בחשבון במדידת שווי הוגן על ידי משתתפים בשוק בהיעדר נתוני רמה 1.

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

בנוסף, בעקביות למדידת שווי הוגן של התחייבויות פיננסיות, נמדד השווי ההוגן של הפריטים המסווגים בהון תוך שימוש במחירים מצוטטים של הפריטים כאמור (או של מכשירים דומים) אשר נסחרים כנכסים.

כמו כן, העדכון קובע דרישות גילוי משמעותיות נוספות בנוגע למפורט להלן:

- סיווג לרמות במסגרת היררכיית השווי ההוגן לגבי פריטים אשר לא נמדדים לפי שווי הוגן במאזן, אך במסגרת הביאורים נדרש גילוי לגבי שווים ההוגן.
- לגבי מדידות שווי הוגן אשר סווגו במסגרת היררכיית השווי ההוגן לרמה 3:
- תהליך הערכה שמיושם על ידי הישות המדווחת
- גילוי איכותי בדבר ניתוח רגישות של מדידת השווי ההוגן לשינויים בנתונים לא נצפים משמעותיים ויחסים הדדיים בין נתונים לא נצפים אלו, אם קיימים.
- מעברים כלשהם של מדידת שווי הוגן מרמה 2 לרמה 1 או להיפך, לרבות פירוט הסיבות למעברים
- שימוש בנכס לא פיננסי באופן השונה מהשימוש המיטבי (highest and best use), כאשר הנכס נמדד לפי שווי הוגן במאזן או כאשר שווי ההוגן נכלל במסגרת הגילויים בהתאם להנחת השימוש המיטבי.

הבנק מיישם את התיקונים שנקבעו ב- ASU 2011-04 החל מיום 1 בינואר 2012 באופן של מכאן ולהבא. לא קיימת חובת יישום של דרישות הגילוי החדשות לגבי הדוחות לתקופות שהוצגו לפני היישום לראשונה. לאור זאת, בדוחות כספיים אלה לא נכללו מספרי השוואה לגילויים החדשים. ליישום לראשונה של ASU 2011-04 לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים של הבנק, למעט שינוי הצגתי בשל דרישות הגילוי החדשות.

ז. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

1. הוראה בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים

בארה"ב בנושא מדידת הכנסות ריבית

ב-29 בדצמבר 2011 פורסם חוזר המפקח על הבנקים, ליישום החל מה-1 בינואר 2013 אשר נועד להתאים את הוראות הדיווח לציבור לצורך אימוץ הכללים שנקבעו במסגרת תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושא עמלות שאינן ניתנות להחזרה ועלויות אחרות. ההוראה קובעת כללים לטיפול בעמלות מיצירת הלוואות ובעלויות ישירות ליצירת הלוואות. העמלות והעלויות הכשירות בהתאם לקריטריונים שנקבעו בהוראה, לא יוכרו באופן מיידי בדוח רווח והפסד אלא יובאו בחשבון בחישוב שיעור הריבית האפקטיבית של הלוואה. בנוסף, ההוראה משנה את הטיפול בעמלות ועלויות הקשורות להתחייבויות להקצאת אשראי לרבות עסקאות בכרטיסי אשראי. כמו כן, בהוראה נקבעו כללים בנוגע לטיפול בשינויים בתנאי החוב אשר לא מהווים ארגון מחדש של חוב בעייתי, טיפול בפירעונות מוקדמים של חובות וכן טיפול בעסקאות מתן אשראי אחרות כגון עסקאות סינדיקציה. במהלך מאי 2012 פורסמה טיוטת חוזר המפקח על הבנקים אשר דוחה את יישום ההוראה לראשונה ל-1 בינואר 2014.

2. אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) - לפירוט ראה בבאור 1.ו.1 (3) בדוחות הכספיים לשנת 2011.

3. מערכת חדשה של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) בנושא איחוד דוחות כספיים ונושאים נלווים -

לפירוט ראה בבאור 1.ו.1 (5) בדוחות הכספיים לשנת 2011.

באור 1 - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ח. הנחיות הפיקוח על הבנקים בדבר חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים

החל מ- 1 באפריל 2011 הבנק מיישם את הנחיות הפיקוח על הבנקים כפי שפורסמו ביום 27 במרס 2011 במסגרת חוזר בדבר "חיזוק הבקרה הפנימית על דיווח כספי בנושא זכויות עובדים". לפירוט ראה 1.ה.21.ג. בדוח השנתי. כתוצאה מיישום האמור הוצגו מחדש מספרי השוואה לתקופה מקבילה אשתקד כמפורט להלן:

ליום 31 במרס 2011			
כפי שדווח בעבר	השפעת היישום למפרע	כמדווח בדוחות אלו	
במיליוני ש"ח			
274	19	293	השפעה על סעיפי המאזן
(1,331)	(64)	(1,395)	נכסים אחרים
(2,001)	45	(1,956)	התחייבויות אחרות
			סך כל הון
7.70%	(0.18%)	7.52%	השפעה על יחסי ההון
13.06%	(0.19%)	12.87%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
			יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון

לא הייתה השפעה על סעיפי רווח והפסד לרבעון הראשון של 2011.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 במרס 2012

באור 2 - ניירות ערך

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

ליום 31 במרס 2012 (לא מבוקר)				
הערך במאזן	עלות מופחתת (במניות-עלות)	רווח כולל אחר מצטבר		שווי הוגן (2)
		רווחים	הפסדים	
במיליוני ש"ח				
א. ניירות ערך זמינים למכירה				
3,125	3,076	51	(2)	3,125
4	4	-	-	4
783	782	5	(4)	783
236	236	2	(2)	236
62	59	7	(4)	62
726	752	12	(38)	726
13	13	*	-	13
4,949	4,922	77	(50)	4,949
115	104	13	(2)	115
אגרות חוב ומלוות - של ממשלת ישראל של ממשלות זרות של מוסדות פיננסיים בישראל של מוסדות פיננסיים זרים מגובי נכסים (ABS) של אחרים בישראל של אחרים זרים				
מניות וניירות ערך אחרים				
סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה				
5,064	5,026	90	(52)	5,064
ב. ניירות ערך למסחר				
919	919	1	(1)	919
14	14	*	-	14
23	26	-	(3)	23
956	959	1	(4)	956
24	29	1	(6)	24
980	988	2	(7)	980
6,044	6,014		(10)	6,044
אגרות חוב ומלוות - של ממשלת ישראל של מוסדות פיננסיים בישראל של אחרים בישראל				
מניות וניירות ערך אחרים				
סך כל ניירות הערך למסחר				
סך כל ניירות הערך				
ג. מידע נוסף לגבי אגרות חוב				
יתרת חוב רשומה של- אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות ריבית אגרות חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות ריבית				
סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.				
* לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב וכן, פירוט תוצאות הפעילות בהשקעות במניות - ראה ביאורים 9 ו-10.				
(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.				
(2) לאחר הפרשה לירידת ערך השקעה בסך 72 מיליון ש"ח.				
(3) לאחר הפרשה לירידת ערך השקעה בסך 22 מיליון ש"ח.				
(4) כולל מניות וניירות ערך אחרים שלא מתקיים לגביהם שווי הוגן זמין ואשר מוצגים לפי עלות, בסך 48 מיליון ש"ח.				
(5) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".				
(6) נזקפו לדוח רווח והפסד.				
(7) ההבחנה בין אגרות חוב של ישראל לבין אגרות חוב זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה את נייר הערך.				
(8)				

ליום 31 במרס
2012
(בלתי מבוקר)
במיליוני ש"ח

* -
52
52

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 במרס 2012

באור 2 - ניירות ערך (המשך)

סכומים מדווחים

הרכב במאוחד:

(9) ליום 31 במרס 2011 (לא מבוקר)				
הערך במאזן	רווח כולל אחר מצטבר		עלות מופחתת (במניות-עלות)	שוי הוגן (2)
	רווחים	הפסדים		
במיליוני ש"ח				
א. ניירות ערך זמינים למכירה				
2,369	19	(15)	2,365	2,369
4	-	*	4	4
829	13	(5)	821	829
245	2	(3)	246	245
62	7	(2)	57	62
748	49	(3)	702	748
9	-	-	9	9
4,266	90	(28)	4,204 (3)	4,266
120 (5)	26	-	94 (4)	120
4,386	116 (6)	(28) (6)	4,298	4,386
במיליוני ש"ח				
ב. ניירות ערך למסחר				
1,084	-	(5)	1,089	1,084
7	-	*	7	7
25	-	*	25	25
1,116	-	(5)	1,121	1,116
17	1	(2)	18	17
1,133	1 (7)	(7) (7)	1,139	1,133
5,519			5,437	5,519
במיליוני ש"ח				
ג. מידע נוסף לגבי אגרות חוב				
3				
62				
65				

יג. מידע נוסף לגבי אגרות חוב

יתרת חוב רשומה של- אגרות חוב פגומות שאוברות הכנסות ריבית אגרות חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות ריבית

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

(1) לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב וכו, פירוט תוצאות הפעילות בהשקעות במניות - ראה באורים 9 ו-10.

(2) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(3) לאחר הפרשה לירידת ערך השקעה בסך 50 מיליון ש"ח.

(4) לאחר הפרשה לירידת ערך השקעה בסך 19 מיליון ש"ח.

(5) כולל מניות וניירות ערך אחרים שלא מתקיים לגביהם שווי הוגן זמין ואשר מוצגים לפי עלות, בסך 51 מיליון ש"ח.

(6) כוללים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

(7) נזקפו לדוח רווח והפסד.

(8) ההבחנה בין אגרות חוב של ישראל לבין אגרות חוב זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה את הנייר הערך.

(9) ביום 15 לנובמבר 2011 פורסם חוזר המפקח על הבנקים בנושא "גילוי על השקעות בניירות ערך, תיאור עסקי התאגיד הבנקאי", אשר קבע דרישות גילוי חדשות לגבי ניירות ערך. לאור זאת, סיווג הבנק את הנתונים ליום 31 במרס 2011 כדי להתאימם לכותרות הסעיפים ולשיטת ההצגה בתקופה השוטפת.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 במרס 2012

באור 2 - ניירות ערך (המשך)

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

ליום 31 בדצמבר 2011 (מבוקר)					
הערך במאזן	רווח כולל אחר מצטבר		עלות מופחתת (במניות-עלות)	שווי הוגן (1)	
	רווחים	הפסדים			
במיליוני ש"ח					
א. ניירות ערך זמינים למכירה					
3,778	48	(6)	3,736	3,778	אגרות חוב ומלוות - של ממשלת ישראל
3	-	(1)	4	3	של ממשלות זרות
828	8	(17)	837	828	של מוסדות פיננסיים בישראל
230	1	(8)	237	230	של מוסדות פיננסיים זרים
62	6	(3)	59	62	מגובי נכסים (ABS)
688	9	(53)	732	688	של אחרים בישראל
16	-	-	16	16	של אחרים זרים
5,605	72	(88)	5,621	5,605	
125	12	(3)	116	125	מניות וניירות ערך אחרים
5,730	84	(91)	5,737	5,730	סך כל ניירות הערך הזמינים למכירה
במיליוני ש"ח					
ב. ניירות ערך למסחר					
1,004	2	-	1,002	1,004	אגרות חוב ומלוות - של ממשלת ישראל
1	-	-	1	1	של מוסדות פיננסיים בישראל
* -	-	-	* -	* -	מגובי נכסים (ABS)
21	-	(5)	26	21	של אחרים בישראל
1,026	2	(5)	1,029	1,026	
29	-	(6)	35	29	מניות וניירות ערך אחרים
1,055	2	(11)	1,064	1,055	סך כל ניירות הערך למסחר
6,785			6,801	6,785	סך כל ניירות הערך
במיליוני ש"ח					
ג. מידע נוסף לגבי אגרות חוב					
1				1	יתרת חוב רשומה של-
40				40	אגרות חוב פגומות שצוברות הכנסות ריבית
41				41	אגרות חוב פגומות שאינן צוברות הכנסות ריבית
במיליוני ש"ח					
<p>* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.</p> <p>(1) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.</p> <p>(2) לאחר הפרשה מצטברת לירידת ערך השקעה נכון ל-31.12.11 בסך 66 מיליון ש"ח.</p> <p>(3) לאחר הפרשה מצטברת לירידת ערך השקעה נכון ל-31.12.11 בסך 22 מיליון ש"ח.</p> <p>(4) כולל מניות וניירות ערך אחרים שלא מתקיים לגביהם שווי הוגן זמין ואשר מוצגים לפי עלות, בסך 53 מיליון ש"ח.</p> <p>(5) כלולים בהון בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".</p> <p>(6) נזקפו לדוח רווח והפסד.</p> <p>(7) ההבחנה בין אגרות חוב של ישראל לבין אגרות חוב זרים נערכה בהתאם למדינת התושבות של הישות המנפיקה את הנייר הערך.</p>					

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 במרס 2012

באור 2 א - מכשירים פיננסיים מגובי נכסים

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

לבנק אגרות חוב מגובות נכסים (ABS) שפרעונם מתבסס על תזרים המזומנים מקבוצת נכסים ספציפית ומוצגים בתיק הזמין למכירה.

להלן מידע באשר לנתוני העלות המופחתת והשווי ההוגן של אגרות חוב מגובות נכסים הכלולות בתיק הזמין למכירה:

ליום 31 במרס 2012 (לא מבוקר)				
שוי הוגן	רווח כולל אחר מצטבר		עלות מופחתת	הערך במאזן
	הפסדים (3)	רווחים		
במיליוני ש"ח				
5	(1)	-	6	5
57	(3)	7	53	57
62	(4)	7	59	62

(ABS) אגרות חוב מגובות נכסים

מגובה בפקדונות בבנקים (1)

אחרים (2)

סך הכל אגרות חוב מגובות נכסים זמינות למכירה

(1) - 5 מיליון ש"ח - אגרת חוב בדרוג AAA שדורגה בשנת 2010, תמורת הגיוס הושקעה על ידי היישויות המנפיקות בפקדונות בבנקים בחו"ל.

(2) מזה:

- 22 מיליון ש"ח - אג"ח בדרוג AAA שדורגו בשנת 2010, הנכסים המגבים הינם אג"ח דולריות של מדינת ישראל.
- 18 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA שדורגו בשנת 2011, המגובות בתזרים מזומנים מתשלומי ארנונה.
- 12 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג A- שדורגה בשנת 2012, המגובות בתזרימי מזומנים ממכירת דירות.
- 2 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA- שדורגה בשנת 2012, המגובות בתזרים מזומנים מהשכרת נכסים.
- 1 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA שדורגה בשנת 2011, המגובות בתזרים מזומנים מאג"ח שהונפקו על ידי חברת תשתיות.
- 1 מיליון ש"ח - אג"ח בדרוג +A שדורגה בשנת 2011, המגובה בעסקאות CLN.
- 1 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירה בדרוג AA- שדורגה בשנת 2011, המגובות בתזרים מזומנים מהתפלת מים.

(3) פירוט נוסף לגבי ניירות ערך זמינים למכירה מגובי נכסים הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומש:

ליום 31 במרס 2012 (לא מבוקר)			
12 חודשים ומעלה		פחות מ- 12 חודשים	
הפסדים	שוי הוגן	הפסדים	שוי הוגן
שטרם מומשו		שטרם מומשו	
במיליוני ש"ח			
(1)	5	-	-
(3)	12	*	1
(4)	17	*	1

(ABS) אגרות חוב מגובות נכסים

מגובה בפקדונות בבנקים

אחרים

סך הכל אגרות חוב מגובות נכסים זמינות למכירה

להערכת הבנק, הפסדים אלו הינם בעלי אופי זמני ולכן ההפסדים שטרם מומשו נזקפו להון.

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 במרס 2012

באור 2 א - מכשירים פיננסיים מגובי נכסים (המשך)

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

להלן מידע באשר לנתוני העלות המופחתת והשווי ההוגן של אגרות חוב מגובות נכסים הכלולות בתיק הזמין למכירה:

ליום 31 במרס 2011 (לא מבוקר)				
שוי הוגן	רווח כולל אחר מצטבר		עלות מופחתת	הערך במאזן
	הפסדים (3)	רווחים		
במיליוני ש"ח				
4	(1)	-	5	4
58	(1)	7	52	58
62	(2)	7	57	62

אגרות חוב מגובות נכסים (ABS)

מגובה בפקדונות בבנקים (1)

אחרים (2)

סך הכל אגרות חוב מגובות נכסים זמינות למכירה

(1) - 4 מיליון ש"ח - אגרת חוב בדרוג AAA שדורגה בשנת 2010, תמורת הגיוס הושקעה על ידי היישויות המנפיקות בפקדונות בבנקים בחו"ל.

(2) מזה:

- 19 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירות בדרוג AA- שדורגו בשנת 2010, המגובות בתזרים מזומנים מתשלומי ארנונה.
- 18 מיליון ש"ח - אג"ח בדרוג AAA שדורגו בשנת 2010, הנכסים המגבים הינם אג"ח דולריות של מדינת ישראל.
- 11 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירות בדרוג A- שדורגו בשנת 2010, המגובות בתזרימי מזומנים ממכירת דירות.
- 4 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירות בדרוג בינלאומי BB+ שדורגו בשנת 2011, המגובות בתזרים מזומנים ממכירת גז.
- 2 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירות בדרוג A+ שדורגו בשנת 2010, המגובות בתזרים מזומנים מהשכרת נכסים.
- 1 מיליון ש"ח - אג"ח בדרוג AA שדורגה בשנת 2010, המגובה בתזרים מזומנים מאג"ח שהונפקו על ידי חברת תשתיות.
- 1 מיליון ש"ח - אג"ח בדרוג AA- שדורגה בשנת 2010, המגובה בתזרים מזומנים מהתפלת מים.
- 1 מיליון ש"ח - אג"ח בדרוג A+ שדורגה בשנת 2011, המגובה בעסקאות CLN.
- 1 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירות בדרוג AA שדורגו בשנת 2008, המגובות בתזרים מזומנים מהחכרת כלי רכב.

(3) פירוט נוסף לגבי ניירות ערך זמינים למכירה מגובי נכסים הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומשו:

ליום 31 במרס 2011 (לא מבוקר)			
12 חודשים ומעלה		פחות מ- 12 חודשים	
הפסדים	שוי הוגן	הפסדים	שוי הוגן
שטרם מומשו		שטרם מומשו	
במיליוני ש"ח			
(1)	4	-	-
(1)	11	* -	1
(2)	15	* -	1

אגרות חוב מגובות נכסים (ABS)

מגובה בפקדונות בבנקים

אחרים

סך הכל אגרות חוב מגובות נכסים זמינות למכירה

להערכת הבנק, הפסדים אלו הינם בעלי אופי זמני ולכן ההפסדים שטרם מומשו נזקפו להון.

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 במרס 2012

באור 2 א - מכשירים פיננסיים מגובי נכסים (המשך)

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

א. להלן מידע באשר לנתוני העלות המופחתת והשווי ההוגן של אגרות חוב מגובות נכסים הכלולות בתיק הזמין למכירה:

ליום 31 בדצמבר 2011 (מבוקר)				
שוי הוגן	רווח כולל אחר מצטבר		עלות מופחתת	הערך במאזן
	הפסדים (3)	רווחים		
במיליוני ש"ח				
5	(1)	-	6	5
57	(2)	6	53	57
62	(3)	6	59	62

אגרות חוב מגובות נכסים (ABS)

מגובה בפקדונות בבנקים⁽¹⁾

אחרים⁽²⁾

סך הכל אגרות חוב מגובות נכסים זמינות למכירה

(1) 5 - מיליון ש"ח - אגרות חוב בדרוג AAA שדורגה בשנת 2010, תמורת הגיוס הושקעה על ידי היישות המנפיקה בפקדונות בבנק בחו"ל.

(2) מזה:

- 18 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירות בדרוג AA שדורגו בשנת 2011, המגובות בתזרים מזומנים מתשלומי ארנונה.
- 22 מיליון ש"ח - אג"ח בדרוג AAA שדורגו בשנת 2010, הנכסים המגבים הינם אג"ח דולריות של מדינת ישראל.
- 12 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירות בדרוג A- שדורגו בשנת 2010, המגובות בתזרימי מזומנים ממכירת דירות.
- 2 מיליון ש"ח - אג"ח לא סחירות בדרוג AA- שדורגו בשנת 2011, המגובות בתזרים מזומנים מהשכרת נכסים.
- 1 מיליון ש"ח - אג"ח בדרוג AA שדורגה בשנת 2010, המגובה בתזרים מזומנים מאג"ח שהונפקו על ידי חברת תשתיות.
- 1 מיליון ש"ח - אג"ח בדרוג AA- שדורגה בשנת 2011, המגובה בתזרים מזומנים מהתפלת מים.
- 1 מיליון ש"ח - אג"ח בדרוג A+ שדורגה בשנת 2011, המגובה בעסקאות CLN.

(3) פירוט נוסף לגבי ניירות ערך זמינים למכירה מגובי נכסים הנמצאים בפוזיציות הפסד שטרם מומשו:

ליום 31 בדצמבר 2011 (מבוקר)			
12 חודשים ומעלה		פחות מ- 12 חודשים	
הפסדים	שוי הוגן	הפסדים	שוי הוגן
שטרם מומשו		שטרם מומשו	
במיליוני ש"ח			
(1)	5	* -	* -
(2)	12	* -	9
(3)	17	* -	9

אגרות חוב מגובות נכסים (ABS)

מגובה בפקדונות בבנקים

אחרים

סך הכל אגרות חוב מגובות נכסים זמינות למכירה

להערכת הבנק, הפסדים אלו הינם בעלי אופי זמני ולכן ההפסדים שטרם מומשו נזקפו להון.

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 במרס 2012

באור 3 - אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

סכומים מדווחים

א. האשראי לציבור

ההרכב מאוחד:

ליום 31 במרס 2012 (לא מבוקר)		ליום 31 במרס 2011 (מבוקר)		ליום 31 בדצמבר 2011 (מבוקר)	
יתרת חוב רשומה במיליוני ש"ח	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה במיליוני ש"ח	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה במיליוני ש"ח	הפרשה להפסדי אשראי
15,278	220	13,576	216	13,360	135
8,809	52	9,564	56	9,508	135
24,087	272	23,140	272	22,868	216
41	-	33	-	33	-

(1) לרבות אשראי שנבחר על בסיס פרטני ונמצא שהוא אינו פגום. ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי זה חושבה על בסיס קבוצתי. לפירוט נוסף לגבי אשראי שנבחר על בסיס פרטני, ראה באור 3.ב.

(2) אשראי שהפרשה להפסדי אשראי בגינו מוערכת על בסיס קבוצתי בשיטת עומק פיגור לפי נספח להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 314, ואשראי אחר שלא נבדק פרטנית, אשר ההפרשה להפסדי אשראי בגינו חושבה על בסיס קבוצתי. ראה פירוט נוסף בבאור 3.ג.
 (3) לפירוט בדבר סוגי האשראי שנבדקים על בסיס פרטני וסוגי האשראי שנבדקים על בסיס קבוצתי, ראה באור 1.ה.5. בדוח לשנת 2011.
 * סכומים נמוכים מ-500 אלפי ש"ח.

ב. אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני:

1. אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני כולל:

ליום 31 במרס 2012 (לא מבוקר)		ליום 31 במרס 2011 (לא מבוקר)		ליום 31 בדצמבר 2011 (מבוקר)	
יתרת חוב רשומה במיליוני ש"ח	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה במיליוני ש"ח	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב רשומה במיליוני ש"ח	הפרשה להפסדי אשראי
549	77	472	-	524	-
27	-	72	-	35	-
14,702	143	13,298	117	13,017	135
14,729	143	13,370	117	13,052	135
15,278	220	13,943	243	13,576	216

(א) אשראי לציבור פגום
 (ב) אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 90 יום או יותר
 (ג) אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים
 (ד) אשראי לציבור אחר שאינו פגום
 (ה) סה"כ אשראי לציבור שאינו פגום
 (ו) סה"כ אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני
 א. אשראי פגום אינו צובר הכנסות ריבית, למעט אשראי מסויים בארגון מחדש כמאזין בסעיף קטן 4 להלן.
 ב. אשראי שנבדק על בסיס פרטני ונמצא שאינו פגום. ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי זה חושבה על בסיס קבוצתי.
 * סכומים נמוכים מ-500 אלפי ש"ח.
 ** סוג מחדש.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 במרס 2012

באור 3 - אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדוחים

ב. אשראי לציבור שנבדק על בסיס פרטני (המשך)

ההרכב במאוחד:

מידע נוסף על אשראי לציבור פגום שנבדק על בסיס פרטני

31 בדצמבר 2011 (מבוקר)	31 במרס 2011 (לא מבוקר)	31 במרס 2012 (לא מבוקר)
יתרת חוב רשומה		
במיליוני ש"ח		
298	464	305
226	109	244
524	573	549
499	569	527
25	4	22
524	573	549

2. אשראי לציבור פגום בגינו קיימת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני
אשראי לציבור פגום בגינו לא קיימת הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני
סך הכל אשראי לציבור פגום

3. אשראי לציבור פגום שנמדד לפי ערך נוכחי של תזרימי מזומנים
אשראי לציבור פגום שנמדד לפי שווי הביטחון **
סך הכל אשראי לציבור פגום

** אשראי שגבייתו מותנת בביטחון.

4. אשראי בעייתי בארגון מחדש במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי:

ליום 31 בדצמבר 2011 (מבוקר)			ליום 31 במרס 2011 (לא מבוקר)			ליום 31 במרס 2012 (לא מבוקר)		
יתרת חוב	הפרשה להפסדי	יתרת חוב	יתרת חוב	הפרשה להפסדי	יתרת חוב	יתרת חוב	הפרשה להפסדי	יתרת חוב
רשומה	אשראי	נטו	רשומה	אשראי	נטו	רשומה	אשראי	נטו
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
99	2	101	85	-	85	143	-	143
-	-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	-	17	10	7	17	8	-	8
116	2	118	95	7	102	151	-	151

שאינו צובר הכנסות ריבית
צובר הכנסות ריבית, בפיגור של 90 ימים או יותר
צובר הכנסות ריבית, בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים
צובר הכנסות ריבית
סך הכל (נכלל באשראי לציבור פגום)

התחייבויות למתן אשראי נוסף לחייבים שלגביהם בוצע ארגון מחדש של אשראי בעייתי במסגרתו בוצעו שינויים בתנאי האשראי נכון ליום 31 במרס 2012 לא קיימות התחייבויות (ליום 31 במרס 2011 בסך 0.1 מיליון ש"ח וליום 31 בדצמבר 2011 לא קיימות התחייבויות).

5.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
2011	2012
(לא מבוקר)	(לא מבוקר)
במיליוני ש"ח	
617	536
3	3
9	8
3	3

יתרת חוב רשומה ממוצעת של אשראי לציבור פגום בתקופת הדיווח
סך הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח בגין אשראי זה בפרק הזמן בו סווג כפגום*
סך הכנסות ריבית שהיו נרשמות בתקופת הדיווח אילו היה אשראי זה צובר ריבית לפי תנאיו המקוריים

* מזה: הכנסות ריבית שנרשמו לפי השיטה החשבונאית של בסיס מזומן

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 במרס 2012

באור 3 - אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים

ג. אשראי לציבור שנבדק על בסיס קבוצתי כולל:

ההרכב במאוחד:

1. הלוואות לדיור שבגינן נעשתה הפרשה מזערית להפסדי אשראי לפי עומק פיגור לפי הנספח להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 314:

ליום 31 במרס 2012 (לא מבוקר)							
עומק פיגור							
בפיגור של 30 ימים עד 90 ימים							
בפיגור של יותר מ- 90 ימים							
1-3 חודשים	3-6 חודשים	6-15 חודשים	15-33 חודשים	מעל 33 חודשים	סך הכל	יתרות בגין הלוואות בפיגור שמוחזרו (3)	סך הכל
במיליוני ש"ח							
-	-	1	1	33	35	5	40
-	-	-	-	15	15	-	15
32	15	8	4	27	54	10	96
-	-	1	2	22	25	5	30
32	15	7	2	5	29	5	66

סכום הפיגור מזה: יתרת הפרשה לריבית (1)
יתרת חוב רשומה
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי (2)
יתרת חוב נטו

ליום 31 במרס 2011 (לא מבוקר)							
עומק פיגור							
בפיגור של 30 ימים עד 90 ימים							
בפיגור של יותר מ- 90 ימים							
1-3 חודשים	3-6 חודשים	6-15 חודשים	15-33 חודשים	מעל 33 חודשים	סך הכל	יתרות בגין הלוואות בפיגור שמוחזרו (3)	סך הכל
במיליוני ש"ח							
-	-	1	1	32	34	4	38
-	-	-	-	13	13	-	13
32	6	10	6	28	50	10	92
-	-	2	4	22	28	5	33
32	6	8	2	6	22	5	59

סכום הפיגור מזה: יתרת הפרשה לריבית (1)
יתרת חוב רשומה
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי (2)
יתרת חוב נטו

ליום 31 בדצמבר 2011 (מבוקר)							
עומק פיגור							
בפיגור של 30 ימים עד 90 ימים							
בפיגור של יותר מ- 90 ימים							
1-3 חודשים	3-6 חודשים	6-15 חודשים	15-33 חודשים	מעל 33 חודשים	סך הכל	יתרות בגין הלוואות בפיגור שמוחזרו (3)	סך הכל
במיליוני ש"ח							
1	-	1	1	33	35	5	41
-	-	-	-	15	15	-	15
49	11	8	3	27	49	11	109
-	-	1	2	22	25	5	30
49	11	7	1	5	24	6	79

סכום הפיגור מזה: יתרת הפרשה לריבית (1)
יתרת חוב רשומה
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי (2)
יתרת חוב נטו

(1) בגין ריבית על סכומים שבפיגור.
(2) כולל הפרשה פרטנית מעבר לעומק הפיגור ולא כולל יתרת הפרשה לריבית והפרשה קבוצתית מעבר למתחייב לפי עומק הפיגור.
(3) הלוואות בהן נחתם הסדר להחזר פיגורים של לווה, כאשר נעשה שינוי בלוח הסילוקין בגין יתרת ההלוואה שטרם הגיע מועד פרעון.

2. אשראי אחר שלא נבדק פרטנית אשר ההפרשה להפסדי אשראי בגינו חושבה על בסיס קבוצתי:

ליום 31 במרס 2012 (לא מבוקר)			ליום 31 במרס 2011 (לא מבוקר)			ליום 31 בדצמבר 2011 (מבוקר)		
יתרת חוב	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב	יתרת חוב	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב	יתרת חוב	הפרשה להפסדי אשראי	יתרת חוב
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	1	9	9	2	11	7	1	8
17	-	17	12	-	12	17	-	17
2,191	13	2,178	2,980	29	2,951	2,934	16	2,950
2,216	14	2,202	3,003	31	2,972	2,967	17	2,984

אשראי לציבור פגום
אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 90 ימים או יותר
אשראי לציבור שאינו פגום, בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים
אשראי לציבור אחר שאינו פגום
סך הכל

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 במרס 2012

באור 3 - אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים

ד. הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות ובגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים

ההרכב במאוחד:

הפרשה להפסדי אשראי			
סה"כ	על בסיס קבוצתי **		על בסיס פרטני
	אחר	לפי עומק פיגור	
במיליוני ש"ח			
316	189	39	88
8	3	(1)	6
(18)	-	-	(18)
14	-	-	14
(4)	-	-	(4)
-	-	-	-
<u>320</u>	<u>192</u>	<u>38</u>	<u>90</u>
352	173	44	135
18	11	* -	7
(18)	-	(3)	(15)
1	-	-	1
(17)	-	(3)	(14)
-	-	-	-
<u>353</u>	<u>184</u>	<u>41</u>	<u>128</u>

יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.12.2011

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31.3.2012

הוצאות בגין הפסדי אשראי

מחיקות חשבונאיות

גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות

מחיקות חשבונאיות נטו

אחר

יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.3.2012

יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.12.2010

שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31.3.2011

הוצאות בגין הפסדי אשראי

מחיקות חשבונאיות

גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות

מחיקות חשבונאיות נטו

אחר

יתרת הפרשה להפסדי אשראי ליום 31.3.2011

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

** רבות הפרשה על בסיס קבוצתי בגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים.

הרכב יתרת ההפרשה:

הפרשה להפסדי אשראי			
סה"כ	על בסיס קבוצתי *		על בסיס פרטני
	אחר	לפי עומק פיגור	
במיליוני ש"ח			
272	157	38	77
-	-	-	-
48	35	-	13
<u>320</u>	<u>192</u>	<u>38</u>	<u>90</u>
315	148	41	126
-	-	-	-
38	36	-	2
<u>353</u>	<u>184</u>	<u>41</u>	<u>128</u>
272	152	39	81
-	-	-	-
44	37	-	7
<u>316</u>	<u>189</u>	<u>39</u>	<u>88</u>

הרכב יתרת ההפרשה ליום 31 במרס 2012

בגין אשראי לציבור

בגין חובות שאינם אשראי לציבור

בגין מכשירי אשראי חוץ מאזני (נכלל בסעיף התחייבויות אחרות)

סך הכל

הרכב יתרת ההפרשה ליום 31 במרס 2011

בגין אשראי לציבור

בגין חובות שאינם אשראי לציבור

בגין מכשירי אשראי חוץ מאזני (נכלל בסעיף התחייבויות אחרות)

סך הכל

הרכב יתרת ההפרשה ליום 31 בדצמבר 2011

בגין אשראי לציבור

בגין חובות שאינם אשראי לציבור

בגין מכשירי אשראי חוץ מאזני (נכלל בסעיף התחייבויות אחרות)

סך הכל

* רבות הפרשה על בסיס קבוצתי בגין חובות שנבדקו פרטנית ונמצא שאינם פגומים.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 במרס 2012

באור 3 - אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

סכומים מדווחים

ה. פרטים נוספים על הלוואות לדיור ואופן חישוב ההפרשה להפסדי אשראי

הרכב במאוחד:

ליום 31 במרס 2012 (לא מבוקר)						
יתרת הפרשה להפסדי אשראי			הלוואות לדיור פגומות או בפיגור של יותר מ- 90 ימים (1)		הלוואות לדיור	
אחרת			לפי עומק הפיגור	יתרת חוב רשומה	סכום בפיגור (2)	יתרת חוב רשומה במיליוני ש"ח
סך הכל	על בסיס פרטני	על בסיס קבוצתי				
38	-	8	30	64	40	6,593
1	-	1	-	-	-	201
39	-	9	(3) 30	64	40	(4) 6,794

הלוואות לדיור שחובה לחשב בגין את (5) ההפרשה להפסדי אשראי לפי עומק הפיגור הלוואות לדיור אחרות סך הכל

מזה: בגין הלוואות לדיור שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה

ליום 31 במרס 2011 (לא מבוקר)						
יתרת הפרשה להפסדי אשראי			הלוואות לדיור פגומות או בפיגור של יותר מ- 90 ימים (1)		הלוואות לדיור	
אחרת			לפי עומק הפיגור	יתרת חוב רשומה	סכום בפיגור (2)	יתרת חוב רשומה במיליוני ש"ח
סך הכל	על בסיס פרטני	על בסיס קבוצתי				
41	-	8	33	60	38	6,072
1	-	1	-	-	-	119
42	-	9	(3) 33	60	38	(4) 6,191

הלוואות לדיור שחובה לחשב בגין את (5) ההפרשה להפסדי אשראי לפי עומק הפיגור הלוואות לדיור אחרות סך הכל

מזה: בגין הלוואות לדיור שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה

ליום 31 בדצמבר 2011 (מבוקר)						
יתרת הפרשה להפסדי אשראי			הלוואות לדיור פגומות או בפיגור של יותר מ- 90 ימים (1)		הלוואות לדיור	
אחרת			לפי עומק הפיגור	יתרת חוב רשומה	סכום בפיגור (2)	יתרת חוב רשומה במיליוני ש"ח
סך הכל	על בסיס פרטני	על בסיס קבוצתי				
38	-	** 8	** 30	60	40	6,580
1	-	1	-	* -	-	183
39	-	9	(3) 30	60	40	(4) 6,763

הלוואות לדיור שחובה לחשב בגין את (5) ההפרשה להפסדי אשראי לפי עומק הפיגור הלוואות לדיור אחרות סך הכל

מזה: בגין הלוואות לדיור שהועמדו לקבוצות רכישה הנמצאות בהליכי בנייה

(1) הלוואות לדיור פגומות והלוואות לדיור בפיגור יותר מ- 3 חודשים.

(2) כולל ריבית על סכום הפיגור.

(3) כולל יתרת הפרשה מעבר למתחייב לפי עומק הפיגור בסך 12 מיליוני ש"ח (ליום 31.3.11 - 11 מיליוני ש"ח וליום 31.12.11 - 12 מיליוני ש"ח).

(4) מזה: הלוואות לדיור בריבית משתנה בסך 4,602 מיליוני ש"ח (ליום 31.3.11 - 4,033 מיליוני ש"ח וליום 31.12.11 - 4,579 מיליוני ש"ח).

(5) מזה: הלוואות לכל מטרה במשכון דירת מגורים בסך 100 מיליוני ש"ח (ליום 31.3.11 - 105 מיליוני ש"ח וליום 31.12.11 - 99 מיליוני ש"ח).

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

** סווג מחדש.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 במרס 2012

באור 4 - הון והלימות ההון

סכומים מדווחים

א. בנתוני המאוחד:

31 בדצמבר 2011 (מבוקר)	31 במרס 2011 (לא מבוקר)	31 במרס 2012 (לא מבוקר)
		במיליוני ש"ח

1,986	* 1,898	2,025
1,408	1,352	1,442
-	-	-
3,394	3,250	3,467
		במיליוני ש"ח

22,664	* 23,135	22,783
208	472	277
1,680	1,643	1,722
24,552	25,250	24,782

באחוזים

8.09%	* 7.52%	8.17%
13.82%	* 12.87%	13.99%
9.00%	9.00%	9.00%

1. הון לצורך חישוב יחס ההון

הון רובד 1, לאחר ניכויים
הון רובד 2, לאחר ניכויים
הון רובד 3
סך הכל הון כולל

2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון

סיכויי אשראי
סיכויי שוק
סיכון תפעולי
סך הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון

3. יחס ההון לרכיבי סיכון

יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון

יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

ב. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון (בנתוני המאוחד)

31 בדצמבר 2011 (מבוקר)	31 במרס 2011 (לא מבוקר)	31 במרס 2012 (לא מבוקר)
		במיליוני ש"ח

1,985	* 1,955	** 2,051
1	1	*** -
-	-	-
-	-	-
-	-	-
-	58	26
-	-	-
-	-	-
-	-	-
1,986	1,898	2,025

1. הון רובד 1

הון המיוחס לבעלי המניות של התאגיד הבנקאי
זכויות שאינן מקנות שליטה בהון של חברות בת שאוחדו
מכשירי הון מורכבים
רכיבי הון רובד 1 אחרים
בניכוי: מוניטין
בניכוי: רווחים (הפסדים) נטו בגין התאמות לשווי הוגן של ניירות ערך
זמינים למכירה
בניכוי: השקעות ברכיבי הון פיקוחי של תאגידים בנקאיים וחברות בת שלהם
בישראל, וכן השקעות צולבות בחו"ל
בניכוי: השקעות בחברות שאינן ריאליות ויש בהן השפעה מהותית
בניכוי: ניכויים אחרים מהון רובד 1

סך הכל הון רובד 1

מזה: הון רובד 1 המוקצה בגין סיכויי שוק

17	38	22
----	----	-----------

* נתוני השוואה הוצגו מחדש בגין יישום למפרע של הוראה בדבר זכויות עובדים, לפירוט ראה באור 1.1.נ.

** מזה: הון מניות רגיל נפרע-952 מיליון ש"ח, עודפים-1,047 מיליון ש"ח,קרנות הון-52 מיליון ש"ח, ראה דוח על השינויים בהון.

*** יישום לראשונה של מכתב בנק ישראל בנושא טיפול באופציות מכר שניתנו לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, לפירוט ראה באור 1.1.3.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 במרס 2012

באור 4 - הון והלימות ההון (המשך)

סכומים מדווחים

ב. רכיבי ההון לצורך חישוב יחס ההון (בנתוני המאוחד) (המשך)

31 בדצמבר 2011 (מבוקר)	31 במרס 2011 (לא מבוקר)	31 במרס 2012 (לא מבוקר)
		במיליוני ש"ח
-	39	18
52	52	52
371	366	371
985	895	1,001
-	-	-
-	-	-
-	-	-
-	-	-
<u>1,408</u>	<u>1,352</u>	<u>1,442</u>

2. הון רובד 2

א. הון רובד 2 עליון
45% מסכום הרווחים נטו, לפני השפעת המס המתייחס, בגין התאמות
לשווי הוגן של ני"ע זמינים למכירה
הפרשה כללית לחובות מסופקים
רכיבי הון רובד 2 עליון אחרים

ב. הון רובד 2 תחתון
כתבי התחייבות נדחים
רכיבי הון רובד 2 תחתון אחרים

ג. ניכויים מהון רובד 2
השקעות ברכיבי הון פיקוחי של תאגידים בנקאיים וחברות בת שלהם
בישראל, וכן השקעות צולבות בחו"ל
השקעות בחברות שאינן ריאליות שיש בהן השפעה מהותית
ניכויים אחרים מהון רובד 2

סך הכל הון רובד 2

באורים לדוחות הכספיים המאוזנים ליום 31 במרס 2012

באור 5 - דוח על נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

סכומים מדוחים

ההרכב במאוחד:

סך הכל	פריטים לא נכסיים (2)	ליום 31 במרס 2011 (לא מבוקר)				מטבע ישראלי	לא צמוד במיליוני ש"ח
		מטבע חוץ (1)	אחר	דולר ארה"ב	איח		
5,708	-	91	197	1,144	160	4,116	נכסים
5,519	137	13	289	676	1,195	3,209	מזומנים ופקדונות בבנקים
405	-	-	-	-	-	405	גירות ערך
22,703	100	447	420	2,447	4,040	15,249	גירות ערך שנשאלו
1	1	-	-	-	-	-	אשראי לציבור, נטו
373	373	-	-	-	-	-	השקעות בחברות מוחזקות
596	87	153	34	170	5	147	בנינים וציוד
293	51	1	1	5	2	233	נכסים בגין מכשירים נגזרים
35,598	749	705	941	4,442	5,402	23,359	נכסים אחרים
							סך כל הנכסים
28,825	112	445	1,290	4,476	2,577	19,925	התחייבויות
384	-	1	6	57	2	318	פקדונות הציבור
1	-	-	-	-	-	1	פקדונות מבנקים
2,320	-	-	-	-	1,561	759	פקדונות הממשלה
717	82	148	31	169	123	164	כתבי התחייבות נדחים ותעודות פקדון
1,395	-	-	12	6	142	1,235	התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
33,642	194	594	1,339	4,708	4,405	22,402	התחייבויות אחרות
							סך כל ההתחייבויות
1,956	555	111	(398)	(266)	997	957	הפרש

הטענת מכשירים נגזרים שאינם מגדירים:

מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	261	אופציות בכסף נטו (ערך נקוב מהוון)
אופציות בכסף נטו (במונחי נכס בסיס)	(238)	אופציות מוחזקות לנכס נטו (במונחי נכס בסיס)
אופציות מוחזקות לנכס נטו (במונחי נכס בסיס)	(72)	אופציות בכסף נטו (ערך נקוב מהוון)
סך הכל כולל	908	אופציות מוחזקות לנכס נטו (ערך נקוב מהוון)

* סווג מחדש

** נתוני השוואה הוצגו מחדש בגין יישום למפרע של הוראה בדבר זכויות עובדים, ראה באור 1.ח.

(1) מולל צמודי מטבע חוץ.

(2) לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא נכסי.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 במרס 2012

באור 6 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות

סכומים מדווחים

א. מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים:

31 בדצמבר 2011		31 במרס 2011		31 במרס 2012		עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:
(מבוקר)		(לא מבוקר)		(לא מבוקר)		
במיליוני ש"ח						
יתרת	יתרת	יתרת	יתרת	יתרת	יתרת	
ההפרשה	החוזים*	ההפרשה	החוזים*	ההפרשה	החוזים*	
להפסדי		להפסדי		להפסדי		
אשראי**		אשראי**		אשראי**		
***-	110	1	214	1	108	אשראי תעודות
11	500	7	510	17	496	ערבויות להבטחת אשראי
9	2,193	8	2,480	8	2,040	ערבויות להוכשי דירות
3	621	4	557	3	702	ערבויות והתחייבויות אחרות
***-	853	***-	824	***-	850	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו
1	695	1	824	1	732	מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
3	1,056	2	719	2	817	מסגרות חח"ד ואשראי שלא נוצלו בקשר ליהלומנים
12	5,415	12	6,910	12	5,071	התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן
5	1,110	3	982	4	1,095	התחייבויות להוצאות ערבויות

* יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לפני השפעת הפרשה להפסדי אשראי.

** בעיקר הפרשה קבוצתית.

*** סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות:

(1) דמי שכירות של מבנים וציוד בשל התקשרויות לתשלום לשנים הבאות:

31 בדצמבר 2011	31 במרס 2011	31 במרס 2012	
(מבוקר)	(לא מבוקר)	(לא מבוקר)	
במיליוני ש"ח			
20	18	20	בשנה ראשונה
20	17	20	בשנה שנייה
18	16	18	בשנה שלישית
15	12	16	בשנה רביעית
13	10	13	בשנה חמישית
39	31	44	מעל חמש שנים
125	104	131	סך הכל

באור 6 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות (המשך)

- (2) סכום ההתחייבות לרכישת מבנים וציוד ליום 31 במרס 2012 הינו בסך 2 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2011 - 3 מיליון ש"ח).
- (3) חברה מאוחדת התחייבה להשקיע בתאגידים ריאליים נוספים ובקרן גידור סכום של 10 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2011 - 11 מיליון ש"ח) וזאת בהתקיים תנאים מסוימים כפי שנקבעו בהסכמים עם אותם תאגידים.
- (4) א. סכום הערבויות לבתי משפט ואחרים ליום 31 במרס 2012 הינו 12 מיליון ש"ח (ליום 31 בדצמבר 2011 - 12 מיליון ש"ח).
ב. בהתאם לתקנות השקעות משותפות בנאמנות (הון עצמי, וביטוח של מנהל קרן ונאמן ותנאי כשירות של דירקטורים ועובדים בהם), התשנ"ו - 1995, החברה המאוחדת הפקידה פקדון בסך של 7 מיליון ש"ח בבנק (31 בדצמבר 2011 - 7 מיליון ש"ח) לטובת בעלי יחידות בקרנות נאמנות, שחברה מאוחדת של הבנק משמשת להן כנאמן.
- (5) א. נגד הבנק והחברות המאוחדות שלו תלויות ועומדות תביעות משפטיות. לגבי תביעות אשר לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטיות, לא תדחינה או תבטלנה, קיימות הפרשות מתאימות למרות שהתביעות הנ"ל מוכחשות על ידו. לא נעשו הפרשות לגבי תביעות אשר לדעת הנהלת הבנק ויועציו המשפטיים סיכוייהן קלושים. סכום החשיפה הנוספת בשל תביעות תלויות שאפשרות התממשותן אינה קלושה הינו כ- 14 מיליון ש"ח.
- ב. בחודש דצמבר 2007 הוגשה לבנק דרישת תשלום סך כולל של 10 מיליון דולר ארה"ב, בקשר עם פעילות שוק ההון של מיופה כוח בחשבון ("הדרישה"). הדרישה הוגשה על ידי הנאמן בפשיטת הרגל על נכסי מיופה הכוח. עיקר הטענות כפי שפורטו בדרישה הינן בקשר להתנהלות מיופה הכוח בחשבונות הבנק הרלבנטיים. לטענת הנאמן, הבנק הפר את אמון לקוחות הבנק ואת חובת הזהירות כלפי לקוחותיו של מיופה הכוח והפר חובות חקוקות שאפשרו למיופה הכוח לבצע מעשי מרמה המיוחסים לו כלפי לקוחותיו. לאחר שהבנק דחה את הדרישה, הגיש הנאמן בפשיטת רגל של מיופה הכוח דוח לבימ"ש, ובו העלה טענות כנגד הבנק בקשר לניהול החשבונות, ובכללן כי הבנק הפר חובות זהירות ונאמנות המוטלות עליו כבנק, והפר הוראות הנוגעות לאיסור הלבנת הון ו/או למיסוי. בדוח האמור לא נתבקש סעד כספי כנגד הבנק אלא הבנק נתבקש להגיב על הדוח, ולהמציא דוחות ומסמכים ספציפיים שונים. הבנק הגיש תגובה מטעמו ולאחר מכן הוגשו תגובות חוזרות, הן של הנאמן והן של הבנק. עפ"י החלטת ביהמ"ש על הבנק להמציא לנאמן דוחות ומסמכים הקשורים לחשבונות של מיופה הכוח עצמו (ככל שאלה קיימים) ולא לחשבונות אחרים כלשהם. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על יועציה המשפטיים, בהיעדר ביסוס לחבות של הבנק ובהיעדר פירוט ו/או כימות לטענות ולאופן בו הן מבססות סעד, לא ניתן עדיין להעריך את סיכויי התממשות החשיפה לסיכון בעניין זה. בסוף חודש אוקטובר 2011 הוגשה כנגד הבנק בבית המשפט המחוזי מרכז תביעה כספית בסך 12 מיליון ש"ח על ידי שני תובעים, שאינם לקוחות הבנק, הטוענים כי נפגעו כתוצאה מפעילותו של מיופה הכוח כאמור לעיל. הואיל והתביעה האמורה נמצאת עדיין בשלביה המוקדמים ביותר, הרי שלדעת הנהלת הבנק בהסתמך על דברי יועציו המשפטיים של הבנק, לא ניתן להעריך בשלב זה את תוצאותיה. בחודש דצמבר 2011 הוגשה נגד הבנק בבית המשפט המחוזי בת"א תביעה נוספת בסך 6 מיליון ש"ח בקשר עם חשבון שנפתח ע"ש התובע מכוח יפוי כוח שניתן למיופה הכוח הנ"ל, ובמסגרתה הוא טוען כי נפגע כתוצאה מפעילותו.

באור 6 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות (המשך)

ג. ביום 29 לאוקטובר 2009 הוגשה בבית המשפט המחוזי-מרכז, על ידי זאבי תקשורת אחזקות בע"מ. (כינוס) זאבי תקשורת-מימון וניהול בע"מ (בכינוס) תובענה לסעד הצהרתי נגד הבנק ושישה בנקים אחרים שעניינה, על פי הנתען בה, ניסיון של הבנקים לגבות מהמבקשות הפרשים בגין מה שמכונה בתובענה "ריבית הפרה" על הלואה שניתנה להן ע"י הבנקים ואשר מניות בזק- החברה הישראלית לתקשורת בע"מ שימשו לה כבטוחה. ההפרשים מצטברים על-פי הטענה, נכון ליום הגשת התובענה, לסכום של כ- 840 מיליון ש"ח לכל הבנקים (להלן: "סכום ההפרש בגין ריבית ההפרה"), מעבר לריבית ההסכמית כהגדרתה בתובענה. בתובענה מתבקשים צווים הצהרתיים הקובעים כדלהלן:

- כי הבנקים אינם זכאים לחייב את המבקשות בהפרשים בגין ריבית ההפרה, כהגדרתה בתובענה.
- כי סכום ההפרש בגין ריבית ההפרה, יופחת לסך של כ-37 מיליון ש"ח.
- כי בהתאם לאמור לעיל, חובן הכולל של המבקשות הינו בסך של כ-176 מיליון ש"ח, נכון ליום הגשת התובענה (במקום סך של כ-981 מיליון ש"ח, כנטען על ידי הבנקים).
- לחלופין - כי הבנקים זכאים לחייב את המבקשות בתקופה שהחל ממאי 2003 ואילך, בהפרשים בגין ריבית לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה, תשכ"א-1961 בלבד, וזאת ביחס לחוב המבקשות שהצטבר עד למועד האמור; וכי בהתאם לכך חובן הכולל של המבקשות הינו בסך של כ-459 מיליון ש"ח, נכון ליום הגשת התובענה.

התובענה מבוססת על מספר עילות עיקריות ביניהן: הטענות כי "ריבית ההפרה" אינה אלא "פיצוי מוסכם", שבית המשפט רשאי להפחיתו וכי בחינתן של נסיבות המקרה מחייבת את המסקנה, כי יש הצדקה להפחתת הסכום; כי הפחתת הפרשי ריבית ההפרה מתחייבת גם מפרשנות הסכם ההלוואה בהתאם לאומדן דעת הצדדים; כי חיוב המבקשות בריבית הפרה יהווה אכיפה בלתי צודקת של הסכם ההלוואה; כי עמידת הבנקים על חיוב המבקשות בריבית הפרה מהווה חוסר תום לב; וכי גבייתה תהווה עשיית עושר ולא במשפט על ידם. אין בתובענה התייחסות ל"חלקו" של כל אחד מהבנקים בסכום ההפרש בגין ריבית ההפרה, אך מצוינים אחוזי השתתפות של הבנקים במימון, כאשר חלקו של הבנק הוא 4%. בחודש ינואר 2010 נתקבלה החלטת בית המשפט המורה על ברור התובענה בדרך של תביעה כספית רגילה, בגינה על התובעת לשלם אגרה מלאה בתוך המועד שקצב להן בית המשפט וזו הוגשה לבית המשפט במהלך חודש פברואר 2010.

לפי חוות דעת יועציו המשפטיים של הבנק, ניתן להניח כי חלקו של כל אחד מהבנקים בהפרש הנתען הוא כאחוז ההשתתפות שלו במימון.

ד. בחודש דצמבר 2011 הוגש בבית המשפט המחוזי בת"א כתב תביעה נגד הבנק וכן הוגשה בקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית, בסכום כולל של כ-5.4 מיליון ש"ח. בכתב התביעה נטען כי בפעולות של משיכת/הפקדת/פריטת מזומן בסכום העולה על 10 אלפי ש"ח, הבנק רשאי לגבות העמלה הנגזרת באחוזים רק מההפרש שבין הסכום המטופל לבין 10 אלפי ש"ח ולא ממלוא סכום המזומנים שטופל. עוד נטען כי אם באותו יום בוצעו מס' פעולות מהסוג האמור, הבנק מחשב את העמלה לפי הסכום הכולל במצטבר וזאת בניגוד להוראות הדין. לדעת הנהלת הבנק, הואיל והתובענה האמורה נמצאת עדיין בשלביה המוקדמים ביותר ואף טרם נדונה

באור 6 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות (המשך)

הבקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית, אין בידי הנהלת הבנק בהסתמך על היועצים המשפטיים, להעריך בשלב זה את תוצאות התובענה.

ה.1. תביעה נגד כרמל - אגוד למשכנתאות והשקעות בע"מ (להלן: "החברה")

ביום 2 בנובמבר 1997 הוגש בבית המשפט המחוזי בתל-אביב כתב תביעה נגד כרמל- אגוד למשכנתאות והשקעות בע"מ (לשעבר בנק כרמל) (חברה בבעלות מלאה של הבנק) ושלושה בנקים אחרים למשכנתאות בסכום כולל של כ- 500 מיליון ש"ח. כמו כן, נתבקשו סעדים הצהרתיים שונים כנגד הנתבעים והוגשה בקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית. בכתב התביעה נטען, בין היתר, כי הבנקים גבו מהלווים ומהעריבים שלא כדין עמלות בגין ביטוח חיי לווים ונכסים המשועבדים לבנק וכי הם זכאים להשבת סכומי עמלות אלה. החברה וכן יתר הנתבעים הגישו בקשות לסילוק הבקשה לאישור התובענה כתובענה ייצוגית על הסף. הבקשה טרם נדונה לגופה. במהלך דיון מוקדם שנתקיים בית המשפט המחוזי הוחלט לעכב את הדיון בתיק עד להכרעה סופית בגורלה של בקשה אחרת לאישור התובענה כתובענה ייצוגית בעניין דומה ואשר החברה אינה צד לה (להלן: "הבקשה האחרת"). הבקשה האחרת הסתיימה בהסדר פשרה שקיבל את אישור בית המשפט. כמו כן, הוחלט "להקפיא" את ההליכים בתיק התביעה עד להחלטה עקרונית שתתקבל בבית המשפט העליון בסוגיית תקנה 29 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשמ"ד-1984. החלטה עקרונית בסוגיה הנ"ל ניתנה על-ידי בית המשפט העליון ולפיה תקנה 29 אינה מאפשרת הגשת תובענות ייצוגיות. יצוין, כי התובעים מבקשים לאשר התביעה כתובענה ייצוגית גם מכוח חוקים אחרים הקובעים הסדרים להגשתן של תובענות ייצוגיות. לגבי ההליכים בתביעה הנסמכים על עילות אחרות, ההשגחה בעינה עומדת עד לקבלת החלטה אחרת. בנוסף לאמור לעיל, לפי חוות דעת יועציה המשפטיים של החברה, עילות מסוימות של התובעים, שהם לווים של החברה התיישנו, גודל הקבוצה שהתובעים מבקשים לייצג בתביעה הייצוגית איננו ניתן להערכה ולאומדן, הסעד המבוקש בתביעה הייצוגית ובכללו אופן חישוב הנזק איננו ברור ואיננו ניתן להגדרה, לרבות השאלה איזה חלק מן הסכום מיוחס לחברה. היועצים המשפטיים סבורים, כי בנסיבות אלה, חוסר הוודאות הכרוך בהליך, הן עובדתית והן משפטית, הוא רחב במידה כזו שלא ניתן לתת הערכת סיכון בגין התביעה. הואיל והתובענה האמורה נמצאת עדיין בשלביה המוקדמים ביותר ואף טרם נדונה הבקשה לאישור התביעה כתובענה ייצוגית, אין בידי הנהלת החברה והבנק, בהסתמך על חוות הדעת של יועציה המשפטיים, להעריך בשלב זה את תוצאות התובענה.

ה.2. תביעה נגד חברה לנאמנות של הבנק אגוד בע"מ (להלן "החברה")

ביום 22 ביוני 2009 הוגש לבית המשפט המחוזי, נגד הבנק ונגד חברת הבת בבעלותו המלאה החברה לנאמנות של בנק אגוד לישראל בע"מ (ביחד: "הבנק"), על ידי רד-רוק הולדינגס לימיטד, שהיא חברה אמריקאית ועל ידי חברת הבת שלה, רד-רוק קומודיטיס ("קומודיטיס"), שהיא חברה אמריקאית המצויה בהליכי פירוק בישראל (ביחד: "התובעות"), כתב תביעה מתוקן על סך של 10 מיליון ש"ח. הסכום שהיה נקוב בכתב התביעה לפני תיקונו עמד על סך של כ- 178 מיליון דולר ארה"ב (להלן: "הסכום הראשוני"). התובעות ביקשו פטור מתשלום אגרה בגין הסכום הראשוני, אך בקשתן נדחתה. לאחר מכן ביקשו התובעות לתקן את כתב התביעה לסכום של 10 מיליון ש"ח (לצרכי אגרה) (להלן: "הסכום המתוקן") ובקשתן אושרה, כמו כן ביקשו התובעות להפחית את תשלום האגרה ולשלם אגרה בהתאם לסכום המתוקן, על אף שבמסגרת החלטה קודמת נפסק כי עליהן לשלם אגרה גבוהה בהרבה. בקשה זו אושרה ובעקבותיה שולמה האגרה והוגשה התביעה כאמור לעיל.

באור 6 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות (המשך)

בכתב התביעה המתוקן ציינו התובעות, כי סכום התובענה הוא כ- 155 מיליון דולר ארה"ב ולצרכי אגרה הינו 10 מיליון ש"ח.

טענות התובעות בתמצית הינן בקשר לאירועים משנת 1992 כי הבנק אפשר שחרור לידי צד ג' של מטעני פלדה אשר יובאו לישראל עבורו, וזאת מבלי שצד ג' ישלם עבור מטעני הפלדה. התובעות טוענות כי בכך הפר הבנק הסכם נאמנות שנכרת בינו ובין החברה אמריקאית שבמסגרתו התחייב הבנק לבדוק ולוודא שמטעני הפלדה מאוחסנים ושומרים בנמל. מאחר ולטענת התובעות הבנק לא קיים התחייבות זו, הוא חייב לשלם לתובעות את הסכום אשר הגיע להן מאותו צד ג' בגין מטילי הפלדה, בצירוף ריבית. לחילופין, טוענות התובעות, כי הבנק הציג כלפיהן מצגי שווא רשלניים, הפר חובות זהירות שהוא חב להן כביכול, הפר חובות על פי חוק השומרים, הפר חובות על פי חוק הבנקאות (שירות ללקוח) והפר התחייבות לבטח את מטעני הפלדה. בשלב מסוים הוגשה בקשה מחודשת להגדלת סכום התביעה לכ-22 מיליון דולר בצירוף ריבית מיום 7 באוגוסט 1992 בשיעור שלטענת התובעות נקבע בהסכם בין התובעות לבנק ולחברה לנאמנות של בנק אגוד לישראל בע"מ, הן הנתבעות, ולמתן פטור מאגרה לסכום המוגדל אך בסמוך לאחר מכן היא נמחקה לבקשת התובעות.

לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת מהיועצים המשפטיים החיצוניים המטפלים בתביעה, המסתמכת על העובדות הידועות להם, הערכת סיכויי התביעה להתקבל קלושים. כמו כן, לבנק הסדר עם מבטחיו בקשר לכיסוי חלק עיקרי מהסכומים העלולים להיות משולמים על ידו בגין התביעה, לרבות הוצאות משפטיות בגין ניהולה.

(6) במסגרת ביקורת שנערכה על ידי רשות המיסים (מחלקת ביקורת מע"מ) בחברה בת של הבנק - אגוד מערכות בע"מ, חברה פרטית העוסקת במתן שירותים בתחום המחשוב לבנק (להלן - "החברה"), נבחנה פעילותה של החברה כעוסק לצרכי מע"מ. ביום 18 ביוני 2008 התקבלה בחברה שומת מס עסקאות לתקופות חיוב ספטמבר 2005 עד מרס 2008. במסגרת השומה נטען כי החברה מסרה ציוד (חומרה ותוכנת מחשבים) לבנק והוסף מס עסקאות בגובה היתרה להפחתה של מס התשומות שנתבע עם רכישת הציוד בתוספת 10% והפרשי הצמדה וריבית (כ-7 מיליון ש"ח). ביום 17 ביולי 2008 הגישה החברה השגה על השומה הנ"ל. בחודש יוני 2009 התקבלה בחברה החלטת רשות המיסים בדבר דחיית ההשגה. במהלך חודש ינואר 2010 הגישה החברה ערעור על ההחלטה. הערכת ההנהלה, בהתבסס על הערכת יועציה המשפטיים, הינה כי סיכויי הערעור להתקבל סבירים. יובהר כי מכיוון שמדובר בהפרש עיתוי, הרי שגם אם הערעור יידחה, לא צפויה לכך השפעה מהותית על תוצאות פעילות החברה והבנק.

ביום 18 באוגוסט 2011 נמסר לחברה מכתב מאת רשות המיסים, על פיו החליטה הרשות לשנות את סיווגה של החברה מ"עוסק" ל"מוסד כספי", וזאת החל מיום 1 בספטמבר 2011. משמעות שינוי הסיווג היא "מכירה רעיונית" של נכסי החברה (ציוד המחשוב) שבעת רכישתם נוכח מס התשומות בגינם, והטלת מע"מ בגינה. מועד ה"מכירה" יהיה בהתאם למועד שינוי הסיווג ומחיר המכירה יהיה לפי שווי השוק של נכסי החברה. להערכת יועציה המשפטיים של החברה שינוי הסיווג ככל שיתבצע, צפוי להתבצע לפי היתרה הבלתי מופחתת המתואמת של הנכסים אשר נרכשו בחודש אפריל 2008 ואילך ולא נכללו במסגרת השומה הנ"ל. החברה חולקת על החלטת שינוי הסיווג והגישה כתב השגה ביום 1 בדצמבר 2011. להערכת הבנק, במידה והשגת הבנק לא תתקבל לא צפויה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2012.

באור 6 - התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות (המשך)

(7) בשנת 1997 נחתם הסכם בין המנהלים ומורשי החתימה וההסתדרות לבין הבנק בו נקבע בין היתר כי המנהלים ומורשי החתימה הותיקים של הבנק, הזכאים לבחור לפרוש לפנסיה תקציבית במתכונת מסוימת שהונהגה בבנק עד אותו זמן (להלן - "הפנסיה המחייבת"), ואשר בוחרים בפנסיה הזו (ולא בקבלת פיצויים ותגמולים, שהיא האופציה השנייה העומדת לרשותם), יקבלו פנסיה מקרן הפנסיה "עמית" (עימה התקשרו הבנק והעובדים) ומהבנק באופן משולב, כאשר ההסכם קובע את נוסחת השילוב. על נוסחת שילוב זו קיימת מחלוקת בין ועד המנהלים ומורשי החתימה לבין הבנק. עמדת הבנק היא שחבות הבנק לגמלאי היא בגובה הפרש שבין סכום הפנסיה הראשונה שהגמלאי יקבל מ"עמית" עם צאתו לגמלאות לבין סכום הפנסיה המחייבת (ככל שיתקיים הפרש כזה באותו מועד), ואשר אותו יהיה על הבנק לשלם לגמלאי מידי חודש כשהוא צמוד במלואו למדד המחירים לצרכן. עמדת המנהלים היא שחבות הבנק לגמלאי היא בגובה הפרש (ככל שיתקיים כזה) בין סכום הפנסיה שהגמלאי יקבל מעמית לבין סכום הפנסיה המחייבת, כפי שיהיה אותו הפרש מידי חודש (סכומי הפרש שעל הבנק לשלם כאמור להלן - "סכומי ההשלמה"). המחלוקת האמורה אינה רלבנטית לאלו מהמנהלים ומורשי החתימה הוותיקים הבוחרים בעת פרישה בקבלת פיצויים ותגמולים ולא בקבלת פנסיה. בשנת 2008 ניהלו הבנק וועד המנהלים הליך של יישוב חילוקי דעות בעניין באמצעות בורר. ההליך הוקפא על ידי הצדדים. בחודש יולי 2011 נתקבל בבנק מכתב מועד המנהלים בדרישה לחידוש הבוררות. ההליכים הפרוצדורליים לחידוש הבוררות לא הושלמו נכון למועד הדוחות הכספיים. להערכת הנהלת הבנק, בהתבסס על חוות דעת יועציו המשפטיים, לא ניתן לכמת כיום את מידת והיקף הסיכון באשר לחבות אפשרית של הבנק בתשלום סכומי ההשלמה, הן נוכח קיומה של המחלוקת האמורה לעיל בקשר לפרשנות נוסחת השילוב, והן כיוון שלא ניתן לצפות את תדירותם או היקפם של המצבים בהם ייווצר הפרש בין סכום הפנסיה המחייבת לבין סכום הפנסיה המשולם על ידי קרן "עמית", אשר עלול לחייב תשלום של סכומי ההשלמה כאמור.

נציין כי נכון למועד הדוחות הכספיים לא קיים פער מהותי בין יתרת הפרשה האקטוארית בגין הגמלאים בהתאם לעמדת הבנק לבין יתרתה בהתאם לעמדת המנהלים, וזאת בהתבסס על הערכות אקטואר הבנק (רלבנטי לאוכלוסייה של 28 איש).

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 במרס 2012

באור 7 - פעילות מכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון

סכומים מדווחים

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד

(1) סכום נקוב של מכשירים נגזרים

ביום 31 במרס 2012 (לא מבוקר)				
חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
			שקל - מדד	אחר
-	-	-	63	-
-	-	-	63	-
-	-	-	63	-

א. נגזרים מגדרים (1)

Swaps

סה"כ

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

ב. נגזרים ALM (1), (2)

-	-	14,936	-	926
-	221	2,898	-	-
-	221	2,671	-	-
-	-	-	2,827	-
-	442	20,505	2,827	926
-	-	-	1,868	-

חוזי Forward

חוזי אופציה אחרים

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

Swaps

סה"כ

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

ג. נגזרים אחרים (1)

-	-	27	-	-
-	-	8,413	-	-
-	6,306	906	-	-
-	6,297	906	-	-
135	-	3,474	3,418	-
135	139	3,343	3,418	-
270	12,742	17,069	6,836	-

חוזי Futures

חוזי Forward

חוזי אופציה שנסחרים בבורסה

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

חוזי אופציה אחרים

אופציות שנכתבו

אופציות שנקנו

סה"כ

ד. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט

130	-	-	-	-
-	-	4,163	-	-

נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב

חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 במרס 2012

באור 7 - פעילות מכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון (המשך)
סכומים מדווחים

2) שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

ביום 31 במרס 2012 (לא מבוקר)				
חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
			שקל - מדד	אחר
במיליוני ש"ח				

א. נגזרים מגזרים (1)

שווי הוגן ברוטו חיובי

- - - * - -

ב. נגזרים ALM (1)(2)

שווי הוגן ברוטו חיובי

- 17 136 38 6

שווי הוגן ברוטו שלילי

- 17 148 119 2

ג. נגזרים אחרים (1)

שווי הוגן ברוטו חיובי

11 67 133 106 -

שווי הוגן ברוטו שלילי

11 69 132 105 -

ד. נגזרי אשראי

נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב
שווי הוגן ברוטו שלילי

3 - - - -

(1) למעט נגזרי אשראי.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה על בסיס מאוחד

ביום 31 במרס 2012 (לא מבוקר)					
סך הכל	אחרים	ממשלות		בנקים	בורסות
		ובנקים	דילרים / ברוקרים		
במיליוני ש"ח					
514	227	-	3	245	39
597	259	-	66	272	-
1,111	486	-	69	517	39

שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים (1)(2)

סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים (2)

סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים

ג. פירוט מועדי פרעון - סכומים נקובים: יתרות על בסיס מאוחד

ביום 31 במרס 2012 (לא מבוקר)				
סך הכל	מעל 5 שנים	מעל 5 ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	מעל 3 חודשים
926	-	150	626	150
9,726	2,079	1,114	589	5,944
41,737	-	18	11,958	29,761
13,184	112	370	281	12,421
400	-	130	40	230
65,973	2,191	1,782	13,494	48,506

חוזי ריבית

שקל - מדד

אחר

חוזי מטבע חוץ

חוזים בגין מניות

חוזי סחורות ואחרים

סך הכל

(1) מתוך זה יתרה מאזנית של מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 514 מיליון ש"ח.

(2) סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) כפי שחושב לצורך מגבלות על

חבות של לווה.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 במרס 2012

באור 7 - פעילות מכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פרעון (המשך)
 סכומים מדווחים

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד

(1) סכום נקוב של מכשירים נגזרים

ביום 31 במרס 2011 (לא מבוקר)				
חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
			אחר	שקל - מדד במיליוני ש"ח
-	-	** 5,529	-	610
-	144	4,499	-	-
-	144	4,202	-	-
-	-	-	1,713	-
-	288	14,230	1,713	610
-	-	-	949	-

א. נגזרים ALM (1)(2)

חוזי Forward
 חוזי אופציה אחרים
 אופציות שנכתבו
 אופציות שנקנו
 Swaps
סך הכל

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע

ב. נגזרים אחרים (1)

-	1	17	-	-
-	-	** 14,229	-	-
-	10,006	902	-	-
-	9,996	902	-	-
1,283	-	2,719	** 835	-
1,243	152	2,558	** 835	-
2,526	20,155	21,327	1,670	-

סך הכל

ג. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט

610	-	-	-	-
-	-	4,349	-	-

(2) שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

א. נגזרים ALM (2)(3)

-	12	** 120	** 18	5
-	12	** 236	** 33	3

ב. נגזרים אחרים (3)

30	157	** 172	** 87	-
30	158	** 168	** 89	-

ג. נגזרי אשראי

* -	-	-	-	-
* -	-	-	-	-

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(3) למעט נגזרי אשראי.

* סכומים נמוכים מ- 500 אלפי ש"ח.

** סוג מחדש.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 במרס 2012

באור 7 - פעילות מכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה על בסיס מאוחד

ביום 31 במרס 2011 (לא מבוקר)					
סך הכל	אחרים	ממשלות		בנקים	בורסות
		ובנקים מרכזיים	דילרים / ברוקרים		
601	256	-	1	260	84
3,671	900	-	67	2,704	-
4,272	1,156	-	68	2,964	84

שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים⁽¹⁾⁽²⁾
 סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים⁽³⁾
 סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים

ג. פירוט מועדי פרעון - סכומים נקובים: יתרות על בסיס מאוחד

ביום 31 במרס 2011 (לא מבוקר)				
סך הכל	מעל שנה		מעל 3	
	מעל 5 שנים	ועד 5 שנים	חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים
610	-	150	60	400
3,383	2,353	696	334	-
39,906	-	647	6,392	32,867
20,443	154	303	77	19,909
3,136	70	52	1,129	1,885
67,478	2,577	1,848	7,992	55,061

חוזי ריבית
 שקל - מדד
 אחר
 חוזי מטבע חוץ
 חוזים בגין מניות
 חוזי סחורות ואחרים
 סך הכל

- (1) מתוך זה שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים בסך 5 מיליון ש"ח.
 (2) מתוך זה יתרה מאזנית של מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 596 מיליון ש"ח.
 (3) סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה. בעקבות תיקון הוראת חבות, מספרי השוואה לתקופה המקבילה לא הוצגו מחדש ולכן אינם ברי השוואה.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 במרס 2012

באור 7 - פעילות מכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים

א. היקף הפעילות על בסיס מאוחד

(1) סכום נקוב של מכשירים נגזרים

ביום 31 בדצמבר 2011 (מבוקר)				
חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	
			אחר	שקל - מדד
				במיליוני ש"ח

-	-	* 11,400	-	876
-	232	2,467	-	-
-	232	2,352	-	-
-	-	-	2,489	-
-	464	16,219	2,489	876
-	-	-	1,718	-

א. נגזרים ALM (1)(2)

חוזי Forward
חוזי אופציה אחרים
אופציות שנכתבו
אופציות שנקנו
Swaps

סך הכל

מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע.

ב. נגזרים אחרים (1)

-	1	-	-	-
-	-	* 4,934	-	-
-	7,131	1,205	-	-
-	7,105	1,205	-	-
825	-	5,814	* 802	-
826	140	5,817	* 802	-
1,651	14,377	18,975	1,604	-

חוזי Futures
חוזי Forward
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה
אופציות שנכתבו
אופציות שנקנו
חוזי אופציה אחרים
אופציות שנכתבו
אופציות שנקנו

סך הכל

ג. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט

134	-	-	-	-
-	-	2,895	-	-

נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב
חוזי החלפת מטבע חוץ ספוט

(2) שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

א. נגזרים ALM (2)(3)

-	12	* 168	* 38	6
-	12	* 156	* 127	2

שווי הוגן ברוטו חיובי
שווי הוגן ברוטו שלילי

ב. נגזרים אחרים (3)

39	152	* 277	* 154	-
39	154	* 275	* 154	-

שווי הוגן ברוטו חיובי
שווי הוגן ברוטו שלילי

ג. נגזרי אשראי

2	-	-	-	-
---	---	---	---	---

נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב
שווי הוגן ברוטו שלילי

(1) למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

(2) נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(3) למעט נגזרי אשראי.

* סווג מחדש.

באור 7 - פעילות מכשירים נגזרים - היקף, סיכונים אשראי ומועדי פרעון (המשך)

סכומים מדווחים

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה על בסיס מאוחד

ביום 31 בדצמבר 2011 (מבוקר)					
סך הכל	אחרים	ממשלות		בנקים	בורסות
		ובנקים מרכזיים	דילרים / ברוקרים		
846	446	-	1	320	79
529	293	-	37	199	-
1,375	739	-	38	519	79

שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים (1)
 סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים (2)
 סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים

ג. פירוט מועדי פרעון - סכומים נקובים: יתרות לסוף השנה על בסיס מאוחד

ביום 31 בדצמבר 2011 (מבוקר)				
סך הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה		עד 3 חודשים
		ועד 5 שנים	ועד 3 חודשים	
876	-	150	626	100
4,093	2,571	1,132	352	38
38,089	-	18	7,632	30,439
14,841	113	391	143	14,194
1,785	-	134	24	1,627
59,684	2,684	1,825	8,777	46,398

חוזי ריבית
 שקל - מדד
 אחר
 חוזי מטבע חוץ
 חוזים בגין מניות
 חוזי סחורות ואחרים
 סך הכל

(1) מתוך זה יתרה מאזנית של מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 846 מיליון ש"ח.
 (2) סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 במרס 2012
באור 8 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים
 סכומים מדוחים

א. יתרות על בסיס מאוחד

ליום 31 בדצמבר 2011 (מבוקר)				ליום 31 במרס 2011 (לא מבוקר)				ליום 31 במרס 2012 (לא מבוקר)			
שווי הוגן	סה"כ	יתרה בספרים	יחס (1) במיליוני ש"ח	שווי הוגן	סה"כ	יתרה בספרים	יחס (1) במיליוני ש"ח	שווי הוגן	סה"כ	יתרה בספרים	יחס (1) במיליוני ש"ח
	(2)	(1)		(2)	(2)	(1)		(2)	(2)	(1)	
6,955	6,961	4,799	2,162	* 5,701	5,708	* 4,750	* 958	6,825	6,833	4,899	1,934
6,785	6,785	-	6,785	5,519	5,519	-	5,519	6,044	6,044	-	6,044
5	5	-	5	405	405	-	405	5	5	-	5
22,698	22,868	21,827	1,041	* 22,457	22,703	* 21,340	* 1,363	23,672	23,815	22,581	1,234
846	846	-	846	596	596	-	596	514	514	-	514
793	793	-	793	28	28	-	28	614	614	-	614
38,082	38,258	26,626	11,632	34,706	34,959	26,090	8,869	37,674	37,825	27,480	10,345
31,247	31,158	30,153	1,005	* 28,908	28,825	* 27,627	1,198	31,238	31,131	30,137	994
394	392	365	27	* 384	384	* 324	60	201	202	181	21
1	1	-	1	1	1	-	1	7	7	-	7
2,770	2,761	2,761	-	2,447	2,320	2,320	-	2,876	2,750	2,750	-
907	907	-	907	717	717	-	717	586	586	-	586
1,265	1,265	-	1,265	987	987	-	987	1,317	1,317	-	1,317
36,584	36,484	33,279	3,205	33,444	33,234	30,271	2,963	36,225	35,993	33,068	2,925

* סווג מחדש.
 (1) מכשירים פיננסיים שבהם היתרה במאזן הינה אומדן לשווי הוגן ומכשירים פיננסיים המוגנים במאזן לפי שווי שוק.
 (2) מכשירים פיננסיים אחרים עבורם חושב שווי הוגן (שווי הוגן מחושב גם למכשירים לתקופה מקורית של עד 3 חודשים או על בסיס ריבית שוק משתנה בהדירות של עד 3 חודשים).

באור 8 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

הבאור כולל מידע בדבר הערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים. לגבי מכשירים פיננסיים הנמדדים במאזן ו/או ברווח והפסד לפי שווי הוגן- ראה פירוט בבאור 8א. לגבי המכשירים הפיננסיים אחרים לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים (למעט כתבי התחייבויות נדחים סחירים). לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומן עתידי המהווה בריבית ניכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי ההוגן באמצעות הערכת תזרים המזומן העתידי וקביעת שיעור ריבית הניכיון היא סובייקטיבית. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן המוצרפת אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי ההוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכול שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית. בנוסף, בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן אינם כוללים את השפעת המס. יותר מכך, הפער בין היתרה בספרים לבין יתרות השווי ההוגן יתכן ולא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון. בשל כל אלו, יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בבאור זה כדי להצביע על שווי התאגיד הבנקאי כעסק חי. כמו כן, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה והאומדנים האפשריים ליישום במהלך ביצוע הערכת השווי ההוגן, יש להיזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים.

ג. השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

מזומנים - היתרה המאזנית הינה השווי ההוגן.

פקדונות בבנקים - שיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעורי ריבית שבהם הבנק ביצע עסקאות דומות במועד הדיווח.

ניירות ערך - ניירות ערך שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק. ניירות ערך שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק, למעט מניות לא סחירות אשר מוצגות לפי עלות (אשר הינה אומדן לשווי הוגן). ראה פירוט בבאור 8א.

אשראי לציבור - השווי ההוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומן עתידיים מנוכים בשיעורי ריבית שבהם הבנק ביצע עסקאות דומות במועד הדיווח. כל קבוצה פולחה לקטגוריות לפי בסיסי הצמדה ותקופות לפרעון. כמו כן, בכל קטגוריה חושב התזרים של התקבולים העתידיים (קרן וריבית). תקבולים אלו הונו בשיעור ריבית לפיו נעשות בבנק עסקאות דומות במועד הדיווח.

בנוסף, נעשתה חלוקה לקטגוריות נוספות שמשקפת את רמת הסיכון הגלומה באשראי שניתן לאוכלוסיות שונות, המשתקפת בשיעורי היוון שונים בהתאם למידת הסיכון. השווי ההוגן של חובות בעייתיים חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית ניכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוה הגלום בהם. בכל מקרה שיעורי ניכיון אלה לא פחתו משיעור הריבית הגבוה ביותר המשמש את הבנק בעסקאותיו במועד הדיווח. תזרימי המזומן העתידיים עבור חובות בעייתיים חושבו לאחר ניכוי ההפרשות להפסדי אשראי. בנוסף לכך, בוצעה גם בדיקת רגישות של אומדן השווי ההוגן של החובות הבעייתיים לשיעורי ריבית הניכיון. הבדיקה העלתה שתוספת של 1% לריבית הניכיון מפחיתה סך של כ- 6 מיליון ש"ח מאומדן השווי ההוגן של החובות הבעייתיים לסוף מרס 2012.

באור 8 - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. השיטות וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים (המשך)

פקדונות הציבור, פקדונות מבנקים, פקדונות מהממשלה - בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור ריבית בו הבנק מגייס פקדונות דומים במועד הדיווח.

כתבי התחייבות נדחים שאינם סחירים - בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור ריבית בו הבנק יכול לגייס כתבי התחייבות דומים ביום הדיווח.

כתבי התחייבות נדחים סחירים - לפי שווי השוק בבורסה.

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים בהם היתרה מייצגת סיכון אשראי, התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - לא חושב שווי הוגן. היתרה המוצגת בביאור 6.א. לדוחות הכספיים מהווה קירוב לשווי ההוגן.

מכשירים פיננסיים נגזרים - מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק העיקרי. מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיו"ב).

ראה גם פרוט בבאור 7.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 במרס 2012
באור א8 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה
 סכומים מדוחות

ביום 31 בדצמבר 2011 (מבוקר)					ביום 31 במרס 2011 (לא מבוקר) (3)					ביום 31 במרס 2012 (לא מבוקר)					
מדידות שווי הוגן המשמשות ב-					מדידות שווי הוגן המשמשות ב-					מדידות שווי הוגן המשמשות ב-					
מחירים	נתונים לא	נתונים נציפים	נתונים נציפים	מחירים	נתונים לא	נתונים נציפים	נתונים נציפים	מחירים	נתונים לא	נתונים נציפים	נתונים נציפים	מחירים	נתונים לא	נתונים נציפים	נתונים נציפים
בשוק פעיל	אחרים	(רמה 2)	(רמה 3)	בשוק פעיל	אחרים	(רמה 2)	(רמה 3)	בשוק פעיל	אחרים	(רמה 2)	(רמה 3)	בשוק פעיל	אחרים	(רמה 2)	(רמה 3)
יתרה					יתרה					יתרה					
מאזנית					מאזנית					מאזנית					
במיליוני ש"ח					במיליוני ש"ח					במיליוני ש"ח					
1,041	-	-	1,041	1,363	-	-	1,363	1,234	-	-	1,234	1,234	-	-	1,234
3,778	2	634	3,142	2,369	-	511	1,858	3,125	2	642	2,481	4	4	779	2,481
3	-	3	-	4	-	4	-	4	-	4	-	4	-	4	-
828	-	2	826	829	-	2	827	783	-	4	779	783	-	4	779
230	136	94	-	245	122	123	-	236	130	106	-	236	130	106	-
62	14	20	28	62	13	26	23	62	1	33	28	62	1	33	28
688	56	295	337	748	57	380	311	726	51	309	366	726	51	309	366
16	8	8	-	9	9	-	-	13	9	4	-	13	9	4	-
72	-	-	72	69	-	-	69	67	-	-	67	67	-	-	67
1,004	-	2	1,002	1,084	-	2	1,082	919	-	-	919	919	-	-	919
1	-	-	1	7	-	-	7	14	-	-	14	14	-	-	14
*	-	*	*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
21	-	-	21	25	-	-	25	23	-	-	23	23	-	-	23
29	-	-	29	17	-	-	17	24	-	-	24	24	-	-	24
6	4	2	-	5	5	-	-	6	4	2	-	6	4	2	-
192	-	192	-	105	-	105	-	144	-	144	-	144	-	144	-
445	-	424	21	292	-	281	11	269	-	252	17	269	-	252	17
164	12	-	152	169	12	-	157	84	17	-	67	84	17	-	67
39	-	39	-	30	*	30	-	11	-	11	-	11	-	11	-
739	-	-	739	38	-	-	38	590	-	-	590	590	-	-	590
9,358	232	1,715	7,411	7,470	218	1,464	5,788	8,334	214	1,511	6,609	8,334	214	1,511	6,609

בנסים
 אשראי ליציבור (1)
 נירות ערך זמנים למכירה:
 של ממשלת ישראל
 של ממשלת זרות
 של מוסדות פיננסיים בישראל
 של מוסדות פיננסיים זרים
 מוגב נכסים (ABS)
 של אחרים בישראל
 של אחרים זרים
 מניות (2)
 נירות ערך למסחר:
 של ממשלת ישראל
 של מוסדות פיננסיים בישראל
 מוגב נכסים (ABS)
 של אחרים בישראל
 מניות
 נכסים בגין מכשירים נגזרים:
 חזי שקל-ממד
 חזי ריבית אחרים
 חזי מטבע חוץ
 חזים בגין מניות
 חזי סחורות ואחרים
 נכסים בגין פעילות בשוק מעו"ף
סך הכל נכסים

באורים לדוחות הכספיים המאודרים ליום 31 במרס 2012
באור א8 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה (המשך)
 סכומים מדווחים

ליום 31 במרס 2012 (לא מבוקר) (3)				ליום 31 במרס 2011 (לא מבוקר)			
מחירים	נמונים נאפים	נמונים נאפים	נמונים נאפים	מחירים	נמונים נאפים	נמונים נאפים	מחירים
מאזנים	משמעותיים	משמעותיים	משמעותיים	מאזנים	משמעותיים	משמעותיים	מאזנים
בשוק פעיל	אחרים	אחרים	אחרים	בשוק פעיל	אחרים	אחרים	בשוק פעיל
(רמה 1)	(רמה 2)	(רמה 3)	(רמה 3)	(רמה 1)	(רמה 2)	(רמה 3)	(רמה 1)
מאזנית				מאזנית			
במיליוני ש"ח				במיליוני ש"ח			

התחייבויות

1,005	-	-	-	1,005	-	-	-	1,005	-	-	-	1,005	-	-	-	1,005	-	-	-
2	2	*	-	-	3	3	-	-	3	3	-	-	2	2	-	-	2	2	-
281	-	281	-	122	-	122	-	-	224	-	224	-	-	-	224	-	-	-	-
431	-	410	21	404	120	273	11	280	-	264	16	16	-	264	16	16	-	16	-
166	14	-	152	170	13	-	157	86	19	-	67	67	-	-	-	67	-	-	-
39	-	39	-	30	-	30	-	11	-	11	-	-	11	-	-	-	-	-	-
739	-	-	739	38	-	-	38	590	-	-	590	590	-	-	-	590	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	296	-	-	296	296	-	-	-	296	-	-	-
2,663	16	730	1,917	1,965	136	425	1,404	2,466	21	499	1,946	2,466	21	499	1,946	2,466	21	499	1,946
סה"כ				סה"כ				סה"כ				סה"כ							

- (1) השאלת נכסות ערך סחירים.
- (2) מניות וניהות ערך שלא מתקיים לגביהם שווי הוגן זמין ואשר מוצגים לפי עלות הינם בסך 48 מיליון ש"ח (31.3.11) - 51 מיליון ש"ח, 11.12.31 - 53 מיליון ש"ח).
- (3) ביום 15 לנובמבר 2011 פורסם חוזר המפקח על הבנקים בנושא "גילוי על השקעות בניהות ערך, תיאור עסקי התאגיד הבנקאי", אשר קבע דרישות גילוי חדשות לגבי נכסות ערך. לאור זאת, סיווג הבנק את הנמונים ליום 31 במרס 2011 כדי להתאיםם לכתובות הסעיפים ולשיטת ההצגה בתקופה השוטפת.
- (4) מכירת נכסות ערך בסכך.
- * סכומים נמוכים מ-500 אלפי ש"ח.
- ** לגילוי בדבר סיווג להיררכיית השווי ההוגן לגבי פריטים הנמדדים בשווי הוגן שלא על בסיס חוזר ונשנה ולגבי נכסים והתחייבויות אחרים אשר לא נמדדים לפי שווי הוגן, אך נדרש גילוי על שווי ההוגן, ראה ביאור א8. להלן.

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 במרס 2012

באור 28 - שינויים בפרטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה שנכללו ברמה 3

סכומים מדווחים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2012 (לא מבוקר)		רווחים (הפסדים) שטרם מומשו נטו, שמומשו ליום 31 במרס 2012		רווחים (הפסדים) שטרם מומשו נטו, שמומשו ליום 31 במרס 2012	
שווי הוגן ליום 31 במרס 2012	שווי הוגן ליום 31 במרס 2012	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו נטו, שמומשו ליום 31 במרס 2012	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו נטו, שמומשו ליום 31 במרס 2012	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו נטו, שמומשו ליום 31 במרס 2012	רווחים (הפסדים) שטרם מומשו נטו, שמומשו ליום 31 במרס 2012
2	2	2	2	2	2
136	130	(7)	3	(1)	(4)
14	1	(13)	*	(1)	1
56	51	-	*	(4)	(1)
8	9	-	-	1	-
4	4	-	-	-	-
12	17	-	-	-	5
232	214	(20)	3	(1)	1
2	2	-	-	-	-
14	19	-	-	-	5
16	21	-	-	-	5

נכסים

- (1) ניררות ערך זמניים למכירה:
 אג"ח של ממשלת ישראל
 אג"ח של מוסדות פיננסיים זרים
 אג"ח מוגב נכסים (ABS)
 אג"ח של אחרים בישראל
 אג"ח של אחרים זרים

- (2) נכסים בגין מכשירים נגזרים
 חוזי שקל - מדד
 חוזים בגין מניות
 סך הכל נכסים

התחייבויות

- (2) התחייבויות בגין מכשירים נגזרים
 חוזי שקל - מדד
 חוזים בגין מניות
 סך הכל התחייבויות

- (1) רווחים (הפסדים) נטו שמומשו נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית".
 רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו נכללו בהון בסעיף "התאמות בגין האגות ניררות ערך זמניים למכירה לפי שווי הוגן" במסגרת רווח כולל אחר.
 (2) נכללו בדוח רווח והפסד בסעיף "הכנסות מימון שאינן מריבית".
 (3) העברות מרמה 2 לרמה 3 נבעות מהעדך נתונים נציגים מהשוק בתקופת המדידה לעומת קיומם של נתונים נציגים מהשוק בתקופה הקודמת. העברות מרמה 3 לרמה 2 נובעות ממאב הפוך.

* סכומים נמוכים מ-500 אלפי ש"ח.

באורים לזיכרון הכספיים המאוחדים ליום 31 במרס 2012

באור 8 - מידע נוסף בדבר נתונים לא נצפים משמעותיים וטכניקות הערכה המשמשות במדידת שווי הוגן של פריטים שסוגו לרמה 3 סכומים מדווחים

א. מידע כמותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3:

1. להלן מידע כמותי בדבר נתונים לא נצפים של שווי הוגן שנמדדו על ידי הבנק:

שווי הוגן ליום 31 במרס 2012 (לא מבוקר)	טכניקת הערכה	נתונים לא נצפים	טווח הנתונים*	ממוצע משוקלל
במיליוני ש"ח				
<u>נכסים</u>				
ניירות ערך זמינים למכירה:				
אג"ח של מוסדות פיננסיים זרים	127	שיעור היוון	2.65%-3.44%	2.98%
אג"ח של אחרים בישראל	10	תקופת היוון	עד שנת 2020	עד שנת 2020
אג"ח של אחרים זרים	9	שיעור היוון	10%	10%
נכסים בגין מכשירים נגזרים:				
חוזי שקל - מדד	4	שיעור היוון	(0.45%) - (2.96%)	(1.36%)
סך הכל נכסים	<u>150</u>			
<u>התחייבויות</u>				
התחייבויות בגין מכשירים נגזרים:				
חוזי שקל - מדד	2	שיעור היוון	(1.84%) - (0.1%)	(1.41%)
חוזים בגין מניות	2	סטיית תקן	29.4%	29.4%
סך הכל התחייבויות	<u>4</u>			

* כאשר השורה כוללת מספר מכשירים, מוצג הטווח בין המכשיר עם הנתון המינימלי למכשיר עם הנתון המקסימלי.

2. בנוסף, קיימים נכסים בסך של 64 מיליון ש"ח והתחייבויות בסך 17 מיליון ש"ח (אג"ח לא סחירות וחוזים בגין מניות) אשר הוערכו על ידי גורם ציטוט חיצוני (כולל סכום לא מהותי שהוערך על ידי הגורם המנפיק) ואין בידי הבנק את הנתונים הלא נצפים המשמעותיים אשר שימשו לתמחור השווי הוגן.

ב. מידע איכותי לגבי מדידת שווי הוגן ברמה 3:

טכניקת ההערכה היעקירית המשמשת את הבנק למדידת שווי הוגן של נכסים והתחייבויות במדרג 3 הינה היוון תזרים מזומנים. תזרים המזומנים העתיד של המכשיר נלקח מתוך ההסכם עם הצד הנגד, כאשר שיעור ההיוון מולם את הסיכון הטמון במכשיר. שיעור ההיוון אשר משמש להיוון התזרים הינו שילוב של ריבית חסרת סיכון שהינה נתון נצפה מהשוק כגון: ריבית בנק ישראל, ליבור או ריבית מאג"ח מדינת ישראל בשילוב עם הערכת פרמית הסיכון על פי הנחות הבנק. על"ה משמעותית בפרמית הסיכון לעומת הנחות הבנק, עלולה לגורם לקיטון בשווי הוגן של המכשיר ולהפחתה בהון הבנק.

באג"ח של מוסדות פיננסיים זרים שיעור ההיוון כולל הערכה להסתברות לכשל משוקלל של מדינת ישראל ושל הבנק המנפיק.

בחוזי שקל- מדד שיעור ההיוון כולל מרכיב של צפיית אינפלציה עד שנה.

הנתון הלא נצפה המשמעותי אשר שימש במדידת שווי הוגן של אג"ח של אחרים בישראל הינו המועד לפרעון האג"ח. ההנחה שנלקחה הינה שתממש האפשרות הקיימת לדחיית מועד הפרעון.

באור 8 ד - העברות בין רמות 1 ו- 2 בהיררכיית השווי ההוגן הנמדדים על בסיס חוזר ונשנה

לא היו מעברים מרמה 1 לרמה 2 ולהיקף במהלך התקופה.

באור 8 - פריטים הנמדדים בשווי הוגן שלא על בסיס חוזר ונשנה ופריטים אחרים

סכומים מדווחים

פריטים מסוימים נמדדים בשווי הוגן שלא על בסיס חוזר ונשנה. פריטים אלה כוללים נכסים שערכם הופחת לשווי הוגן כתוצאה מירידת ערך בעלת אופי אחר מזמני, או שנמדדו לפי שוויים ההוגן כתוצאה מדרישות תקני חשבונאות מסוימים. בנוסף, בהתאם להוראות הדיווח לציבור, נדרש גילוי שווי הוגן לגבי מכשירים פיננסיים שלא נמדדים לפי שווי הוגן. לאור זאת, גילוי לגבי פריטים אלו לא נכלל בבאור 8א.

להלן טבלה המציגה גילוי היררכיית שווי הוגן לגבי פריטים כאמור:

ליום 31 במרס 2012 (לא מבוקר)
מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-

מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים נצפים משמעותיים אחרים (רמה 2)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	סך הכל שווי הוגן		יתרה מאזנית
			מחירים מצוטטים בשוק פעיל (רמה 1)	נתונים לא נצפים משמעותיים (רמה 3)	
במיליוני ש"ח					

נכסים והתחייבויות אחרים

נכסים:

1,934	-	4,891	6,825	6,833	
5	-	-	5	5	
-	-	22,438	22,438	22,581	
-	-	-	-	-	
24	-	-	24	24	
1,963	-	27,329	29,292	29,443	

מזומנים ופיקדונות בבנקים
ניירות ערך שנשאלו
אשראי לציבור, נטו
אשראי לממשלה
נכסים אחרים
סך כל הנכסים

התחייבויות:

-	-	30,244	30,244	30,137	
21	-	180	201	202	
7	-	-	7	7	
2,651	225	-	2,876	2,750	
431	-	-	431	431	
3,110	225	30,424	33,759	33,527	

פיקדונות הציבור
פיקדונות מבנקים
פיקדונות הממשלה
כתבי התחייבות נדחים ותעודות פקדון
התחייבויות אחרות
סך כל התחייבויות

באורים לדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 במרס 2012

באור 9 - הכנסות והוצאות ריבית

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס (לא מבוקר)		
2012	2011 **	
במיליוני ש"ח		
259	256	א. הכנסות ריבית***
-	-	מאשראי לציבור
27	36	מאשראי לממשלה
4	5	מפקדונות בבנק ישראל וממזומנים
2	-	מפקדונות בבנקים
45	48	מניירות ערך שנשאלו
-	3	מאגרות חוב
337	348	מנכסים אחרים
		סך כל הכנסות ריבית
138	158	ב. הוצאות ריבית***
* -	-	על פקדונות הציבור
-	-	על פקדונות הממשלה
-	-	על פקדונות מבנק ישראל
-	-	על פקדונות מבנקים
39	30	על כתבי התחייבות נידחים ותעודות פקדון
-	-	על התחייבויות אחרות
177	188	סך כל הוצאות הריבית
160	160	סך הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו
		פירוט השפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים
-	1	ג. על הכנסות והוצאות ריבית****
-	-	הכנסות ריבית
-	1	הוצאות ריבית
		ד. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאגרות חוב
41	43	זמינות למכירה
4	5	למסחר
45	48	סך הכל כלול בהכנסות ריבית

* סכומים נמוכים מ - 500 אלפי ש"ח.

** סוג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפירוט ראה ביאור 1.ו.1.

*** כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.

**** פירוט של השפעת מכשירים נגזרים מגדרים על סעיפי משנה א ו- ב.

באור 10 - הכנסות מימון שאינן מריבית

סכומים מדווחים

ההרכב במאוחד:

לשלושה חודשים שהסתיימו	
ביום 31 במרס (לא מבוקר)	
2012	* 2011
במיליוני ש"ח	
8	39
8	39
17	11
(6)	(4)
11	7
(7)	(26)
2	5
(2)	(1)
2	1
-	-
-	-
2	5
14	25
9	7
1	(3)
1	1
-	-
11	5
25	30

א. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר

1. מפעילות במכשירים נגזרים (1)

הכנסות (הוצאות) נטו בגין מכשירים נגזרים ALM

סך הכל מפעילות במכשירים נגזרים

2. מהשקעה באיגרות חוב

רווחים ממכירת אג"ח זמינות למכירה

הפסדים ממכירת אג"ח זמינות למכירה (2)

סך הכל מהשקעה באג"ח

3. הפרשי שער, נטו

4. רווחים (הפסדים) מהשקעה במניות

רווחים ממכירת מניות זמינות למכירה

הפסדים ממכירת מניות זמינות למכירה

דיבידנד ממניות זמינות למכירה

רווח ממכירת מניות של חברות כלולות

הפסד ממכירת מניות של חברות כלולות

סך הכל מהשקעה במניות

סך הכל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר

ב. הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות למטרת מסחר**

הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים

רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות

לשווי הוגן של אג"ח למסחר, נטו

רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות

לשווי הוגן של מניות למסחר, נטו

דיבידנדים שהתקבלו ממניות למסחר

סך הכל מפעילויות מסחר***

סך הכל

(1) מכשירים נגזרים מהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

(2) לרבות הפרשות לירידת ערך בסך 6 מיליון ש"ח ו- 3 מיליון ש"ח לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2012 וביום 31 במרס 2011, בהתאמה.

* סווג מחדש בעקבות היישום לראשונה של הוראות המפקח על הבנקים בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי. לפירוט ראה באור 1.1.1.

** כולל הפרשי שער שנבעו מפעילות מסחר.

*** להכנסות ריבית מהשקעה באג"ח למסחר ראה באור 9.

באור 11 - מגזרי פעילות

האבחנה בין המגזרים משמשת את הנהלת הבנק לצורך קבלת החלטות על המדיניות העסקית ולניתוח התוצאות העסקיות של הבנק. אפיון המגזרים מתבסס בעיקר על פי סוגי הלקוחות ותחומי פעילות הכלולים בכל מגזר ומגזר.

פעילות הבנק מתמקדת במגזרי פעילות כמפורט להלן:

מגזר פרטי - מספק מגוון של שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים למשקי בית וללקוחות פרטיים בעלי עושר פיננסי, לרבות שירותי ייעוץ להשקעות. כמו כן, כולל המגזר עסקים קטנים אשר מנוהלים במסגרת אגף קמעונאות (עד ליום 31.12.2011 בעלי אובליגו של עד 400 אלף ש"ח, החל מיום 1.1.2012 עד 500 אלף ש"ח), ואת פעילות המימון לדיור.

מגזר עסקי - המגזר מספק מגוון שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים ללקוחות עסקיים ממגוון ענפי משק - לרבות ענפי הבניה והנדל"ן ושוק ההון.

מגזר יהלומים - המגזר כולל לקוחות פעילים בענף היהלומים אשר רובם חברים בבורסת היהלומים ברמת גן.

מגזר ניהול פיננסי - כולל את פעילות הבנק על חשבון עצמו בתחום ניירות הערך, ניהול נכסים והתחייבויות, ניהול סיכוני השוק הנזילות והסליקה, פעילות חדרי העסקאות של הבנק ופעילות החברה המאוחדת אגוד השקעות ויזום (א.ש.י.), המהווה את זרוע ההשקעות הריאליות של הבנק. כמו כן, תוצאות המגזר כוללות את השפעת הרישום של מכשירים פיננסיים נגזרים לפי שוים ההוגן.

אחרים והתאמות - כולל פעילויות אשר לא ניתן לשייכן באופן ספציפי למגזרים.

להלן הכללים העיקריים שיושמו בחלוקת תוצאות הפעילות בין המגזרים השונים:

הכנסות ריבית, נטו - במגזרים בהם הפעילות מתמקדת בלקוחות נכלל בסעיף זה מרווח פיננסי על ההלוואות/פקדונות של הלקוחות. המרווח מחושב ככלל מעל מחיר מעבר המייצג את עלות המקורות בהתאם למשך חיים ממוצע ובהתייחס לאפיק ההצמדה הרלוונטי. כן כלולה בסעיף זה ריבית חסרת סיכון על ההון המשוקלל המחושב לצורך תשואה על ההון העצמי המיוחס למגזר. ההון העצמי מיוחס על בסיס נכסי הסיכון המשויכים לכל מגזר. במגזר ניהול פיננסי, נכללת בסעיף זה גם עלות הנובעת מהצורך לשמור על רמת נזילות עסקית ורמת פיזור נאותה של מפקידים. וכן הכנסות מריבית על אגרות חוב של הבנק.

הכנסות שאינן מריבית - מיוחסות למגזר אליו משתייך הלקוח. במגזר ניהול פיננסי נכללות בסעיף זה: הכנסות (הוצאות) בגין שווי הוגן של מכשירים פיננסיים נגזרים (כנדרש על פי כללי חשבונאות), הכנסות מפעולות הבנק בנגזרים עבור עצמו, הכנסות ממימוש והתאמה של אגרות חוב, והכנסות ממניות.

הפרשה להפסדי אשראי - נזקפת למגזר אליו משתייך הלקוח אשר כנגד חבותו נרשמה הפרשה.

באור 11 - מגזרי פעילות (המשך)

הוצאות תפעוליות ואחרות - ההוצאות הישירות מיוחסות למגזר הספציפי, יתרת ההוצאות מיוחסות על סמך פרמטרים המבוססים על אומדנים שונים.

מיסים על ההכנסה - ההפרשה למס על התוצאות העסקיות של כל מגזר פעילות חושבה על פי שיעור המס האפקטיבי, למעט במקרים מסוימים בהם ניתן לבצע ייחוס ספציפי.

יש לציין כי מודל הנתונים המשמש לצורכי הדיווח על תוצאות מגזרי פעילות של הבנק הינו בתהליך מתמשך של טיוב הנתונים, ובהתאם חל מעת לעת סיווג מחדש של התוצאות במידת האפשר. הבנק נערך לקליטת מערכת בח"ן (בנקאי, חשבונאי, ניהולי) - מערכת של בנק לאומי לישראל בע"מ הכוללת, בין השאר, את התאמת נתוני מערכות המידע לנתוני הספרים החל מרמת העסקה.

באור 11 - דיווח על מגזרי פעילות

סכומים מדווחים

מידע על מגזרי פעילות במאוחד

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2012 (לא מבוקר)

מגזר	מגזר עסקי	מגזר יהלומים	מגזר ניהול פיננסי	סכומים שלא הוקצו והתאמות	סך הכל
מגזר פרטי	מגזר עסקי	מגזר יהלומים	מגזר ניהול פיננסי	סכומים שלא הוקצו והתאמות	סך הכל

במיליוני ש"ח

70	89	9	(8)	-	160
31	32	4	31	-	98
** -	9	** -	(9)	-	-
101	130	13	14	-	258
2	(1)	7	-	-	8
8	27	(2)	2	-	35

הכנסות ריבית נטו:

- מחיצוניים

הכנסות שאינן מריבית:

- מחיצוניים

- בינמיגזרי

סך ההכנסות

הוצאות (הכנסות) בגין הפסדי אשראי

רווח נקי (הפסד)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2011 (לא מבוקר)***

מגזר	מגזר עסקי	מגזר יהלומים	מגזר ניהול פיננסי	סכומים שלא הוקצו והתאמות	סך הכל
מגזר פרטי	מגזר עסקי	מגזר יהלומים	מגזר ניהול פיננסי	סכומים שלא הוקצו והתאמות	סך הכל

במיליוני ש"ח

64	85	7	4	-	160
35	34	5	37	1	112
** -	5	** -	(5)	-	-
99	124	12	36	1	272
8	6	4	-	-	18
2	21	** -	15	1	39

הכנסות ריבית נטו:

- מחיצוניים

הכנסות שאינן מריבית:

- מחיצוניים

- בינמיגזרי

סך ההכנסות

הוצאות בגין הפסדי אשראי

רווח נקי

* נתוני השוואה סווגו מחדש בגין יישום למפרע של הוראה בדבר מתכנת דוח רווח והפסד, לפירוט ראה באור 1.1.1.

** סכומים נמוכים מ-500 אלפי ש"ח.

*** סווג מחדש (ראה ביאור 3.1.1).

באור 11 - דיווח על מגזרי פעילות (המשך)

סכומים מדווחים

מידע על מגזרי פעילות במאוחד

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2011 (מבוקר) *					
מגזר	מגזר	מגזר	מגזר	מגזר	מגזר
פרטי	עסקי	יהלומים	ניהול	שלא	הכל
			פיננסי	הוקצו	
			והתאמות		
במיליוני ש"ח					
267	347	35	1	-	650
137	137	20	22	** -	316
2	22	** -	(24)	-	-
406	506	55	(1)	** -	966
13	12	2	-	-	27
31	123	16	(38)	** -	132

הכנסות ריבית נטו:
 - מחיצוניים
 הכנסות שאינן מריבית:
 - מחיצוניים
 - בינמיגזרי
 סך ההכנסות
 הוצאות בגין הפסדי אשראי
 רווח נקי (הפסד)

* נתוני השוואה סווגו מחדש בגין יישום למפרע של הוראה בדבר מתכונת דוח רווח והפסד, לפירוט ראה באור 1.1.1.
 ** סכומים נמוכים מ-500 אלפי ש"ח.

באור 12 - אירועים בתקופת הדו"ח

- א. ביום 26 בפברואר 2012 אישר דירקטוריון הבנק מסגרת לתוכנית פרישה בתנאים מועדפים (להלן: "התוכנית"), במסגרת זמן קצובה. התוכנית מיועדת ככלל לעובדים בטווח גילאים שבין 57-64. על פי התוכנית, יתאפשר לעובדים אשר תוכנית הפרישה רלוונטית לגביהם להודיע בתוך פרק זמן קצוב (החל מ- 8 במאי 2012 ועד 10 ביוני 2012, כפי שנקבע במהלך הרבעון הראשון של 2012), אם ברצונם לפרוש במסגרת התוכנית, כאשר להנהלת הבנק שיקול דעת בלעדי לאשר פרישה בתנאי התוכנית. תהליך הפרישה בפועל של עובדים להם תאושר פרישה מוקדמת במסגרת התוכנית, יבוצע באופן הדרגתי ויתפרס על פני כשנתיים. כמו כן, אישר דירקטוריון הבנק, כי בד בבד עם אישור המסגרת לתוכנית הפרישה תיכנס לתוקף מדיניות לפיה לא תתאפשר פרישה מוקדמת בתנאים מועדפים בשבע השנים הבאות (עד לסוף שנת 2018). על פי הערכת הנהלת הבנק יפרשו במסגרת המבצע כ- 40 עובדים, כאשר העלות הכוללת של הפיצויים העודפים שישולמו לעובדים שיפרשו במסגרת התוכנית (מעבר לפיצויים המחויבים על פי דין), על פי חישובים ממוצעים, מוערכת בכ- 50 מיליון ש"ח. עלות מוערכת זו באה לידי ביטוי בדוחות הכספיים לשנת 2011 ובמקביל הוקטנו העתודות האקטואריות בהתאם להערכות ההנהלה דלעיל ולשינוי המדיניות האמור. לפירוט נוסף ראה באור 15.א. (5) לדוח השנתי לשנת 2011.
- ב. במהלך הרבעון הראשון של 2012 נחתם הסכם למכירת מבנה בבעלות הבנק (הרשום בספרי הבנק בעלות מופחתת בסך 9 מיליון ש"ח), בתמורה לסך של 11.2 מיליון ש"ח. העברת הזכויות ומועד מסירת החזקה מיועדת להסתיים ברבעון הרביעי של שנת 2012.

באור 13 - אירועים לאחר תאריך המאזן

- א. ביום 29 באפריל 2012 אישר דירקטוריון הבנק, לאחר אישור ועדת הביקורת ביום 24 באפריל 2012 ולאחר קבלת המלצת ועדת התגמול של הדירקטוריון (ועדת אד הוק המורכבת מדח"צים ודירקטורים חיצוניים (בלתי תלויים) שמונתה לצורך קביעת תגמול לנושאי המשרה הבכירים בבנק) והמלצות ועדת שכר ותגמולים, כי תכנית המענקים למנהלים הבכירים בבנק: יו"ר הדירקטוריון (בכפוף לאישור האסיפה הכללית), המנכ"ל, חברי הנהלת הבנק, היועצת המשפטית ומבקר הבנק (10 מנהלים בסה"כ) ("תכנית המענק"), כפי שאושרה על ידי דירקטוריון הבנק ביום 10 באפריל 2011 ביחס לשנים 2010-2011 תחול גם בשנים 2012-2013. יובהר, כי במסגרת אישור תכנית המענק לשנים 2010-2011 הוחלט על ידי דירקטוריון הבנק, כי תכנית המענק תבחן מחדש על ידי דירקטוריון הבנק לאחר ישומה בשנים 2010-2011, וכי במסגרת הבחינה יבדקו, בין היתר, היקף המענק הכולל, מדרגות התגמול, הפרמטרים השונים והמשקלות אשר ניתנו לכל פרמטר. בהתאם לכך, שבה ובחנה ועדת התגמול של הדירקטוריון שגיבשה את תכנית המענק מלכתחילה את תכנית המענק לאחר יישומה לשנים 2010-2011 והמליצה להאריכה ולהחילה בשנים 2012-2013. תכנית המענק לשנים 2012-2013 בהתייחס ליו"ר הדירקטוריון כפופה, כאמור, גם לאישור האסיפה הכללית של הבנק.
- ב. ביום 29 באפריל 2012 החליט דירקטוריון הבנק, בהתאם להמלצת ועדת שכר ותגמולים מיום 22 באפריל 2012 ואישור ועדת הביקורת של הדירקטוריון מיום 24 באפריל 2012, לאשר תיקון תנאי העסקתו של יו"ר דירקטוריון הבנק, מר זאב אבלס, בכפוף לאישור האסיפה הכללית של הבנק, כמפורט להלן:

באור 13 - אירועים לאחר תאריך המאזן (המשך)

- הבנק ישלם 2.5% נוספים מן המשכורת החודשית של יו"ר הדירקטוריון, כפי שתהיה מעת לעת, לשם ביטוח יו"ר הדירקטוריון מפני אובדן כושר עבודה.
- עם סיום העסקתו של יו"ר הדירקטוריון בבנק (למעט בנסיבות בהן תישלל זכאותו לפיצויי פיטורין), יהיה היו"ר זכאי לפיצויים כקבוע בדין בסך המהווה 100% ממשכורתו האחרונה של היו"ר נכון למועד סיום העסקתו בבנק כפול מספר שנות עבודתו של היו"ר בבנק (לרבות חלק מתוך שנה- באופן יחסי להלן- "100% פיצויים") וזאת חלף הסכומים שהיו צריכים להיות מופקדים עבורו לקופת גמל לפיצויים אישית על שמו לפי סעיף 14 לחוק פיצויי פיטורים התשכ"ג - 1964. לפיכך, בעת סיום העסקתו של היו"ר, יהיה זכאי היו"ר לכל הכספים והזכויות שנצברו ויצברו בקופת הפיצויים האישית, והבנק יוסיף וישלם ליו"ר כספים בגובה ההפרש שבין זכאותו ל- 100% פיצויים לבין הכספים והזכויות בקופת הפיצויים האישית (לא קיימת השפעה על ההפרשות בדוחות הכספיים למועד הדיווח).
- מובהר, למען הסר ספק, כי יו"ר הדירקטוריון זכאי בעת סיום העסקתו בבנק, בנוסף על 100% הפיצויים הנ"ל, גם לפיצויים נוספים בסכום של 100% ממשכורתו האחרונה של היו"ר כפול מספר שנות עבודתו בבנק (לרבות חלק מתוך שנה- באופן יחסי), כפי שאושר באסיפה הכללית של הבנק מיום 28 בפברואר 2006.
- לאפשר ליו"ר הדירקטוריון זכות בחירה לעניין העברת סכומי הפקדות המעביד (לרכיב התגמולים) מעל תקרת המס לעניין הכרה בהפקדה לקופות גמל לתגמולים, כתשלום ישיר "חלף תגמולים" שישולם ליו"ר הדירקטוריון. תשלום "חלף תגמולים" לא יהווה בסיס לתשלום אחר כלשהו, לרבות לא פיצויי פיטורים.
- ככל שהיו"ר יבחר בחלופה המפורטת, לא ינוכו משכרו במקביל הפרשות העובד לתגמולים. זכות הבחירה תחול בכפוף לכך שלא תושט עקב ניצולה עלות נוספת על הבנק. בחר היו"ר בהסדר האמור, לא תעמוד לו עוד זכות לעבור להסדר ביצוע הפרשת התגמולים לקופת תגמולים או לכל הסדר אחר. למרות האמור לעיל, ככל שיחול שינוי רגולטורי שבגיניו תחול עלות נוספת כלשהי על הבנק בגין החלת ההסדר האמור או שתהיה כל מניעה לביצוע ההסדר או כל חלק הימנו, לבנק זכות לבטל ההסדר.
- לפירוט נוסף בדבר מכלול תנאי העסקתו של יו"ר הדירקטוריון (לרבות מענק בגין 2011 הכפוף לאישור האסיפה הכללית) ראה גם באור 15.ה.3. בדוח השנתי של 2011.